ՃԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

چاهاكير
جريدة أسبوعية
ص.ب ٢١١١ بالقاهرة ج.ع.م - ت ٩٣٤٩٠٨
صاحبة الامتياز ، السيدة عايدة سيروبيان

TCHAHAKIR
HEBDOMADAIRE ARMENIEN
B.P. 2111 Le Caire (R.A.U.) • Tél. 934908
Adresse Télégraphique: TCHAHAKIR, Cairo
Rédacteur en chef: SARKIS BALAYAN

Հիմնուած 1948

Արտօնատէր — ԱՅՏԱ ՍԵՐՈՎԲԵԱՆ
Սեփականատէր՝ խմբագիր — ՍԱՐԳԻՍ ՊԱԼԱԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ ԹԻՒ 1088 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 26 ՄԱՐՏ 1987 ՀԱՏԸ ՁԵՌՔԷ 10 Եգ. Դհկ. ١٩٨٧ عدد رقم ١٠٨٨ — الخميس ٢٦ مـــارس

ԵԿԱՄՈՒՏ՝ ՍՏԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԻՑ
ԻՆՉԻ ՄԱՍԻՆ Է ԲԱՐԲԱՌՈՒՄ «ԹՈՒՐՔԻԱՅԻ ՁԱՅՆԸ»

«Սովետական Հայաստան» օրաթերթը իր 22 Փետրուար 1987 ի համարում, թարգմանաբար ապել է Ե. ԳՐԱՆՏԻ «ԵԿԱՄՈՒՏ՝ ՍՏԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԻՑ» յօդուածը որ լոյս է տեսել «Սովետսկայա Ռոսիա» թերթի 18 Փետրուար 1987ի համարում, և որուն շահեկանութեանը համար մենք ևս արտատպում ենք։

ԽՄԲ.

Արեւմուտքի եւ ՆԱՏՕ-ի ռազմական բլոկի գծով նրա դաշնակիցների երկրներում ստեղծուած եւ քայքայիչ պրոպագանդայի համար ակտիւօրէն օգտագործուող «ձայն-ռադիոկայանների» «խմբերգում» իր տեղն է զբաղեցնում նաեւ «Թուրքիայի ձայնը», որը ռուսերէն հաղորդումներ է հեռարձակում դէպի Սովետական Միութիւն։ Նրա «երգացանկը» բաւական բազմաբնոյթ է. դրանք թէ՛ ժամանակակից իրադարձութիւններ են, թէ՛ պատմութեան էջեր, թուրք պետական գործիչների կենսագրութիւններ, տուրիստական ուղեւորութիւնների տարփողում։

Գլխաւոր թեմաներից մէկը Օսմանեան կայսրութեան պատմութիւնն է, դրա «վերաիմաստաւորումը», «նոր» մեկնաբանութիւնը։ «Թուրքիայի ձայնը» ունկնդիրներին ներշնչում է, թէ Օսմանեան կայսրութիւնում, իբր, հաւասարութիւն է տիրել, բարգաւաճել են բոլոր ժողովուրդները, եւ եթէ նրանցից շատերը գոյութիւն ունեն ու շարունակում են իրենց պատմութիւնը, ապա լոկ թուրք կառավարիչների հոգատարութեան շնորհիւ։ Հրճուանքով յայտնում են թուրք սուլթանների նուաճողական արշաւանքների «յոբելեանական» տարեթուերը, գովերգում նրանց «իմաստնութիւնն» ու «արիութիւնը»...

Իսկ, ի՞նչ ասել արաբների, հայերի, բուլղարների, յոյների, վրացիների, քրդերի, հարաւսլաւացիների եւ Օսմանեան կայսրութեան միւս կախեալ ժողովուրդների անընդմէջ յուզումների, ապստամբութիւնների, ազգային-ազատագրական շարժումների մասին։ «Թուրքիայի ձայնը» այդ պրոցեսները բացատրում է... արտաքին սադրանքով, օտարերկրեայ տէրութիւնների եւ մանաւանդ Ռուսաստանի գործողութիւններով։

Մենք մտադիր չենք ոչ ժխտել, ոչ էլ արդարացնել արեւմտեան երկրների եւ ցարական Ռուսաստանի զաւթողական նկրտումները։ Անցեալի պատմութեան մէջ տիրում էին գիշատիչների բարքեր։ Բայց դա առաջին հերթին վերաբերում է Օսմանեան կայսրութեան կառավարողներին, կայսրութիւն, ուր իշխում էր ազգային եւ սոցիալական ճնշումը իր ամենադաժան ձեւերով։

Թուրք սուլթանները փորձում էին հրով ու սրով ճնշել իրենց կողմից ստրկացուած ժողովուրդների ազատագրական շարժումները, բայց ապարդիւն։ Բռնի ուժով ստեղծուած ռազմաֆեոդալական կայսրութիւնը պէտք է փլուզուէր եւ փլուզուեց։ Առաջին համաշխարհային պատերազմի ընթացքում կրելով պարտութիւն պարտութեան հետեւից, Թուրքիայի կառավարիչները փորձեցին դրա մեղքը բարդել քրիստոնեայ բնակչութեան եւ առաջին հերթին՝ հայերի վրայ, նրանց բոլորին յայտարարելով «ռուսական գործակալներ», «կայսրութեան թշնամիներ»։ Ոչնչացուեցին մէկուկէս միլիոն խաղաղ բնակիչներ, իսկ ամբողջ Արեւմտեան Հայաստանը վերածուեց այրուած անապատի։

Մերկապարանոց կերպով ժխտելով հանրայայտ փաստերը, «Թուրքիայի ձայնը» յայտարարում է, թէ ոչ մի ցեղասպանութիւն էլ չի եղել, այլ եղել է պատերազմ, կորուստներ են եղել երկու կողմերից էլ եւ թէ, իբր, թուրքերը նոյնիսկ աւելի շատ են կորցրել։ Այս ամէնը այսօրուայ թուրքական պրոպագանդայի թեզիսներն են։

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 3)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀԻՆ ՆԵՐՍ

«ՄԱՅՐԵՐՈՒ ՏՕՆ»ԻՆ ԱՌԹԻՒ ԹԷՅԱՍԵՂԱՆ - ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆԸ

Այս տարի եւս Հայկական Ընթերցասրահի վարչութիւնը «Մայրերու Տօն»ին առթիւ կազմակերպած էր Թէյասեղան - Ընդունելութիւն մը, որ տեղի ունեցաւ անցեալ Հինգշաբթի, 19 Մարտ 1987, երեկոյեան ժամը 9ին, ի ներկայութեան հոծ բազմութեան մը մեծ մասամբ մայրեր ու պատանիներ, ինչպէս նաեւ որոշ թիւով հայրեր ալ։

Այս հանդիսութեան նախագահութիւնը սիրով ընդունած էր տիկին Աննիկ Աստուրեան։ Պատուոյ սեղանին վրայ, օրուան նախագահուհիին կողքին, տեղ գրաւած էին Արժ. Տ. Նարեկ Խաչակիր քհնյ. Ֆրընճեան եւ երիցուհին, տիկնայք Լուիզ Բամպուքճեան, Աստրէն Հացունի եւ Անուշ Պալաեան։

Մուտքի դրան առջեւ, իւրաքանչիւր մօր կուրծքին կը զետեղուէր մեխակի ծաղիկ մը։

Ներկաները, ճոխ եւ այլազան անուշեղէններով ու քաղցրաւենիներով բեռնաւորուած սեղաններուն շուրջ հաւաքուած, հիւրասիրուեցան թէյով։

Հանդիսութեան բացումը եւ հանդիսավարութիւնը կատարեց տոքթ. Հերմինէ Վարժապետեան։ Ան բարի գալուստ մաղթելէ եւ շնորհաւորելէ ետք ներկայ գտնուող մայրերը, յաջորդաբար հրաւիրեց պատանիներ ելոյթ ունենալու։ Փոքրիկն Նաթալի Ասլանեան արտասանեց «Բարի Եկաք»ը, Գարոլին Տէր Յակոբեան եւ Արամ Զամանեան միասնաբար արտասանեցին Սարմէնի «Պանդուխտ Հայ Մայրերին»ը, Սեդա Զամանեան արտասանեց Գեղամ Սարեանի «Մայրերին»ը եւ Մարլօ Զամանեան Յովհ. Շիրազի «Բառեակներ Մայրամուտին»ը, Հայկ Կարինեանի «Ամուրի մնալ թէ ամուսնանալ» փանթեզին կարդաց Աւետիս Մովսէսեան ստեղծելով խանդավառ մթնոլորտ։

Հրաւիրուեցաւ օրուան բանախօսուհի ընկերուհի Մարկրիթ Յակոբեանը իր խօսքը կատարելու։ Յարգելի ընկերուհին խօսեցաւ մայրական սիրոյ վեհութեանը մասին, սէր մը որ մայրերէն զատ ոչ ոք կրնայ լիիւ ու կատարեալ բնութագրել։ Ան յարգանք մատոյց ի մասնաւորի հայ մայրերուն, որոնք մեր ժողովուրդի ամենադժբաղդ օրերուն, մայրական սիրոյ այնպիսի արտայայտութիւններ ունեցած են, որ հիացմունք եւ հպարտանք կը պատճառեն բոլորիս։ Ան իր խօսքը աւարտեց կարդալով հատուածներ բանաստեղծ Ժագ Յակոբեանի «Մայրավէպ» քերթուածէն։ Յարգելի բանախօսուհիին ունեցած գեղեցիկ ելոյթը մեծապէս գնահատուեցաւ ներկաներուն կողմէ երկարատեւ ծափերով։

Սրահի վարչութեան կողմէ յիշատակի նուէրներ տրուեցան օրուան նախագահուհի տիկին Աննիկ Աստուրեանի, ներկաներուն մէջէն երիցագոյն մօր՝ տիկին Լուիզ Բամպուքճեանի, ամենաերիտասարդ մօր՝ տիկին Նելլի Ճիբրճեանի, ամենամեծ

(Շար. տես էջ 3)

ՎԱՀԷ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆԻ
ՆԿԱՐՉԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԸ
ՄԵԾ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԵՑԱՒ

Հակառակ մեր «Մեծ»երուն նկարչական ասպարէզէն հեռանալուն, ուրախալի է, որ նոր ուժեր սկսած են հիներուն իրենց ժառանգ ձգած պատուանդանը գրաւել։

Արուեստագէտ նկարիչ Վահէ Վարժապետեանի նկարչական ցուցահանդէսին բացումը տեղի ունեցաւ անցեալ Ուրբաթ, 20 Մարտ 1987, երեկոյեան ժամը 8ին, Գահիրէի Ռամսէս Հիլթընի շքեղ պանդոկի «Ճայքոն» սրահին մէջ, նախագահութեամբ Արաբ Արուեստագէտներու Միութեան նախագահ պր. Սաատէտտին Ռուահպայի։

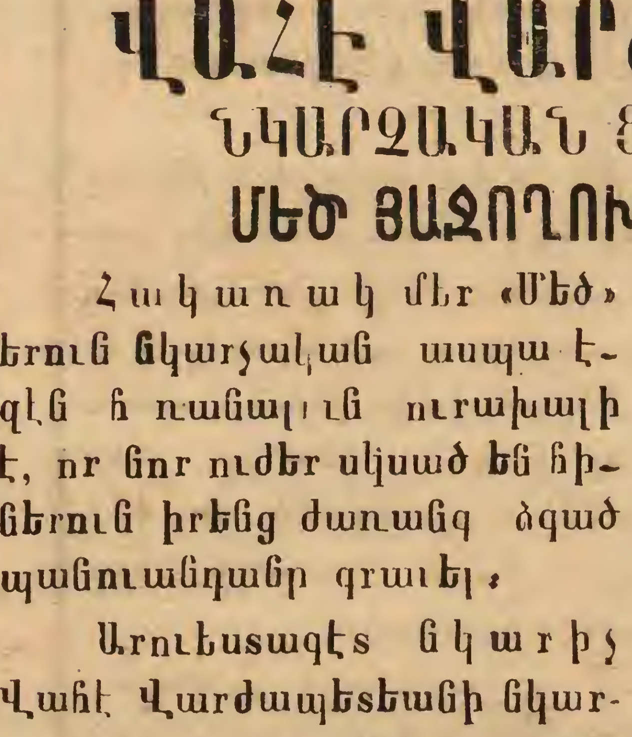

ՆԿԱՐԻՉ ՎԱՀԷ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ

Ցուցահանդէսը իր ներկայութեամբ կը պատուէր թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. արք. Չինչինեան։ Ընտրանի բազմութեան մէջ կը գտնուէին հայ եւ եգիպտացի մամուլի ներկայացուցիչներ, ազգային իշխանութեան անդամներ, եգիպտահայ արուեստագէտ նկարիչներ՝ տիկնայք Արմինէ Ժամկոչեան, Էլիզ Փարթամեան եւ պր. Սիմոն Շահրիկեան, ինչպէս նաեւ հայ, եգիպտացի եւ օտար հիւրեր որոնք փութացած էին պատասխանել հրաւէրին, խրախուսելու եւ քաջալերելու համար արուեստագէտը։ Բազմաթիւ գեղեցիկ ծաղկեկողովներ ուղարկուած էին այս առթիւ, վասն շնորհաւորութեան։

Վահէ Վարժապետեանի ներկայացուցած 23 նկարները բոլորովին տարբեր էին իր անցեալի գործերէն։ Արուեստասէր ներկաները թէ հանոյքով եւ թէ՝ ինչո՞ւ չէ, երբեմն ալ հիացումով դիտեցին ցուցադրուած պաստառները, ու փոքր խումբեր կազմած՝ իրենց տպաւորութիւնները իրարու կը փոխանցէին, տպաւորութիւններ՝ որոնք յաճախ մեր ականջին կը հասնէին եւ որոնք շատ նպաստաւոր արտայայտութիւններ էին արուեստագէտին հանդէպ։

Մենք գոհունակութեամբ եւ հանոյքով դիտեցինք այդ նկարները, որոնք ընդհանրապէս վերացական էին եւ սակայն առաւելաբար զարդանախշական բնոյթ մը կը կրէին։

Վահէ Վարժապետեանի վերացականութիւնը կը հասնի մինչեւ հոն՝ ուր [illegible] չի կորսնցներ իր իմաստը։ Դիտողին անհրաժեշտ չէ բացատրել պաստառին նիւթը եւ իմաստը։ Ան չյոգնիր մտածելով՝ թափանցելու համար նկարիչին արտայայտած նիւթին։ Վառ գոյները ընդհանրապէս կը տիրապետեն ու աւելի կեանք կու տան այդ գործերուն։

Վ. Վարժապետեան յաջո-

(Շար. տես էջ 2)

0051

00255

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎ ՄՈՍԿՈՒԱՅՈՒՄ

Սոյն թուականի Փետրուարի 14-16-ը Մոսկուայում տեղի ունեցաւ միջազգային համաժողով «Յանուն միջուկազերծ աշխարհի, յանուն մարդկութեան գոյատեւման» թեմայով, որին մասնակցում էին աշխարհի շուրջ 90 երկրներից ժամանած տարբեր մասնագիտութեան և զբաղմունքի աւելի մօտ 900 հոգեւորականներ, գիտնականներ, բժիշկներ, արուեստագէտներ, գործարար շրջանակների մարդիկ և այլն: Համաժողովին իրենց մասնակցութիւնն էին բերում երկրագնդի 56 երկրներից ժամանած տարբեր կրօնական դաւանանքների պատկանող 215 ներկայացուցիչներ՝ քրիստոնեաներ, բուդդայականներ, մահմեդականներ, մովսէսականներ, հինդուներ, սինթոյիստներ և այլ դաւանանքների ներկայացուցիչներ:

Սոյն համաժողովին, յանուն Հայ Առաքելական Եկեղեցու, իր մասնակցութիւնը բերեց Ամենայն Հայոց Կ. Թողիկոս Նորին Սուրբ Օծութիւն Տ.Տ. Վազգէն Առաջինը, որին ուղեկցում էին՝ Ռումինիայի և Պուլկարիայի հայոց թեմերի առաջնորդ Տ. Տիրայր արքեպս. Մարտիկեանը, Փարիզի հայոց առաջնորդ Տ. Գիւտ եպս. Նագգաշեանը, Կանադայի հայոց թեմի առաջնորդ Տ. Վազգէն եպս. Քէշիշեանը և Ատրպէյճանի հայոց թեմի առաջնորդ Տ. Անանիա եպս. Արապաճեանը:

Փետրուարի 14ին, Շաբաթ օրը, միջազգային համաժողովի կրօնական խումբն սկսում է իր աշխատանքները:

Առաւօտեան ժամը 10ին «Սովինցենթրի» համագումարների դահլիճում տեղի է ունենում կրօնական գործիչների հաւաքի բացումը: Լուռ աղօթքից յետոյ ընտրւում է նախագահական կազմ:

Մեթրոպոլիտ Եուվենալիի ընդարձակ զեկոյցից յետոյ ժողովը բաժանւում է երեք ենթախմբերի, որտեղ ունկնդրւում են բազմաթիւ զեկոյցներ տարբեր կրօնական ներկայացուցիչների կողմից: Նրանք բոլորն էլ միասնական են իրենց այն համոզման մէջ, թէ ժամանակն է այլեւս միացնելու բոլոր մարդկանց ուժերը՝ ստեղծելու համար զինաթափուած և պատերազմի սպառնալիքից զերծ մի աշխարհ:

Փետրուարի 15ին, Կիրակի օրը, Վեհափառ Հայրապետը, ուղեկցութեամբ Տ. Տիրայր արքեպիսկոպոսի, Տ. Գիւտ, Տ. Վազգէն եպիսկոպոսների, ժամանում է Մոսկուայի հայոց եկեղեցի, ուր ներկայ է լինում ս. պատարագի արարողութեանը: Օրուայ պատարագիչն է Տ. Անանիա եպս. Արապաճեանը:

Յաւարտ ս. պատարագի՝ Վեհափառ Հայրապետը իր հայրապետական օրհնութեան և գնահատանքի խօսքն է բերում Մոսկուայի հայ հաւատացեալներին: Խօսելով մեր ժողովրդի ողբերգական անցեալի մասին, մանաւանդ 1915 թուականին, Վեհափառ Հայրապետը արտայայտում է իր խոր համոզումը, որ մեր ժողովուրդը իր պատմութեան դառն փորձից ելնելով՝ այսօր վճռական կերպով կանգնած է խաղաղութեան յաղթանակի համար գործողների կողքին:

-Կէսօրուայ ժամը 13ին, Մոսկուայի, «Արպաթ» ճաշարանում, Մոսկուայի և համայն Ռուսիոյ Պատրիարք Նորին Սրբութիւն Պիմէնի կողմից տրւում է մեծ ընդունելութիւն, ի պատիւ համաժողովի մասնակիցների:

Ողջոյնի խօսքով Նորին Սրբութիւն Պիմէն Պատրիարքը իր վստահութիւնն է յայտնում, որ ներկայ միջազգային համաժողովը մի կարեւոր միջոցառում կը հանդիսանայ խաղաղութեան ճանապարհին և մեծապէս կը նպաստի ազգերի ու ժողովուրդների խաղաղ համագործակցութեանը:

Յանուն Հայ Առաքելական Եկեղեցու, կրօնական պետերից առաջինը հանդէս է գալիս Նորին Սուրբ Օծութիւն Տ.Տ. Վազգէն Ա. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը հետեւեալ ճառով.

«Սիրեցեալ Հոգեւոր եղբայրներ Մեր,

Փրկչական 1986 տարին հռչակուած էր խաղաղութեան տարի Միացեալ Ազգերի Կազմակերպութեան կողմից: Մենք բոլորս էլ, անցեալ տարի, միախորհուրդ մեր պարտքը կատարեցինք ի խնդիր աշխարհի խաղաղութեան ամրապնդման, մեր միատեղ աղօթքներով, մեր կենդանի խօսքով, մեր կոչերով՝ ուղղուած Եկեղեցիներին, պետութիւններին և համայն մեր հաւատացեալներին:

Մեզ բոլորիս համար սակայն չի վերջացել խաղաղութեան տարին: Մեզ բոլորիս համար ամէն տարի խաղաղութեան տարի է, ամէն օր նոյնիսկ՝ խաղաղութեան օր է:

Կասկած չկայ այլեւս, թէ մարդկութիւնը գտնւում է մեծ, աննախընթաց իրադարձութիւնների նախօրեակին, Ս. Յովհաննէս առաքեալի յայտնութիւնը յիշեցնող:

Այս ճակատագրական պահին, ո՞րն է արդեօք մեր աղերսը առ Աստուած, ո՞րն է արդեօք մեր առաքելութիւնը այսօր, ո՞րն է արդեօք մեր պատգամը ուղղուած մեր հաւատացեալներին, մեր ժողովուրդներին:

Ահա հարցեր, որոնց մենք պէտք է պատասխան տանք՝ իմաստութեամբ, քաջութեամբ և մանաւանդ սիրով դէպի այս հրաշագործ աշխարհը, դէպի կեանքը, դէպի մեր նմանները:

Այն պահից, երբ Աստուած ասաց՝ «Եղիցի լոյս», քաոսը վերածուեց կոսմոսի: Այն պահից, երբ Բեթղեհէմի երկնակամարից հրեշտակները բերեցին մեծ աւետիս խաղաղութեան ու ի մարդիկ հաճութեան, մարդկային կեանքում բացուեց ճանապարհը փրկութեան՝ մեղքի և մահուան կապանքներից:

Մի՞թէ մեր օրերին պիտի յանգի այդ տիեզերաստեղծ լոյսը, և մի՞թէ պիտի խափանուի խաղաղութեան հրեշտակների երգը, մարդկանց իսկ ձեռքով, որոնք ծրագրում են կառուցել մի նոր Բաբելոնի աշտարակ, արհամարհել զԱստուած, կործանել Նրա ստեղծագործութիւնը ու աշխարհը գլորել դէպի անդունդը քաոսի:

Մեզ թւում է, թէ մեր առաքելութիւնը պէտք է լինի քանդել այդ աստուածամերժ աշտարակաշինութիւնը, փակել դէպի քաոս տանող ճանապարհը և պաշտպանել ու պահպանել մեր տիեզերքի լոյսն ու ներդաշնակութիւնը, պահպանել ու պաշտպանել խաղաղ կեանքը մեր երկրագնդի, պաշտպանել ու պահպանել դարերի աշխատանքի ու ոգու հրաշալիքները մարդկային ստեղծարար հանճարի:

Աշխարհի խաղաղ գոյակցութեան պահպանումը, միայն պետութիւնների գործը չէ, այլ, առաջին հերթին գուցէ, մեր՝ հոգեւորականներիս առաքելութիւնը, Եկեղեցիների և կրօնական հաստատութիւնների առաքելութիւնը, «Զի ոչ եթէ խռովութեան է Աստուած, այլ խաղաղութեան» (Ա. Կորնթ. ԺԴ 33):

Եթէ մենք Աստուծոյ ծառաներն ենք, ապա պէտք է լինենք ամէն բանից առաջ ծառաները, զինուորները, մարտնչողները Աստուծոյ խաղաղարար կամքի կենսագործման:

Մեր առաքելութեան այս ճանապարհի վրայ Մենք երջանիկ ենք ու հոգեպէս ամրապնդուած, որ մեր օրերին նաեւ բազում պետութիւններ և գիտնականներ ու հասարակական գործիչներ բոլոր երկրներից, նոյն խաղաղարար ուղու վրայ են գտնւում: Նրանք բոլորը, բոլորը անխտիր մեր մարտակից եղբայրներն են:

(Վերջ յաջորդով)

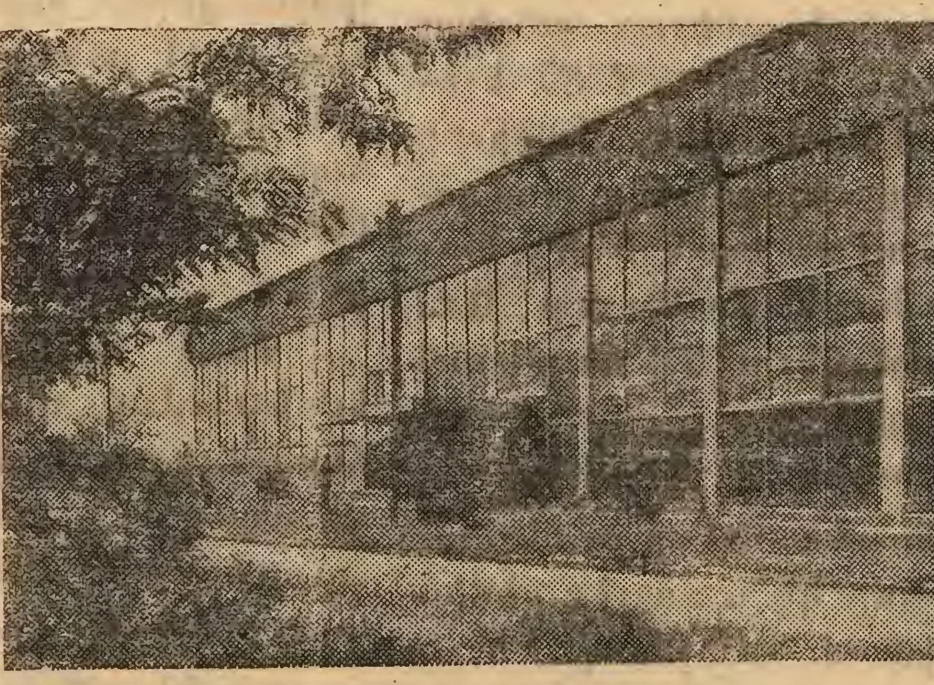

Շահումեանի շրջանի Պիոներ Պալատը

ՄՈՆԹՐԷԱԼ

Տ. ՂԵՒՈՆԴ ԱՒԱԳ ՔՀՆՅ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Հոգելոյս Տ. Ղեւոնդ աւագ քահանայ Փափազեան որ ի Տէր հանգեաւ՝ Երկուշաբթի, 2 Մարտին, Մոնթրէալի մէջ, յետ երկարատեւ հիւանդութեան, ծնած էր Սամաթիա, Պոլիս 22 Յունուար 1911-ին: Մանուկ տարիքին սիրուած իր քաղցր ձայնին համար եւ եկեղեցիէ եկեղեցի կը շրջէր, միշտ գնահատուելով եւ սիրուելով բոլորէն: 1926-ին կ'անցնի Աղեքսանդրիա (Եգիպտոս) եւ կարճ ժամանակ մը ետք կը ստանձնէ տեղւոյն Ս. Պօղոս-Պետրոս եկեղեցւոյ դպրապետի պաշտօնը: Ժամանակի ընթացքին կազմած է քառաձայն երգչախումբ, հրապարակ հանած է սալեր եւ իր երգչախումբով ելոյթ ունեցած է պալատին մէջ, Ֆարուք թագաւորի օրով:

Քահանայ ձեռնադրուած է 1943-ին, Եգիպտոսի Առաջնորդ՝ Տ. Մամբրէ արք. Սիրունեանի կողմէ եւ պաշտօնավարած Ս. Պօղոս-Պետրոս եկեղեցւոյ մէջ: 1964 Փետրուար 22-ին, Ամենայն Հայոց Հայրապետ Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Վազգէն Ա. Կաթողիկոսէն ստացած էր քահանայական լանջախաչ կրելու իրաւունք: Այդ տարին երէցկնոջ՝ Նուարդին եւ երեք զաւակներուն հետ միասին հաստատուած է Մոնթրէալ, ուր շարունակած է ծառայել Հայց. Ս. եկեղեցւոյ՝ նախ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ, ապա Ս. Յակոբ եկեղեցիներուն մէջ: Թէեւ հանգստեան կոչուած էր 1974-ին, սակայն կը շարունակէր հաւատարմօրէն յաճախել եկեղեցի, եւ մասնակցիլ արարողութեանց: 1984 թ. Մայիս 5-ին աւագութեան պատիւ ստացաւ Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Գարեգին Բ. Կաթողիկոսէն:

Հոգելոյս Տէր Հայրը, հմուտ էր հայ եկեղեցւոյ երաժշտութեան, եւ ունէր անտիպ աշխատութիւններ: Համեստ, հաւատաւոր, բառին իսկական առումով նուիրեալ զինուորեալ մը Հայց. Առաքելական Ս. Եկեղեցւոյ:

ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ-ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ ԱԶԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՀԵԼԻՈՊՈԼՍՈՅ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

Կիրակի, 29 Մարտ 1987, կ. ե. ժամը 6.30-ին

«Պոլ Ֆաճեան» հանդիսասրահին մէջ

ԲԱՐՁՐ ՀՈՎԱՆԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ

ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ Ս. ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆԻ

Բարեխնամ Առաջնորդ Եգիպտոսի Հայոց

ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ

ՏԻԱՐ ՆՈՒՊԱՐ ՍԻՄՈՆԵԱՆԻ

Ատենապետ Գահիրէի Քաղաքական Գործադիր Ժողովի

ՀԱՄԵՐԳ

ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ

Վարժարանին «Աշակերտական Երգչախումբ»-ին

ԽՄԲԱՎԱՐՈՒԹԵԱՄԲ

ՄՕ. ԵԴՈՒԱՐԴ ՅԱԿՈԲԵԱՆԻ

ԴԱՇՆԱՄՈՒՐԻ ՆՈՒԱԳԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ

ՏԻԿԻՆ ՇԱՄԻՐԱՄ ԴԱՐՄԱՆԵԱՆԻ

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ

ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԵԱՆ

Յայտագիրը ամբողջութեամբ կազմուած է

Հայաստանի և Հայրենական

խմբերգներէ և քերթուածներէ

Մուտքին հրաւէր կրթասէր հասարակութեան

Շաբաթ, 4 Ապրիլ 1987, կ. ե. ժամը 7-ին

ՊԸԼԸՔՏԱՆԵԱՆ ՀԱՆԴԻՍԱՍՐԱՀ

Ամավերջի Հանդէս 1985-1986

Հովանաւորութեամբ

Եգիպտահայ թեմի բարեջան Առաջնորդ

ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ Ս. ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆԻ

Նախագահութեամբ

Պատ. Քաղաքական Ժողովի Ցարգարժան Ատենապետ

ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ՆՈՒՊԱՐ ՍԻՄՈՆԵԱՆԻ

Սիրալիր հրաւէր բոլորին

ՎԱՀԷ ՎԱՐԴԱՊԵՏԵԱՆԻ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԸ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

դած է մանաւանդ իր նկարներուն կառուցուածքին մէջ, առանց հեռանալու նկարչական օրէնքներէն եւ սակայն ուրոյն յօրինուածք, անվախ վրձնահարութիւն եւ յանդգնութիւն՝ որմէ ընդհանրապէս կը ծնին յաջող եւ կենսունակ գործեր:

Ցուցահանդէսը բաց մնաց եւ Շաբաթ եւ Կիրակի, 21 եւ 22 Մարտ 1987ին, եւ շատեր որոնք զանազան պատճառներով չէին կարողացած ներկայ գտնուիլ բացման օրը, այցելեցին եւ իրենց գոհունակութիւնը յայտնեցին արուեստագէտին:

Ջերմօրէն կը շնորհաւորենք արուեստագէտ Վահէ Վարդապետեանը իր այս ցուցահանդէսին փայլուն յաջողութեանը համար, եւ կը մաղթենք աւելի մեծ եւ նորանոր յաջողութիւններ:

Զ. Պ.

00356

0052

ՀԱՅ ՀՆԱԳՈՅՆ ԱՐՈՒԵՍՏԻ ՎԵՐԱԾՆՈՒՆԴԸ

ԿԱՐԷՆ ՍԻՄՈՆԵԱՆ

Ամէն անգամ մեր հնագոյն եւ մեծ մասամբ անանուն վարպետների ձեռքի աշխատանքը դիտելիս, մտմտաշրջում տեւող անցած-գնացած վաղեմի ժամանակներին հաղորդակցուելով, մինչ մտածել եմ... Մտածել եմ այն մասին, թէ արդեօ՞ք անվերադարձ պէտք է կորչի, ... ազգային արուեստի բացառիկ երեւոյթը, որը ծնուել է հայ ժողովրդի գոյութեան վաղընջական ժամանակներում, փոքր-ինչ ձեւափոխուել ստացել է նոր բովանդակութիւն եւ դարեր ու դարեր եղել է յուշերի, մտքի, կենսահաստատ լաւատեսութեան անկրկնելի միջոց։

Հայկական խաչքարը. .

... Հնագոյն ժամանակներում որպէս վիշապներ, յուշարձաններ կամ մահարձաններ, նաեւ որպէս սահմանային նշաններ հայերն օգտագործել են ուղղահայեաց քարէ սիւներ, որոնք, ի դէպ նոյն նպատակով կիրառել են նաեւ այլեւայլ ժողովուրդներ։ Անցնող դարերի ու հազարամեակների ընթացքում այդ քա-

«Վերածնունդ»

րակոթողները բոլոր ժողովուրդների մշակոյթներում վերածուել է յուշասիւների, որոնք յաճախ իւրօրինակ պատուանդաններ են արձանների համար։

Հայ իրականութեան մէջ քարէ սիւնակոթողները դարձան խաչքարեր։ Եւ ազգային արուեստի այս տեսակը եզակի մի երեւոյթ է համամոլորակային առումով։ Խաչքարի արուեստը ամենաինքնատիպ հայկական արուեստի երեւոյթ է անտարակոյս։ Բայց քանի որ վերջին մէկ երկու հարիւրամեակների ընթացքում արուեստի այդ ազգային տեսակը զարգացում չապրեց, ընդհակառակը, նոյնիսկ մարելու միտում ունեցաւ, ապա մենք կարծես թէ հաշտուեցինք այն մտքի հետ, թէ քանդակագործութեան սքանչելի տեսակը արդէն պատկանում է պատմութեանը և ժամանակակից մարդու համար սոսկ անցեալի թանկագին մի յուշ է։

Ինչ խօսք, մէկ-երկու տասնամեակ առաջ խաչքարի արուեստը կարծես թէ վերածնուելու միտումներ ունեցաւ։ Բայց երկու բան խանգարեցին դրան։ Նախ՝ ընդօրինակութիւնը, այնուհետեւ՝ երկու-երեք դար ընդհատումից յետոյ նոյն կէտից շարունակելու փորձը։ Ասես ազգային հոգեբանութեան մէջ ոչինչ չէր փոխուել։ Ասես խաչքարի արուեստը որեւէ աղերս չունէր մեր ժամանակների, յատկապէս քսաներորդ դարի աւարտին յատկանշական տագնապների, հակասութիւնների. երազանքների հետ։

Ուրեմն, այս ընդհանուր վիճակի հենքի վրայ բոլորովին անակնկալ, հենց իմ կողքի գտայ մի քարագործ արուեստագէտի ու հմուտ վարպետի, որը խաչքարի արուեստը ոչ միայն վերածնել, այլեւ գործից գործ՝

«Եղիցի Լոյս»

զարգացնում է, ձգտելով արտայայտչական նոր ձեւեր յայտնագործել, ձգտելով բոլորովին մի նոր բովանդակութիւն հաղորդել ստեղծագործութեանը, որը անպայման խօսում է ժամանակակից մարդու հոգու և սրտի հետ։ Պատահականութի՞ւն է արդեօք։ Ո՛չ... Սա այն օրինաչափութիւնն է, երբ ինքնատիպ ազգային արուեստը երբեք ու երբեք չի մարում, չի վերանում, և եթէ պատահում է, որ մոռացւում է, ապա թեկուզ տասնամեակներ ու հարիւրամեակներ յետոյ վերածնւում է, շարունակւում դառնում է ժամանակի յոյզերի ու երազանքների ցաւի ու տագնապների արտայայտիչ։

Ընդամէնը մի քանի խաչքարի հեղինակ է Նելսոն Շիրվանեանը։ Իր այդ մի քանի գործերը նա ստեղծել է տարիների աշխատանքով, տառապանքով, բառիս բուն իմաստով վրկանքով ու քրտինքով։

Ծնուել է Իրանում։ Հազիւ մի քանի տարեկան էր, երբ հայրը՝ Սերոբ Շիրվանեանը, որի քաղաքացիական խիզախութեան, առաքինութեան մարդասիրութեան մասին իսկական աւանդապատումներ կարելի է լսել նրան ճանաչողներից, որոշեց հայրենադարձուել։ Ցի՞շում է արդեօք

«Սէր»

Նելսոնը Ջուղայի խաչքարերը, երբ հայրենադարձների քարաւանը անցնում էր Սովետա-Իրանական սահմանը։ Չեմ հարցրել։ Որովհետեւ՝ ի՞նչ կարեւոր է... Չէ՞ որ, բանից պարզւում է, ազգային քարագործութեան ինքնատիպ այդ տեսակը նա կրել է իր մէջ, կրել է նոյնիսկ իր ծննդից առաջ՝ նախնիների մէջ, կրել է որպէս ժառանգական յիշողութիւն, որպէս ազգային աւանդ։

Նրա առաջին աշխատանքներից է «Եղիցի լոյս» խաչքարը։ Աւանդական ձեւերի մէջ արտայայտուած են նոր տարրեր։ Ամպերը, կամ գուցէ մարմինները... Թերեւս հենց այս անեղծելու՞մն է Նելսոն Շիրվանեանի ստեղծագործութեանը հաղորդում խորհրդանշական իմաստ։ Եւ այդ իմաստը ոչ միայն սոսկ լոյսի, լուսաւորի հաստատումն է, այլեւ կեանքի ու լաւատեսութեան հաստատումը մեր չարչարուող մոլորակի վրայ։

Ցամենայն դէպս, այնպիսի տպաւորութիւն ունեմ, որ քանդակագործ — քարակոփը տառապում է ինքնին անեղծուածը լուծելու ցաւով։ Ուստի նա ստեղծել է հենց իրեն՝ Անեղծուածը, որը մարդկային կեցութեան անիմանալի խորքն է, կեանքի ու գեղեցիկի, այսինքն Բարու յաւիտենականութիւնը։

«Սրբազան Հող»

Բոլորովին այլ մեկնաբանութիւն ունի «Հայաստան» ստեղծագործութիւնը։ Արուեստագէտը ասես շատ աւելի պարզ խնդիր է դրել իր առաջ։ Կատարումը իրապաշտական է՝ լուսանկարչականի ճշգրտութեամբ։ Ծաքճքած հող և... ոճաւորուած մի արեւ, որի ճառագայթները ուր-որ է կարող են ձեւափոխուել, դառնալ յաւերժութեան խորհրդանիշ։ Յաւերժական ու տառապած հող և յաւերժական կենսատու արեգակ... Եւ այդ երկուսի միջեւ նոյնքան յաւերժական մարդը։ Ե՞ս... դո՞ւք... մե՞նք...

Նելսոն Շիրվանեանի ամէն մի խաչքարը չափազանց ինքնատիպ է և նման չէ միւսին։ Ինքնատիպ ու ցնցող արտայայտչականութիւն ունի «Վերածնունդ» կոչուող երկճեղքուած խաչքարը, որի արգանդից ասես ծնւում է կրակի տարերքը, կամ գուցէ կենսական նախահիմքի խորհրդանշանը, կամ գուցէ մարդկային ջղաձիգ մի ձեռք... Եւ բոլոր դէպքերում «Վերածընունդը» յիրաւի վերածնուած հայ ժողովրդի կենսահաստատ գոյատեւման խորհրդի մարմնաւորումն է։

Եւ ամէնից հետաքրքիրն այն է, որ Նելսոն Շիրվանեանը իր այս ստեղծագործութեամբ տրոհում, ձեւազրկում է ազգային արուեստի աւանդական տեսակը և հենց դրանով էլ վերստին հաստատում, ապրելու եւ զարգանալու հնարաւորութիւն է կանխա-

(Շար. տես էջ 4)

ԵԿԱՄՈՒՏ՝ ՍՏԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

Մենք չենք վկայաբերի այդ յարագործութեան՝ 20րդ դարի առաջին ցեղասպանութեան ականատեսների բազմաթիւ սահմռկեցուցիչ ցուցմունքները, հայ բնակչութեան ոչնչացման կարգի վերաբերեալ թուրքական պաշտօնական փաստաթղթերն ու հրամանները։ Վկայակոչենք միայն Ստամբուլի ռազմական տրիբունալի (1919 թուականի փետրուար - յուլիս) մեղադրական եզրակացութիւնը Օսմանեան կայսրութեան նախկին կառավարողների գործով. «Տարբեր ժամանակներում եւ տարբեր վայրեր հայերին աքսորելու պահից ի վեր կատարուած յանցագործութիւնները մեկուսի կամ տեղային գործողութիւններ չեն։ Դրանք վաղօրօք մտածուել եւ իրականացուել են կենտրոնական մարմնի կարգադրութեամբ...»։

Զախողում կրելով հայկական ցեղասպանութեան հարցում համաշխարհային հանրութեանը խաբելու գործում, Ստամբուլը եւ նրա պրոպագանդիստական ապարատը վերջին ժամանակներս փորձում են աշխարհը գցել սենսացիոն «մերկացումներով», իբր հայերը այդ նոյն տարիներին կատարել են խաղաղ թուրք բնակչութեան մասսայական սպանութիւններ։ Այսպէս, «Թուրքիայի ձայնը» հաղորդում է տարածել այն մասին, թէ Էրզրումի շրջանում, իբր, կատարուել են 1918 թուականին հայերի կողմից «կոտորուած» թուրքերի զանգուածային թաղումների պեղումներ։ Կեղծիքը ակնյայտ է. նշուած թուականին այնտեղ պարզապէս հայեր չկային եւ չէին կարող լինել։

Անցեալի դասերի մոռացումը վտանգաւոր է։ Ցեղասպանութեան զոհերի յիշատակը միաժամանակ նաեւ զգօնութեան կոչ է։ Եթէ, դատելով թուրքական պաշտօնական տեղեկատուների, ապա Թուրքիայում գոյութիւն չունի այնպիսի ազգային փոքրամասնութիւն, ինչպիսին քրդերն են։ Մոտաւորապէս 10 միլիոն կազմող քրդերը յորջորջւում են լեռնցիներ։ Եթէ թուրքական պրոպագանդան խօսում էլ է քրդական պրոբլեմի մասին, ապա միայն սեփական մեկնաբանութեամբ։ «Թուրքիայի ձայնը» ամէն կերպ վաստաբանում է քրդական ազատագրական շարժումը, այն հանգեցնում «պառակտչական ելուզակային խմբերի» գործողութիւններին։

Թուրքիայի կառավարող շրջանների պանթուրքական եւ պանիսլամական քաղաքականութիւնը նրանց անչափ հեռուն է տարել։ Այս մասին վկայում է նաեւ վերջին ժամանակներս թուրքական պրոպագանդայի սանձազերծած հակաբուլղարական հիստերիան, որի մէջ ակտիւօրէն ներգրաւուել է «Թուրքիայի ձայնը»։ Ինչ մեղադրանքներ ասես, որ չեն տեղում սոցիալիստական Բուլղարիայի վրայ։ Գրեթէ ամէն օր «Թուրքիայի ձայնը» արծարծում է այդ թեման եւ որպէս կանոն աւարտում լուսանկարներով ու պատմուածքներով։ Նրան լրում է տարրական անաչառութեան զգացումը, նա միտումնաւոր կերպով խուսափում է ճշմարտութիւնն ասել 500-ամեայ օսմանեան լծի ողբերգական հետեւանքների մասին, երբ մասսայական կարգով բռնի ուժով բուլղարներին թրքացնում էին եւ մահմեդականութիւն էր պարտադրւում։

Թուրքիայի կառավարող շրջանները երկիրը վերածել են Մերձաւոր Արեւելքում ՆԱՏՕ-ի գլխաւոր պլացդարմի։ Այստեղ ամերիկեան բազմաթիւ ռազմական բազաներ են տեղաբաշխուած միջուկային սպառազինութեամբ։ Ռազմամոլութեան սանձարձակութիւնը, ռազմական ծախսերի բեռը էլ աւելի են սրել էկոնոմիկայի ճգնաժամային երեւոյթները, իրենց զգալ են տալիս ինֆլեացիան, յարաճուն զանգուածային գործազրկութիւնը։ Հազարաւոր առաջադէմ գործիչներ տառապում են զնդաններում, ենթարկուելով նուաստացուցիչ խոշտանգումների։ Ահա այս առումով «Թուրքիայի ձայնը», ինչպէս ասում են, խուլ ու համր է։

Ե. ԳՐԱՆՏ

(«Սովետսկայա Ռոսիա», 18 Փետրուարի 1987 թ.)

«ՄԱՅՐԵՐՈՒ ՏՕՆԻՆ» ԱՌԻԹԻՒ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

Թիւով զաւակ ունեցող երկու մայրերու՝ Երիցուհի Լուսաբեր Փրընճեանի և օրուան նախագահուհի տիկին Ա. Աստուրեանի։

Ներկայ մայրերուն բաժնուեցան վիճակահանութեան տոմսեր, որոնցմէ բախտաւոր մայրը՝ տիկին Լիւսի Ասլանեան ստացաւ գեղեցիկ նուէր մը։

Խօսք տրուեցաւ օրուան նախագահուհիին, որ իր ուրախութիւնը և շնորհակալութիւնները յայտնեց այս առթիւ, և բոլոր մայրերուն մաղթեց երկար և առողջ կեանք։

Բոլորին կողմէ երգուած Տէրունական Աղօթքով և Արժանապատիւ Տէր Հօր Պահպանիչով վերջ գտաւ այս գեղեցիկ հաւաքոյթը։

Մթնոլորտը ջերմ էր ու հաճելի։ Հայկական երգագրեալ երաժշտութիւնն ու մտերմիկ խօսակցութիւնները հաճելի դարձուցին այս թէյասեղանը։

Ու ներկաները խիստ գոհ տպաւորութիւններով հրաժեշտ առին ու մեկնեցան Հայկական Ընթերցասրահէն, շնորհաւորելէ և յաջողութիւն մաղթելէ ետք վարչութեան անդամներուն եւ գործօն անդամուհիներուն։

ՆԵՐԿԱՅ ՄԸ

00357

0053

ՉԱՀԱԿԻՐ
26 ՄԱՐՏ 1987
ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ՏԽՐՈՒԹԻՒՆ

Խոր ցաւով տեղեկացանք, թէ անցեալ Շաբաթ, 21 Մարտ 1987, առաւօտեան ժամը 5-ին, Հելիոպոլսոյ իր բնակարանին մէջ, յետ կարճատեւ հիւանդութեան, իր մահկանացուն կնքած է՝

ՏԻԿԻՆ ԱՐԱՔՍԻ ԵԱԶԸՃԵԱՆԸ
(ԾՆԵԱԼ ԻՆՃԷԵԱՆ)

խոր սուգի մատնելով իր ամուսինն ու իր հարազատները:

Յուղարկաւորութեան տխուր արարողութիւնը տեղի ունեցաւ նոյն օրը, յետ միջօրէի ժամը 4-ին, Գահիրէի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին մէջ, նախագահութեամբ թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Գեր. Տ. Զաւէն Ս. արք. Չինչինեանի: Առաջնորդ Սրբազան Հայրը դամբանական-խօսք մը խօսեցաւ: Եկեղեցական արարողութենէն ետք, հանգուցեալին անշնչացած մարմինը փոխադրուեցաւ Հելիոպոլսոյ Ամենայն Սրբոց Ազգային գերեզմանատունը եւ ամփոփուեցաւ ընտանեկան դամբարանին մէջ:

Այս տխուր առթիւ, «Ջահակիր» իր զգածուած ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալին ամուսնոյն պ. Յովհաննէս Եազըճեանի, զաւակներուն՝ տէր եւ տիկին Կարպիս Եազըճեանի, տէր եւ տիկին Միհրան Եազըճեանի, տէր եւ տիկին Հայկ Եազըճեանի, թոռներուն եւ սգակիր բոլոր պարագաներուն:

ՏԽՐՈՒԹԻՒՆ

Նոյնպէս խոր ցաւով տեղեկացանք, թէ անցեալ Ուրբաթ 20 Մարտ 1987ին, իր բնակարանին մէջ, իր մահկանացուն կնքած է

ՏԻԿԻՆ ԶԱՐՈՒՀԻ ՃԷՊԷՃԵԱՆԸ
(ԾՆԵԱԼ ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ)

խոր սուգի մատնելով իր հարազատները:

Յուղարկաւորութեան տխուր արարողութիւնը տեղի ունեցաւ Շաբաթ 21 Մարտ 1987ի յետ միջօրէի ժամը 2-ին, Գահիրէի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին մէջ, նախագահութեամբ թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Գեր. Տ. Զաւէն Ս. արք. Չինչինեանի, ուրկէ ետք հանգուցեալին մարմինը փոխադրուեցաւ Հելիոպոլսոյ Ամենայն Սրբոց ազգային գերեզմանատունը եւ ամփոփուեցաւ ընտանեկան դամբանին մէջ:

Այս տխուր առթիւ, «Ջահակիր» իր զգածուած ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալին քրոջ՝ տիկին Նուարդ Մելքմէթճեանի, թոռներուն՝ տէր եւ տիկին Սահակ եւ Արտա Զօհրապեաններու, տոքթ. Լեւոն Մելքմէթճեանի (Գանատա) եւ սգակիր բոլոր պարագաներուն:

ՖՈՒԹՊՈԼ

Խ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ 50ՐԴ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ ԳԾՈՎ

«ԱՐԱՐԱՏ»Ի ԵՐԿՈՒ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐԸ ՅԱՂԹԱՆԱԿՆԵՐ ԱՐՁԱՆԱԳՐԵՑԻՆ

Ս. Միութեան 1987ի Բարձրագոյն Լիկայի ֆութպոլի ախոյեանութեան մրցումները սկսան Մարտ 10ին:

Հայրենի «Արարատ»ի խումբը իր առաջին երկու մրցումները խաղաց Երեւանի «Հրազդան» մարզադաշտին վրայ, մին Խարքովի «Մետալիստ»ի դէմ (10 Մարտին), իսկ միւսը Մոսկուայի «Թորփետօ»յի դէմ (13 Մարտին) եւ տարաւ երկու յաղթանակ, երկուքն ալ 1-0 արդիւնքով եւ ապահովելով 4 միաւոր:

Վերջին ժամուն կը տեղեկանանք, թէ անցեալ Կիրակի, 22 Մարտին, «Արարատ» իր հերթական 3րդ մրցումը խաղացած է Քիեւի մէջ, Ս. Միութեան ախոյեան եւ զօրաւորագոյն խումբերէն «Տինամօ»ի դէմ եւ կրած է ծանր պարտութիւն մը 7-0 արդիւնքով:

«Արարատ»ի յաջորդ մրցումը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Կիրակի 29 Մարտին, Մոսկուայի մէջ, տեղւոյն զօրաւորագոյն խումբերէն «Սպարտակ»ի դէմ:

ԱՓՐԻԿԷԻ ԱԽՈՅԵԱՆ ԱԿՈՒՄԲՆԵՐՈՒ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ «ԱՀԼԻ»Ի ԽՈՒՄԲԸ 1-16 ՀԱՆԳՐՈՒԱՆԻՆ ՄՆԱՑ

Անցեալ Կիրակի, 22 Մարտին Բեկալի (Ռուանտա) մէջ, Ափրիկէի Ախոյեան Ակումբներու ախոյեանութեան 1-32 գաւաթի մրցումին, «Ահլի»ի խումբը 1-1 հաւասար արդիւնքով վերջացուցած էր «Էլ Փուհօա» խումբին դէմ:

Գահիրէի մէջ, երթի մրցումին «Ահլի»ի խումբը 4-0 արդիւնքով փառաւոր յաղթանակ մը տարած ըլլալով նոյն խումբին, իրաւունք ստացաւ մնալու 1-16րդ փուլին:

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՈՍԿԻՈՎ)

Իրենց թոռնուհիին՝ Նայիրիի ծննդեան ուրախ առթիւ, տէր եւ տիկին Արամ Գազազեան կը նուիրեն.

Այծեմնիկին	20
«Արեւ»ին	20
«Ջահակիր»ին	20

(Ստանալ «Արեւ»էն)

Իրենց սիրելի հօրաքրոջ օրդ. Թագուհի Սարգիս Թապաքեանի (ԱՄՆ) մահուան տխուր առթիւ տէր եւ տիկին Ռոպէր Թապաքեան եւ ընտանիք կը նուիրեն.

«Յուսաբեր»ին	10
«Արեւ»ին	10
«Ջահակիր»ին	10

(Ստանալ «Արեւ»էն)

Իրենց սիրելի հօրաքրոջ օրդ. Թագուհի Սարգիս Թապաքեանի (ԱՄՆ) մահուան տխուր առթիւ տէր եւ տիկին Գարեգին Թապաքեան կը նուիրեն.

«Յուսաբեր»ին	10
«Արեւ»ին	10
«Ջահակիր»ին	10

(Ստանալ «Արեւ»էն)

Նկարիչ Վահէ Վարժապետեանի ցուցահանդէսին գտած փայլուն յաջողութեան ուրախ առթիւ, վասն շնորհաւորութեան տոքթ. եւ տիկին Հանրի Բետերեան կը նուիրեն.

«Արեւ»ին	10
«Ջահակիր»ին	10

Օրդ. Արաքսի Եազըճեանի մահուան տխուր առթիւ, փոխան ծաղկեպսակի տէր եւ տիկին Մարտիկ Պալեան կը նուիրեն.

Կոկանեան Որբանոցին	10
«Ջահակիր»ին	10

Արուեստագէտ նկարիչ Վահէ Վարժապետեանի ցուցահանդէսին գտած փայլուն յաջողութեան ուրախ առթիւ, վասն շնորհաւորութեան տէր եւ տիկին Նուպար Զօրայեան կը նուիրեն.

«Արեւ»ին	5
«Ջահակիր»ին	5

(Ստանալ «Ջահակիր»էն)

Հ.Մ.Ը.Մ. - ՆՈՒՊԱՐԻՆ (ԱՂԵՔՍ.)

Միութեան կորովի Ատենապետ՝ Օրդ. Վահրամ Թօսունեանի գաղտնակ մահուան տխուր առթիւ կը նուիրեն.

Տէր եւ տիկին Յակոբ Վարժապետեան	50
Տէր եւ տիկին Սարգիս Վարժապետեան	50
Տիկին Հայկանոյշ Զօլագեան	20
Տիկին Անժէլ Աչճեան եւ զաւակունք	20
Տիկին Նուարդ Թիւթիւնճեան եւ զաւակունք	20
Տեարք Սարգիս եւ Կարօ Թօսունեան Եղբայրք	20
Տէր եւ տիկին Արթին Վարժապետեան	15
Տէր եւ տիկին Պետիկ Վարժապետեան	15
Տէր եւ տիկին Պարեթ Գալֆայեան	10
Տէր եւ տիկին Գրիգոր Պազիրկանեան	10
Տէր եւ տիկին Միսաք Զէչճէնեան	10
Տէր եւ տիկին Ժիրայր Նազարէթեան	10
Տէր եւ տիկին Վրէժ Մանուկեան	10
Տիար Պերճ Փալանճեան	10

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀԻՆ

Մայրերու տօնին առթիւ, իր շատ սիրելի եւ անմոռանալի մեծմօր՝ օրդ. Նուարդ Իկիտպաշեանի քաղցր յիշատակին, Յակոբ Սայեան կը նուիրէ 20 եգ. ոսկի:

Մայրերու տօնին առթիւ, իր սիրեցեալ մօր օրդ. Արշալոյս Պարոնեանի քաղցր յիշատակին, տիկին Զապէլ Ուշտունի կը նուիրէ 5 եգ. ոսկի:

ԾՆՈՒՆԴ

Ուրախութեամբ կը տեղեկանանք, թէ Կիրակի, 15 Մարտ 1987-ին, Մոնթրէալի մէջ, տէր եւ տիկին Արա եւ Սօնա Գազազեաններ բախտաւորուած են առջինեկ աղջիկ զաւակով մը, զոր անուանակոչած են Նայիրի:

Այս ուրախ առթիւ, ջերմօրէն կը շնորհաւորենք երջանիկ ծնողքն ու մեծ ծնողները՝ տէր եւ տիկին Արամ Գազազեանները ու տէր եւ տիկին Պարգեւ Հայրապետեանները (Մոնթրէալ), եւ երկար ու երջանիկ կեանք կը մաղթենք նորածինին:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ
ԳԱՀԻՐԷ

ԴԱՇՆԱԿԻ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔՆԵՐ
Սկսնակներու Համար

Մանրամասնութեանց համար դիմել սրահիս վարչութեան ամէն Երեքշաբթի եւ Հինգշաբթի օրերը, երեկոյեան ժամը 7-էն 9ը:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ ԱԶԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ
ՏԻԿՆԱՆՑ ԽՆԱՄԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

ԱՒԱՆԴԱԿԱՆ ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ

Հովանաւորութեամբ

ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ Ս. ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆԻ

Բարեխնամ Առաջնորդ Եգիպտահայոց

Նախագահութեամբ

ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ՎԱՐՈՒԺԱՆ ԿԱՊԷԵԱՆԻ

Կիրակի, 5 Ապրիլ 1987, յ. մ. ժամը 1.30ին

ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՃԱՇԱՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Պարզ փոստ	Օդային փոստ
Եգիպտոսի բաժանորդներէն	400 Ե.Դ	
Արաբական երկիրներ	—	5 տոլար
Եւրոպայի, Ամերիկայի, Գանատայի, Աւստրալիոյ եւ այլ երկիրներու բաժանորդներէն	15 տոլար կամ 20 Սթերլին	30 տոլար

ՀԱՅ ՀՆԱԳՈՅՆ ԱՐՈՒԵՍՏԻ ՎԵՐԱԾՆՈՒՆԴԸ

(Շարունակութիւն Գ. էջէն)

գուշակում, նոր ժամանակներին բնորոշ բովանդակութիւն է հաղորդում վաղնջական ժամանակներից եկող հայ ազգային արուեստի այդ տեսակին՝ խաչքարին:

Նելսոն Շիրվանեանի ստեղծագործութեանը հաղորդակցուելիս անպայման ապրում ես մեծ արուեստի պատճառած բերկրանքը: Որովհետեւ միայն մտքեր ծնող արուեստը հազիւ թէ կարեւոր լինի: Ու երբ ապրում ես նաեւ բերկրանքի զգացողութիւն, յանկարծ պարզւում է, որ հաղորդակցուել ես նաեւ իմաստասիրական խորք ունեցող արուեստի ու արուեստագէտի հետ: Եւ քեզ անսահման բախտաւոր ես զգում, որ այդ ճշմարիտ, այդ մտածող ու զգացող արուեստագէտը քեզ հետ է, քո կողքին: Մե՜ր կողքին:

Սրահիս կազմակերպած «Մայրերու Օրուան» ընդունելութեան առթիւ, ի գնահատութիւն կը նուիրեն.

Տիկին Աննիկ Աստուրեան	100
Տիար Սարգիս Թէքէեան եւ ընկ.	50
Տիկին Շաքէ Ալթունեան	30
Տէր եւ տիկ Մարտիկ Պալեան	30
Տէր եւ տիկին Կարպիս Պէրպէրեան	20
ՈՄՆ (ընկ. թիւ 187)	20
Տիկին Լուիզ Բամպուքճեան	10
Տէր եւ տիկին Յաչիկ Գամպէրեան	10
Տիար Միքայէլ Շամլեան	10
Տիկին Սարին Հացունի	5
Տիկին Մարի Գ[illegible] [illegible]եան	5
Տէր եւ տիկ Վահան Ճ[illegible]եան	5

ՓՕԼ ՔԻԼԻՏՃԵԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ՖՈՆՏԻՆ

Օր. Մարի Եափուճեանի ընդ տոքթ. Յարութիւն Ճէպէճեանի նշանախօսութեան ուրախ առթիւ, վասն շնորհաւորութեան տէր եւ տիկին Փօլ Քիլիտճեան կը նուիրեն 20 եգ. ոսկի:

Արուեստագէտ նկարիչ Վահէ Վարժապետեանի ցուցահանդէսին փայլուն յաջողութեան ուրախ առթիւ, վասն շնորհաւորութեան տէր եւ տիկին Փօլ Քիլիտճեան կը նուիրեն 20 եգ. ոսկի:

Օրդ. Արաքսի Եազըճեանի մահուան տխուր առթիւ, փոխան ծաղկեպսակի տէր եւ տիկին Փօլ Քիլիտճեան կը նուիրեն 20 եգ. ոսկի:

ՉԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

چاهاكير
جريدة أسبوعية
ص.ب ٢١١١ بالقاهرة ج.ع.م. ت ٩٣٤٩٠٨
صاحبة الامتياز: السيدة عايدة سيروبيان (بالأرمنية)

TCHAHAKIR
HEBDOMADAIRE ARMENIEN
B.P. 2111 Le Caire (R.A.U.) • Tél. 934908
Adresse Télégraphique: TCHAHAKIR, Cairo
Rédacteur en chef: SARKIS BALAYAN

Հիմնուած 1948

Արտօնատէր — ԱՅԴԱ ՍԵՐՈՎԲԵԱՆ
Սեփականատէր՝ խմբագիր — ՍԱՐԳԻՍ ՊԱԼԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ ԹԻՒ 1089 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 2 ԱՊՐԻԼ 1987 | ՀԱՏԸ ԶՆՌԲԷ 10 Եգ. Դհկ. | عدد رقم ١٠٨٩ – الخميس ٢ ابريل ١٩٨٧

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ «ԷՋՄԻԱԾԻՆ» ԱՄՍԱԳՐԻ - ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1987

Ի ՍԷՐ ԿԱՐԳ ՈՒ ԿԱՆՈՆԻ

1. Խմբագրութիւնս անցեալ Հոկտեմբերին հրատարակեց մի խմբագրական «Ի Սէր Եկեղեցւոյ Միութեան» խորագրով, պաշտպանելով՝ մեր Մայր Եկեղեցին մի կազմական կանոնադրութեամբ օժտելու անհրաժեշտութիւնը, այն համոզմամբ, թէ նման մի կանոնագրութեամբ ամրապնդուած կը լինի ներքին միութիւնը Եկեղեցու, ճշտուած՝ իրաւասութեանց սահմանները մեր Նուիրապետական Աթոռների եւ սկզբնաւորուած ներդաշնակ գործակցութիւնը նրանց միջեւ:

Ըստ երեւոյթին սակայն արտասահմանեան որոշ թերթեր ծուռ հայելու մէջ են տեսնում Մայր Աթոռիս ճիգերը այդ ուղղութեամբ եւ երեւակայական արտառոց պատկերացումներով ձգտում են շփոթեցնել իրենց բարեմիտ ընթերցողներին։

Վերջերս ստացանք նման խմբագրականների մի նոր շարք, Միացեալ Նահանգներում լոյս տեսնող նոյն «Հայրենիք» օրաթերթում, նոյն արտառոց վերագրումներով Մայր Աթոռիս եւ յատկապէս կանոնադրութեան նախագիծը մշակող Յանձնաժողովի անդամների հասցէին: Խմբագիրը մի կողմից՝ չափազանցուած մխտական ձեւով ներկայացնում է այժմեան սփիւռքեան եկեղեցական ու ազգային կեանքի պատկերը, իբրեւ անկազմակերպ ու անկարգ եւ միւս կողմից՝ մոլեգնօրէն յարձակւում է եկեղեցական մի ներքին կանոնադրութեան մշակման գաղափարի վրայ, որի հիմնական նպատակն է հենց կարգ ու կանոն եւ ներդաշնակ մթնոլորտ ստեղծել սփիւռքում, գէթ եկեղեցական կեանքի մակարդակի վրայ։

Ահա մի մէջբերում «Հայրենիք» օրաթերթից (22 Նոյեմբեր 1986 թ.)։

«Բառին նոյնիսկ սահմանափակ իմաստով ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԿԱՐԾԻՔ գոյութիւն չունի սփիւռքեան ժողովուրդի լայն խաւերուն մէջ, ինչ որ դուռ կը բանայ եւ ճամբայ կը հարթէ անհակակշիռ կեանքի, կամայական գործունէութեանց, սանձարձակ անիշխանութեան, *կարգ-կանոնի և պատասխանատուութեան զգացումի չգոյութեան*, լճացումի, հետեւաբար նաեւ... նահանջումի, բարքերու եւ սովորութեանց՝ որոնք կ'ամլացնեն ժողովուրդի կենսունակութիւնը եւ զայն կը վերածեն փակ ականջներով եւ կոյր աչքերով օրուան հոսանքին յանձնուած հաւաքականութեան»:

«Անտանելի իրողութիւններէն մէկն է ԱԶԳԱՅԻՆ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՃԱԿԱՏԻ ՎՐԱՅ ԵՐԵՍՈՒՆ ՏԱՐԻԷ Ի ՎԵՐ ԳՈՅՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԵՑՈՂ ՀԻՒԱՆԴԱԳԻՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ»:

2. Խմբագրի սոյն ախտորոշումը թէեւ խիստ չափազանցուած է, բայց որոշ չափով ճշմարտութիւն պարունակում է: Ճշմարտութիւն կայ յատկապէս եկեղեցական կեանքի տեսակէտից, որովհետեւ ազգային-հասարակական կեանքի մակարդակի վրայ բնական պէտք է նկատել կարգ ու կանոնի չգոյութիւնը: Սփիւռքը ներկայանում է գրուածութիւն, հետեւաբար բազմազանութեան խառնարան, հետեւաբար անհամերաշխութիւն: Սակայն այդ խառնարանի մէջ էլ կայ մի կազմակերպութիւն, որ կարող է եւ անհրաժեշտ է, որ միաւորող գործօն հանդիսանայ, դա Հայ Եկեղեցին է: Եւ պատմականօրէն էլ մեր եկեղեցին այդ առաքելութիւնը ունեցել է եւ այն կատարել է պատւով: Դրա համար էլ նա կոչւում է ազգային եկեղեցի, համազգային եկեղեցի։ Խմբագիրը ի վիճակի չէ անդրադառնալու, թէ հենց այդ խառնակ կացութիւնը դարմանելն է, կարգ ու կանոն ստեղծելն է Մայր Աթոռիս նպատակը սփիւռքի եկեղեցական կեանքի մակարդակի վրայ, համերաշխ գործակցութեամբը մեր Նուիրապետական Աթոռների, յատկապէս Սուրբ Էջմիածնի Ամենայն Հայոց Հայրապետութեան եւ Տանն Կիլիկիոյ Աթոռի միջեւ։

«Հայրենիք»ի խմբագիրը պարզապէս զոհ է գնում իր խան

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 2)

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ՝ 6 ԱՊՐԻԼԻՆ

Յառաջիկայ Երկուշաբթի, 6 Ապրիլ 1987, համայն Եգիպտոսի Արաբ Հանրապետութեան տարածքին վրայ տեղի պիտի ունենան Խորհրդարանի 448 անդամներուն ընտրութիւնները։

Առաւօտ ժամը 8էն սկսեալ, 14 միլիոն 388 հազար քաղաքացիներ՝ որոնք արձանագրուած են ընտրական ցանկերուն վրայ, հրաւիրուած են ներկայանալու իրենց շրջաններուն մէջ հաստատուած քուէարկութեան կեդրոնները և քուէարկելու ի նպաստ իրենց նախընտրած թեկնածուներուն։

Անհատական թեկնածութիւններու ընդհանուր թիւը հասաւ աւելի քան 1500ի, իրենց տրամադրուած 48 աթոռներուն համար։

Ազգային Ժողովրդավար կուսակցութեան ցանկերը կը պարփակեն 400 թեկնածուներ, որոնցմէ մեծ համեմատութիւն մը նոր դէմքեր ու երիտասարդներ, որոնք առաջին անգամ թեկնածու կը ներկայանան։

Աշխատաւորական, Ազատական և Իսլամ Եղբայրներու միացեալ ճակատը, որ ընտրութիւններուն կը մասնակցի Աշխատաւորական կուսակցութեան անունով կը մասնակցին 25 ընտրաշրջաններուն մէջ միայն, մինչ մնացեալ երեք կուսակցութիւնները՝ Վաֆտը, Համախմբումն ու «Ումմա» թեկնածուներ չեն ներկայացուցած բոլոր ընտրաշրջաններուն համար։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹԵԱՆ-ՌԱԴԻՈՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԷՆ ԵՒ ՍՓԻՒՌՔԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԿԱՊԻ ԿՈՄԻՏԷՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ ԵՆ ՌԱԴԻՈՄՐՑՈՅԹ

1987 ԹՈՒԱԿԱՆԻ ՄՐՑՈՅԹԻ ՀԱՐՑԵՐԸ.

1.- Ինչպէս գիտէք, 1917 թ. Դեկտեմբերի 29-ին Ռուսաստանի ժողովրդական կոմիսարների խորհուրդը դեկրետ ընդունեց Թուրքահայաստանի մասին։ Խնդրում ենք յայտնել ձեր կարծիքը այդ դեկրետում առաջ քաշուած իւրաքանչիւր հարցի վերաբերեալ։

2.- Ձեր կարծիքով, որո՞նք են սփիւռքահայութեան միասնութեան հիմքերը (օրինակի համար, հայրենիքի շուրջ համախմբումը, հայապահպանումը, պայքարը յանուն խաղաղութեան և սոցիալական արդարութեան, հայասփիւռքեան կազմակերպութիւնների ուժեղացումը, մշակութային կեանքի աշխուժացումը, հայոց լեզուի ուսուցումը, հայ եկեղեցու համախմբող տարրերի ուժեղացումը, հայ դատը եւ այլն) և նրանցից իւրաքանչիւրի տեղն ու դերը։

3.- Թէ ինչո՞ւ Սովետական Հայաստանը համայն հայութեան հայրենիքն է։

ՄՐՑՈՅԹԻ ՅԱՂԹՈՂՆԵՐԸ ԿԸ ՍՏԱՆԱՆ ՀԵՏԵՒԵԱԼ ՄՐՑԱՆԱԿՆԵՐԸ

Երկու առաջին մրցանակ — զբօսաշրջիկային անվճար շրջագայութիւն Սովետական Հայաստանում (երկու շաբաթով)։

Չորս երկրորդ, տասը երրորդ և յիսուն խրախուսական մրցանակներ (թանկարժէք յուշանուէրներով)։

ՄՐՑՈՅԹԻ ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄԿԷՏՆ Է 1987 Թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 1-Ը:

(Տեսնել էջ 3, 1986 թուականի Մրցոյթի Դափնեկիրները)

Հ. Բ. Ը. Մ.-Ի 11-ՐԴ ՆԱԽԱՍԱՐԴԵԱՆ ԽԱՂԵՐԸ ԺԸՆԵՒԻ ՄԷՋ

ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ԿԸ ՄԱՍՆԱԿՑԻՆ ԳԱՀԻՐԷԻ ԵՒ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ Հ.Մ.Ը.Մ.-ՆՈՒՊԱՐՆԵՐՈՒ ԽՈՒՄԲԵՐԸ

Հաճոյքով կը տեղեկանանք, թէ Հ.Բ.Ը.Մ.-ի Եւրոպայի և Միջին Արեւելքի 11-րդ Նաւասարդեան խաղերը տեղի պիտի ունենան Ժընևի մէջ, յառաջիկայ Ապրիլ 17էն-19ը։

Այս խաղերուն հրաւիրուած են իրենց մասնակցութիւնը բերելու Հ.Բ.Ը.Մ.-ի Եւրոպայի, Միջին Արեւելքի, Հիւսիսային և Հարաւային Ամերիկաներու և Աւստրալիոյ երկիրներուն մաս կազմող մարզական բոլոր միութիւնները։ Յայտագրին մէջ նկատի առնուած են պասքէթ-պոլ, վոլիպոլ և փինկ փոնկ, ինչպէս նաեւ արտասանութեան մրցում ընկերակցողներու համար։

Այս առթիւ, Հինգշաբթի 16 Ապրիլին, օդանաւով Ժընեւ կը մեկնին Հելիոպոլսոյ և Աղեքսանդրիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարներու մարզիկները՝ մասնակցելու համար վերոյիշեալ խաղերուն։ Մարզիկներուն հետ կը մեկնին նաեւ զոյգ միութեանց վարչականներ և անդամներ։

ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՍՍՀՄ - ԱՄՆ ՄՐՑԱՄԱՐՏԸ

ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ

Փետրուարի սկիզբը, Երեւանի Ծիծեռնակաբերդի մարզահամերգային համալիրին մէջ տեղի ունեցած է ՍՍՀՄ-ի և ԱՄՆ-ի ազատ ըմբշամարտի հաւաքականներու հերթական մրցամարտը։

Մրցաշարքին Հայաստանը ներկայացուցած է կիրովականցի Ստեփան Սարգսեան (62 քիլօ)։ Մոսկուայի կողմէ մասնակցած է Սանասար Յովհաննիսեան (90 քիլօ)։ Հայ երկու ըմբիշները յաղթական հանդիսացած են ծանրութեան դասակարգին մէջ։

Աւանդական այս մրցամարտը աւարտեցաւ ՍՍՀՄ-ի յաղթանակով, 8-2 արդիւնքով։

ՊԱՐՈՅՐ ՍԵՒԱԿԻ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԵՐԵԿՈՅԹ ԳՐՈՂՆԵՐՈՒ ՏԱՆ ՄԷՋ

Հայաստանի Գրողներու Միութեան մեծ սրահին մէջ նշուած է Պարոյր Սեւակի ծննդեան 63րդ տարեդարձը։ Խօսք առնելով Նորայր Ադալեան ի մէջ այլոց ըսած է «Անցած տասնեւհինգ տարիներին մեր գրականութիւնը ապրում է առանց Պարոյր Սեւակի, բայց առանց նրա ֆիզիքական գոյութեան և ոչ հոգեւոր ու ոգեղէն։ Այս տարիներին դժուար է յիշել որեւէ գրական համագումար ու խորհրդակցութիւն - քննարկում, բանավէճ

(Շար. տես էջ 4)

00359 0055

Ի ՄԷՋ ԿԱՐԳ ՈՒ ԿԱՆՈՆԻ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

զարգացած երեւակայութեան եւ փորձում է պղտորել սփիւռքահայ կեանքի ջրերը, չգիտեմ ի՞նչ նպատակով յամենայն դէպս ոչ յօգուտ Տան Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան հեղինակութեան, եւ անշուշտ ոչ էլ յօգուտ Հայրենիք-Սփիւռք յարաբերութիւններին: Սակայն նման մտահոգութիւն չունի խմբագիրը, զի յայտնի չէ, թէ ո՞րն է «Հայրենիք»ի հայրենիքը։

3. «Հայրենիք»ի խմբագիրը մեղադրելով Ս. Էջմիածնի Մայր Աթոռը, եւ եկեղեցիների ժողովրդավարական կարգ ու կանոնի կապակցութեամբ, մի գուցէ ի նկատի ունի Հարաւային Ամերիկայի հայոց թեմական-եկեղեցական կեանքի եւ կամ Ֆրանսայի հայոց թեմական վերակազմակերպումի պարագաները:

Ճշմարտութիւնը այն է, որ Մայր Աթոռս տարիներից ի վեր բազմիցս պաշտօնապէս պատկան եկեղեցական մարմիններին յայտնել է այդ մասին իր մտահոգութիւնները ու թելադրանքները տուեալ շրջանները օժտելու թեմական-եկեղեցական կառոյց ունեցող կանոնադրութիւններով, հիմնուած եկեղեցական կարգ ու կանոնի եւ ժողովրդավարական սկզբունքների վրայ։ Թէեւ, պէտք է ասել նաեւ, որ վերոյիշեալ թեմական շրջաններում էլ, եկեղեցին ղեկավարւում է ժողովական դրութեամբ, առաւելապէս աշխարհական անձերով, որտեղ կղերապետութեան հետքն իսկ գոյութիւն չունի:

Մենք վստահ ենք, թէ վերոյիշեալ շրջանները եւս, տեղի եկեղեցական վարչութիւնների սերտ աջակցութեամբ, մօտ ապագայում կ'օժտուեն թեմական-եկեղեցական կառոյց ունեցող կանոնադրութիւններով ժողովրդավարական սկզբունքների համաձայն:

4. Եկեղեցու ղեկավարման ժողովրդավար սկզբունքները իրականում վաղուց կեանքի են կոչուած Մայր Աթոռիս բոլոր թեմերում, բոլոր համայնքներում թէ սփիւռքի տարածքի վրայ եւ թէ մեր մայր երկրում: Ինչպէս յայտնի է, մեր հայրենի ներքին թեմերում, եկեղեցու ղեկավար Գործադիր մարմինները (հոգաբարձութիւնները), թեմական խորհուրդները եւ վերստուգիչ յանձնաժողովները ընտրուած են համայնքների հաւատացեալների կողմից, որոնց անդամակցում են թէ տղամարդիկ եւ թէ կանայք, ժողովրդավարական սկզբունքներով, հայ եկեղեցու աւանդական կանոնների եւ մեր երկրի օրէնքներով նախատեսուած կարգի համաձայն։ Միայն վանական միաբանները՝ Ս. Էջմիածնի Մայրավանքը, Վաղարշապատի չորս վանքերը, Ս. Գեղարդն ու Ս. Խոր Վիրապը գտնւում են ուղղակի Հայրապետական իշխանութեան ներքեւ, ըստ աւանդական կարգի։ Ս. Էջմիածնի թեմերում, Հայաստանում թէ սփիւռքում, չկայ ոչ կղերապետութիւն եւ ոչ էլ կուսակցապետութիւն։

5. Ճշմարիտ է, որ հայ եկեղեցու պատմութեան ընթացքում, իբրեւ հետեւանք քաղաքական դժնդակ պայմանների, միջին դարերում բարբարոսների արշաւանքների ժամանակաշրջանում, ապա նաեւ պարսկական եւ Օսմանեան տիրապետութեան ժամանակ, յաճախ տիրել է անկազմակերպ ու անկարգ վիճակ մինչեւ 19րդ դարի կէսերը: Եղել են այո, կանոնական խախտումներ նուիրապետական Աթոռների միջեւ, ստեղծուել են հակաթոռ կաթողիկոսութիւններ, տեղի են ունեցել զեղծումներ, չարաշահումներ կալուածական գործարքներում, անարժան հոգեւորականների եւ աշխարհական գործիչների մեղքով: Սակայն այդ անկարգ վիճակներին վերջ են տուել կեանքի կոչուելով եկեղեցական երկու կանոնադրութիւններ, Արեւելահայաստանում՝ 1836-ից. իսկ Արեւմտահայաստանում՝ 1863-ից սկսած։

Արեւելահայաստանում 1836ին կեանքի կոչուած կանոնադրութիւնը «Պոլոժենիան» (*սթաթուս*) մի եկեղեցական կանոնադրութիւն էր հաստատուած ցարական իշխանութեան կողմից, իսկ Արեւմտահայաստանում՝ «Ազգային Սահմանադրութիւն»ը (*Էրմէնի պատրիկլիկ Նիզամնամէ*), մի ազգային եւ եկեղեցական կանոնադրութիւն էր հաստատուած Օսմանեան իշխանութեան կողմից։ Այս երկու կանոնադրութիւններն էլ իրենց ժամանակին բարերար դեր են կատարել ոչ միայն զուտ կրօնական-եկեղեցական տեսակէտից, այլեւ բախտորոշ նպաստ են հանդիսացել անցեալ դարի՝ հայոց ազգային, կրթական, մշակութային եւ քաղաքական զարթօնքի ճանապարհի վրայ:

Այո, հայոց եկեղեցական ու ազգային կեանքում բարերար դեր կատարեց «Պոլոժենիան» Արեւելահայաստանում, որի հիման վրայ կազմակերպուեց հայ եկեղեցու վարչական, կրթական ու տնտեսա-ֆինանսական կեանքը։ Բաւական է յիշել միայն Էջմիածնի «Գէորգեան» Ճեմարանի եւ Թիֆլիսի «Ներսիսեան» վարժարանի, Մոսկուայի «Լազարեան» Ճեմարանի, ինչպէս նաեւ Երեւանի, Նոր Նախիջեւանի, Աստրախանի թեմական դպրոցների պատմական դերը հայոց ազգային-մշակութային, քաղաքական կեանքում: 19րդ դարի գրեթէ բոլոր գրական եւ քաղաքական ծանօթ դէմքերը, որոնք արեւելահայոց վերածնունդը կերտեցին, եղել են շրջանաւարտները վերոյիշեալ կրթական մեծ հաստատութիւնների, որոնք գոյութիւն էին առել եւ գործել ցարական Ռուսաստանի օրօք, «Պոլոժենիայի» եկեղեցական կանոնադրութեան օրինական հիմքերի վրայ: Պատահական չէ, որ հայ ազատագրական շարժումը կազմակերպուած ձեւ է ստացել առաւելապէս արեւելահայոց ղեկավարութեամբ:

6. Տարբեր պայմաններում, նոյն դերն է վիճակուել արեւմտահայութեան կեանքում «Ազգային Սահմանադրութեան», որ հաստատուել էր Օսմանեան իշխանութեան կողմից 1863ին, եւ արգիւնքն էր հայ եկեղեցական եւ հայ մտաւորական լուսամիտ գործիչների երազանքների ու երկարամեայ պայքարի։ Իր ժամանակին, 1863ի «Ազգային Սահմանադրութիւն»ը հանդիսացել է թրքահայոց ազատամիտ առաջադէմ սերունդների յաղթանակը հայ եկեղեցական ու ազգային-հասարակական կեանքում, թէեւ աւաղ այն տեւապէս չի գործադրուել, վերածուել է «քառակուսի անիւի» (Խրիմեան Հայրիկի ծանօթ բանաձեւով), եւ երբեմն նոյնիսկ կախակայուել է, իսկ Սիս Կիլիկեան Աթոռը ճանաչում իսկ չի տուել «Ազգային Սահմանադրութեան» ու մերժել է գործադրութեան դնել այն:

Բնական է, թէ «Պոլոժենիան» եւ թէ «Ազգային Սահմանադրութիւն»ը պատկանում են հեռաւոր անցեալին, լինելով դրսեւորումները անցեալ դարի հայոց կեանքի պայմանների եւ, որոնք մեր օրերին գոյութեան ոչ իրաւական հիմք ունեն եւ ոչ էլ համապատասխանում են մեր ժողովրդի եկեղեցական ու ազգային կեանքի պայմաններին, մայր երկրում, թէ արտասահմանում

7. Այս բոլոր պատմական տուեալներից եւ «Հայրենիք»ի աղմկարարութիւնից՝ յստակ մի բան է պարզւում, այն, որ հայ եկեղեցին մի ներքին կազմական կանոնադրութեամբ օժտելն անհրաժեշտ եւ օգտակար է, վերջ դնելու համար վերջին տասնամեակներում մեր եկեղեցու ծոցում յառաջացած անկարգ արարքներին, կանոնազանցութիւններին, ներքին տագնապներին, կամայականութիւններին եւ չարաշահումներին, որոնցից զանգատւում է հենց ինքը խմբագիրը:

Այո, ի մէջ կարգ ու կանոնի անհրաժեշտ է կեանքի կոչել մի կազմական կանոնադրութիւն մեր եկեղեցու կեանքում, իբրեւ փրկարար լոյս։

Մեր կարծիքով նման մի կանոնադրութեամբ են իրականանալու հետեւեալ ցանկալի առաջադրանքները՝

ա. Հռչակել միութիւնը եւ մէկութիւնը հայ առաքելական եկեղեցու եւ միասնութիւնը հայ հաւատացեալ ժողովրդի որ ի Հայաստան եւ որ ի սփիւռս աշխարհի, զուտ կրօնական կեանքի մակարդակի վրայ, առանց քաղաքական կուսակցական միջամտութիւնների ոչ մի կողմից: Եկեղեցին ու նրա ծառայողները, հոգեւորական եւ աշխարհականներ, պէտք է վեր մնան ու անկախ՝ կուսակցութիւններից եւ քաղաքական

(Շարունակութիւնը [illegible] էջ 4)

ՏԱՅԿԱԿԱՆ վարժարաններէն ներս

ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ-ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՊՈՒԼԱՔԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻ ՇՐՋԱՆԱՒԱՐՏՆԵՐՈՒ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆԸ

Նախանցեալ Շաբաթ, 21 Մարտ 1987, երեկոյեան ժամը 7.30ին, տեղի ունեցաւ Գալուստեան – Նուպարեան Ազգ. Վարժարանի Պուլաքի մասնաճիւղի 1985–86 տարեշրջանի շրջանաւարտներու հանդիսութիւնը, հովանաւորութեամբ Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. արք. Չինչինեանի և Նախագահութեամբ Քաղաքական ժողովի ատենապետ տէր և տիկին Նուպար Սիմոնեանի։

Տօնական գնծութեամբ լեցուն մթնոլորտի մէջ էր որ տեղի ունեցաւ այս ամավերջի հանդէսը զուգադիպելով «Մայրերու Օր»ւան։

Ներկայ էին Ազգային Իշխանութեան և Վարժարանի հոգաբարձութեան անդամներ, Մնողաց Խորհուրդի և Տիկնանց Խնամակալութեան վարչականներ, մամուլի ներկայացուցիչներ, ծնողներ և յոգնախուռն բազմութիւն մը։

Մուտքի սրահին մէջ ցուցադրուած էին աշակերտներուն գծած նկարներն ու ձեռային աշխատանքները։ Գործերը այնքան գեղեցիկ էին որ կարծէք արուեստագէտներ էին ցուցադրողները և ոչ թէ աշակերտներ։ Այս առթիւ կը շնորհաւորենք գծագրութեան ուսուցչուհի օր. Սիւզան Տէր Ներսէսեանն ու աշակերտները և կը մաղթենք բոլորին նորանոր յաջողութիւններ։

Հանդիսութիւնը սկսաւ նուագախումբին կողմէ նուագուած պետական քայլերգին և վարժարանի մաղթերգին յոտնկայս ունկնդրութեամբ, որուն յաջորդեց գեղարուեստական բարձր ճաշակով կազմուած յայտագիր մը։

Աշակերտական նուագախումբը երգեց տասնեակ մը ժողովրդական եւ ազգագրական երգեր ղեկավարութեամբ խմբավար Հայկ Սարգիսեանի և դաշնակի ընկերակցութեամբ տիկին Կասիա Ճղալեանի, իսկ կարգ մը երգերու դհոլով կ'ընկերակցէր աշակերտ Լեւոն Տէր Յակոբեան։

Մէջ ընդ մէջ եղան արտասանութիւններ։ Վ. Թէքէեանի «Տաղ հայերէն լեզուի» քերթուածը արտասանեց Անի Պարսում, Հրաչեայ Յովհաննիսեանի «Ինչու եմ ծնուել» քերթուածը արտասանեց Մարկրիթ Թահթապրունեան, Յովհ. Շիրազի «Գլուխ եմ ծռում լոկ մօրս առաջ» քերթուածը արտասանեց Սիլվա Կապէեան, Յովհ. Շիրազի «Մայրենիս» քերթուածը արտասանեց Անի Գրիգորեան, Ս. Կապուտիկեանի «Մտորումներ ճանապարհի կէսին» քերթուածը արտասանեց Թալին Կապէեան, Վահագն Դաւթեանի «Ներբող մայրենի լեզուին» քերթուածը արտասանեց Նորա Գոլոյեան։ Բոլոր արտասանողներն ալ իրենց ամբողջ զգայնութիւնը և հոգին դրին այս սքանչելի քերթուածներուն իրենց մեկնաբանութեան մէջ եւ արժանացան ներկաներուն հիացմունքին։

Գեղարուեստական յայտագրի աւարտին, տեղի ունեցաւ փոքր դադար մը, որուն ընթացքին ներկաները հիւրասիրուեցան քաղցրաւենիներով և զովացուցիչներով։

Յայտագրին երկրորդ մասը սկսաւ, երբ անցեալ տարուան ութը շրջանաւարտները, եկան տեղ գրաւելու բեմին վրայ, եւ ստացան իրենց վկայականներն ու մրցանակները։ Շրջանաւարտներուն անունով գեղեցիկ ուղերձ մը կարդաց Ռիթա Աւագեան, որմէ ետք տնօրէն պր. Նշան Վարդեան կարդաց «Հուսկ բանք»ը։

Հոս կ'արժէ յիշել անունները անցեալ տարուան աւարտական դասարանի ութը շրջանաւարտներուն՝ որոնք յաջողած են պետական Սանաուիէի քննութեանց.

Յակոբ Նաիրի Արթինեան
Ռիթա Ժան Աւագեան
Րաֆֆի Գէորգ Մկրտիչեան
Պերճ Սիրական Տ. Ներսէսեան
Լիւսի Սիրական Տ. Ներսէսեան
Ժորժ Սարգիս Թաշճեան
Յակոբ Ժիրայր Գարակէօզեան
Յեղուն Սարգիս Կապէեան

Մասնաւոր նուէրներու արժանացան նաեւ բարձրագոյն կարգերու հինգ աշակերտուհիներ՝ Անի Գրիգորեան, Սիլվա Կապէեան, Թալին Կապէեան, Նորա Գոլոյեան և Մարկրիթ Թահթապրունեան, որպէս գնահատանք ըլլա՛յ վարժարանէն ներս, ըլլայ դուրսը՝ Ազգային Առաջնորդարանի դահլիճին եւ մշակութային ակումբներուն մէջ, արտասանութիւններով անոնց ունեցած յարատեւ ելոյթներուն։

Առաջնորդ Սրբազան Հայրը իր հայրական խրատներն ու օրհնութիւնները տուաւ շրջանաւարտներուն, եւ ապա Պահպանիչով փակեց հանդիսութիւնը, որուն համար կը շնորհաւորենք շրջանաւարտները, անոնց ծնողները եւ վարժարանին կրթական մշակները։

Պ. Մ.

ՀԱՅ ԹԵՐԹԸ ԸՆԿԵՐՆ Է ՀԱՅ ՏԱՆ

ՇԻՐԱԶ

0056

00350

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎ ՄՈՍԿՈՒԱՅՈՒՄ

(Շարունակութիւն նախորդ թիւէն եւ վերջ)

Ու արդար լինելու համար, Մենք կարծում ենք պէտք է վկայել, թէ ողջ պատմութեան ընթացքում չի եղել մի այլ պետութիւն, որ համայն աշխարհի խաղաղութիւնը և ընդհանուր զինաթափումը պաշտպանած լինի այնքան բացարձակ վճռականութեամբ, այնքան համբերատար հետեւողականութեամբ, այնքան անկարկ մարդասիրութեամբ, ինչքան մեր պետութիւնը, Սովետական բազմազգ Հանրապետութիւնների Միութիւնը, իր ամենապատասխանատու ղեկավարի պայծառ իմաստութեամբ:

Ո՞րն է Աստուծոյ կամքը և երկրագնդի բնակիչների աղերսը։

Կան, այո, լուծելի նաեւ այլ հարցեր, հրատապ հարցեր՝ ընկերային արդարութեան և մարդու իրաւանց հարցեր, հրատապ-հարցեր ճնշուած ու չահագործուող ազգութիւնների ազատագրման հարցեր, ցեղային խտրականութեանց վերացման հարցեր, անիրաւուած ազգութիւնների հողային արդար պահանջներ։ Այո, այս և նման հարցեր պէտք է մնան Միացեալ Ազգերի Կազմակերպութեան և մարդկութեան խղճի օրակարգի վրայ, իրագործելի խաղաղ ճանապարհներով, արդար լուծում տալու համար դրանց՝ առանց սրի և հրի, առանց ատոմական առճակատումների։

Եւ այսու որեւէ արդար հարց չի կարելի պատերազմներով լուծել։

Արդարութիւնը հնարաւոր է միմիայն խաղաղութեամբ:

Աւելի քան երբեք այժմէական է Յակոբոս առաքեալի պատգամը՝ «Պտուղ արդարութեան խաղաղութեամբ սերմանի այնոցիկ, որ առնեն զխաղաղութիւն» (Յակոբոս Գ. 18)։

Թող բարին Աստուած օրհնի ու զօրացնի բոլոր նրանց, ովքեր մեր օրերին մարտնչում են իրենց ձեռքն առած զէնքը խաղաղութեան»:

Յաջորդ օրը, Փետրուարի 16-ին, Կրեմլի համագումարների մեծ պալատում սկսւում է «Յանուն միջուկազերծ մի աշխարհի» համաժողովի եզրափակիչ նիստը, որին մասնակցում էին բոլոր ներկայացուցիչները ու պետական և զանազան կազմակերպութիւնների յայտնի ներկայացուցիչներ, գիտնականներ, քաղաքական գործիչներ:

Համաժողովի բոլոր մասնակիցներին ողջոյնի եզրափակման խօսք է ասում Խորհրդային Միութեան ղեկավար Տիար Միխայիլ Գորպաչովը։

Յաւարտ նիստի, Խորհրդային Միութեան կառավարութեան կողմից, ի պատիւ համաժողովի մասնակիցների, տրւում է ճաշկերոյթ:

Յաջորդ օրը, Փետրուարի 17ին, Խորհրդային Միութեան Գերագոյն Սովետի պալատում, Խորհրդային Միութեան Գերագոյն Սովետի նախագահութեան նախագահի տեղակալ Պր. Ն. Տեմիչեւի կողմից տարբեր երկրների կրօնական պետերին տրւում է ընդունելութիւն, որին մասնակցում էր նաեւ ազգիս Վեհափառ Հայրապետը։ Այստեղ, Նորին Սրբութիւնը խօսք առնելով ողջունում է համաժողովի աշխատանքները և վեր հանում նրա պատմական նշանակութիւնը այսօր և վստահեցնում է Խորհրդային Միութեան կառավարութեանը, որ Հայ Եկեղեցին իր կարելին ի գործ կը դնի իր նպաստը բերելու քոյր Եկեղեցիների կողքին։

Վեհափառ Հայրապետի ողջոյնի խօսքից յետոյ հանդէս են գալիս կրօնական մի շարք ներկայացուցիչներ։

Նոյն օրը, կէսօրին, Վեհափառ Հայրապետը Տ. Անանիա եպիսկոպոսի ուղեկցութեամբ այցելում է Խորհրդային Միութեան Մինիստրների Խորհրդին առընթեր կրօնական գործերի Խորհուրդ, ուր ընդունւում է խորհրդի նախագահ Կ. Մ. Խարչեւի կողմից։

Նոյն օրը, երեկոյեան, Վեհափառ Հայրապետը, որպէս պատուիրակութեան գլուխ, արտասահմանցի հոգեւոր հինգ պետերի հետ այցելութիւն է տալիս Մոսկուայում չինական դեսպանատուն՝ յանձնելու Չինաստանի կառավարութեանը, որպէս միջուկային զէնք ունեցող մի տէրութեան, համաժողովի խաղաղութեան կոչը: Հոգեւոր պետերը ջերմութեամբ են ընդունւում Չինաստանի Հանրապետութեան մեծ դեսպանի կողմից։

Յաջորդ առաւօտեան, Փետրուարի 18ին, Նորին Սուրբ Օծութիւնը իր չքախմբի հետ վերադառնում է Երեւան։

ԴԻՒԱՆ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌԻ

7 Մարտ 1987թ.
Ս. Էջմիածին

ՀԱՅԵՐԷՆ ԳԻՐՔԸ ԲԱՑ ՊԱՀԷ

«Ապրիլ», «Երեբունի», «Շիրակ», «Սարդարապատ» գրավաճառներ չեն, այլ գոհարավաճառ։ Անոնց քով ծախու դրուած ամէն գիրք գոհար մըն է բերուած մեր մշակոյթի գոհարահանքէն։

Այնքան հարուստ ես որքան տունիդ մէջ հայերէն գիրք ունիս։ Իսկ եթէ փոքրիկ գրադարան մըն ալ ունիս կը նշանակէ թէ աւերն ես մեր հայ հանճարներու պանդէոնին, Որո՞ք ամէն հայ գիրք մեր անցեալն ու ներկան յիշեցնող խօսուն փառքի յուշարձան մըն է։

Սակայն չի բաւեր գիրք ունենալ։ Գանձանակ մը անարժէք է եթէ անոր մէջ գտնուող դրամն ու ոսկին պիտի չօգտագործես։ Ի՞նչ արժէք ունի շարան շարան գիրք ունենալ երբ անոնց կը մօտենաս միայն փոշի ու աղտ մաքրելու։

Հայերէն գիրք...

Հայ հեղինակը անմահ պահող բոցն է,

Հասկերու փունջ մը հայ մշակոյթի շտեմարանէն։

Անոր ամէն մէկ էջին վրայ, Մաշտոցի սիրտն է որ կը տրոփէ, Թարգմանիչներու հազար հինգ հարիւրամեայ անջնջելի հետքը կայ:

Հայերէն գիրք...

Հայ արցունքէն աճող յոյս մըն է։

Հայ արեան փայլակող շող,

Մնունդ առած՝ հայ քրտինքէն և անով ոռոգուած։

Հայերէն գիրք...

Եթէ զայն գոց պահես, ծաղկած ոստ մը կը կտրես մեր ինքնութեան նշենիէն, ձուլման դէմ պայքարող զէնքէն փամփուշտ մը կը պարպես, մեր սփիւռքի չուարած, ամպամած, մթագնած երկնակամարէն աստղ մը կը մարես, ու սեղանիդ վրայ դրուած Լուսաւորչի կանթեղէն կաթիլ մը իւղ ի դերեւ կը հանես։

Հայերէն գիրք մը որ գոցուի...

Սփիւռքի ծարաւը փարատող քաղցրանոյշ ու կարկաչող շատրուան մը համր կը դառնայ. Մեսրոպակերտ սրինգէն լար մը կը փրթի, ու մեր սփիւռքի կարաւանի մէջ ծունկ կը կքի։

Հայերէն գիրքդ բաց պահէ,

Մօտեցիր անոր, ինչպէս մասունքի կը մօտենաս,

Ծաշակէ անոր խնձորքէն նշխար մը մեր պապերէն աւանդ,

Մխրճուէ անոր էջերուն մէջ ինչպէս անօթի արտոյտը ոսկուն արտերու մէջ։

ԳՈՐԾ. ՅՈՎՀ. ԱՀՄԱՐԱՆԵԱՆ

Փոխ - Տնօրէն՝

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Վարժարանի

Լոս Անճելըս

ՀԱՅԱԽՕՍՈՒԹԵԱՆ ՏԱԳՆԻ ԱՃՈՂ ՆԱՀԱՆՋԸ ՍՓԻՒՌՔԻ ՏԱՐԱԾՔԻՆ

Վահան Թէքէեան հետեւեալ անցեալին ըսած էր՝

— «Լեզուն որով գրեցի երկրի երեսին քիչեր կը կարդային արդէն.
«Իսկ հարիւր տարի ետք մեր ոսկեղենիկ բարբառը զուցէ խօսող չունենայ...»

Նախատեսութիւն մը որ կ'ուրուագծուի մօտալուտ դարավերջի հորիզոնին վրայ։

— Հայախօս տարեցներու ՄՆԱՑՈՐԴԱՑԸ՝ տակաւ կ'անհետի է սպառ. մինչ մատաղ սերունդը կ'աճի յարաճուն, իր հետ մեր մայրենիոյն անսանձ ՆԱՀԱՆՋԸ։

Սփիւռքահայ մամլոյ առօրեայ նիւթն է այս ահաւոր վտանգի հեռանկարը։

Օտարապաշտ դարձած հայ տղայք կ'անգիտանան թէ՝

— Հայ տառն է զմրուխտ, լեզուն ադամանդ,
միւռոն մը օծուն, զանձ մ'է հնաւանդ:
Անով է գրուած ՄԱՇՏՈՑՆ ու ՆԱՐԵԿ,
անով սփոփուած սրտերն յուսաբեկ:
Խնկուած նաեւ ՍԱՅԵԱԹ, ՊԱՇՏԱՄՕՒՆՔ,
անկշիռ գնխար, անփոխան մասունք:

Բաւ է յիշել միայն երկու նմոյշ Պոստընի «ՊԱՅՔԱՐ» թերթէն։

Կան ծնողներ, մտահոգ իրենց զաւակներու ապարէզով, անհարկի կը գտնեն հայեցի դաստիարակութեամբ մշակելու զանոնք-...

Իսկ զուցէ անհաւատալի, հայ երկսեռ երիտասարդներու հարիւրի 95 տոկոսը խառն ամուսնութիւնները, որոնց զաւակներն պիտ՝ ուրանան հայութիւնը։

Յիշենք նաեւ Ֆրանսայի ԿՐԸՆՈՊԼի եւ ԼԻՈՆի ֆրանսագիր պարբերաթերթերը, զոր իրենց ճոխ բովանդակութեամբ կը ջանան օտարախօսներու ծանօթացնել ազգ. կեանքը։ Բաներ արդեօ՞ք կը կարդան այդ թերթերը։ Արդէն դոյգն իսկ մղում մը չկայ հրապուրելու զիրենք մեր մայրենիոյն ճոխութեամբ։

— Հայ լեզուն ոսկեայ քանդակ,
վճիտ ու յստակ
նման ՄԱՅՐ ԱՐԱՔՍի ջուրերուն,
ճնշիւնը վես
երկնամբարձ ու վեհ ԱՐԱՐԱՏի պէս:

Մեր Նարեկացւոյ, Խորենացւոյ, Շնորհալիի եւ այլ հայրապետներու անբաղդատելի գրականութեանց ոսկեզարը, այսօր անկրկնելի պարզապէս զարդն են թանգարաններու։

Զ. ՍԱՐԵԱՆ

ՓԱՐԻԶ - ՄԱՐՏ 1987

1986 ԹՈՒԱԿԱՆԻ ՄՐՑՈՅԹԻ ԴԱՓՆԵԿԻՐՆԵՐԸ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՑԱՆԱԿ — Արա Սանճեան (Պէյրութ, Լիբանան), Կարօ Արփաճեան (Պէյրութ, Լիբանան)։

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄՐՑԱՆԱԿ — Նուպար Ադամեան (Առնուվիլ Լէ Գոնես, Ֆրանսա), Օննիկ Աճէմեան (Ռուսէ, Պուլկարիա), Սօսի Ամիրխանեան (Հալէպ, Սուրիա), Յովհաննէս Ժամկոչեան (Մոնթեվիտէօ, Ուրուկուէյ)։

ԵՐՐՈՐԴ ՄՐՑԱՆԱԿ — Նուարդ Աբգարեան (Փլովտիւ, Պուլկարիա), Անդրանիկ Պալեան (Վայեզի, Իտալիա), Արամ Էսկիճեան (Սալոնիկ, Յունաստան), Միսակ Կիւլպէնկեան (Փարիզ, Ֆրանսա), Կարլոս Կիւրիւնեան (Մոթեվիտէօ, Ուրուկուէյ), Ալեքսանդր Ճաճալեան (Մոնրէալ, Գանատա), Մելիք Ճամճեան (Փլովտիւ, Պուլկարիա), Սուրէն Մնացականեան (Թեհրան, Իրան), Սկրտիչ Նալպանտեան (Մոնրէալ, Գանատա), Կարապետ Նահապետեան (Նոր Ջուղա, Իրան)։

ԽՐԱԽՈՒՍԱԿԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿ — Ստեփան Ադամեան (Ֆլեմինգտոն, Աւստրալիա), Նուպար Աթթարեան (Մոնթեվիտէօ, Ուրուկուէյ), Կ. Ալեքսանեան (Մելպուռն, Աւստրալիա), Վիկտորիա Աղասեան (Թեհրան, Իրան), Վիոլէթ Աղասեան (Թեհրան, Իրան), Հմայեակ Անտոնեան (Վինլովտեյլ, Գանատա), Ժոզէֆ Աբագեան (Հալէպ, Սուրիա), Արտաւազդ Պապայեան (Թեհրան, Իրան), Ազատ Պալայեան (Թեհրան, Իրան) Շահէն Բաղրամեան (Թեհրան, Իրան), Վահիկ Պուդաղեան (Վարբի, Շուէտ), Երեմ Գասպարեան (Աթէնք, Յունաստան), Խորէն Գրիգորեան (Մոնթէվիտէօ, Ուրուկուէյ), Վահրամ Գուլթան (Սուրէյ, Գանատա), Հայկ Ժամկոչեան (Վիլովտեյլ Գանատա), Եպրաքսիա Իսկիկեան (Դելլ, ԱՄՆ), Մաղկուշ Մատուրեան (Թեհրան, Իրան), Անժէլ Կարապետեան (Հալէպ. Սուրիա), Պօղոս Կարաեակուբեան (Թարթուս, Սուրիա), Լուսին Կէնտիմեան (Հալէպ, Սուրիա), Ալբերտ Կիրակոսեան (Թեհրան, Իրան), Ստեփան Կլտըմեան (Պուենոս Այրէս, Արժանթին), Սիրական Հայրապետեան (Սանտուան, Ֆրանսա), Զարեհ Յովհաննիսեան (Պուենոս Այրէս, Արժանթին) Լիդա Ղազարեան (Թեհրան, Իրան), Խորէն Ղազարեան (Նոր Ջուղա, Իրան), Վարդան Մաթէոսեան (Պուենոս Այրէս, Արժանթին), Վերժիկ Մահմուդեան (Թեհրան, Իրան), Նուարդ Մերդինեան (Վերճինիա, ԱՄՆ), Մարօ Մինասեան (Թեհրան, Իրան), Հերոս Միրզախանեան (Թեհրան, Իրան), Սոնիա Մկրեան (Փասատենա, ԱՄՆ), Ժիրայր Մուղամեան (Նապա, ԱՄՆ), Աւետիս Նազարէթեան (Վենետիկ, Իտալիա), Վարդգէս Նիկողոսեան (Լոս Անճելըս, ԱՄՆ), Էդուարդ Սանթուրեան (Մոնթեվիտէօ, Ուրուկուէյ), Հրայր Սարաֆեան (Գահիրէ, Եգիպտոս), Բարսեղ Սվազլեան (Սարնիա, Գանատա) Արմէն Վարդազարեան (Թեհրան, Իրան), Սուսաննա Տարեզեան (Մոնթեվիտէօ, Ուրուկուէյ), Հիլդա Փաթաթանեան (Թեհրան, Իրան)։

Շնորհաւորում ենք բոլոր դափնեկիրներին և նրանց ցանկանում նորանոր յաջողութիւններ։

ՄՐՑՈՅԹԻ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

00361 0057 00361

ՋԱՀԱԿԻՐ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
2 ԱՊՐԻԼ 1987

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Փօլ Քիլիմճեան Հիմնադրամի Յանձնախումբը, իր խոր գոհունակութիւնը կը յայտնէ այն մասին որ հետզհետէ սոյն հիմնադրամի օգտին, զանազան աղբիւրներու նուիրատուութիւն ընողներու թիւը կ'աւելնայ։ Այս պարագան անշուշտ ցոյց կու տայ թէ մեր գաղութը կը գնահատէ հայ գրքին հրատարակութիւնն ու տարածումը և հայ մամուլին օգտակարութիւնը։ Քանի որ Հիմնադրամին նպատակն է օգնել հայ մամուլին և հրատարակել նոր ու պիտանի գրքեր։

Յանձնախումբս կը տեղեկացնէ յարգոյ հասարակութեան և ուսանողներուն նաև թէ, Ս. Յարութեան Զատկի տօնին առիթով, Մ. Գուշմեճեանի հեղինակութեամբ անգլերէնէ հայերէն բառարանները, Ազգային Առաջնորդարանին մէջ, կը վաճառուին յատուկ զեղչով, այսինքն փոխան 15-ի, միայն 12 եգ. ոսկի։ Օգտուեցէք առիթէն։

ԴԻՒԱՆ ԳԱՀԻՐԷԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

Ի ՍԷՐ ԿԱՐԳ ՈՒ ԿԱՆՈՆԻ

(Շարունակութիւն Բ. էջէն)

գաղափարախօսական հոսանքներից։ Այո, հարկաւոր է հանգիստ թողնել եկեղեցուն, որպէսզի նա կարողանայ վերագտնել իր ներքին միութիւնը եւ կարգ ու կանոն հաստատել իր տան մէջ։

Եւ անբնական ու անկարգ երեւոյթ չէ՞ միթէ, որ առաւելապէս եկեղեցուն վերաբերող կենսական հարցերի մասին՝ մի կուսակցութեան պաշտօնաթերթ աղմկում է հրապարակը անվերջանալի խմբագրականներով, իբր թէ ի պաշտպանութիւն Տանն Կիլիկիոյ Աթոռի, մինչ ինքը Կիլիկեան Աթոռը լուռ է մնում եւ հաւանաբար տրտմում։

բ. Հռչակել կանոնական միութիւնը հայ եկեղեցու նուիրապետական Աթոռների եւ յատկապէս հոգեւոր գործակցութիւնը եւ միասնութիւնը Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի եւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Աթոռի միջեւ, իրաւասութեանց սահմանների ճշտումով։

գ. Նուիրագործել ներդաշնակ գործակցութիւնը հոգեւորականաց դասի եւ աշխարհական հաւատացեալների միջեւ հաւասար իրաւասութիւններով՝ եկեղեցական, վարչական եւ ֆինանսական կազմակերպութեան մակարդակի վրայ, առանց զերակշիռ դեր վերապահելու մէկին կամ միւսին։

դ. Յստակօրէն հաստատել ժողովրդավարական եւ ժողովական ղեկավարման դրութիւնը եկեղեցու կեանքում, համայնքային եւ թեմական կազմակերպութեանց մակարդակների վրայ։

ե. Դաւանական, եկեղեցա-կանոնական, հոգեւորականաց կարգապահութեան, արարողական, ծիսական բարեկարգութեանց հարցերի քննարկումը եւ լուծումը վստահել եպիսկոպոսաց իշխանութեան եւ կաթողիկոսական կանոնական հաստատման։

Զ. Նոր տարուայ սեմին, այս խոհերով եւ սպասումներով, խմբագրութիւնս մաղթում է իր ընթերցողներին արեւշատ խաղաղ օրեր, բարի գործերի յաջողութեամբ, համայն աշխարհի խաղաղ գոյակցութեան պայմաններում։

Թող մեր Վեհափառ Հայրապետի աղօթքը խնկի նման ուղիղ դէպի երկինք բարձրանայ՝ «Թող բարին Աստուած խաղաղութեամբ ընդունի մեր եւ ձեր աղօթքները, եւ սուրբ ծննդեան շնորհները թող առատապէս իջնեն մեր մայր եկեղեցու մեր հաւատաւոր ազգի բոլոր զաւակների վրայ, այլեւ համայն մարդկութեան վրայ», Ամէն։

ՇՆՈՐՀԱՒՈՐ ՆՈՐ ՏԱՐԻ ԵՒ Ս. ԾՆՈՒՆԴ

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՈՍԿԻՈՎ)

Ողբ. Արշակ Եազըճեանի մահուան տխուր առթիւ, վասն ցաւակցութեան տիկին Ազատուհի Մովսէսեան և զաւակունք կը նուիրեն.

Փօլ Քիլիմճեան Հրատարակչական Ֆոնտին	5
«Ջահակիր»ին	5

(Ստանալ «Ջահակիր»էն)

Ողբ. Արշակ Եազըճեանի մահուան տխուր առթիւ, վասն ցաւակցութեան տէր և տիկին Արսէն Էմիրզեան կը նուիրեն.

Փօլ Քիլիմճեան Հրատարակչական Ֆոնտին	5
«Ջահակիր»ին	5

(Ստանալ «Ջահակիր»էն)

ՓՕԼ ՔԻԼԻՄՃԵԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ՖՈՆՏԻՆ

Արուեստագէտ Նկարիչ Վահէ Վարժապետեանի ցուցահանդէսին փայլուն յաջողութեան ուրախ առթիւ, վասն շնորհաւորութեան կը նուիրեն.

Տէր և տիկին Պերճ Օտապաշեան	10
Տէր և տիկին Կոպեռ Արապեան	10
Տէր և տիկին Ռէյմոն Սուլթանեան	10
Տէր և տիկին Ժան Կարպուշեան	10
Տիար Արտաշէս Վարդուկեան	10
Տէր և տիկին Միրայր Տրդատեան	10
Տոքթ. Հրայր Տրդատեան	10

Ողբ. Արշակ Եազըճեանի մահուան տխուր առթիւ, վասն ցաւակցութեան տիար Արտաշէս Վարդուկեան կը նուիրէ 10 եգ. ոսկի։

ՍՏԱՑՈՒԱԾ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Պր. ՍԵԴԻ ԿՕՉՈՒՆԵԱՆԷ (Սիտնի - Աւստրալիա) շնորհակալութեամբ ստացած ենք իր 1964էն 1987ի բաժանորդագրութիւնները՝ 80 ամերկ. տոլար։

Տէր և տիկին ԱՐԹՕ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆԷ (Սիտնի - Աւստրալիա) շնորհակալութեամբ ստացած ենք իրենց 1987-ի բաժանորդագրութիւնը 20 ամերկ. տոլար։

ՊԱՐՈՅՐ ՍԵՒԱԿԻ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԵՐԵԿՈՅԹ

[illegible]

ու ասուլիս, քիչ թէ շատ կարեւոր որեւէ յօդուած, գիտական - քննադատական ուսումնասիրութիւն, որտեղ Պարոյր Սեւակը չլինի առաջին դէմքն ու առաջին դերակատարը։ Նա շարունակում է ապրել, սովորեցնել, դաստիարակել, յուզել, մտատանջել, անհանգստացնել իր մահից յետոյ էլ։ Դա պատահում է միայն մեծերի հետ, իսկ մեծերի մէջ շատ քչերին։ Երեկոյթի ընթացքին ծանօթ արուեստագէտներ արտասանած են Պարոյր Սեւակէն առաւելաբար սիրային բանաստեղծութիւններ։

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Կը խնդրենք արտասահմանի մեր այն բաժանորդներէն, որոնք ցարդ չեն ղրկած իրենց բաժնեգինը, բարի ըլլան մեզի փութացնելու զայն, դիւրացնելու համար մեր գործը։ Չէք կամ մանտա-փոստ ղրկել «ZAVEN BALAYAN»ի անունին եւ ուղարկել փոստարկղ թիւ 2111, Գահիրէ (11511), Եգիպտոս։

ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ ԱԶԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ
ՏԻԿՆԱՆՑ ԽՆԱՄԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

ԱՒԱՆԴԱԿԱՆ ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ

Հովանաւորութեամբ
ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ Ս. ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆԻ
Բարեխնամ Առաջնորդ Եգիպտահայոց

Նախագահութեամբ
ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ՎԱՐՈՒԺԱՆ ԿԱՊԷԵԱՆԻ

Կիրակի, 5 Ապրիլ 1987, յ. մ. ժամը 1.30ին
ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՃԱՇԱՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ-ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ ԱԶԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ՀԷԼԻՈՊՈԼՍՈՅ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

Շաբաթ, 4 Ապրիլ 1987, կ. ե. ժամը 8-ին
ՊԸԼԸՔՏԱՆԵԱՆ ՀԱՆԴԻՍԱՍՐԱՀ

Ամավերջի Հանդէս 1985-1986

Հովանաւորութեամբ
Եգիպտահայ թեմի բարեջան Առաջնորդ
ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ Ս. ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆԻ

Նախագահութեամբ
Պաշտ. Քաղաքական ժողովի Ատենապետ
ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ՆՈՒՊԱՐ ՍԻՄՈՆԵԱՆԻ

Սիրալիր հրաւէր բոլորին

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՎԱՒԵՐԱԳՐԵՐ ՀԱՅ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
ԹԻՒ 16 ՊՏՂՆԻ - ԱՐՈՒՃ

Յօդուածներ՝ Ֆրանչեսքօ Կանդոլֆօ, Արմէն Զարեան և Հերման Վահրամեան։ Գրքի չափ 27 X 27 սմ., 74 էջեր, 45 գունաւոր լուսանկարներ, բնագիրները՝ իտալերէն, անգլերէն և հայերէն։ Արժէք 17.00 ամերիկեան տոլար։

Ստանալու համար դիմել՝

OEMME EDIZIONI
Via Giovio, 6
20144 MILANO (ITALIA)

ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ
Գ.ԱՀԻՐԷ

ԴԱՇՆԱԿԻ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔՆԵՐ
Սկսնակներու Համար

Մանրամասնութեանց համար դիմել սրահիս վարչութեան ամէն Երեքշաբթի եւ Հինգշաբթի օրեր, երեկոյեան ժամը 7-էն 9ը։

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ԵԴՈՒԱՐԴ ՅԱԿՈԲԵԱՆԻ
«ՄԻՋՆԱԴԱՐԵԱՆ ԵՐԿՈՒ ՀԱՅ ԱՌԱԿԱԳԻՐՆԵՐ»
ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆԸ
Գեղատիպ հրատարակութիւն
ՆՈՒՊԱՐ ԵՒ ՀՐԱՉ ՍԻՄՈՆԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ

Փափաքողներուն կը տրուի անվճար։ Ստանալու համար դիմել՝

Edouard Hagopian
2, Rue Soliman el Halaby
LE CAIRE, R·A·d'Egypte

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Պարզ փոստ	օդային փոստ
Եգիպտոսի բաժանորդներէն	400 Ե.Դ	—
Արաբական երկիրներ	—	5 տոլար
Եւրոպայի, Ամերիկայի, Գանատայի Աւստրալիոյ եւ այլ 20 Սթերլին երկիրներու բաժանորդներէն	15 տոլար կամ 20 Սթերլին	30 տոլար

مطابع – رقم الإيداع بدار الكتب ٧٥٠٢٠/٨١

ՃԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

چاهاكير
جريدة أسبوعية
ص.ب ٢١١١ بالقاهرة ج.ع.م. ت ٩٣٤٩٠٨
صاحبة الامتياز: السيدة عايدة سيرديان (بالايان)

TCHAHAKIR
HEBDOMADAIRE ARMENIEN
B.P. 2111 Le Caire (R.A.U.) • Tél. 934908
Adresse Télégraphique: TCHAHAKIR, Cairo
Rédacteur en chef: SARKIS BALAYAN

Հիմնուած 1948

Արտօնատէր — ԱՅՏԱ ՍԵՐՈՎԲԵԱՆ
Սեփականատէր՝ Խմբագիր — ՍԱՐԳԻՍ ՊԱԼԱՅԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ ԹԻՒ 1090 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 9 ԱՊՐԻԼ 1987 ՀԱՅՏ. ՁԵՌՈՒԲ. 10 Եգ. Դհկ. عدد رقم ١٠٩٠ – الخميس ٩ ابريل ١٩٨٧

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՈՂՋՈ՛ՅՆ Ս.Դ. ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ 100-ԱՄԵԱԿԻՆ

1987-ը Ս.Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան հիմնադրութեան 100-ամեակն է։ 100 տարիներու ժամանակաշրջանը, համեմատելով հայ ժողովուրդի փասացի պատմութեան, երկար շրջան մը չէ։ Սակայն, յարաբերաբար այդ կարճ ժամանակի ընթացքին Հնչակեան Կուսակցութեան գործունէութիւնը հայ ժողովուրդի ազատագրական արիւնոտ պայքարին մէջ կը գրաւէ փառաւոր տեղ մը մեր ազգային պատմութեան մէջ։

Հնչակեան Կուսակցութեան ծնունդը (1887) արդիւնք չէ պարզապէս Եւրոպա ուսանող հայ ուսանողներու պատահական մէկ որոշումին, այլ՝ զայն նախորդող հայոց պատմութեան վերջին վեց հարիւր տարուայ շրջանի տնտեսական ու քաղաքական կացութեան։

Հայաստան, դարերու ընթացքին, ենթակայ եղած է Պարսկական, Արաբական, Ռուսական եւ Օսմանեան տիրապետութեանց։ Օտար տիրապետութեանց ամենէն դաժանը եղաւ Օսմանեան տիրապետութիւնը, որուն ծանր լուծին տակ գտնուած են նաեւ Եւրոպայի եւ Մ. Արեւելքի այլ շարք մը երկիրներ, որոնք կը տառապէին թուրք ցեղի վաշխառու հարստահարութեանց ներքեւ։ Օսմանեան կայսրութեան առաջնորդ թուրքմէն ցեղը ոչ մէկ բան կրցաւ իւրացնել իրեն ենթակայ ցեղերու բարձր մշակոյթէն եւ անոնց օգտակար առաքինութիւններէն։ Ան միայն մտածած է ապրիլ անոնց աշխատանքին շնորհիւ։ Ոչ միայն ամբողջութեամբ կեղեքած է անոնց աշխատանքի բարեբեր արդիւնքը, այլ՝ յղփացած իր աւարներէն սանձարձակ բարբարոսութեամբ վարուած է իրեն ենթակայ ժողովուրդներուն հետ։ Կործանիչ ունակութեամբ թուրքերը կոտորած են սեփական կայսրութեան շինող-շէնցող տեղացի բնակիչները, առեւանգած են անոնց աղջիկներն ու կիները, պղծած են անոնց բոլոր սրբութիւնները, անտանելի դարձնելով ենթակայ ժողովուրդներու համակերպելու բոլոր համբերութիւնները։

Սելճուկ եւ Մոնկոլ բարբարոս ցեղերու խառնուրդ թուրքերու, իրենց ենթակայ ժողովուրդներու հանդէպ կատարած տնտեսական եւ բռնայական անմարդկային խժդժութիւններուն մասին շատ աւելի լայն տեղեկութիւններ կան բիւզանդական, արաբական, պարսկական, Արեւմտ-Եւրոպական, Սլաւական եւ Անդրկովկասեան ժողովուրդներու պատմագիտական գրականութեան մէջ, քան հայկական գրականութեան մէջ։ Այդ գրականութեան հեղինակները, որոնք ականատես վկայութիւններ են լաւ կերպով կը լուսաբանեն Սելճուկ եւ Մոնկոլ Օսմանեան կայսրութեան քաղաքական եւ տնտեսական կեանքի իրական երեսները ցոյց տալով որ թուրքերը տնտեսականօրէն ապաւինած էին իրենց տիրապետութեան տակ գտնուող ժողովուրդներու աշխատանքի արտադրութեան վրայ։

Օսմանեան կայսրութեան ի գործ դրած այս բարբարոս վարուելակերպը այլ կերպ հետեւանք պիտի չունենար, իր արիւնռուշտ կրունկին տակ հիւծող ժողովուրդները պիտի անպայման դիմէին յեղափոխութեան՝ ձեռք բերելու համար իրենց ազատութիւնն ու անկախութիւնը, որպէսզի իրենք եւս ապրէին մարդու իրաւունքներով եւ վայելէին իրենց արդար աշխատանքին հալալ վաստակը, իրենց կիներն ու աղջիկները զերծ մնային անպատուելէ։

Ահա այս ճշմարտութեան չէին կրցած հանդուրժել երէկ, ինչպէս եւ այսօր, հայ պուրժուայ դասակարգն ու մանկամիտ «մազաքազ տէր»ը՝ ընկերվարական ծրագրով ծնունդ առած Հնչակեան Կուսակցութեան հակառակորդները։

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 3)

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՍԿԶԲՆԱԿԱՆ ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆ, ՆԱԽԱԳԱՀ ՀՈՍՆԻ ՄՈՒՊԱՐԱՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐԱԾ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ՄԵԾԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԵՑԱՒ

Անցեալ Երկուշաբթի, 6 Ապրիլ 1987, համայն Եգիպտոսի տարածքին տեղի ունեցան երկրին Խորհրդարանին (բաղկացած 448 անդամներէ) ընտրութիւնները։

Առաւօտ ժամը 8էն սկսեալ, քուէարկելու իրաւունք վայելող եգիպտացիները, իրենց շրջաններուն մէջ հաստատուած քուէարկութեան կեդրոնները ներկայանալով, իրենց նախընտրած թեկնածուներուն ի նպաստ քուէարկեցին։

Ընտրութիւնները կատարուեցան չէզոք եւ զուսպ մթնոլորտի մը մէջ, ի բաց առեալ քանի մը միջադէպէ։

Ընտրութեանց վերջնական արդիւնքները պիտի հրապարակուին այսօր, Ներքին Գործոց Նախարար Զաքի Պատր կողմէ։

Սկզբնական արդիւնքներուն համաձայն, Խորհրդարանի ընտրութեանց Ազգային Ժողովրդավար կուսակցութիւնը 75էն 80 առ հարիւր մեծամասնութիւն մը ապահոված է։

ՆԱԽԱԳԱՀ ՀՈՍՆԻ ՄՈՒՊԱՐԱՔ

ԱՅՍՕՐ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻ ԵԹՈՎՊԻՈՅ ՆԱԽԱԳԱՀԸ

Նախագահ Հոսնի Մուպարաքի հրաւէրով, այսօր չորսօրեայ պաշտօնական այցելութեամբ Գահիրէ կը ժամանէ Եթովպիոյ Նախագահ Մանկիսթու Հայլէ Մարիամ։

Յարգելի հիւրը, որուն կ'ընկերանայ պատուիրակութիւն մը, պաշտօնապէս պիտի ընդունուի Եգիպտոսի Նախագահին կողմէ Հելիոպոլսոյ հանրապետական պալատին մէջ։ Յառաջիկայ Կիրակի, Նախագահները պիտի ունենան մամլոյ ասուլիս մը։

ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ-ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ ԱԶԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՀԵԼԻՈՊՈԼՍՈՅ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

ՆՈՒՊԱՐԵԱՆԻ ԱՇԱԿԵՐՏԱԿԱՆ ՀԱՅՐԵՆԱՎԱՌ ՀԱՄԵՐԳԸ

Հայրենիքով շիկացած մթնոլորտի մը մէջ է, որ նախանցեալ Կիրակի, 29 Մարտ 1987-ի երեկոյեան, Հելիոպոլսոյ Գալուստեան - Նուպարեան Ազգ. վարժարանի բերնէ բերան լեցուն «Պըլըքսանեան» հանդիսասրահին մէջ, տեղի ունեցաւ վարժարանին աշակերտական գարնանային համերգը, նախաձեռնութեամբ նոյն վարժարանի երաժշտութեան ուսուցիչ՝ կոմպոզիտոր եւ խմբավար Մօ. Եդուարդ Ցաքորեանի եւ կազմակերպութեամբ դպրոցին Հոգաբարձութեան։

Երեկոյթը կը հովանաւորէր Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. Արք. Չինչինեանը եւ կը նախագահէր Քաղաքական Ժողովի ատենապետը պր. Նուպար Սիմոնեան։ Ներկայ էին նաեւ Թեմական Պատկ. Ժողովի յարգելի ատենապետը պր. Փօլ Քիլիսճեան եւ իր ազնուափայլ տիկինը, Հայ Աւետարանական համայնքի յարգարժան նախագահը պր. Աւետիս Զագըճեան, Արժ. Տ. Նարեկ Խաչակիր քհնյ. Թըլնճեան եւ երիցուհին, ազգային երեսփոխաններ, ինչպէս նաեւ մշակութային եւ այլ կազմակերպութիւններու ներկայացուցչական դէմքեր եւ մամուլի ներկայացուցիչներ։

Այս առթիւ Նուպար եւ Հրաչ Սիմոնեան եղբայրները սիրայօժար ապագրած էին բովանդակալից յայտագիր-պրակ մը։

Աշակերտական երգչախումբին կողմէ երգուած պետական հիմնի յոտնկայս ունկնդրութենէն ետք, վարժարանի փոխ-տնօրէն պր. Տիգրան Գէորգեան կատարեց բացման խօսքը՝ «Ներբող՝ հայ երգին եւ երգասեղին» բնաբանով։ Ան նախ՝ արագ վերհնահարումով մը, փորձեց «բա-

(Շար. տես էջ 2)

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Աղեքսանդրիոյ Ազգային Իշխանութիւնը ներկայիս ուրախութեամբ կը տեղեկացնէ, թէ Պատ. Քաղաքական Ժողովի խնդրանքով եւ Եգիպտահայ Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. Արք. Չինչինեանի հաւանութեամբ եւ միջնորդութեամբ, Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետ Տ. Տ. Վազգէն Առաջին Կաթողիկոսը Սրբատառ Կոնդակով «Ս. Ներսէս Շնորհալի» շքանշանով պարգեւատրած է Քաղաքական Ժողովի ատենապետ ողբացեալ ՎԱՀՐԱՄ ԹՕՍՈՒՆԵԱՆԸ եւ Քաղաքական Ժողովի անդամ տէր ԼԵՒՈՆ ՔԱՂԹԱՅԵԱՆԸ, իրենց ազգային, հասարակական, բարեսիրական եւ շինարարական ազգօգուտ գործունէութեան համար։

Այս առթիւ, Կիրակի 12 Ապրիլ 1987, Ծաղկազարդի տօնին, Սուրբ Պատարագի ընթացքին պիտի կարդացուի Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետ Տ. Տ. Վազգէն Առաջին Կաթողիկոսի Սրբատառ Կոնդակները։

Յաւարտ Ս. Պատարագի, Պօղոսեան Ազգային Վարժարանի եւ Մելգոնեան Մանկապարտէզի հանդիսասրահին մէջ, ձեռամբ Եգիպտահայոց Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. Արք. Չինչինեանի, տեղի պիտի ունենայ շքանշաններու տուչութիւնը, ողբ. Վահրամ Թօսունեանի այրիին եւ տէր Լեւոն Քաղթայեանին, եւ ապա, տեղի պիտի ունենայ հիւրասիրութիւն։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ - ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

00363 0059

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԲԱՐԵՍԻՐԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ Հ.Կ.Բ.Մ.-Ի ՃԱՇԿԵՐՈՅԹԸ

«Ճաշ Միջօրէի», այսպէս խորագրուած էր Հ.Կ.Բ.Մ.-ի Կանանց Օժանդակ Մարմինի առաջին հանդիպումը՝ մօտ 250 հայ իգական սեռի ներկայացուցիչներուն հետ, հեկտաւուկ շաբաթավերջի եւ նոյն պահուն զուգադիպող բազմաթիւ հանդէսներուն ու հաւաքներուն։

Այս ձեռնարկը տեղի կ'ունենար հովանաւորութեամբը, եւ ի պատիւ Գալիֆորնիոյ նահանգապետ Ճորճ Տէօքմէճեանի մօր՝ Տիկին Ալիս Տէօքմէճեանի, եւ նախագահութեամբը՝ Տիկին Ռոզ Բէջոյեանի։

Ժամադրավայրը, Փասատինայի Հիլթըն պանդոկի Քոնթինէնթալ սրահն էր։ Ծաղիկներով զարդարուած սեղանները կրկնապէս գեղեցկացան ու շէնցան՝ երբ փափկասուն տիկնայք բոլորուեցան անոնց շուրջ։

Արդարեւ, Շաբաթ, 7 Մարտ 1987, կէսօրուայ ժամը 12ին, լեցուն սրահի մը մէջ, Կանանց Օժանդակ Մարմինի ատենապետուհի՝ Տիկին Սօսի Հաննէսեան յստակօրէն կ'ուրուագծէր Միութիւնը, եւ պարզէր ներկաներուն անոր ոգին ու կը հրաւիրէր բոլորը զօրավիգ կանգնելու առաջին քայլերուն։

Ահա իր խօսքերը. «Հայկական Կրթական Բարեսիրական Միութիւնը ազնիւ առաջադրանքներով ճամբայ ելած միութիւն մըն է։ Իր մտահոգութեանց մաս կը կազմեն՝ հայ մանուկներուն տալ հնարաւորութիւն՝ սորվելու հայերէն, փոխանցելու հայ մշակոյթն ու աւանդութիւնները՝ հայկական կրթական հաստատութեան մը մթնոլորտին մէջ, ըսել կ'ուզեմ՝ հայ դպրոցին։

«Կրթութիւն ու բարեսիրութիւն հայաբոյր, ա՛յս ոգիով ու համոզումով, ազգային պարտականութիւն մը կատարած ըլլալու գոհունակութեամբ եկած ենք քով քովի ու կը ներկայանանք ձեզի, որպէս Հ.Կ.Բ.Մ.-ի Կանանց Օժանդակ Մարմինի վարչականուհիներ։

Այսպէս՝

Սօսի Հաննէսեան – Ատենապետուհի
Սոնիա Կիւլվարդեան – Գանձապահ
Մայտա Մանկրեան – Հաշուապահ
Բերճիկ Թիւթիւնճեան – Խորհրդական
Քաթիա Ռոստանեան – Խորհրդական
Շողիկ Մանկրեան – Խորհրդական
Անուշ Մուխանեան – Խորհրդական»։

***

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 4)

ԱՇԱԿԵՐՏԱԿԱՆ ՀԱՅՐԵՆԱՎԱՌ ՀԱՄԵՐԳԸ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

նատեսլծական համայնապատկերի մը մէջ ներկայացնել հայ աշխարհիկ երգին անցեալը, ներկայ և ապագայ ոլորտները» և ապա՝ ընդգծեց «գեղագիտական դաստիարակութեան դերը դպրոցականի կեանքին մէջ»։ Բովանդակալից այս ներածականը, որ ինքնին հայ լեզուի գեղօն մըն էր, մեծապէս գնահատուեցաւ ներկաներէն։

Երգչախումբին կողմէ երգուած վարժարանին քայլերգէն ետք, սկսաւ գեղարուեստական յայտագրին գործադրումը, հանդիսավարութեամբ վարժարանին երէց աշակերտներէն՝ Արմէն Կրպոյեանին։

Յայտագրին խմբերգային բաժինը ամբողջութեամբ բաղկացած էր ազգային-հայրենասիրական ու ազատագրական պայքարի հին, ինչպէս նաեւ հայրենատրոփ նոր երգերու փունջէ մը (ինքնուրոյն ստեղծագործութիւններ կամ մշակումներ՝ Տ. Չուխաջեանէ, Գ. Երանեանէ, Մ. Եկմալեանէ, Պ. Աֆրիկեանէ, Կոմիտասէ, Պ. [illegible], Ա. Ուշաունիէ, Վ. Սարգսեանէ, Գ. Ալէմշահէ, Ա. Խաչատուրեանէ, Ա. Դոլուխանեանէ, Ա. Բաբաջանեանէ և Ե. Յակոբեանէ)։

Տարբեր ոճերու ու տրամադրութիւններու երգեր, որոնք Մօ. Ե. Յակոբեանի հմուտ ու բծախնդիր ձեռքին տակ, աշակերտական երգչախումբը կատարեց ամենայն հարազատութեամբ, միաձոյլ հնչողութեամբ և նրբերանգներու հիանալի իմացութեամբ խորապէս ներգործելով ունկնդիրներուն վրայ, որոնք իւրաքանչիւր համարէ ետք, իրենց անզուսպ խանդավառութիւնը յայտնեցին լիաբուռն ու երկարատեւ ծափերով։

Բոլոր երգերուն կը նուագակցէր վաստակաւոր դաշնակահարուհի տիկին Շամիրամ Դարմանեան, որ իր բարձրարուեստ կատարումներով աւելի ուժեղացուց երգերուն ներգործող ոյժը, սատարելով համերգին լիակատար յաջողութեան։

Երգերուն հետ՝ մէջընդմէջ, տեղի ունեցան ասմունքներ՝ ընտրուած բանաստեղծ Ժագ Յակոբեանի հայատրոփ ու հայրենատրոփ քերթուածներէն, գեղարուեստական ղեկավարութեամբ պր. Տիգրան Գէորգեանի։ Հասկացողութեամբ և խոր ապրումով արտասանեցին՝ Սօսի Սիմոնեան (Իմ Հայ Լեզու), Արմէն Գէորգեան (Վարդանական), Սօսէ Պայրամեան (Յաղթերգութիւն), Ռիթա Սագայեան (Գովք Երեւանին), Կարինէ Արապեան (Բաժակաձօն) և Ալիս Սիմոնեան (Հողին Հայկական)։ Բոլոր ասմունքողները՝ հաւասարապէս, արժանացան հասարակութեան ջերմ գնահատանքին:

Դադարի մը ընթացքին՝ վարժարանին տնօրէն պր. Նշան Վարդեան, խօսք առնելով յայտարարեց, որ համերգը ձօնուած էր դաշնակահարուհի տիկին Շամիրամ Դարմանեանի, առ ի գնահատանք անոր մանկավարժական գործունէութեան 45-ամեայ վաստակին, յայտարարութիւն մը, որ ներկայ հասարակութիւնը ողջունեց գոհունակութեան բուռն ծափերով: Այս առթիւ, օրուան նախագահ պր. Նուպար Սիմոնեան, վարժարանին Հոգաբարձութեան անունով խորհրդանշական նուէր մը յանձնեց վաստակաշատ մանկավարժուհիին։

Համերգի աւարտին՝ Մօ. Եդուարդ Յակոբեան եւս, խօսք առնելով մեծարանքի իր բաժինը բերաւ տիկ. Շամիրամ Դարմանեանին, անոր մանկավարժական բեղուն վաստակին առիթով, միաժամանակ վեր առնելով անոր երաժշտական բազմապիսի գործունէութեան տարողութիւնը եգիպտահայ համայնքի գեղարուեստական կեանքէն ներս: Ապա ան՝ յիշատակի նուէրներ յանձնեց անոր և պր. Տ. Գէորգեանի, իսկ հայաստանեան յուշանուէր մը՝ օր. Վանիա Էքսէրճեանին, որ իրագործած էր բեմի խորհրդանշական պատկերը։

Փակման խօսք ընելու հրաւիրուեցաւ Առաջնորդ Սրբազան Հայրը, որ յայտնապէս յուզուած՝ խոստովանեցաւ, որ պատանիներուն շրթներէն դուրս ելած իւրաքանչիւր երգ, հնչած էր որպէս աղօթք։ Ան շնորհաւորեց տիկ. Շ. Դարմանեանը՝ իր բազմամեայ վաստակին համար և իր անվերապահ գնահատանքը յայտնեց համերգը նախաձեռնող Մօ. Ե. Յակոբեանին և իր գործակիցներուն՝ պր. Տ. Գէորգեանին և տիկ. Շ. Դարմանեանին, որոնց համատեղ ճիգերուն շնորհիւ էր, որ հասարակութիւնը առիթը ունեցաւ ըմբոշխնելու հայ երգի և ասմունքի բարձրորակ երեկոյթ մը։

Պահպանիչով և խմբովին երգուած Տէրունական աղօթքով փակուեցաւ այս յիշարժան երեկոյթը։

Ի դէպ պէտք է նշել, որ շնորհիւ վարժարանին Հոգաբարձութեան անդամներէն պր. Մարտիկ Պալաեանի սիրայօժար նախաձեռնութեան, համերգը ամբողջութեամբ տեղւոյն վրայ նկարահանուեցաւ վիտէոյով։

Նմանապէս, ի գնահատանք աշակերտներուն յաջող ելոյթներուն, օրուան նախագահ պր. Նուպար Սիմոնեան, երգչախումբի բոլոր անդամներուն ու յայտագրին մասնակցողներուն նուիրեց 10-ական ոսկիոց «չեհատամ խաթիմարներ»։

Կը շնորհաւորենք Մօ. Եդուարդ Յակոբեանը և իր գործակիցները տիկին Շամիրամ Դարմանեանը, պր. Տիգրան Գէորգեանը, յայտագրին մասնակցող աշակերտ-աշակերտուհիները, ինչպէս նաեւ վարժարանին Հոգաբարձութիւնը և Տնօրէնութիւնը, որոնք մեզ պարգեւեցին հայրենավառ անկրկնելի համերգ մը։

Զ.Պ.

ՄԻԱՑ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

ՆԱԽԿԻՆ ԵԳԻՊՏԱՀԱՅ ԷԼԻԶ ԿԷՆՏԻՄԵԱՆ ԻՐ ՄԱՀԿԱՆԱՑՈՒՆ ԿՆՔԵՑ ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ՄԷՋ

Էլիզ Կէնտիմեան, որ իր զաւակներուն միանալու համար Նիւ Եորք տեղափոխուած էր 1968 թուականին, յետ երկարատեւ հիւանդութեան իր մահկանացուն կնքեց Նիւ Եորքի Ֆլաշինկ հիւանդանոցին մէջ, 17 Յունուար 1987ին։

Էլիզ Կէնտիմեան գարասկիզբին ծնած էր Այնթապ։ Մեծ Եղեռնի ընթացքին ամուսնացած էր Նազար Կէնտիմեանի հետ։ Քսաներորդ դարու առաջին ցեղասպանութենէն հրաշքով ազատելով անոնք հաստատուած էին Հալէպ եւ ապա Գահիրէ։

Ողբ. Էլիզ Կէնտիմեանի Տան Կարգը կատարուեցաւ Էտի Ժամագործեան մեռելատան մէջ Երկուշաբթի 19 Յունուար 1987, երեկոյեան ժամը 7.00էն 9.00։ Հակառակ չատ աննպաստ օդին ընտանիքի բոլոր պարագաները՝ զաւակներ, թոռներ եւ ծոռեր, ինչպէս նաեւ հոծ թիւով բարեկամներ ներկայ գտնուեցան և իրենց յարգանքի վերջին տուրքը մատուցին Էլիզ մայրիկին։ Աղօթքին մասնակցեցան Ս. Վարդան Մայր Տաճարի Լուսարարապետ Արժ. Տ. Արտէն Ա. Քհնյ. Աշճեան, Արեւմտեան Քուինզի Հայց. Եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ Արժ. Տ. Մամիկոն Ա. Քհնյ. Ոսկանեան և Բրչ. Գրիգոր Ա. Սրկ. Ոսկանեան։

Տ. Մամիկոն Ա. Քհնյ. Ոսկանեան իր մխիթարական խօսքին մէջ վեր առաւ ողբացեալի առաքինութիւնները՝ որպէս Հայ մայրիկ, բարի ու ազնիւ հոգիի տէր եւ տիպար մայրիկ։ Տէր Հայրը ըսաւ որ ողբացեալը այն բախտաւոր Հայ մայրերէն եղած է որ նախքան իր մահը տեղեկացած է թէ իր անդրանիկ թոռնիկը՝ Յակոբ Սամսոնեան մեծ հայր եղած է. ուրեմն ընտանիքը հինգերորդ սերունդի մը ծնունդ տուած էր։

Էլիզ Կէնտիմեանի Թաղման Կարգը տեղի ունեցաւ Երեքշաբթի 20 Յունուար, 1987, կէսօրուան ժամը 12.00ին՝ Ս. Վարդան Մայր Տաճարին մէջ։ Ի բացակայութեան Առաջնորդ Գերշ. Տ. Թորգոմ Արք. Մանուկեանի՝ արարողութեան նախագահեց Առաջնորդի փոխանորդ Հոգշ. Տ. Հայկազուն Ծ. Վրդ. Նաճարեան և խօսեցաւ դամբանականը։ Արարողութեան մասնակցեցան Հոգշ. Տ. Նուրհան Վրդ. Մանուկեան, Արժ. Տ. Արտէն Ա. Քհնյ. Աշճեան, Արժ. Տ. Մամիկոն Ա. Քհնյ. Ոսկանեան և Մայր Տաճարի սարկաւագները։ Երգեցողութիւնը կատարեց օփերայի երգչուհի Մարօ Փարթամեան։

Ողբ. Էլիզ Կէնտիմեանի մարմինը ամփոփուեցաւ Նիւ Եորքի Սիտըր Կրով գերեզմանատան ընտանեկան դամբարանին մէջ։

***

Ողբ. Էլիզ Կէնտիմեանի մահուան քառասունքը կատարուեցաւ Կիրակի, 22 Փետրուար 1987ին, Ս. Վարդան Մայր Տաճարին մէջ և հոգեճաշը՝ Հայկ և Ալիս Գավուքճեան հանդիսասրահին մէջ մօտ 200 հոգիի ներկայութեան։

Այս տխուր առթիւ «Ջահակիր» իր խորազգած ցաւակցութիւնը կը յայտնէ ողբ. Էլիզ Կէնտիմեանի զաւակներուն՝ տէր եւ տիկին Աւետիս եւ Մանուշ Կէնտիմեանի, տէր եւ տիկին Սիմոն եւ Լուսի Սամսոնեանի, տէր եւ տիկին Պօղոս եւ Զարուհի Սրընքեանի, տէր եւ տիկին Նուպար եւ Անահիտ Քիւփէլեանի, թոռներուն՝ Յակոբ Սամսոնեանի եւ զաւակներուն, Սոնիա Եազուպեանի եւ զաւակներուն, տէր եւ տիկին Ներսէս եւ Հիլտա Սեմէրճեանի եւ զաւակին, տէր եւ տիկին Տիգրան եւ Արաքսի Յարութիւնեանի եւ զաւակին, տէր եւ տիկին Արթա եւ Մայտա Կարապետեանի եւ զաւակներուն, տոքթ. Ճորճ Յարութիւնեանի եւ բոլոր սգակիր պարագաներուն:

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Աղեքսանդրիոյ Ազգային Իշխանութիւնս Ներկայիւս կու գայ տեղեկացնել թէ, յառաջիկայ Կիրակի, 12 Ապրիլ 1987-ին, Ս. Պօղոս-Պետրոս եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Պաւլ. Թեմական Ժողովի անդամ, Քաղաքական Ժողովի եւ Վարժարանի Հոգաբարձութեան ատենապետ, ողբացեալ

ՎԱՀՐԱՄ ԱՐԹԻՆ ԹՕՍՈՒՆԵԱՆԻ

մահուան քառասունքին առթիւ:

Ողբացեալին յիշատակը յարգողներէն կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Ի գիտութիւն Աղեքսանդրահայ մեր համայնքին անդամներուն կը տեղեկացնենք թէ, Կիրակի, 12 Ապրիլ 1987-ին, Աղեքսանդրիոյ Ազգային Իշխանութեան տնօրինութեամբ, Ս. Պօղոս-Պետրոս եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Ս. Պօղոս-Պետրոս եկեղեցւոյ նախկին երկարամեայ քահանայ, Հոգելոյս

Տ. ՂԵՒՈՆԴ ԽԱՉԱԿԻՐ Ա. ՔՀՆՅ. ՓԱՓԱԶԵԱՆԻ

(Մոնթրէալ), վախճանման քառասունքին առթիւ:

Հանգուցեալ Տէր Հօր յիշատակը յարգողներէն կը խնդրուի ներկայ ըլլալ;

ԱԶԳԱՅԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՄՈՒԼԸ ԴՊՐՈՑ Է

Ս.Դ.Հ.Կ. 100 ԱՄԵԱԿ 1887-1987

ՈՂՋՈ՜ՅՆ Ս. Դ. ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ 100-ԱՄԵԱԿԻՆ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

Օսմանեան կայսրութեան ամենէն հաւատարիմ, ամենէն աշխատասէր եւ ամենէն անվնաս ժողովուրդը եղած էր հայ ժողովուրդը։ Աւելի քան վեց հարիւր տարիներ հայ ժողովուրդը հանդուրժած էր բոլոր կեղեքումներուն, բոլոր անպատուութիւններուն խուսափելու համար ամբողջական կոտորածէ, հաւատալով որ թուրքը համոզուած հայու հաւատարմութեան՝ իրեն պիտի շնորհէր աւելի լաւ պայմաններ ապրելու եւ մաս կազմելու Օսմանեան կայսրութիւնը առաջնորդող տարրին։

Դարերով հնազանդ ու համակերպող հայկական քաղաքականութիւնը զինք հետզհետէ առաջնորդեց մահուան դուռը, ոչնչացումի, որ հաւանաբար մեր ցեղը թաղէր պատմութեան փոշիներուն տակ, եթէ երբեք չկարողանար արթննալ եւ պահանջել իր կորսնցուցած արդար իրաւունքները, վերջ տալով թուրքերու հայերուն հանդէպ գործադրած գազանութիւններուն ու կատարած աւերումներուն, որոնք ամէն օր կը գործադրուէին հայկական սրբութիւններուն հանդէպ։

Հայ ժողովուրդին իր իրաւունքներուն տիրանալու ինքնագիտակցութիւնը արթնցաւ 19րդ դարու կիսուն։ Արդարեւ, 1800 - 1860ի ընթացքին կատարուած Պալքանեան փոքր ազգերու ազատագրական յեղափոխութիւնները մեծ լոյս սփռեցին հայ ժողովուրդի թմրած ու կրաւորական քաղաքական կեանքին։ Բացայայտ էր, որ «Հայկական Հարց»ը ոչ Ցարական Ռուսիոյ եւ ո՛չ ալ Եւրոպական միւս պետութեանց հաշւոյն չէր գար։ Անոնք տարուած էին իրենց սեփական շահերով։ Հայ ժողովուրդը անոնցմէ օգնութիւն սպասելու բոլոր յոյսերէն յուսախաբ եղած, սկսաւ մտածել իր ազատութիւնը ձեռք բերել իր իսկ ձեռքով, ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԱԾ ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԵԱՄԲ պահանջելու, փոխանակ աղերսելու, որովհետեւ մինչեւ այդ թուականը բոլոր աղերսանքները անհետեւանք մնացած էին թէ՛ Եւրոպական Քրիստոնեայ պետութիւններէն, թէ՛ Թուրքիոյ իշխանութիւններէն, որոնք յարատեւ խաբեբայութեամբ կ'երկարաձգէին իրենց անտանելի տիրապետութեան լուծը, եւ աւելին՝ կ'որոճային հայ ժողովուրդը ամբողջութեամբ բնաջնջելու իրենց Ցեղասպանութեանց ոճրային ծրագիրը, հայկական հարցէն ընդմիշտ ազատուելու խաբկանքով։

Խրիմեան Հայրիկ՝ Պերլինի Վեհաժողովէն յետոյ, Ազգային Պատուիրակութեան համարատուութիւնը հայկական հարցի կացութեան մասին, կը խտացնէ հետեւեալ ձեւով. «... *կաթսայէն հերիսա ուտելու համար, երկաթեայ շերեփ է հարկաւոր*»։

Ահա այդ պայմաններու մէջ հայ ժողովուրդը պէտք ունէր զինք կազմակերպող, իր պահանջները ձեւաւորող, եւ մանաւանդ, բռնատիրութեան ծանր եաթաղանի լուծին տակ շշմած հայկական զանգուածներուն տալու իր ազատութեան պահանջատիրութեան գիտակցութիւնը։

Այդ կազմակերպութիւնը եղաւ Ս.Դ. ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ, որ գոյութեան կոչուեցաւ 1887ին, Զուիցերիոյ մայրաքաղաք Ժընեւի մէջ, եօթը երիտասարդ Առաքեալներու կողմէ, որոնք մտածուած ու կշռուած ծրագրով, որոշեցին առաջնորդել հայ ժողովուրդը եւ ձեռք բերել անոր արդար իրաւունքները, ի հարկին բռնի ուժով, յեղափոխութեամբ։

Հնչակեան Կուսակցութեան պատմական արժէքը հոն է, որ եւրոպական դեմոկրատական նորագոյն ազատական գաղափարներով դաստիարակուած իր հիմնադիրները, հայկական հարցին մօտեցան Գիտական Սոցիալիզմի տեսանկիւնէն եւ քաղաքական գաղափարաբանութեամբ մշակուած ծրագրով եւ որոշեցին այդ ծրագիրը լաւապէս ծանօթացնել հայկական զանգուածներուն՝ մտաւորականութեան, աշխատաւորութեան եւ գիւղացիութեան որոնց գործակցութիւնը միայն կրնար յարդել հայ ժողովուրդի ազատագրական պայքարի ճամբան, գործնականացնելու Հնչակեան Կուսակցութեան առաջադրած ծրագրի *մօտաւոր* եւ *հեռաւոր* նպատակները։

Այս աշխատանքին մէջ, Հնչակեան պատմութիւնը ցոյց կու տայ, որ մեր Կուսակցութիւնը յառաջ տարած է հսկայ աշխատանք, իր անձնազոհ գործիչները անտեսելով թուրք կառավարութեան բոլոր միջոցառումները՝ բանտ, աքսոր եւ կախաղան, մահուան տեսիլքը իրենց աչքերուն մէջ, թափանցեցին բոլոր հայկական գաւառները քաղաքներ ու գիւղեր, պարզեցին ու ջատագովեցին հայ ժողովուրդի դարերով երազած ազատութեան համար գործնական միջոցներ, որոնց իրագործման համար անհրաժեշտ էր հայ ժողովուրդի կազմակերպուած ընդդիմութիւնը հանդէպ իր այդ ազատութիւնը բռնաբարող Թուրքիոյ իշխանութեան։

Հնչակեան Կուսակցութիւնը 1887էն մինչեւ 1920, հայ ազատագրութեան իրականացման ի նպաստ կատարած է եւ առաջացուցած շատ մը կարեւոր դէպքեր, որոնք մեր ազգային պատմութեան մէջ կարեւոր եւ փառաւոր էջեր պիտի մնան։

Սոյն ժամանակաշրջանի ընթացքին, հայ պատմութեան մէջ արձանագրուած յեղափոխական եւ քաղաքական շարք մը դէպքեր անջնջելի փաստեր են, թէ՝ Հնչակեան Կուսակցութիւնը կը հանդիսանայ 19րդ դարու Հայ կազմակերպուած յեղափոխութեան Անդրանիկ կուսակցութիւնը։ Ինչպէս՝ Զէյթունը, Սասունը, Հաճընը, Սուէտիան, Ատանան, Շապին - Գարահիսարը, Թիֆլիսը, Պաքուն, Ղարս՝ Գում - Գափուն, Պապ Ալին եւ տակաւին շատ ուրիշ անուններ որոնք խորհրդանիշ են հերոսական մարտնչումներու եւ դիւցազնական ինքնապաշտպանութիւններու արիւնոտ պայքարի շղթայի մը, որուն ամէն մէկ օղակը կը կազմէ փաստը հայ ժողովուրդի իր արդար իրաւունքներուն յեղափոխութեամբ տիրանալու հասունութեան, որուն շաղախը հանդիսացաւ Մարքսի վարդապետութեան հանճարեղ աշակերտ Նազարբէկի Հնչակեան կուսակցութիւնը։

Հնչակեան կուսակցութիւնը իր գաղափարական հնոցին մէջ պատրաստեց բազմահազար մտաւորականներ, հերոսներ որոնք իրենց կեանքը գիտակցաբար նուիրեցին հայ ժողովուրդի ազատագրական պայքարին։ Հայ պատմաբաններու համար աներախտ ոճիր մը պիտի համարել մոռացութեան տալ Նազարբէկներու, Մարօներու, Խան - Ազատներու, Սապահ - Գիւլեաններու, Փարամազներու, Պէնէներու, Վանիկներու, Պօյաճեաններու, Կաճեաններու, Աչըգպաշեաններու եւ շատ մը այլ անուններ, որոնցմէ շատեր տոչորուած Հայկական Յեղափոխութեան մեծ իտէալով, իրենց եւրոպական հանգիստ կեանքը լքելով իրենց արիւնը խառնեցին հայրենիքի հողին։

Իսկ, ակներեւ իրողութիւն է, որ երբ 1920 Նոյեմբերին Հայաստանի Արեւելեան մասին վրայ, շնորհիւ Հոկտեմբերեան Յեղափոխութեան եւ հայ ժողովուրդի Նոր Աւարայրը հանդիսացող Սարտարապատի ճակատամարտին, Խորհրդային կարգեր հաստատուեցան, Հնչակեան կուսակցութիւնը ոչ միայն առանց վերապահութեան ողջունեց զայն, այլեւ գործնական միջոցներով նեցուկ կանգնեցաւ անոր ուժեղացման, զայն նկատելով որ ծրագրի համապատասխան իրագործում, եւ վաղուան ամբողջական Հայաստանի կեդրոնական կորիզը։

Ներկայիս, ինչպէս 1920էն ի վեր, երբ թրքական Ցեղասպանութենէն մնացորդ հայութիւնը Սփիւռքի տարածքին իր գոյութեան պայքարը կը մղէ, Հնչակեան Կուսակցութիւնը իր փառաւոր պատմութեամբ զօտեպնդուած եւ 100 ամեայ քաղաքական փորձառութեամբ ալ աւելի իմաստացած կը շարունակէ իր վսեմ առաքելութիւնը այդ պայքարի առաջին շարքերուն մէջ՝ իրեն նշանաբան ունենալով։—

Հայապահպանում, հայկական դատի պահանջատիրութիւն, Հայրենիք - Սփիւռք կապերու ամրապնդում և հայրենիքի սէր առանց պայմանի և ակնկալութեան։

Բի՛ւր յարգանք Հնչակեան Կուսակցութեան հիմնադիրներուն։

Փա՛ռք հայ ժողովուրդի ազատագրական պայքարի նահատակներուն։

Ողջո՛յն Հնչակեան Կուսակցութեան 100 ամեակին։

Գալուստեան Ազգային Վարժարանի Տիկնանց Խնամակալութեան Տարեկան Ճաշկերոյթը

Գալուստեան Ազգային Վարժարանի Տիկնանց Խնամակալութիւնը, որ վարժարանին չքաւոր սաներուն կը հայթայթէ ամէնօրեայ ճաշը, ինչպէս նաեւ համազգեստ, կօշիկ, գիրքեր, միւս կողմէ մասամբ նիւթապէս կ'օժանդակէ վարժարանի ծախսերուն, տարին անգամ մը ճաշասեղանի շուրջ կը համախմբէ համայնքիս բարեսէր ազգայինները, որ անոնց տեղեակ պահելով իր կատարած բարեսիրական աշխատանքներուն մասին, առիթը կը ստեղծէ որ անոնք ոչ միայն ծափերով այլ նաեւ դրամական նուիրատուութիւններով շօշափելի գումար մը մէջտեղ բերեն, որպէսզի խնամակալութեան նուիրեալ եւ անձնազոհ տիկինները կարողանան ի գլուխ հանել այս բարեսիրական գործը։

Այս տարի այդ նպատակով սարքուած ճաշկերոյթը՝ տեղի ունեցաւ վարժարանի սրահին մէջ, անցեալ Կիրակի, 5 Ապրիլ 1987, կէսօրուան ժամը 1.30ին։

Ճաշկերոյթը հովանաւորեց և իր ներկայութեամբը օրհնեց ու պատուեց Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. արք. Չինչինեան։ Նախագահութիւնը ստանձնած էին տէր եւ տիկին Վարուժան Կապէեան։ Նոյնպէս ներկայ էին Արժ. Տ. Նարեկ Խաչակիր քհնյ. Փրընճեան եւ երիցուհին, Թեմական Ժողովի ատենապետ պր. Փօլ Քիլիտճեան և տիկինը, Քաղաքական Ժողովի ատենապետ պր. Նուպար Սիմոնեան եւ տիկինը, Հայ Աւետ. համայնքի նախագահ պր. Աւետիս Ն. Չագըճեան, տնօրէն պր. Նշան Վարդեան, Հայ Գեղ. Միութեան ցկեանս նախագահ պր. Վահագն Տեփոյեան և տիկինը, Ազգային Իշխանութեան անդամներ, մամուլի ներկայացուցիչներ, յարգելի անձնաւորութիւններ և հիւրեր։

Սեղանի օրհնութենէն ետք, տեղի ունեցաւ ճաշի սպասարկութիւնը։ Ճոխ և այլազան համեղ կերակուրներով, գարեջուրով և զովացուցիչներով պատուասիրուեցան ներկաները, որոնք ախորժակով ճաշակեցին ու իրենց գոհունակութիւնը յայտնեցին խնամակալութեան վարչութեան անդամուհիներուն որոնք օրեր շարունակ իրենց հանգիստը զոհած պատրաստած էին այս ճաշասեղանը։

Յանուն Տիկնանց Խնամակալութեան, ատենադպրուհի տիկին Էլիզ Պալեան հակիրճ անդրադարձում մը կատարեց իր եւ իր գործակիցներուն կատարած աշխատանքներուն վրայ և շնորհակալական խօսք ըրաւ բոլոր անոնց, որոնք նիւթապէս և բարոյապէս կը քաջալերեն Տիկնանց Խնամակալութեան բարեսիրական գործը։

Վարժարանին փոխ-տնօրէն պր. Յակոբ Համբիկեան խօսք առնելով հակիրճ պատմականը ըրաւ Տիկնանց Խնամակալութեան հիմնադրութեան 1929ին, յիշելով հիմնադիրներուն անունները։ Ան ջատագովեց Խնամակալութեան տիկիններուն կատարած մարդասիրական գործը և յիշեց վարչականներուն անունները։ Իր խօսքէն ետք, ան կարդաց այս առթիւ եղած սրտաբուխ նուիրատուութեանց ցանկը։

Տիկնանց Խնամակալութիւնը, յանուն իր սաներուն, փոքրիկն Հուրի Փրունճեանի ձեռամբ գեղեցիկ ծաղկեփունջ մը մատուցանեց օրուան նախագահուհի տիկին Մանուշ Կապէեանի։

Հուսկ ուրեմն Առաջնորդ Սրբազան Հայրը խօսք առաւ ու ինք եւս շեշտեց Տիկնանց Խնամակալութեան բարեսիրական մեծ գործունէութիւնը վարժարանէն ներս՝ յօգուտ մեր կարօտեալ սան-սանուհիներուն եւ շեշտը դրաւ հայկական դպրոցներուն վրայ, թէ մեր գաղութին ապագան հոն է որ կը դարբնուի, և հետեւաբար, զանոնք պէտք է պահենք մեր աչքին լոյսին պէս։ Ապա, Սրբազան Հայրը օրհնեց վարժարանն ու անոր շուրջ համախմբուած մարմինները և Պահպանիչով փակեց ճաշկերոյթը։

Արժանի է այս առթիւ յիշատակել Տիկնանց Խնամակալութեան վարչական անդամուհիներուն անունները. Տիկիններ Լուիզ Քամպուրճեան (ատենապետուհի), Ատրինէ Հացունի (գանձապետուհի), Լիւսի Պալեան (ատենադպրուհի), Շաքէ Երզնկացեան, Զարուհի Զօրայեան, Անոյշ Պալեան և Վարսենիկ Մաղաշեան (խորհրդականներ)։

Մենք եւս կը շնորհաւորենք Տիկնանց Խնամակալութեան վարչութիւնը և անոր անդամներէն իւրաքանչիւրին կը մաղթենք ոյժ եւ կարողութիւն, կարենալ համբերութեամբ շարունակելու այս ազնիւ եւ կենսական գործունէութիւնը համայնքէս ներս։

Զ. Պ.

ԿԱՐԴԱՑԷՔ ԵՒ ՏԱՐԱԾԵՑԷՔ

«ԱՐԱՐԱՏ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Պէյրութ - Լիբանան

«ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՀԱՅԱՍՏԱՆ»
Նիւ Եորք - Միաց. Նահանգներ

«ՋԱՀԱԿԻՐ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Գահիրէ (Եգիպտոս)

«ՇԱՐԺՈՒՄ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Պուէնոս Այրէս (Արժանթին)

«ՄԱՍԻՍ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Փասատինա (Միաց. Նահանգներ)

«ՑԱՂԹԱՆԱԿ» ԱՄՍԱԹԵՐԹ
Փարիզ (Ֆրանսա)

«ԼՈՒՍԱԲԱՑ»
Թորոնթօ (Գանատա)

«ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ» ԵՐԿՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Սիտնի (Աւստրալիա)

00365 0061

ՋԱՀԱԿԻՐ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
9 ԱՊՐԻԼ 1987

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Այրի տիկին Անի Թօսունեան եւ զաւակները Արօ եւ Կարօ, տիկին Սիրվարդ Թօսունեան, օրիորդ Ալիս Ճամճեան, տէր եւ տիկին Հրաչ Սիմոնեան եւ զաւակունք, տիկին Պէճիյա Թօսունեան, տիար Պարգեւ Թօսունեան եւ զաւակունք, տէր եւ տիկին Արթին Թօսունեան եւ զաւակունք, տիար Միհրան Թօսունեան եւ զաւակունք (Գանատա), տիկին Զապէլ Թօսունեան (Գանատա), տէր եւ տիկին Յակոբ Դաւիթեան, տէր եւ տիկին Նուպար Թօսունեան եւ զաւակունք (Գանատա), տէր եւ տիկին Ժօրժ Թօսունեան եւ զաւակունք (Ամերիկա), տիկին Սոնա Գուքնուեան եւ զաւակունք, տիկին Ռամելա Կէվրէկեան, տէր եւ տիկին Ժագ Կէվրէկեան եւ զաւակունք, տէր եւ տիկին Վարուժան Յասուեան եւ զաւակունք, տէր եւ տիկին Բարսեղ Գըզըլեան եւ զաւակունք, տէր եւ տիկին Զոհրապ Նախլըճէրեան եւ որդին Ոսմէթ, տէր եւ տիկին Գարեգին Նախլըճէրեան, տիկին Արաքսի Սերոբեան եւ զաւակունք, ինչպէս նաեւ Թօսունեան, Սիմոնեան, Փափազեան, Միսքճեան, Ոսկերիչեան, Գուրճեան, Տէր Պալեան եւ Տօվլէթեան ընտանիքները, կը տեղեկացնեն թէ, Կիրակի 12 Ապրիլ 1987-ին, Ս. Պօղոս-Պետրոս եկեղեցւոյ մէջ յաւարտ Ս. Պատարագի, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի իրենց սիրելի ամուսնոյն, հօր, զաւակին, փեսային, զարմիկին եւ ազգականին՝

ՈՂԲ. ՎԱՀՐԱՄ ԱՐԹԻՆ ԹՕՍՈՒՆԵԱՆԻ

մահուան քառասունքին առթիւ:

Հանգուցեալին յիշատակը յարգողներէն կը խնդրուի ներկայ ըլլալ:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Աղեքսանդրիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարի Վարչութիւնը, Սկաուտական Վերին Մարմինը, Մարզական եւ Ընկերային Յանձնախումբերը, ներկայիս կու գան տեղեկացնել թէ, յառաջիկայ Կիրակի, 12 Ապրիլ 1987-ին, Ս. Պօղոս-Պետրոս եկեղեցւոյ մէջ յաւարտ Ս. Պատարագի, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի իրենց շատ սիրելի յաւէտ ողբացեալ ատենապետին՝

ՎԱՀՐԱՄ ԱՐԹԻՆ ԹՕՍՈՒՆԵԱՆԻ

մահուան քառասունքին առթիւ:

Հանգուցեալին յիշատակը յարգողներէն կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ:

«ՋԱՀԱԿԻՐ»ԻՆ

Իրենց սիրեցեալ մօր՝ ողբացեալ Էլիզ Կէնտիմեանի (Նիւ Եորք) մահուան տխուր առթիւ, անոր քաղցր յիշատակին տէր եւ տիկին Նուպար եւ Անահիտ Բիւփէլեաններ (Նիւ Եորքէն) կը նուիրեն 50 տոլար:

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՈՍԿԻՈՎ)

Տիկին Ռոզա Մամուր, իր սիրելի եւ անմոռանալի ամուսնոյն՝ ողբացեալ Լեւոն Մամուրի մահուան առաջին տարելիցին առթիւ եւ անոր քաղցր յիշատակին նուիրէ.

Ս. Պօղոս-Պետրոս Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	10
Պօղոսեան Ազգ. Վարժարանին	10
Աղեքս. Հայ Աղքատախնամին	10
Յառաջդիմասէր Մշակ. Ընկ.	10
Աղեքս. Կարիքի Խաչին	10
Այծեմնիկի Հանգստեան Տան	10
Փօլ Բիլիտճեան Հրատարակչական Ֆոնտին	10
«Յուսաբեր»ի ֆոնտին	10
«Արեւ»ի ֆոնտին	10
«Ջահակիր»ի ֆոնտին	10

(Ստանալ Աղեքսանդրիոյ Ազգային Առաջնորդարանէն)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀԻՆ

Սրահիս կազմակերպած «Մայրերու Օրուան» ընդունելութեան առթիւ, առ ի գնահատութիւն կը նուիրէ.

Տիար Եղիա Պանտալեան	25

Հ.Մ.Ը.Մ. - ՆՈՒՊԱՐԻՆ (ԱՂԵՔՍ.)

Իրենց շատ սիրելի եւ անմոռանալի ատենապետին՝ ողբ. Վահրամ Թօսունեանի մահուան քառասունքին առթիւ կը նուիրեն.

Տիար Վրէժ Սէֆերեան	50
Տէր եւ տիկին Դանիէլ Ճոճուեան	50
Տեարք եւ տիկնայք Համօ եւ Տիգրան Դաւիթեան (Գանատա)	50

Ողբ. Վահրամ Թօսունեանի մահուան քառասունքին առթիւ կը նուիրեն.

Տէր եւ տիկին Գէորգ Փարմաքեան	20
Տիկին Աննիկ Մանուկեան	10

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ
ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹԵԱՆ-ՌԱԴԻՈՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԷՆ ԵՒ ՍՓԻՒՌՔԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԿԱՊԻ ԿՈՄԻՏԷՆ
ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ ԵՆ ՌԱԴԻՈՄՐՑՈՅԹ

1987 ԹՈՒԱԿԱՆԻ ՄՐՑՈՅԹԻ ՀԱՐՑԵՐԸ.

1 - Ինչպէս գիտէք, 1917 թ. Դեկտեմբերի 29-ին Ռուսաստանի Ժողովրդական կոմիսարների խորհուրդը դեկրետ ընդունեց Թուրքահայաստանի մասին։ Խնդրում ենք յայտնել ձեր կարծիքը այդ դեկրետում առաջ քաշուած խրախուսանքի հարցի վերաբերեալ։

2.- Ձեր կարծիքով, որո՞նք են սփիւռքահայութեան միասնութեան հիմքերը (օրինակի համար, հայրենիքի շուրջ համախմբումը, հայապահպանումը, պայքարը յանուն խաղաղութեան եւ սոցիալական արդարութեան, հայասփիւռքեան կազմակերպութիւնների ուժեղացումը, մշակութային կեանքի աշխուժացումը, հայոց լեզուի ուսուցումը, հայ եկեղեցու համախմբող սարքերի ուժեղացումը, հայ դատը եւ այլն) եւ նրանցից իւրաքանչիւրի տեղն ու դերը։

3.- Թէ ինչո՞ւ Սովետական Հայաստանը համայն հայութեան հայրենիքն է։

ՄՐՑՈՅԹԻ ՅԱՂԹՈՂՆԵՐԸ ԿԸ ՍՏԱՆԱՆ ՀԵՏԵՒԵԱԼ ՄՐՑԱՆԱԿՆԵՐԸ

Երկու առաջին մրցանակ — զբօսաշրջիկային անվճար շրջագայութիւն Սովետական Հայաստանում (երկու շաբաթով)։

Չորս երկրորդ, տասը երրորդ եւ յիսուն խրախուսական մրցանակներ (թանկարժէք յուշանուէրներով)։

ՄՐՑՈՅԹԻ ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄԿԷՏՆ Է 1987 Թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 1-Ը:

ՄՐՑՈՅԹԻ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Փօլ Բիլիտճեան Հիմնադրամի Յանձնախումբը, իր խոր գոհունակութիւնը կը յայտնէ այն մասին որ հետզհետէ սոյն հիմնադրամի օգտին, զանազան առիթներու նուիրատուութիւն ընողներու թիւը կ'աւելնայ։ Այս պարագան անշուշտ ցոյց կու տայ թէ մեր գաղութը կը գնահատէ հայ գրքին հրատարակութիւնն ու տարածումը եւ հայ մամուլին օգտակարութիւնը։ Քանի որ Հիմնադրամին նպատակն է օգնել հայ մամուլին եւ հրատարակել նոր ու պիտանի գրքեր։

Յանձնախումբս կը տեղեկացնէ յարգոյ հասարակութեան եւ ուսանողներուն նաեւ թէ, Ս. Ցարութեան Զատկի տօնին առիթով, Մ. Գույումճեանի հեղինակութեամբ անգլերէնէ-հայերէն բառարանները, Ազգային Առաջնորդարանիս մէջ, կը վաճառուին յատուկ զեղչով, այսինքն փոխան 15-ի, միայն 12 եգ. ոսկիի։ Օգտուեցէք առիթէն։

ԴԻՒԱՆ ԳԱՀԻՐԷԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՎԱՒԵՐԱԳՐԵՐ ՀԱՅ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
ԹԻՒ 16 ՊՏՂՆԻ - ԱՐՈՒՃ

Յօդուածներ՝ Ֆրանչեսքօ Կանդոլֆօ, Արմէն Զարեան եւ Հերման Վահրամեան։ Գրքի չափ 27 X 27 սմ., 74 էջեր, 45 գունաւոր լուսանկարներ, բնագիրները՝ իտալերէն, անգլերէն եւ հայերէն։ Արժէք 17.00 ամերիկեան տոլար։

Ստանալու համար դիմել՝

OEMME EDIZIONI
Via Giovio, 6
20144 MILANO (ITALIA)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀ ԳԱՀԻՐԷ

ԴԱՇՆԱԿԻ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔՆԵՐ
Սկսնակներու Համար

Մանրամասնութեանց համար դիմել սրահիս վարչութեան ամէն Երեքշաբթի եւ Հինգշաբթի օրերը, երեկոյեան ժամը 7-էն 9ը:

Վ Ա Ր Չ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Պարզ փոստ	Օդային փոստ
Եգիպտոսի բաժանորդներէն	400 Ե.Դ	—
Արաբական երկիրներ	—	5 տոլար
Եւրոպայի, Ամերիկայի, Գանատայի, Աւստրալիոյ եւ այլ երկիրներու բաժանորդներէն	15 տոլար կամ 20 Սթերլին	30 տոլար

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԲԱՐԵՍԻՐԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՃԱՇԿԵՐՈՅԹԸ

(Շարունակութիւն Բ. էջէն)

Բոլորին սրտին խօսող ու պարզագոյն ձեւին մէջ արտայայտուած միտք բանին հրաւէր մըն էր բոլորին համախմբուելու Միութեան շուրջ, շուտափոյթ հասնելու համար ազգային կրթական բարեսիրական ծով կարիքներուն։

Տիկին Սօսի Հաննէսեան, պաշտօնական իր խօսքը աւարտելէ առաջ, երախտագիտութիւն յայտնեց օրուան հովանաւորող Տիկին Ալիս Տէօքմէճեանին, որ ընդունեց պատուել այս անդրանիկ ձեռնարկը։ Իր անակնկալ անհանգստութիւնը պատճառ կը հանդիսանար իր բացակայութեան, բայց զինք կը ներկայացնէր իր դուստրը՝ Տիկին Աննա Աշճեանը։

Նոյն առիթով, ատենապետուհին կը յայտնէր կրկնակ ուրախութիւն, ներկայութեանը համար՝ օրուան նախագահուհի տիկին Ռոզ Բէջօյեանին, որուն ազգային-մշակութային հայ կեանքին բերած նպաստը մնացած է մի՛շտ արժանի գնահատանքի։

Հայկական մեղեդիներու մեղմ մթնոլորտի մէջ օրուան համեղ ճաշերը հրամցուեցան ներկաներուն, ու ճաշը սկսաւ հայկական աւանդական սովորութեամբ մը՝ աղօթքով, զոր կատարեց Տիկին Սոնիա Կիւլվարդեանը։

Տիկին Հաննէսեանի խօսքէն ետք, անգլերէն լեզուով ելոյթ ունեցաւ Տիկին Սօսի Սարաֆեանը, որ նոյնպէս ներկայացուց Միութիւնը, անոր առաջնորդները, անհրաժեշտութիւնը հայ կեանքէն ներս։ Բարձրօրէն գնահատեց նահանգապետ՝ Ճորճ Տէօքմէճեանի մայրը ու ձեռնարկին ներկայ գտնուող քոյրը՝ Տիկին Աննա Աշճեանը եւ ազգային կեանքէն ներս իր դրական ներկայութեամբ Տիկին Ռոզ Բէջօյեանը։

Սրտաբուխ խօսքերով հանդէս եկան Տիկին Աշճեանն ու Բէջօյեանը, որոնք յայտնեցին շնորհակալութիւն որ հրաւիրուած են նմանօրինակ ձեռնարկի մը, ուր ակներեւ է լրջութիւնն ու բարձր մակարդակը։

Անոնք երկուքն ալ հրաւիրեցին ներկաները, բոլորուելու այս Միութեան շուրջ կարենալ առաւել չափով նպաստելու հայ մանուկին ու հայերէն լեզուին։

Այս առիթով Տիկին Բէջօյեան ըսաւ. «Կ'ուրախանամ այսքան գեղեցիկ հայերէն լսելուս ու կը նախանձիմ ձեզի»։

*
* *

Հոգեկան բաւարարութիւն պարգեւող այս մթնոլորտի մէջ է որ սկսաւ օրուան գեղարուեստական յայտագիրը, նոր վայելքի պահեր բաշխելով ներկաներուն։

Այսպէս, յաջորդաբար բեմ հրաւիրուեցան երգչուհի Հեղինէ Հարպոյեանը, սամուռեգող Արաքսի Շնորհաւորեանը, ջութակահարուհի Սալբի Մանկրեանը, դաշնակահարուհի Յոլինէ Գէորգեանը, մենակատար Սեդրակ Պրոնզեանն ու սրնգահար Սալբի Բերքոնեանը։

Ի պատիւ արուեստագէտներու բարձր մակարդակով կատարումներուն, այլապէս տպաւորիչ այս ձեռնարկը՝ հանդիսացաւ եզակի իր տեսակին մէջ՝ նորակազմ Միութեան մը ու ներկաներուն միջեւ։

Վիճակահանութեան աւարտին փոքր աշխուժէ մը ետք, օրուան բեմավար-ատենապետուհի Տիկ. Սօսի Հաննէսեան ըսաւ իր շնորհակալիքի խօսքը բոլորին։

Բարի յաջողութիւն նորակազմ Հ.Կ.Բ.Մ.-ին։

ԹՂԹԱԿԻՑ

«ՆՈՐ ԿԵԱՆՔ»

8062

ՋԱՀԱԿԻՐ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

چاهاكير
جريدة أسبوعية
ص.ب ٢١١١ بالقاهرة ج.ع.م. ت ٩٣٤٩٠٨
صاحبة الامتياز السيدة عايدة سيروبيان
TCHAHAKIR
HEBDOMADAIRE ARMENIEN
B.P. 2111 Le Caire (R.A.U.) • Tél. 934908
Adresse Télégraphique: TCHAHAKIR, Cairo
Rédacteur en chef: SARKIS BALAYAN

Հիմնուած 1948

Արտօնատէր — ԱՅԻՏԱ ՍԵՐՈՎԲԵԱՆ
Սեփականատէր՝ խմբագիր — ՍԱՐԳԻՍ ՊԱԼԱԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ ԹԻՒ 1091 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 16 ԱՊՐԻԼ 1987 ՀԱՏԸ ԶԵՌՔԻ 10 Եգ. Դհկ. عدد رقم ١٠٩١ – الخميس ١٦ ابريل ١٩٨٧

ՈՂԲ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՔԷՀԵԱԵԱՆԻ

ՄԱՀՆ ՈՒ ԱԶԳԱՅԻՆ ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Խոր կսկիծով տեղեկացանք, որ անցեալ Ուրբաթ, 10 Ապրիլ 1987, երեկոյեան ժամը 5ին, Հելիոպոլսոյ Գլէօրամթրա հիւանդանոցին մէջ, յետ կարճատեւ հիւանդութեան, իր մահկանացուն կնքած է Գահիրէի Թեմական Ժողովի նախկին ատենապետ, Հ.Բ.Ը.Մ.ի Եգիպտոսի Շրջանակային Յանձնաժողովի ատենապետ, Հելիոպոլսոյ Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարի պատուոյ ատենապետ և «Ս. Ներսէս Շնորհալի» շքանշանակիր Պր Յովհաննէս Քէհեաեանը:

Ի յարգանս ողբացեալին ազգային, բարեսիրական և մարզական բազմամեայ գործունէութեան, կատարուեցաւ ազգային յուղարկաւորութիւն անցեալ Երկուշաբթի, 13 Ապրիլ 1987, յ.մ. ժամը 3ին, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին մէջ, ուր փութացած էր յոգնախուռն բազմութիւն մը՝ յարգանքի իր վերջին տուրքը ընծայելու ողբ. Յովհաննէս Քէհեաեանի:

Ազգային յուղարկաւորութեան կը նախագահէր Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. արք. Չինչինեան իր կողքին ունենալով Արժ. Տ. Նարեկ Խաչակիր քհնյ. Ծրընճեան և աւագ սարկաւագներ՝ Բրշն. Յարութիւն Լեւոնեան, Արամ Ամիրեան և Օննիկ Պօղոսեան:

Եկեղեցւոյ մէջ օրուան պատշաճ դամբանական - քարոզ մը տուաւ Առաջնորդ Սրբազան Հայրը, վեր առնելով հանգուցեալին ազգասիրական և բարեսիրական գործունէութիւնները և յանուն Գահիրէի և Աղեքսանդրիոյ Ազգային Իշխանութեանց իր խոր ցաւակցութիւնները յայտնեց ողբացեալին հարազատներուն, իսկ եկեղեցւոյ մուտքի դրան առջեւ մահաքեմի մը վրայ զետեղուած էր ողբ. Յ. Քէհեաեանի դագաղը, դամբանականներ խօսեցան պպ. Գրիգոր Ճահպէնտէրեան (յանուն Գահիրէի և Աղեքսանդրիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարներուն) և Յակոբ Համբիկեան (յանուն Հ.Բ.Ը.Մ.ի):

Եկեղեցիին մուտքին ողբացեալին հարազատները, Ազգային Իշխանութեան կողմէ Պատկ. Թեմական Ժողովի ատենապետ պր. Փօլ Քիլիտճեան իսկ Հ.Բ.Ը.Մ.ի և Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարի կողմէ պր. Պերճ Թերզեան ընդունեցին ներկաներուն ցաւակցութիւնները:

Ապա, յուղարկաւորներէն շատեր ընկերացան դագաղին մինչեւ Հելիոպոլսոյ Ամենայն Սրբոց ազգային գերեզմանատունը, ուր եւս թաղման վերջին կարգ մը կատարուելէ ետք, ընտանեկան դամբարանին մէջ ամփոփուեցաւ ողբ. Յովհաննէս Քէհեաեանի անկենդան մարմինը: Այս տխուր առթիւ բազմաթիւ ծաղկեպսակներ ուղարկուած էին, որոնցմով ծածկուեցաւ ողբացեալին հողակոյտը:

Այս կսկծալի առթիւ, «Ջահակիր» իր խոր ցաւակցութիւնները կը յայտնէ ողբացեալին զաւակներուն՝ տէր եւ տիկին Կարպիս Քէհեաեանի, տէր եւ տիկին Լեւոն Ունճեանի (Մոնթրէալ), տէր եւ տիկին Կարապետ Առաքելեանի (Դամասկոս), թոռներուն, քրոջ, Հ.Բ.Ը.Մ.-ի եւ Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարի վարչութեանց եւ սգակիր բոլոր պարագաներուն:

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ

ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐԸ

Խորհրդարանական ընտրութիւններու վերջնական արդիւնքները տուին հետեւեալ արդիւնքը.

Ազգային Ժողովրդավար Կուսակցութիւնը տիրացաւ Խորհրդարանի 448 աթոռներէն 348ին, որոնցմէ 309ը ընտրացանկերու թեկնածուներ, իսկ 39 անհատական աթոռի թեկնածուներ,

Աշխատաւորական, Իսլամ Եղբայրներ եւ Ահրար ճակատը տիրացաւ 59 աթոռներու, որոնցմէ 56ը ցանկերու թեկնածուներէն, իսկ 3ը անհատական աթոռի թեկնածուներ,

Վաֆտ կուսակցութիւնը տիրացաւ 35 աթոռներու, բոլորն ալ կուսակցական ցանկերէն, իսկ Անկախներու հոսանքը՝ 6 աթոռներու:

Ներքին գործոց նախարար Զաքի Պատր յայտարարեց, որ ընդդիմադրութեան ներկայացուցչական համեմատութեան յաւելումը կը փաստէ ընտրութիւններու անկողմնակալութիւնը:

Նախարարը յայտնեց, որ ընտրելու իրաւունք ունեցող քաղաքացիներու թիւն է 14 324.162, որոնցմէ ընտրութիւններուն մասնակցած են, 7.227.467 հոգի, իսկ ճիշդ քուէներն են 6 824.908 ձայն, իսկ ջնջուած քուէներուն թիւն է 402.559:

Խորհրդարանին մէջ ներ-

(Շար. տես էջ 2)

ՏԻԱՐ ԼԵՒՈՆ ՔԱՂԹԱՅԵԱՆ ԵՒ ՈՂԲ. ՎԱՀՐԱՄ ԹՕՍՈՒՆԵԱՆ

ԱՏԱՑԱՆ ՎԵՀԱՓԱՌ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԿՈՂՄԷ ՇՆՈՐՀՈՒԱԾ «Ս. ՆԵՐՍԷՍ ՇՆՈՐՀԱԼԻ» ՇՔԱՆՇԱՆԸ

Անցեալ Կիրակի, 12 Ապրիլ 1987, Ծաղկազարդի տօնին օրը, Եգիպտահայութեան և մասնաւորապէս Աղեքսանդրիոյ հայութեան համար յիշատակելի օր մը եղաւ:

Աղեքսանդրիոյ Ս. Պօղոս-Պետրոս եկեղեցին լեցուած էր բազմութեամբ մը: Ներկայ էին ազգային երեսփոխաններ (Աղեքսանդրիոյ և Գահիրէի), մամլոյ ներկայացուցիչներ, ինչպէս նաեւ հաւատացեալ ժողովուրդ մը:

Դասին մէջ տեղ գրաւած էին Աղեքսանդրիոյ Պատկ. Թեմական Ժողովի ատենապետ պր. Մարտիկ Ջարպհանէլեան, Պատ. Քաղաքական Ժողովի փոխ-ատենապետ ընկ. Վրէժ Սէֆերեան, Գահիրէի Պատ. Քաղաքական Ժողովի ատենապետ պր. Նուպար Սիմոնեան և տիկինը, տէր և տիկին Լեւոն Քաղթայեան և ողբ. Վահրամ Թօսունեանի հարազատները:

Օրուան պատարագիչն էր Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. արք. Չինչինեան: Ս. Պատարագի երգեցողութիւնները կատարուեցան Լուսաւորիչ երգչախումբին կողմէ, երգեհոնահարութեամբ օր. Անահիտ Խորասանճեանի: Խորանին վրայ կը

ՇՔԱՆՇԱՆԱԿԻՐ
ԼԵՒՈՆ ՔԱՂԹԱՅԵԱՆ

սպասարկէին աւագ սարկաւագներ Բրշն. Մինաս Պանոյեան, Նազարէթ Գարթալեան և Եդուարդ Վարդավառեան:

Նախքան «Հայր Մեր»ը, Առաջնորդ Սրբազան Հայրը խօսեցաւ յաւուր պատշաճի քարոզ մը վեր առնելով պր. Լեւոն Քաղթայեանի և ողբ. Վահրամ Թօսունեանի ունեցած ազգային, բարեսիրական և շինարարական գործունէութիւնները և շնորհակալութիւն յայտնեց Ամենայն Հայոց Հայրապետին, որ իր ժողովուրդին ծառայող իր զաւակներուն նուիրաբերումը այսպէս կը գնահատէ:

Ապա երբ «Ուրախ լեր»ի երգեցողութեամբ Առաջնորդ Սրբազան Հօր բերուեցան Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետին սրբատառ կոնդակները, ան զանոնք յանձնեց Հոգեւոր Հովիւ Արժ. Տ. Գրիգոր Խաչակիր քհնյ. Օհանեանին, որ կարդաց զանոնք, մինչ հաւատացեալներու բազմութիւնը կ'ունկնդրէր յոտնկայս: Այնուհետեւ, Առաջնորդ Սրբազան Հայրը սրբատառ կոնդակները յանձնեց շքանշակիրներուն և շարունակեց իր քարոզը արտայայտուելով օրուան տօնին մասին:

Հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ Ս. Պօղոս-Պետրոս եկեղեցւոյ նախկին երկարամեայ քահանայ, Հոգելոյս Տ. Ղեւոնդ խաչակիր Ա. քհնյ. Փափազեանի (Մոնթրէալ) վախճանման քառասունքին առթիւ և Պատկ. Թեմական Ժողովի անդամ, Քաղաքական Ժողովի, Վարժարանի Հոգաբարձութեան և Աղեքս. Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարի ատենապետ, ող-

(Շար. տես էջ 2)

Ս. ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԻՆ ԱՌԹԻՒ

ՋԱՀԱԿԻՐ

ՋԵՐՄՕՐԷՆ ԿԸ ՇՆՈՐՀԱՒՈՐԷ ԻՐ ԲՈԼՈՐ ԱՇԽԱՏԱԿԻՑՆԵՐԸ
ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐԸ ԵՒ ԲԱՐԵԿԱՄՆԵՐԸ

00367
0063

ՖՈՒԹՊՈԼ

Խ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ 50ՐԴ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ ԳԾՈՎ

«ԱՐԱՐԱՏ» ԿԸ ՅԱՂԹԷ «ԿԱՅՐԱԹ»Ի

Անցեալ Կիրակի, 12 Ապրիլ 1987, Ս. Միութեան Բարձրագոյն Լիկայի ֆութպոլի ախոյեանութեան 7րդ շարժուան մրցումներուն, Ալմա Աթայի մէջ «Արարատ» պարտութեան մատնեց «Կայրաթ»ի խումբը 1-0 արդիւնքով։

Եօթը մրցումներէ ետք, «Արարատ» 6 միաւորով կը գրաւէ աղիւսակին 7րդ դիրքը։

«Արարատ»ի յաջորդ մրցումը տեղի պիտի ունենայ 2 Մայիսին Լենինկրատի մէջ, տեղւոյն զօրաւորագոյն խումբերէն «Զենիթ»ի դէմ։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԱՀԱՅ կեանք

ԽՄԲԵՐԳԱՅԻՆ ՆՈՐ ՆՈՒԱՃՈՒՄ

(Հ.Բ.Ը.Մ.-Ի «ԳՈՒՍԱՆ» ՔԱՌԱՁԱՅՆ ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԸ)

Խմբերգային առաջին յաջողութիւնը հանդիսացաւ Աղեքսանդրիոյ Հ.Բ.Ը. Միութեան նորակազմ «ԳՈՒՍԱՆ» երգչախումբի 5 Ապրիլ 1987ի ձեռնարկը, Պօղոսեան Ազգ. վրժ.ի եւ Մելգոնեան Մանկապարտէզի համերգասրահին մէջ։ Երեկոյթը կը հովանաւորէր թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. Արք. Չինչինեան և կը նախագահէին տէր եւ տիկին Վահան Ալեքսանեան։

Ներկայ էին Աղեքսանդրիոյ հոգեւոր հովիւ Արժ. Տ. Գրիգոր Խաչակեր Քհնյ. Օհանեան և երիցուհին, Ազգային Իշխանութեան անդամներ, վարժարանի տնօրէնը, երգչախումբի անդամներուն ծնողքները, մամուլի ներկայացուցիչներ եւ արուեստասէր հոծ բազմութիւն մը, ինչպէս նաեւ Գահիրէէն Հ.Բ.Ը.Մ.-ի խումբ մը երիտասարդներ գլխաւորութեամբ Միութեան Եգիպտոսի Շրջ. Յանձնաժողովի փոխ-ատենապետ պր. Պերճ Թէրզեանի եւ Հ.Բ.Ը.Մ.ի Գահիրէի մասնաճիւղի ատենապետ պր. Նորայր Տէօվլէթեանի։

Երբ վարագոյրը բացուեցաւ ճիշդ յայտարարուած ժամուն, «Գուսան» երգչախումբը, որ այժմ կը բաղկանայ 25 հոգիէ, ճաշակօրէն զգեստաւորուած եւ շնորհալի կեցուածքով արդէն գրաւեց հանդիսականներուն հմայքը։

Յայտագիրը սկսաւ երգչախումբին կողմէ երգուած եգիպտական եւ Հ.Բ.Ը.Մ.ի քայլերգներով որոնք յոտնկայս ունկնդրուեցան։

Ապա, երգչախումբը յաջորդաբար երգեց Կարա Մուրզայի «Կիլիկիա»ն եւ Թ. Ալթունեանի «Հարս եմ գնում» ու «Այ Ֆարկա» (Վանի երգ), Թ. Ալթունեանի «Մարալ-Մարալ» ժողովրդական երգը (արական երգչախումբ) մենակատարութեամբ պր. Արա Սթամպօլեանի եւ Յակոբ Թիւթիւնճեանի, Գուսան Աշոտի «Սարի սիրուն եար»ը, Թ. Ալթունեանի «Վախենամ քնեմ»ը, որուն մենակատարի բաժինը կատարեց Գարոլին Տէչչէքէնեան։ Յայտագրին առաջին բաժինը վերջ գտաւ երգչախումբին կողմէ երգուած Թ. Ալթունեանի «Թէլլօ» ժողովրդական երգով։

Փոքր դադարէ մը ետք, յայտագրին երկրորդ մասը սկսաւ եւ երգչախումբը յաջորդաբար երգեց Կ. Մուրզայի «Լեպօ լէ լէ»ն, Մ. Եկմալեանի «Ամէն Հայր Սուրբ»ը, որուն մենակատարի բաժինը կատարեց Յասմիկ Տէչչէքէնեան, Գուսան Շերամի «Աչքդ խումար», մենակատարութեամբ Յակոբ Թիւթիւնճեանի, Թ. Ալթունեանի «Բարակ ես բարտի ծառ ես» որուն մենակատարի բաժինը կատարեց Թալին Կիւրիւնեան, Ալ. Յարութիւնեանի «Երգ Հայի մասին» (կատարմամբ արական երգչախումբին) եւ երեկոյթը վերջ գտաւ Թ. Ալթունեանի «Հոյ իմ Նազան եարը» ժողովրդական երգով։

Երգերուն դաշնամուրի նուագակցութիւնը ներդաշնակօրէն կատարեց տիկին Զուարթ Գալայճեան։

Երգչախումբը մէկը միւսէն հմայիչ կատարումով ներկայացուց երգերը, քանիցս արժանանալով հանդիսատեսներուն ծափերուն։ Երիտասարդ խմբավար Հայկ Սարգիսեան կարճ ժամանակամիջոցի մը մէջ կարողացած էր համախմբել երիտասարդ ուժեր, անոնցմով կազմել երկսեռ երգչախումբ մը եւ մեզի հրամցնել գեղարուեստական այս շատ յաջող երեկոն։

Կը շնորհաւորենք Հ.Բ.Ը.Մ.ի Աղեքսանդրիոյ Մասնաճիւղի վարչութիւնը իր այս գեղեցիկ նախաձեռնութեան համար, «Գուսան» երգչախումբի խմբավար Հայկ Սարգիսեանը և բոլոր անդամները եւ կը մաղթենք բոլորին նորանոր յաջողութիւններ։

Երեկոյթէն ետք, Հ.Բ.Ը.Մ.ի Աղեքսանդրիոյ Մասնաժողովը, ի պատիւ «Գուսան» երգչախումբին եւ անոր ղեկավար Հայկ Սարգիսեանին, պատուասիրութիւն մը սարքած էր իր կեդրոնատեղիին մէջ, որը տեւեց մինչեւ ուշ գիշեր և բոլորը գոհ տրամադրութեամբ մեկնեցան սրահէն։

* *

Երեկոյթի դադարի ընթացքին, Հ.Բ.Ը.Մ.ի Աղեքս.ի Մասնաճիւղի վարչութեան գանձապետ եւ օրուան հանդիսավար պր. Նազարէթ Գարթալեան վարչութեան կողմէ շնորհակալութիւն յայտնեց ներկաներուն որոնք բարեհաճած էին խուռներամ ներկայ գտնուիլ համերգին, և յատուկ ներկայացուց նորակազմ «Գուսան» երգչախումբի ղեկավարն ու անդամները։ Ապա, ան կարդաց անունները այն ազգայիններուն որոնք խանդավառուած այս յաջող ելոյթէն սրտաբուխ նուիրատուութիւններ կատարած էին։

ԹՂԹԱԿԻՑ
ՄԻՆԱՍ ՊԱՆՏՈՑԵԱՆ

Աղեքս., 10-4-1987

ՏԻԱՐ ԼԵՒՈՆ ՔԱՂԹԱՅԵԱՆ ԵՒ ՈՂԲ. ՎԱՀՐԱՄ ԹՕՍՈՒՆԵԱՆ

(Շար. Ա. էջէն)

բացեալ Վահրամ Թօսունեանի մահուան քառասունքին առթիւ։

Եկեղեցական արարողութեան աւարտին, ներկաները հաւաքուեցան Պօղոսեան Ազգ. վրժ.ի և Մելգոնեան Մանկապարտէզի հանդիսասրահին մէջ, ուր տեղի ունեցաւ պատշաճ հիւրասիրութիւն Ազգային Իշխանութեան կողմէ։

Կարդացուեցաւ Գահիրէի Ազգային Իշխանութեան շնորհաւորական երկու նամակները՝ ուղղուած օրուան շքանշակիրներուն։ Ապա Առաջնորդ Սրբազան Հայրը, կրկին իր ուրախութիւնը յայտնեց և հրաւիրեց Պատկ. Թեմական Ժողովի ատենապետ պր. Մարտիկ Զարպհանէլեանը որ «Ս. Ն. Շնորհալի» շքանշանը յանձնէ ողբ. Վահրամ Թօսունեանի այրիին՝ տիկին Անիին։ Այնուհետեւ, Առաջնորդ Սրբազան Հայրը, պր. Լեւոն Քաղթացեանի կուրծքին զետեղեց Ս. Ներսէս Շնորհալի շքանշանը ընդհանուր խանդավառութեան մէջ։

Ներկաները շնորհաւորելէ ետք շքանշանակիրները՝ տիկին Անի Թօսունեանն ու պր. Լեւոն Քաղթացեանը, ինչպէս նաեւ Առաջնորդ Սրբազան Հայրը, հրաժեշտ առին անոնցմէ ու մեկնեցան գոհ տպաւորութեամբ։

Այս ուրախ առթիւ, «Ջահակիր» ջերմօրէն կը շնորհաւորէ տիկին Անի Թօսունեանն ու տէր եւ տիկին Լեւոն եւ Մարլէն Քաղքացեանները եւ կը մաղթէ անոնց առողջութիւն եւ երկար կեանք:

Զ. Պ.

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ

(Շար. Ա. էջէն)

Յայտացուցչեան համար հաւաքուած ձայներու 8 առ հարիւր համեմատութիւնը կը ներկայացնէ 545 992 քուէ։

Մասնակից կուսակցութիւնները ստացած են հետեւեալ ձայները.

- Ազգային Ժողովրդավար Կուսակցութիւնը 4.751.758 ձայն.
- Ընկերվար Աշխատաւորական Կուսակցութիւնը (միացեալ ճակատ) 1.163.525 ձայն:
- Նոր Վաֆտ Կուսակցութիւնը՝ 746 024 ձայն։
- Միաւորեալ Յառաջդիմական համախմբումը՝ 150 570 ձայն:
- Էլ Ումմա Կուսակցութիւնը 13 031 ձայն:

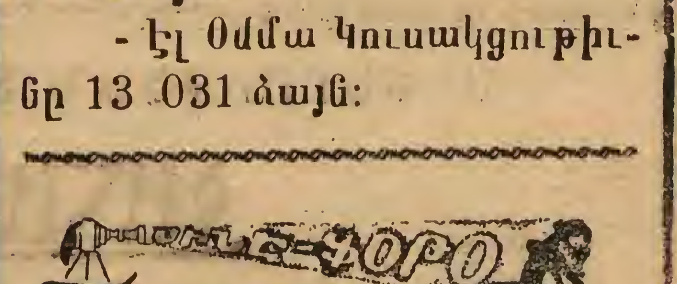

ԴԱՅԿԱԿԱՆ վարժարաններէն ներս

ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ-ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՀԵԼԻՈՊՈԼՍՈՅ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻ

ՇՐՋԱՆԱՒԱՐՏՆԵՐՈՒ ՀԱՆԴԷՍԸ

Նախանցեալ Շաբաթ, 4 Ապրիլ 1987ի երեկոյեան ժամը 8.15ին, «Պըլֆտանեան» հանդիսասրահին մէջ տեղի ունեցաւ Գալուստեան-Նուպարեան Ազգ. Վարժարանի Հելիոպոլսոյ մասնաճիւղի ուսումնական 1985-86 տարեշրջանի շրջանաւարտներու վկայականներու բաշխումին եւ ընդհանուր մրցանակաբաշխութեան հանդիսութիւնը, հովանաւորութեամբ թեմիս Առաջնորդ Գեր. Տ. Զաւէն Ս. Արք. Չինչինեանի եւ նախագահութեամբ Պաս. Քաղաքական Ժողովի ատենապետ տէր եւ տիկին Նուպար Սիմոնեանի: Ներկայ էին նաեւ Թեմական Ժողովի ատենապետ Պր. Փօլ Քիլիսեան եւ տիկինը, ազգային երեսփոխաններ, հոգաբարձուներ, մամուլի ներկայացուցիչներ, ինչպէս նաեւ ծնողներ եւ կրթասէր հասարակութիւն մը:

Դպրոցին երգչախումբին կողմէ՝ եգիպտական պետական քայլերգի յոտնկայս ունկնդրութենէն ետք, հանդէսի բացումը կատարեց վարժարանին արաբերէն նիւթերու ուսուցիչ՝ ուսթազ Ապտէլ Կաւաս վեր առնելով ուսանողներու ձեռք բերած զերազանց արդիւնքները:

Դպրոցին երգչախումբը, վարժարանին երաժշտութեան ուսուցիչ՝ Մօ Եղուարդ Յակոբեանի ներշնչող մականին տակ, նախ կատարեց վարժարանին քայլերգը, որմէ ետք՝ հետեւեալ խմբերգները. «Ով մեծասքանչ» (Գ. Երանեան), «Տալւորիկցի կտրիճը» (Ա. Ռոստունի), «Երազ» (ժողովրդական), «Հայաստան, պայծառ յաւիտեան» (Ե. Յակոբեան), եւ «Ազգ փառապանծ» (Ա. Բաբաջանեան): Բոլոր երգերուն կը նուագակցէր վաստակաւոր դաշնակահարուհի տիկին Շամիրամ Դարմանեան, ստանալով երգերուն լիակատար յաջողութեան:

Մէջընդմէջ, տեղի ունեցաւ գեղարուեստական բաժին մը։ Արաբերէն, ֆրանսերէն եւ անգլերէն լեզուներով ոտանաւորներ արտասանեցին նախակրթարանի բաժնի ուսանողներ։ Ասմունքեցին՝ Սօսի Սիմոնեան (Ժ. Յակոբեանի «Իմ Հայ Լեզուն») եւ Ալիս Սիմոնեան (Ժ. Յակոբեանի «Հոգին Հայկականն»ը)։ Սօսի Պայրամեան դաշնամուրի վրայ նուագեց Ա. Խաչատուրեանի «Էթիւտ»ը իսկ ներկաներուն համար հաճելի անակնկալ մը եղաւ երբ Սիլվա Պայրամեան սրինգի վրայ նուագեց Բ. Կանաչեանի «Օրօր»ը, դաշնամուրի նուագակցութեամբ տիկին Շ. Դարմանեանի: Յայտագրին մասնակցող բոլոր աշակերտները արժանացան ներկաներուն քաջալերանքի ծափերուն:

Գեղարուեստական յայտագրի աւարտին տեղի ունեցաւ կարճ դադար մը, որմէ ետք իւրաքանչիւր դասարանի Ա. Բ. եւ Գ. հանդիսացող աշակերտներուն բաշխուեցան քաջալերանքի մրցանակներ: Անցեալ տարուան եօթ շրջանաւարտներէն վեցը՝ (մին կը բացակայէր մեկնած ըլլալով քաղաքէն), եկան տեղ գրաւելու բեմին վրայ եւ ստացան իրենց վկայականները ու մրցանակները։ Շրջանաւարտներուն անունով արաբերէն ուղերձ մը կարդաց պր. Գառնիկ Կրպոյեան, իսկ հայերէն գեղեցիկ ուղերձ մը՝ Օր. Գարոլին Յովակիմեան, որմէ ետք տնօրէն պր. Նշան Վարդեան կարդաց «Հունկ Բանք»ը։ Յարգելի տնօրէնը շնորհակալիքի խօսք ըրաւ նաեւ ազգային եւ կրթական մարմիններուն, որոնք սատարած են վարժարանին:

Անցեալ տարուան եօթը շրջանաւարտներն են. Կարէն Ալպէր Զօֆուրեան, Նեւին Տիգրան Պօղոսեան, Գարոլին Պերճ Յովակիմեան, Գառնիկ Յակոբ Կրպոյեան, Սիլվիա Էտուար Պոյաճեան, Գարմէն Կարապետ Գարամանեան եւ Էլիզ Գարեգին Պոյաճեան։

Ուսումնական այս յաջող հանդիսութիւնը վերջ գտաւ Առաջնորդ Սրբազան Հօր շրջանաւարտներուն ուղղուած թելադրիչ յորդորներով, եւ ներկաներուն կողմէ խմբովին երգուած Տէրունական աղօթքով ու Պահպանիչով։

Կը շնորհաւորենք շրջանաւարտները, անոնց ծնողները եւ վարժարանին կրթական մշակները։

Զ.Պ.

ՄԱՄՈՒԼԸ ԴՊՐՈՑ Է

0064

ՊԻՏԻ ՅԻՇԵՆՔ ՔԵԶ՝ ՍԻՐԵԼԻ ՎԱՀՐԱՄ

(ՈՂԲ. ՎԱՀՐԱՄ ԹՕՍՈՒՆԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ՔԱՌԱՍՈՒՆՔԻՆ)

Անակնկալ մըն էր, անհաւատալի, ցաւալի։

Իսկական մարդ մը, ազգասէր ու հայրենասէր, մանաւանդ եգիպտահայութեան եւ մասնաւորապէս աղեքսանդրահայութեան բոլոր խաւերուն եւ հոսանքներուն կողմէ սիրուած ու յարգուած անձ մը՝ անժամանակ հոգին կ՚աւանդէր ու առյաւէտ կը բաժնուէր մեզմէ։

Դժուար է նոյն անձին մէջ միաժամանակ գտնել՝ բարիութիւն, արդարամտութիւն, աշխատասիրութիւն, խելացութիւն, սէր ու յարգանք իր

նմաններուն, իր ընտանիքին, իր եկեղեցիին, իր դպրոցին եւ իր ակումբին։

Այս ցաւալի կորուստը շատ, շատ մեծ եղաւ ոչ միայն իր ընտանեկան սիրելիներուն համար, իր սիրելի ընկերներուն եւ բարեկամներուն համար, այլ մեծ եղաւ եգիպտահայ գաղութին համար։

Ես զինքը ճանչցայ աւելի քան երեսուն եւ հինգ տարիներէ ի վեր, երբ ան կ՚անդամակցէր Հ.Մ.Ը.Մ.-ի սկաուտական շարքերուն, ուր՝ թրծուեցաւ իր հայրենասէր ոգին Հ.Մ.Ը.Մ.-ի մարզաբարոյական դպրոցին մէջ։ Փոքր տարիքէն արդէն իսկ ցոյց տուաւ ապագայ ղեկավարի իր հակումները երբ ստանձնեց պասքէթ-պոլի կրտսերներու եւ աւագ երէցներու խումբին խմբապետութիւնը։ Ողբացեալ Նազարէթ Զամպաքեանի եւ Լեւոն Եղուշեանի ատենապետութեանց շրջանին եղաւ վարչական անդամ Աղեքսանդրիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարին եւ 1976 Դեկտեմբերին ստանձնեց Միութեան ատենապետութիւնը, զոր ձեռնհասօրէն վարեց մինչեւ իր մահը կատարելով շինարարական աննախընթաց իրագործումներ։

Իր Հ.Մ.Ը.Մ.-ական աշխատանքներուն զուգընթաց նուիրուեցաւ Պօղոսեան Ազգ. Վարժարանի կրթական մակարդակին վերելքին, ստանձնելով վարժարանին հոգաբարձութեան կազմին, ուր ակներեւ եղաւ աշակերտութեան ձեռք բերած վերջին շրջանի փայլուն արդիւնքներուն։

1971ին անդամ ընտրուեցաւ Աղեքսանդրիոյ Պատկ. Թեմական Ժողովին եւ 1984-ին Աղեքսանդրիոյ բոլոր մարմիններուն միահամուռ փափաքին համաձայն ընտրուեցաւ Պատ. Քաղաքական Ժողովի ատենապետ, Ան [illegible] աշխուժութեամբ նուիրուեցաւ Պօղոսեան Ազգ. Վարժարանի եւ Մելգոնեան Մանկապարտէզի, Ազգային Առաջնորդարանի եւ շրջափակին վերանորոգման եւ բարեզարդման հսկայ ծրագրին, որը իր գործակից ընկերներուն օժանդակութեամբ յաջողեցաւ իրագործել։ Նոյնպէս բծախնդիր աշխատանքով մեծապէս բարելաւեց Աղեքսանդրիոյ Ազգային Իշխանութեան եկամուտները։

Կ՚ըսեն թէ անփոխարինելի մարդ չկայ, ես ամբողջութեամբ համաձայն չեմ այս կարծիքին։ Անփոխարինելիին տեղը ուրիշներ կրնան գալ բայց դժուար է նոյն աշխատանքը, նոյն տարողութեամբ, նո՛յն հասկացողութեամբ եւ նոյն եռանդով ու ջանասիրութեամբ, նո՛յն նուիրումով ու սիրով կարենան փոխարինել Վահրամին նման արժանիքներով եւ շնորհներով բեռնաւորուած ու շքեղուած մարդը, հայը։

Այսօր երբ ան առյաւէտ բաժնուած է մեզմէ եւ սակայն իր յիշատակը կ՚ապրի ու պարտ պիտի մնայ բոլորին սրտերուն մէջ։

Մենք կը ցաւակցինք ողբացեալին ընտանեկան սգակիր պարագաներուն, կը ցաւակցինք մեր սիրելի ընկերներէն միոյն կորուստեան առթիւ։

Սիրելի Վահրամ,

Վստահ եղիր որ միշտ ալ պիտի յիշենք քեզ, միշտ ալ ժպիտդ պիտի երեւի եւ ձայնդ պիտի լսուի քու հարազատներուդ՝ Անիին, Արփոյին, Կարոյին, մօրդ՝ Սիրվարդին ու բոլո՛ր, բոլոր սիրելի ազգականներուդ, Հ.Մ.Ը.Մ.-ական ընկերներուդ եւ բարեկամներուդ մօտ, ու երկա՜ր, շատ երկար պիտի մնայ յիշատակդ անոնց հոգիներուն եւ սրտերուն մէջ։

Թող իր անանձնական եւ անսակարկ գործը օրինակելի ըլլայ սերունդներուն եւ Եգիպտոսի ասպնջական հողը թեթեւ գայ իր հոգնատանջ մարմնին վրայ։

ՎՐԷԺ ՍԷՔԵՐԵԱՆ

Աղեքսանդրիա, 11 Ապրիլ 1987

ՀԱՅ ԹԵՐԹԸ ԸՆԿԵՐՆ Է ՀԱՅ ՏԱՆ

ԱՆԽՈՆՋ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՂ ԲԻՒԶԱՆԴԸ

Անցեալ Ուրբաթ, 10 Փետրուար 1987, Մոնթրէալի «[illegible]» թիւ 5 ցուցասրահին մէջ, երեկոյեան ժամը 8.30ին, Նկարչական ցուցահանդէսին բացումը կատարուեցաւ Նախկին եգիպտահայ տաղանդաւոր նկարիչ Բիւզանդ Կոճամանեանի նորագոյն գործերուն, հովանաւորութեամբ Մոնթրէալի բոլոր հայ մշակութային կազմակերպութեանց։

Այս առթիւ, Լոս Անճելըսի մեր աշխատակիցներէն Յարութիւն Միքայէլեան հետեւեալ [illegible] յօդուածը ուղարկած է նկարիչ Բ. Կոճամանեանի նորագոյն գործերուն մասին։ ԽՄԲ.

Շատ անգամներ ենք հանդիպում Կոճամանեանի հետ լինի տանը, լինի մշակութային որեւէ ձեռնարկութեան ժամանակ, իսկ աւելի յաճախակի խօսում ենք հեռախօսով։ Ողջոյնի և առողջութեան մասին հարցուփորձի սովորական խօսակցութիւնից յետոյ առաջին հարցս կլինի՝ «Բիւզանդ, ի՞նչ նորութիւն ունես»։ «Շատ կ՚աշխատեմ և բաւական նոր նկարներ ունեմ» կլինի պատասխանը, նոյնիսկ եթէ ընդամէնը երկու շաբաթ առաջ իրարու հետ խօսած լինենք։ Մինչ կը քաջալերեմ իր աշխատասիրութիւնը եւ ցանկութիւնս կը յայտնեմ, որ վրձինը միշտ ձեռքին լինի։

Չնայած իր յառաջացած տարիքին, երիտա-

«ԴԷՊԻ ԱՆԱՊԱՏ» (1985)

սարդական աշխոյժութեամբ աշխատում և ստեղծագործում է Բիւզանդը։ Իր ցուցահանդէսներում յաւէրժ նորութիւններ ունի, որովհետեւ աշխատելն ու նկարելը իր առօրեայ տարերքն է։ Ահա թէ ինչու սփիւռքահայ աւագ սերնդի նկարիչներից ամենէն շատ ցուցահանդէսներով իր ժողովրդին շարունակ գեղարուեստական հաճոյք պատճառող արուեստագէտներից մէկն է նա Ներկայիս։ Նկարելը Կոճամանեանի համար ո՛չ միայն զբաղմունք կամ աշխատանք է, այլ՝ աւելի շատ՝ ներշնչում և ապրում։ Անխոնջ աշխատանքով ու ցուցահանդէսներով զբաղուած նկարիչը երբեք իր կապը չի կտրում մայր արուեստից ու հարազատ ժողովրդից։ Գնահատելի է նրա ազգային թեմայով և զգացմունքով նկարած ստեղծագործութիւնների արժանիքը և ցանկալի է, որ ամէն մի նկարիչ, առաւել եւս սփիւռքահայ նկարիչ, օրինակ վերցնի Բիւզանդից և ոչ թէ կորսուի անբովանդակալից օտարամոլութեան եւ անմատչելի նորարարութեան մէջ։

Վերջերս ես առիթ ունեցայ մի քանի անգամներ դիտել եւ ըմբոշխնել Բիւզանդի վերջին ժամանակների ստեղծագործութիւնները։ Այդ պատճառով ուզում եմ մի հակիրճ ակնարկով անդրադառնալ Կոճամանեանի նորագոյն՝ 1985 – 1987 թուականների ընթացքում նկարած ստեղծագործութիւնների մասին։ Բազմաթիւ են դրանք եւ դրանք եւ նոր ներշնչումով են կատարուած։ Բնութեան, մարդկային զգացմունքի եւ ազգային գիտակցութեան սէր կայ նկարչի գործերում, այդ սէրը նրա ուխտն ու հաւատամքն է, որ Բիւզանդի մօտ բացայայտւում է իր գեղանկարչական առանձնայատուկ ձեւամտածողութեամբ՝ Կոճամանեանական ինքնուրոյն արտայայտչաձեւով։ Ծառն ու եկեղեցին, եղնիկն ու ձին, կովն ու ոչխարը, փոքրիկ երեխաներն ու խմբով կանայք, ընկճուած արաբն ու եգիպտական ընտանիքը նկարչի բազմամեայ ստեղծագործութիւնների սիւժէներն են եղել երկար տարիներ, բայց, մի՛շտ էլ նոր մատուցմամբ են աչքի ընկնում, ամենևին էլ կրկնութիւն չեն։ Իր ստեղծագործական կեանքի ընթացքում Բիւզանդը նկարել է տասնեակներով կովեր, ձիեր, եղնիկներ եւայլն, բայց բոլորն էլ տարբեր են, բոլորն էլ իւրայատուկ են։ Աւելին՝ Բիւզանդը նկարում է եղնիկների մի խումբ (10-15 եղնիկ մի կտաւի վրայ), կամ ոչխարների մի հօտ (15-20 ոչխար միասին) բոլորն էլ տարբեր դիրքերով, բնական տարբեր վիճակներով, [illegible] տարբեր կեցուածքով, սակայն բոլորն էլ նո՛յն անմեղութեամբ ու անարատութեամբ։

1983 թուականին հայրենիք այցելելուց յետոյ բազմաթիւ կտաւներ է նկարել Բիւզանդը հայաստանեան տպաւորութիւններով եւ Հայաստանի մէջ կատարած իր էսքիզների հիման վրայ։ Այդ գործերում իւրայատուկ ոճի հետ միասին կայ նաեւ նոր շունչ եւ ինքնատիպ առանձնայատկութիւն։ Հայրենիքից վերադարձին մի քանի օրուայ հանգստից յետոյ արուեստագէտը իրար ետեւից նկարել է մի շարք գործեր՝ «Հայաստան», «Դիլիջան», «Սեւան», «Խոր Վիրապ», «Բարը», «Գառնի» եւ ուրիշներ։ Շատ անուանի նկարիչներ են վրձնել հայրենի տեսարժան վայրերը, բնական աշխարհը և պատմական յուշարձանները։ Գեղեցիկ են դրանք և գնահատելի։ Բիւզանդը եւս փորձեց տալ իր հայրենական տպաւորութիւնները, և արդիւնքը եղաւ այն, որ այսօր մենք ունենք Կոճամանեանական Հայաստանը, Դիլիջանը, Խոր Վիրապը եւ այլ գործեր, բոլորն էլ ինքնատիպ ու կենսունակ։

Գոյների ներդաշնակութեամբ և կոմպոզիցիոն առումով շատ նշանաւոր է Բիւզանդի «Սեւան»-ը (1983), արեւելեան վառ գոյները պահպանուած են նրա գործերում։ Պայծառ է Սեւանը՝ օգտագործուած գոյների պարզութեամբ եւ համարձակութեամբ։ Այնտեղ կան լիճն ու Գեղամայ սարերը, թերակղզին ու միջնադարեան վանքը։ Նկարի աջ կողմում թերակղզին խոյանում է վերև իր բարձրադիր եկեղեցիով, իսկ ձախ կողմում մի ծառ է սլանում դէպի վեր, որը առաջին պլանից բարձրանում է մինչեւ կտաւի վերջը՝ առանձին վեհութիւն և յօրինուածքային լիութիւն հաղորդելով գործին։ Չկայ Սեւանի ամայութիւնը, լճային եւ երկնակամարային լուռ անհունութիւնը։ Ընդհակառակը՝ ծառերի շարքը, եկեղեցուց վերադարձող ժողովրդի ամբոխի հետ մտնում են դիտողին՝ իրենց խորհուրդը, զգացումը և պատգամը յայտնելու նոր սերնդին։

Կոմպոզիցիոն իմաստով յաջող են «Եգիպտացին» (1986), «Բարը» եւ «Գիւղական ընտանիք» նկարները, որոնցում շատ լաւ են լուծուած գծային համապատասխանութիւնը և տարածքային ըմբռնողութիւնը։ Կոճամանեանի գործերում Ձևը լրացնում է նկարի միտքն ու գաղափարը,

«ԱՐԱՐԱՏԻ ՈՂԲԵՐ ՈՒԹԻՒՆԸ» (1984)

պատշաճում է սիւժէին, ամբողջացնում է մտայղացման խորհուրդը։

Ուշագրաւ է նաեւ այն, որ Կոճամանեանը բաւականին թուով կտաւներ է նկարել վերջին ժամանակներս՝ ապրիլեան եղեռնի թեմայով։ Այս նոր շարքից յիշատակութեան արժանի են «Կը մեկնին», «Դէպի անապատ» և «Ապրիլ 24» կտաւները։ «Կը մեկնին»-ի մէջ տրուած է գաղթականների կարաւանը անտէր ու անօգնական կանանց ու երեխաների շարանը՝ իրենց յուզականութեամբ։ 1985 թուականին նկարած «Դէպի անապատ»-ի երեք կանայք վերադառնում են եկեղեցուց եւ աղօթ-

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 4)

ՋԱՀԱԿԻՐ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
16 ԱՊՐԻԼ 1987

ՏԽՐՈՒԻՆԻ

Խոր ցաւով տեղեկացանք, թէ անցեալ Շաբաթ, 11 Ապրիլ 1987, առաւօտեան ժամը 9-ին, յետ կարճատեւ հիւանդութեան, իր մահկանացուն կնքած է մեր բարեկամ՝

ՊՐ. ԿՈՊԵՌ ՕՆՆԻԿ ԱՐԱՊԵԱՆԸ

խոր սուգի մատնելով իր հարազատները։

Յուղարկաւորութեան տխուր արարողութիւնը տեղի ունեցաւ Կիրակի, 12 Ապրիլ 1987, կ.ե. ժամը 1-ին, Գահիրէի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը փոխադրուեցաւ Հելիոպոլսոյ Ամենայն Սրբոց ազգային գերեզմանատունը եւ ամփոփուեցաւ ընտանեկան դամբանին մէջ։

Այս տխուր առթիւ, «Ջահակիր» իր զգածուած ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալին այրիին՝ տիկին Աստղիկ Արապեանի, զաւկը և փեսին՝ տէր և տիկին Ռէյմոն Սուլթանեանի, քեռայրին՝ տէր և տիկին Պերճ Օտապաշեանի և սգակիր բոլոր պարագաներուն։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

1915 ԱՊՐԻԼ 24-Ի ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՄԵԾ ԵՂԵՌՆԻ ՆԱՀԱՏԱԿՆԵՐՈՒՆ 72-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՅՈՒՇԱՀԱՆԴԷՍ

Հովանաւորութեամբ Հայ Երեք Յարանուանութիւններուն, Աղեքսանդրիոյ Ազգային Իշխանութիւնը կը կազմակերպէ 1915 Ապրիլ 24-ի, Մեծ Եղեռնի նահատակներուն նուիրուած Յուշահանդէս, որ տեղի պիտի ունենայ Կիրակի, 26 Ապրիլ 1987-ին։

Այս առթիւ, Ս. Պօղոս-Պետրոս եկեղեցւոյ մէջ պիտի մատուցուի հանդիսաւոր Սուրբ եւ Անմահ Պատարագ, որմէ ետք պիտի կատարուի Հոգեհանգիստ մեր նահատակներուն հոգիներուն ի հանգիստ։

Ապա, Ապրիլեան Եղեռնի Յուշարձանին առջեւ տեղի պիտի ունենայ Համազգային Յուշահանդէս։

Յուշահանդէսէն յետոյ, կը հրաւիրենք մեր սիրելի ժողովուրդը մասնակցելու Պօղոսեան Ազգ. Վարժարանի եւ Մելգոնեան Մանկապարտէզի հանդիսասրահին մէջ Աղեքսանդրիոյ Ազգային Իշխանութեան կազմակերպած Համազգային Հոգեհացին։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ

«ՋԱՀԱԿԻՐ»ԻՆ

Ողբացեալ Կոպեռ Արապեանի մահուան տխուր առթիւ, վասն ցաւակցութեան կը նուիրեն. Ե. Ո.

Տոքթ. և տիկին Նորայր Սիմոնեան	10
Տէր և տիկին Լեւոն Պալեան	10

Ողբ. Զարուհի Ճէպէճեանի մահուան տխուր առթիւ, վասն ցաւակցութեան կը նուիրեն.

Տէր և տիկին Յովակ Երզնկացեան	5

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՈՍԿԻՈՎ)

Տիկին Անի Թօսունեան եւ զաւակունք՝ Արթօ եւ Կարօ, իրենց սիրելի ամուսնոյն եւ հօր յաւէտ ողբացեալ Վահրամ Թօսունեանի մահուան քառասունքին առթիւ կը նուիրեն.

Ս. Պօղոս-Պետրոս Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	100
Պօղոսեան Ազգ. Վարժարանին	100
Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարին Աղեք.	100
Աղեքս. Հայ Աղքատախնամին	50
Տիգրան Երկաթին (Աղեքս.)	50
Յառաջդիմասէրի (Աղեքս.)	50
Կամքի (Աղեքս.)	50
Հայ Կաթողիկէ Եկեղեցիին (Աղեքս.)	50
Հ.Բ.Ը.Մ.- Աղեքսանդրիա	50
Հելիպ. Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարին	50
Հելիպ. Հ.Մ.Ը.Մ.-Արարատին	50
Նիլը Իսթ Հայկ. Ակումբին	50
Հայ Գեղ. Միութեան	50
Կոկանեան Սրահին	50
Հայկական Ընթերցասրահին	50
Հ.Բ.Ը.Մ.-ին (Գահիրէ)	50
Հայ Կարիքի Խաչին	50
Այծեմնիկին	50
Հայ Կաթողիկէ Եկեղեցիին (Գահիրէ)	50
«Արեւ»ին	50
«Արեւ»ին	50
«Ջահակիր»ին	50

Տիկին Սիրվարդ Թօսունեան իր սիրելի որդւոյն Վահրամ Թօսունեանի վաղաժամ մահուան տխուր առթիւ կը նուիրէ.

Ս. Պօղոս-Պետրոս Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	100
Պօղոսեան Ազգ. Վարժարանին	100
Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարին Աղեքս.	100
Աղեքսանդրիոյ Հայ Աղքատախնամին	50
«Արեւ»ի ֆոնտին	50
«Յուսաբեր»ի ֆոնտին	50
«Ջահակիր»ի ֆոնտին	50

Տիկին Ալիս Ճամճեան իր սիրելի փեսային յաւէտ ողբացեալ Վահրամ Թօսունեանի մահուան քառասունքին առթիւ կը նուիրէ.

Ս. Պօղոս-Պետրոս Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	50
Պօղոսեան Ազգ. Վարժարանին	50
Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարին Աղեքս.	50

Տէր և տիկին Յակոբ Դաւիթեան իրենց սիրելի յաւէտ ողբացեալ Վահրամ Թօսունեանի մահուան քառասունքին առթիւ կը նուիրեն.

Ս. Պօղոս - Պետրոս Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	25
Պօղոսեան Ազգ. Վարժարանին	25
Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարին Աղեքս.	25
«Արեւ»ին	10
«Յուսաբեր»ին	10
«Ջահակիր»ին	10

Տէր և տիկին Հրաչ Սիմոնեան իրենց սիրելի յաւէտ ողբացեալ Վահրամ Թօսունեանի մահուան քառասունքին առթիւ կը նուիրեն

Ս. Պօղոս-Պետրոս Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	50
Պօղոսեան Ազգ. Վարժարանին	50
Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարին Աղեքս.	50

(Վերոյիշեալ բոլոր նուիրատուութիւնները ստանալ Աղեքսանդրիոյ և Գահիրէի Ազգային Առաջնորդարաններէն)

Տէր և տիկին Աբրահամ Նիգիպլեան, Ս. Զատկի մեռելոցին առթիւ, իրենց համայն ննջեցեալներուն քաղցր յիշատակին և հոգւոյն ի հանգիստ կը նուիրեն.

Ս. Պօղոս-Պետրոս Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	15
Աղեքս. Հայ Աղքատախնամին	10
Այծեմնիկի Հանգստեան Տան	10
«Արեւ»ին	5
«Յուսաբեր»ին	5
«Ջահակիր»ին	5

(Ստանալ Աղեքսանդրիոյ Ազգային Առաջնորդարանէն)

ՓՕԼ ՔԻԼԻՏՃԵԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ՖՈՆՏԻՆ

Թեմականի նախկին ատենապետ և «Ս. Ներսէս Շնորհալի» շքանշանակիր ողբ. Յովհաննէս Քէհեաեանի մահուան տխուր առթիւ և անոր քաղցր յիշատակին կը նուիրեն. Ե. Ո.

Տէր և տիկին Փօլ Քիլիտճեան	20
Տիար Արտաշէս Վարդուկեան	10
Օր. Արշալոյս Քիւրքճեան	5

Ողբ. Կոպեռ Արապեանի մահուան տխուր առթիւ և անոր քաղցր յիշատակին կը նուիրեն.

Տէր եւ տիկին Փօլ Քիլիտճեան	20
Տիար Արտաշէս Վարդուկեան	10

Ողբ. Արաքսի Եսայեանի մահուան տխուր առթիւ, փոխան ցաւակցական հեռագրի կը նուիրէ.

Տիկին Սօսի Գմգմեան (Մ.Ն.)	10

Հ.Մ.Ը.Մ. - ՆՈՒՊԱՐԻՆ (ԱՂԵՔՍ.)

Աղեքսանդրիոյ Թեմական Ժողովի անդամ, Քաղաքական Ժողովի և Միութեանս ատենապետ ողբ. Վահրամ Թօսունեանի մահուան քառասունքին առթիւ կը նուիրեն.

Տէր եւ տիկին Մարտիկ Զարպհանէլեան	50

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀԻՆ

Ողբ. Կոպեռ Արապեանի մահուան տխուր առթիւ, վասն ցաւակցութեան կը նուիրեն.

Տէր եւ տիկին Զաւէն Պալեան	10

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Կը խնդրենք արտասահմանի մեր այն բաժանորդներէն, որոնք դեռ չեն ղրկած իրենց բաժնեգինը, բարի ըլլան մեզի փութացնելու զայն, դիւրացնելու համար մեր գործը։ Չէք կամ մանտա-փոստ ղրկել «ZAVEN BALAYAN»ի անունին եւ ուղարկել փոստարկղ թիւ 2111, Գահիրէ (11511), Եգիպտոս։

ԱՆԽՈՆՋ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՂ ԲՐԻՋԱՆԴԸ

(Շարունակութիւն Գ. էջէն)

քից Անոնք սարսափահար հայեացքով քայլում են դէպի անապատ, դէպի անորոշութիւն, դէպի մահ։ «Ապրիլ 24»-ի մէջ նկարիչը պատկերել է ձիեր, որոնք կենդանի արարածներ լինելով հանդերձ չափազանց զգոյշ են, որպէսզի չկոխկռտեն առաջին պլանի վրայ գետնին ընկած մարդկային էակին։ Արուեստագէտը յատուկ շեշտաւորումով արտացոլում է կենդանիների մարդասիրական վերաբերմունքը, այն հակադրելով թրքական բարբարոսների անմարդկային և սարսափելի արարքին՝ կոտորածին։

Առանձին ուշադրութեան արժանի է «Արարատի ողբերգութիւնը» (1984) ստեղծագործութիւնը։ Արարատը գեղեցիկ, հմայիչ եւ աստուածային է բոլորի համար, սակայն առաւել անհրաժեշտ եւ սուրբ է այն մեզ համար։ Արհեստական սահմանը երբեք չի կարող անջատել Արարատը Հայաստանից եւ հայերից։ Եւրոպացի, ասիացի, աֆրիկացի, ամերիկացի կամ հեռաւոր աւստրալիացի տարագիր քերթողներն ու արուեստագէտները չէ որ պէտք է նկարեն և բանաստեղծութիւն գրեն մեր լեռան մասին։ Արգելք չկայ, ազատ են, թող գրեն ու գծեն նրանք որչափ կ'ուզենան, այդ իրենց գործն է, բայց, մեզ՝ հայերիս համար սրբազան պարտականութիւն և սրտառուչ պարտաւորութիւն է Արարատի գովքն ու փառաբանութիւնը, քանի որ Արարատը պաշտամունք է մեզ համար։ Բրիզանդի մօտ Արարատը հեռաւոր հորիզոնի վրայ հազիւ նշմարելի լինելով հանդերձ, չափազանց ազդեցիկ է ու խօսուն։ Կարծես թէ լեռը աղերսում, հայցում ու աղաչում է հային ու Հայաստանը ներկայացնող կնոջից։ Արուեստագէտը առաջին պլանի վրայ նստած կերպարի մտածկոտ թեամբ ձեռքերի արտայայտիչ դիրքով եւ մտազբաղ ու սեւեռուն հայեացքով է կերպարանաւորել ողբերգութիւնը, որը տխուր լաց չէ, այլ արթուն մտածողութեան դրսեւորում, գործունէութեան հաստատուն կամքի ներշնչում։

Բոլորովին ուրիշ է «Դէպի Արարատ» կտաւը։ Այստեղ նկատւում է վճռականութիւնը, շեշտուած է անդրդուելիութիւնը։ Առոյգ ձիերի գլխակորոյս և հաստատ արշաւն է պատկերուած՝ Արարատը գրաւելու, այն ֆիզիկապէս էլ մերը դարձնելու նպատակի ոգեշնչութեամբ։

Երկար կարելի է գրել Բրիզանդի խոհաշունչ և զգայացունց գործերի մասին, սակայն բաւարարուենք այսքանով։ Ուզում եմ անդրադառնալ նաեւ վարպետի նոր գործերում նկատուող չափային ընտրութեան ձեւի մասին։ Վերջերս Բրիզանդը իր նկարների համար օգտագործում է աւելի շատ երկարաւուն կտաւներ, որոնց բարձրութիւնը կրկնակի է համեմատած նրանց լայնութեան (15x30 մատնաչափով կտաւներ՝ «Սեւան», «Կը մեկնին», «Դիլիջան» և ուրիշներ) Կարեւոր է նշել, որ նկարիչը շատ վարպետութեամբ է գործածում անսովորական համեմատութեամբ կտաւի տարածութիւնը։ Հետաքրքրական է, որ երբեք չեն տուժում նկարի կոմպոզիցիոն կառուցուածքը, գոյների ներդաշնակութիւնը և թեմատիկային համապատասխանութիւնը։ Այս նոյնպէս վառ ապացոյց է Բրիզանդի չխամրող գեղանկարչական ճաշակին, յարաճուն կատարողական վարպետութեան և միշտ զարգացող ստեղծագործական տաղանդին։

Յաջողութիւն ենք ցանկանում Կոճամանեաններին՝ Կանադայում կազմակերպուող ապրիլեան նոր ցուցահանդէսի կապակցութեամբ և յետագայ անխոնջ աշխատանքային գործունէութեան մէջ։

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՄԷՔԷՐԵԱՆ

Լոս Անճելըս, 18 Մարտ 1987 թ.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀ-ԳԱՀԻՐԷ

ԴԱՇՆԱԿԻ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔՆԵՐ Սկսնակներու Համար

Մանրամասնութեանց համար դիմել սրահիս վարչութեան ամէն Երեքշաբթի եւ Հինգշաբթի օրեր, երեկոյեան ժամը 7-էն 9ը։

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ԵԴՈՒԱՐԴ ՅԱԿՈԲԵԱՆԻ «ՄԻՋՆԱԴԱՐԵԱՆ ԵՐԿՈՒ ՀԱՅ ԱՌԱԿԱԳԻՐՆԵՐ»

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆԸ

Գեղատիպ հրատարակութիւն

ՆՈՒՊԱՐ ԵՒ ՀՐԱՉ ՍԻՄՈՆԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ

Փափաքողներուն կը տրուի անվճար։ Ստանալու համար դիմել՝

Edouard Hagopian
2, Rue Soliman el Halaby
LE CAIRE, R.A.d'Egypte

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Պարզ փոստ	օդային փոստ
Եգիպտոսի բաժանորդներէն	400 Ե.Դ	—
Արաբական երկիրներ	—	5 տոլար
Եւրոպայի, Ամերիկայի, Գանատայի, Աւստրալիոյ եւ այլ երկիրներու բաժանորդներէն	15 տոլար կամ 20 Սթերլին	30 տոլար

ՃԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

چاهاكير
جريدة أسبوعية
ص.ب ٢١١١ بالقاهرة ج.ع.م. ت ٩٣٤٩٠٨
صاحبة الامتياز : السيدة عايدة سيروبيان (بالايان)

TCHAHAKIR
HEBDOMADAIRE ARMENIEN
B.P. 2111 Le Caire (R.A.U.) • Tél. 934908
Adresse Télégraphique : TCHAHAKIR, Cairo
Rédacteur en chef : SARKIS BALAYAN

Հիմնուած 1948

Արտօնատէր — ԱՅՏԱ ՍԵՐՈՎԲԵԱՆ
Սեփականատէր՝ խմբագիր — ՍԱՐԳԻՍ ՊԱԼԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ ԹԻՒ 1092 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 23 ԱՊՐԻԼ 1987 | ՀԱՏԸ ՋԵՌՈՒԹԸ 10 Եգ. Դհկ. | عدد رقم ١٠٩٢ – الخميس ٢٣ ابريل ١٩٨٧

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
Տ.Տ. ՎԱԶԳԷՆ Ա. ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ
ԶԱՏԿԱԿԱՆ ՔԱՐՈԶԸ

ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԱԾ Ս. ԷՋՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ 19 ԱՊՐԻԼ 1987

«ՔՐԻՍՏՈՍ ՅԱՐԵԱՒ Ի ՄԵՌԵԼՈՑ»։

Սիրեցեալ ժողովուրդ Մեր որ ի Հայաստան և որ ի սփիւռս աշխարհի։

Գոհութիւն Աստուծոյ ամենակալին, որ նաև այս տարի, այս գարնան տօնական, Սուրբ Լուսաւորչի Գահից բերում ենք ձեզ մեծ աւետիսը մեր Փրկչի՝ Քրիստոսի Յարութեան։

Քրիստոս, Որդին Աստուծոյ, իջաւ երկիր, ծնուեց կատարելապէս որպէս մարդ, բերեց աշխարհին խօսքը տիեզերքի Արարչի ու բացեց լոյս ճանապարհը մարդու փրկութեան՝ մեղքի և մահուան խաւարից։ Հազիւ երեք տարի տևեց Նրա հրապարակային հրաշագործ կեանքը։ Մարդիկ, նոյնիսկ իր բայինները չհասկացան Նրան։ Նրա անսահման սիրոյն պատասխանեցին ատելութեամբ, Նրա արդար խօսքին պատասխանեցին զրպարտանքով, Նրա անհուն ներողամտութեանը պատասխանեցին հալածանքով ու Նրան մահուան դատեցին խաչափայտի վրայ։ Յիսուս մեռաւ ողջ մարդկութեան մեղքերի համար։

Սակայն, ո՜վ հրաշք անիմանալի, Նրա գերեզմանը դատարկ մնաց։ Հրեշտակը, Իւղաբեր կանանց աւետեց. «Մի երկնչիք, զՅիսուս խնդրէք, զնազովրեցի խաչեցեալն. յարեաւ՝ չէ աստ» Մարկոս ԺԶ 6)։

Յիսուս մահացել էր իբրև մարդ և յարութիւն առել իբրև Աստուած։ Պօղոս առաքեալը բացայայտում է. «Այժմ Քրիստոս յարեաւ մեռելներից, դառնալով սկզբնաւորումը ննջեցեալների յարութեան, որովհետև մարդով եղաւ մահը և մարդով մեռելների յարութիւնը» (Ա. Կորնթ. ԺԵ. 20 22)։

Սիրելի հաւատացեալներ, սուրբ Զատկի տօնախմբումը մեզանից ամէն մէկին ընծայում է աննման պահը ներհայեցողութեան ու խորհրդածութեան, մեր ապրած կեանքի իմաստի ու նպատակի մասին, պահ՝ երբ մխիթարւում ենք քրիստոնէական մեծ ճշմարտութիւնների լոյսով՝ մեղքերի կապանքներից ազատագրուելու, մահից յետոյ գոյատևելու և յաւիտենական կեանք ժառանգելու հաւատքով։

Ինչպէս հողի մէջ նետուած ցորենի հատիկը պտուղ է տալիս, այնպէս էլ գերեզման իջած Քրիստոս վերստին կեանք է զգենում, դառնալով սկզբնաւորումը ննջեցեալների վերածննդեան։ Քրիստոնէական մեծ յոյսն է այս, որ միշտապէս ծաղկում է մեր հոգիներում։ Լսենք Ս. Յովհաննէս Ոսկեբերանին՝ «Բոլորդ քաղցրացէք յարութեան խնճոյքից, բոլորդ արբէք յարութեան բաժակից։ Ոչ ոք թող չտխրի, ոչ ոք թող չողբայ իր մեղքերի համար, վասնզի թողութիւնը ճառագայթեց գերեզմանից։ Ոչ ոք թող չվախենայ մահից, զի Փրկչի մահը մեզ ազատագրեց»։

Քրիստոսի Յարութեան խորհուրդը, կեանքում և պատմութեան տարածքում, ծնունդ է տալիս ոգեկան ստեղծարար մղումների՝ ի ծաղկումն կեանքի միշտանորոգ ուժերի, յաղթահարումն մարդու՝ մեղքի ճիրաններից և ի յաղթութիւն ճշմարտի ու բարւոյ պատուիրանների։ Այսպէս է, որ սուրբ Զատիկը դառնում է տօնախմբումը մարդասիրութեան՝ ընդդէմ ատելութեան, համերաշխութեան՝ ընդդէմ թշնամութեանց, խաղաղութեան՝ ընդդէմ խռովութեանց, արդարութեան՝ ընդդէմ բռնութեանց։

Մեզ, հայ քրիստոնեաներիս համար, ինչպիսի՜ հոգեկան ցնծութիւն է՝ լսել ամէն սուրբ պատարագի ընթացքում յաղթական աւետիսը սուրբ Յարութեան՝

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 3)

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ ՅՈՅՆ ՕՐԹՈՏՈՔՍ ՊԱՊ, ՊԱՏՐԻԱՐՔ Ն. Ս. ԲԱՐԹԵՆԻՈՍ Գ.-Ի ԵՒ ԳԵՐՇ. ԶԱՒԷՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ ՄԻՋԵՒ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Աղեքսանդրիոյ Յոյն Օրթոտոքս Նորընտիր Պապ եւ Պատրիարք Նորին Ամենապատուութիւն Բարթենիոս Գ.ի գահակալութեան հանդիսութեններ ետ, նախորոք առնուած ժամադրութեամբ, Թեմիս Առաջնորդ, Գերշ. Տ. Զաւէն Սրբ. արքեպս. Չինչինեան, ընկերակցութեամբ Ազգային Իշխանութեանս Գործադիր Ժողովոյ ատենապետ, տիար Նուպար Սիմոնեանի, Երկուշաբթի, 6 Ապրիլի առաւօտուն շնորհաւորական այցելութեան գնաց Ն. Ամեն. Բարթենիոս Գ. Պատրիարքին, Աթոռանիստ Համզաուիի եկեղեցին։

ՅԻՇԱՏԱԿԻ ՆԿԱՐ ՄԸ ԱՅՑԵԼՈՒԹԵՆԷՆ
Ձախէն աջ՝ Գերշ. Տ. Զաւէն Արքեպիսկոպոս, Ն. Ա. Բարթենիոս Գ., Գերշ. Տ. Վարնավաս Արքեպիսկոպոս եւ Արժ. Տ. Նարեկ Խաչակիր քհնյ.
(Լուսանկարը՝ ԲԵՐՈՒԲԻ)

Հիւրերը դիմաւորեց Գերշ. Տ. Բեթրոս Բարաթերու, Պապելոնի Եպս.ը և առաջնորդեց Պատրիարքարան։ Ընդունելութեան ներկայ էր նաեւ Գերշ. Տ. Վարնավաս Մետրապոլիտ Փոր Սայիտի եւ Պատրիարքական փոխանորդ Աղեքսանդրիոյ, նաեւ Գերշ. Տամիանոս Եպս. Սինայի Ս. Կատարինէ վանքի վանահայր։

Ողջագուրումէ ետք, Գերշ. Տ. Զաւէն արքեպս. յայտնեց թէ գահակալութեան հանդէսին կը գտնուէր Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին. թէ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Վազգէն Ա. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը թէեւ շնորհաւորական ու սիրոյ հեռագիր ղրկած էր, սակայն յանձնարարած էր Զաւէն արքեպս.ին, անձամբ բերել նաեւ իր եղբայրական

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 3

ՄԱՀԱԶԴ

Հայկական Ընթերցասրահի Հիմնադիրներու Խորհուրդը, Վարչական կազմը, Տիկնանց Յանձնախումբը և Երիտասարդաց Մարմինը խոր կսկիծով կը ծանուցանեն իրենց երկարամեայ վարչական՝

ԸՆԿԵՐ ՆՈՒՊԱՐ ԶՕՐԱՅԵԱՆԻ

յանկարծական մահը, որ տեղի ունեցաւ անցեալ Ուրբաթ, 17 Ապրիլ 1987, երեկոյեան։

Թաղման կարգն ու յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ Շաբաթ, 18 Ապրիլ 1987, կէսօրուան ժամը 12-ին, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին մէջ, ուրկէ հանգուցեալ ընկերոջ մարմինը փոխադրուեցաւ Հելիոպոլսոյ Ամենայն Սրբոց ազգային գերեզմանատունը և ամփոփուեցաւ ընտանեկան դամբանին մէջ։

***

Ի նշան սուգի, Հայկական Ընթերցասրահի երկարամեայ և գործօն վարչական ողբ. ընկեր Նուպար Զօրայեանի մահուան տխուր առթիւ, Հայկական Ընթերցասրահը փակ մնաց անցեալ Շաբաթ օրուընէ մինչեւ երէկ 22 Ապրիլ 1987։

Ս. ԶԱՏԻԿԸ ԳԱՀԻՐԷԻ ՄԷՋ

Անցեալ Կիրակի, 19 Ապրիլ 1987, Գահիրէի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին մէջ հանդիսաւորութեամբ նշուեցաւ Քրիստոսի Հրաշափառ Յարութեան տօնը։

Հաւատացեալներու հոծ բազմութիւն մը լեցուցած էր եկեղեցին։

Ս. Պատարագը երգուեցաւ քառաձայն «Շնորհալի» երգչախումբին կողմէ, ղեկավարութեամբ Մօ. Եդուարդ Յակոբեանի և երգեհոնահարութեամբ օրկին Շամիրամ Դարմանեանի։ Իրենց մասնակցութիւնը բերին նաեւ օրիորդներ Զապէլ Ուշտունի, Մարկրիթ Յակոբեան և պպ. Գրիգոր Փարթամեան և Շաւարշ Գարանֆիլեան։

Օրուան պատարագիչն էր Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Տ. Զաւէն Ս. արք. Չինչինեան որ «Հայր Սուրբէն» առաջ կարդաց Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Վազգէն Ա. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի Զատկական շնորհաւորութիւններն ու օրհնութիւնները Եգիպտոսի Հայոց և ապա խօսեցաւ քարոզ։ Խորանին առջեւ կը սպասարկէին աւագ սարկաւագներ Բրշն. Յարութիւն Լեւոնեան և Օնիկ Պօղոսեան։

Ուրախալի երեւոյթ մըն էր երբ եկեղեցւոյ մէջ շարքի կեցած էին Հ.Մ.Ը.Մ.-Արարատի արիները, արենուշները և քայլիկները, իրենց առաջնորդներով։

Պատարագի աւարտին, եկեղեցական թափօրը ուղղուեցաւ Ազգային Առաջնորդարանի դահլիճը, ուր հաւաքուած էին Ազգային Իշխանութեան անդամներ, դպիրներ, մամլոյ ներկայացուցիչներ և հիւրեր։ Տեղի ունեցաւ աղի եւ ջուրի օրհնութիւն։ Խօսք առին Պատկ. Թեմական Ժողովի փոխ-ատենապետ պր. Կարպիս Եազըճեան և նոյն ժողովի ատենադպիր տոքթ. Սուրէն Պայրամեան, որոնք շնորհաւորական խօսք ըրին ու արեւշատութիւն մաղթեցին Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Վազգէն Ա. Վեհափառ Հայրապետին եւ Առաջնորդ Սրբազան Հօր։ Երկար կեանք, արեւշատութիւն և յաջողութիւն մաղթեցին եգիպտահայ ազնիւ ժողովուրդին, կառավարութեան եւ անոր կորովի Նախագահ՝ Մոհամէտ Հոսնի Մուպարաքի։ Առաջնորդ Սրբազան Հայրը ներկայացուց հիւրերը որոնք ներկայ էին դահլիճին մէջ և բոլորին շնորհաւորեց Ս. Զատիկը։ Առաջնորդ Սրբազան Հայրը ներկայացուց նաեւ Աղեքսանդրիոյ Ազգային բարերար և Պատ. Քաղաքական Ժողովի անդամ պր. Լեւոն

(Շար. տես էջ 2)

0067

ՈՂԲ. ԸՆԿԵՐ ՆՈՒՊԱՐ ՋՈՐԱՅԵԱՆԻ
ԱՆԱԿՆԿԱԼ ՄԱՀԸ ԵՒ ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Անցեալ Ուրբաթ, 17 Ապրիլ 1987, երեկոյեան, կայծակի արագութեամբ տարածուեցաւ անակնկալ եւ յանկարծական մահուան լուրը՝ Գահիրէի սիրուած անձնաւորութիւններէն և Հայկական Ընթերցասրահի երկարամեայ վարչական ընկեր Նուպար Ջորայեանի։

Ողբացեալ ընկերոջ յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ Շաբաթ, 18 Ապրիլ 1987, կէսօրուան ժամը 12ին, Գահիրէի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին մէջ, ուր հոծ թիւով՝ ազգակիր պարագաներ, ընկերներ, ազգային իշխանութեան եւ Գալուստեան Ազգ. վրժ.ի խնամակալութեան անդամներ, արհեստակիցներ եւ բարեկամներ եկած էին յարգանք մատուցանելու այն հայուն, որ երկար տարիներ ծառայեց եգիպտահայ համայնքին, [illegible] ընկերային եւ լայն հասարակական մարզերէն ներս։

Յուղարկաւորութեան նախագահեց թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. արք. Չինչինեան իր կողքին ունենալով Արժ. Տ. Նարեկ Խաչակիր քհնյ. Ֆրընճեան, դպրապետ Մօ. Եդուարդ Յակոբեան և աւագ սարկաւագներ Բրշն. Յարութիւն Լեւոնեան, Արամ Ամիրեան և Օննիկ Պօղոսեան։

Ողբացեալ ընկերոջ դագաղը ծածկուած էր հնչակեան մեծադիր դրօշով մը։ Եկեղեցւոյ մէջ դամբանական-քարոզ մը խօսեցաւ Առաջնորդ Սրբազան Հայրը, վեր առնելով հանգուցեալին ազգասիրական եւ ընկերային գործունէութիւնը և իր ցաւակցութիւնները յայտնեց ողբացեալին հարազատներուն և գաղափարի ընկերներուն, իսկ եկեղեցւոյ մուտքի դրան առջեւ մահաբեմի մը վրայ զետեղուած էր ողբ. Ն. Ջորայեանի դագաղը, ուր յանուն Ս.Դ. Հնչ. կուսակցութեան, Հայկ. Ընթերցասրահի եւ «Ջահակիր»ի դամբանական խօսեցաւ ընկ. Զաւէն Պալաեան եւ վեր առաւ ողբացեալին արժանիքները որպէս ողջամիտ, ազգասէր և հայրենասէր հայորդի և յարգանք մատուց անոր յիշատակին։

Եկեղեցիին մուտքին ողբացեալին հարազատները ընդունեցին ներկաներուն ցաւակցութիւնները։

Ապա, յուղարկաւորներէն շատեր ընկերացան դագաղին մինչեւ Հելիոպոլսոյ Ամենայն Սրբոց ազգային գերեզմանատունը, ուր եւս վերջին թաղման կարգ մը կատարուելէ ետք, ընտանեկան շիրմին մէջ ամփոփուեցաւ ողբ. ընկեր Նուպար Ջորայեանին

անկենդան մարմինը, վրան սրսկուած Հայաստանէն բերուած մայրենի հողով։

Այս տխուր առթիւ բազմաթիւ ծաղկեպսակներ ուղարկուած էին, որոնցմով ծածկուեցաւ ընկերոջ հողակոյտը։ Նշենք, որ բացի ընտանեկան եւ ազգականական ուղարկուածներէն, ծաղկեպսակներ եւս ուղարկուած էին Ս.Դ. Հնչ. կուս. Եգիպտոսի Շրջանի Վարիչ Մարմնի, Հայկական Ընթերցասրահի, Գալուստեան Ազգ. վրժ.ի Տիկնանց Խնամակալութեան եւ Վարդան հաստատութեան կողմէ։

Այս յոյժ կսկծալի առթիւ, խմբագրութիւնս իր խոր ցաւակցութիւնները կը յայտնէ ողբացեալ ընկերոջ այրիին՝ ընկերուհի Զարուհիի, զաւակներուն՝ տէր եւ տիկին Ժիրայր Ջորայեանի (Թորոնթօ), տէր եւ տիկին Մարտիկ եւ Աննա Պօղոսեանի, տէր եւ տիկին Հայկ եւ Այտա Նազգաշեանի, եղբայրներուն՝ տէր եւ տիկին Էտուար Ջորայեանի, Տքթ. եւ տիկին Տիգրան Ջորայեանի (Ֆրանսա) եւ ազգակից բոլոր պարագաներուն։

ՃՇԴՈՒՄ

Մեր անցեալ թիւով տուած էինք Գալուստեան Նուպարեան Ազգ. վրժ.ի Հելիոպոլսոյ մասնաճիւղի 1985-86 տարեշրջանի Շրջանաւարտներու հանդէսին նկարագրականը։

Եօթը շրջանաւարտներուն անուններուն դասաւորումը այսպէս դասաւորուած պէտք էր արձանագրուած ըլլալ։

ԳԻՏԱԿԱՆ – ՈՒՍՈՂՈՒԹԻՒՆ
1. Կարէն Ալպէր Զոփուրեան
2. Նեւին Տիգրան Պօղոսեան
3. Գառոլին Պ. Յովակիմեան
4. Գառնիկ Յ. Կրպոյեան

ԳՐԱԿԱՆ ՃԻՒՂ
1. Սիլվիա Էտուար Պօյաճեան
2. Գարմէն Կ. Գարամանեան
3. Լիզ Գարեգին Պօյաճեան

Ս. ԶԱՏԻԿԸ ԳԱՀԻՐԷԻ ՄԷՋ

(Շար. Ա. էջէն)

Բաղթացեանը, որ անցեալ կիրակի, Աղեքսանդրիոյ մէջ ստացաւ Վեհափառ Կաթողիկոսի կողմէ շնորհուած «Ս. Ներսէս Շնորհալի» շքանշանը։

Տեղի ունեցաւ նաեւ պատուասիրութիւն Եկեղեցւոյ Տիկնանց Խնամակալութեան կողմէ։

Առաջնորդ Սրբազան Հօր Աջը համբուրելէ եւ Ս. Զատիկը շնորհաւորելէ ետք հրաժեշտ առինք։

ՖՈԹՕ
ՇԻՐԱԶ

ՄԱՄՈՒԼԸ ԴՊՐՈՑ Է

ՈՒՂԻՂ ՃԱՆԱՊԱՐՀ
(ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՓՐՈՓԱԿԱՆՏԻ ԱԶԴՈՒ ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐ)

Թորոնթոյի հայոց էջմիածնական ճակատի հաստատութիւններն ու կազմակերպութիւնները՝ այս տարի՝ եռուն գործունէութեան մէջ են, մեծ մասամբ։

Ս. Երրորդութիւն եկեղեցին՝ աշխոյժ Ծխական Խորհուրդով մը եւ անձնուէր Հոգեւոր Հովիւով, օրէ օր աւելի կազմակերպուած կը դառնայ, Կանոնաւոր կը գործեն՝ Սահակ-Մեսրոպ Շաբաթօրեայ վարժարանը, Ս. Խաչ ամենօրեայ դպրոցը եւ ՀԲԸՄ-ի ամենօրեայ կրթարանը։ Ալեք Մանուկեան Մշակութային Կեդրոնը իսկապէս մեղուանոց մըն է իր 12 յանձնախումբերովը։ Թէքէեան Մշակ. Միութիւնը սկսած է արդէն 40-ամեակի իր ձեռնարկներուն։ Ուրիշ Միութիւններ եւ երկու ազգ. կուսակցութիւններ (ՍԴՀԿ եւ ՌԱԿ) զօրավիգ կը կանգնին մեր եկեղեցական, կրթական եւ մշակութային մարմիններուն։

Ազգային այս հաստատութիւններու կարգին, ԱՄՆ ի Ֆիլատելֆիա քաղաքին մէջ 1916-ին հիմնուած *Վարդանանց Ասպետներու Միութեան* Թորոնթոյի մասնաճիւղը եւս, այս տարի, կը ցուցաբերէ բացառիկ գործունէութիւն՝ խումբ մը նուիրեալ անձերու ղեկավարութեամբ։ Վարդանանց եւ Ղեւոնդեանց տօնը արժանաւորապէս նշուեցաւ՝ գործակցութեամբ Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ վարչութեան։ Իսկ Կիրակի, 29 Մարտին, Ռոյըլ Եորք միջազգային մեծ պանդոկի Քոնսերթ Հոլ շքեղ սրահին մէջ, մօտ 3000 հանդիսատեսներու ներկայութեան, ներկայացուեցան հայանպաստ երկու մեծ ֆիլմեր — «Strangers in a Promised Land» եւ «Legacy» — պատրաստութիւն՝ յայտնի ֆիլմարտադրիչ տոքթ. Յ. Մայքըլ Յակոբեանի (*հիմնադիր-տնօրէն 1979ին հիմնուած Armenian Film Foundation ընկերութեան*)։

Ամերիկահայ եւ սփիւռքահայ մամուլը, իր ատենին խօսած է այս կարեւոր ընկերութեան մասին, Հայրենի մամուլն ալ արձագանգած է տրուած բարի եւ ազգօգուտ տեղեկութիւններուն։ Թորոնթոյի ներկայացումներուն առթիւ հրապարակ ելած է 24 էջնոց գեղատիպ գրքոյկ մը, որմէ կը տեղեկանանք թէ՝

«*Հայկական ժապաւէն Հիմնարկութեան* նպատակն է ժապաւէնի վրայ արձանագրել եւ պահպանել ժողովուրդի պատմական եւ մշակութային ժառանգութիւնները։ Արդէն իսկ պատրաստուած են տասնէ աւելի ժապաւէններ, որոնցմէ «Strangers in a Promised Land»ը ստացած է բազմաթիւ մրցանակներ։ Այս ժապաւէնի պատուակալ խօսնակն է Գալիֆորնիոյ Նահանգապետ Ճորճ Տէօքմէճեանը»։

Հիմնարկութիւնը, յոյժ կարեւոր այս գործի կարգին՝ «նիւթապէս կը քաջալերէ նաեւ տաղանդաւոր հայ ուսանողներ, որոնք ասպարէզ կ'ընտրեն Հայ գրականութիւնը եւ ժապաւէնի արտադրութիւնը։ Հիմնարկութեան վարիչ մարմնին մաս կը կազմեն համբաւաւոր Ռուբէն Մամուլեանը եւ Շառլ Ազնաւուրը, տեսչութեամբ եւ ղեկավարութեամբ Մայքըլ Յակոբեանի եւ Վալթըր Գարապետեանի։»

Համառօտ զեկոյցի մը մէջ, *Վարդանանց Ասպետները և Քոյրերը* կը յայտարարեն, որ Թորոնթոյի մասնաճիւղը հիմնուած է 1967ին։ «Ասպետները եւ Քոյրերը, որպէս անհատներ կը գործեն զանազան եկեղեցական, բարեսիրական եւ մարդասիրական միութիւններէ ներս։ Բայց որպէս հաւաքական ոյժ՝ անոնք իրենց օժանդակութիւնը կը բերեն հայանպաստ ձեռնարկներուն։

«Այս ոգիով է որ Ասպետները Միչիկընի, Տիրպորնի համալսարանին մէջ հիմը դրին *Հայկական Հետազօտութեանց Կեդրոնին*, որուն նպատակն է պրպտել եւ հաւաքել Հայկական Հարցին հետ կապ ունեցող նիւթերը։»

Հետեւաբար, այս ոգիով է որ Թորոնթոյի Ասպետներն ու Քոյրերը ստանձնած են հովանաւորութիւնն ու արդիւնաւորումը Armenian film Foundation-ի յաջորդ [illegible] «ՎԿԱՆԵՐԸ» («The Witnesses») մեծ ձեռնարկին, որ իր ամբողջացումը պիտի գտնէ ի մօտոյ։

«Վկաները» — 1915ի Մեծ Եղեռնէն *վերապրող* տարեց հայերու վկայութիւններով կազմուած երկարաձիգ ժապաւէններու շարք մըն է։

∴

Ռոյըլ Եորք մեծ պանդոկի մեծագոյն սրահին մէջ ցուցադրուած երկու վերոյիշեալ ֆիլմերու ներկայացումէն առաջ, Վարդանանց Ասպետները կոկիկ հանդէս մը տուին, աննախընթաց բազմութեան առջեւ, ուր կ'երեւէին պետական եւ դիւանագիտական մարմիններու ներկայացուցիչներ, Ներկայ էր նաեւ Յունաստանի Ընդհ. Հիւպատոսը։ Օրուան հանդիսավարն էր «Մկրտիչ Մկրտչեանը։

Զարմին Երէցեան երգեց «Օ Գանատա» ազգային քայլերգը, տիկ. Ա. Գասարճեան՝ նուագեց Վարդանանց քայլերգը (դաշնամուր)։ Բարի գալուստի խօսք՝ Մ. Մկրտչեանէ, ապա՝ մէկ վայրկեան յոտնկայս յարգանք մեր նահատակներու յիշատակին։

Օնթարիոյ երեսփոխանուհի տիկ. Է. Գափլան կարդաց Նահանգապետ Տէյվիտ Փիթըրսընի մեծարանքի խօսքը եւ արտասանեց ջերմ ուղերձ մը իր կողմէ։ Երեսփոխան Ա. Ռէտուէյ ներկայացուց «Բազմամշակութային Նախարար (դաշնակցային) Տէյվիտ Գրոմպիի ուղերձը, Խօսեցաւ Հ.Ժ.Հ.ի տնօրէն Յ. Մայքըլ Յակոբեան, տալով ընդարձակ տեղեկութիւններ։

Ցուցադրուեցաւ «Օտարականներ Խոստացուած Երկրին մէջ» ժապաւէնը՝ Նահանգապետ Ճորճ Տէօքմէճեանի մեկնաբանութեամբ (ֆիլմին մէջ) եւ ուրիշներու վկայութիւններով ու բացատրութիւններով։

Աւելորդ է խօսիլ այս գեղակերտ ֆիլմին մանրամասնութիւններուն մասին։ Ամէն հայ պիտի տեսնէ զայն եւ անհրաժեշտ է՝ որ *շատ թիւով* օտարականներու ալ ցոյց տրուի անիկա։

Այս ժապաւէնը ցոյց կու տայ, հարազատօրէն, *ի՞նչ են Հայերը, ո՞վ են Հայերը, և ինչպէ՛ս* ՇԻՆԱԾ ԵՆ, կառուցած են անոնք։ Ամերիկայի ամենէն բարգաւաճ նահանգը՝ Գալիֆորնիան։ Այս ֆիլմը տեսնող հայ երիտասարդը (պատահաբար անծանօթ Հայոց Պատմութեան) այլեւս երբեք, երբեք ստորադասութեան զգացում պիտի չունենայ՝ Ամերիկան կերտող միւս ազգութիւններուն քով։ 100 տարիէ ի վեր՝ լեռնացած է Հայոց վաստակը Ամերիկայի մէջ, կառուցողական մարզերէն ներս։ Մենք ունեցեր ենք բիւրաւոր այգեգործներ, պտուղի արքաներ, դատաւորներ, քաղաքապետներ, ինժիներներ, արուեստագէտներ, զօրավարներ, գիտնականներ, Տէօքմէճեան, Մամուլեան, Սարոյեան եւայլն։

Երեկոյթի բ մասը սկսաւ Կարօ Ա. Մարթին-ի (ատենապետ) խօսքով՝ ի մասին 1915 ի *Ցեղասպանութեան*, որուն նուիրուած է «Legacy» ([illegible]) ֆիլմը։ Անշուշտ, ոչ մէկ տեղ եւ ոչ մէկ ժամանակ՝ բացարձակ կատարեալ գործ չկայ։ Այս խիստ սրտաճմլիկ վկայութիւններուն աւելի լաւ ներկայացումը՝ մենք կը յուսանք տեսնել «Վկաները» ժապաւէնին մէջ, որուն պատրաստութիւնը լրանալու վրայ է։

Դր. Կարօ Ա. Մարթինի սեղմ եւ ուժական զեկոյցը՝ Հայոց վրայ գործուած *Ցեղասպանութեան* մասին, ունկնդրուեցաւ մեծ շահագրգռութեամբ՝ ներկայ ամերիկացի, գանատացի եւ օտար այլ հիւրերուն կողմէ եւ մեծ նպաստ մը եղաւ՝ հայկական փրոփականտի հաշւոյն, ժապաւէնի ողբերգական բովանդակութիւնը՝ եկաւ լիացնելու այդ Ցեղասպանութեան ծանօթացումը՝ բոլոր հանդիսատեսներուն մօտ։

Վարդանանց Ասպետներու Սպարապետ պ. Մ. Գուզուեան արտասանեց փակման խօսքը։ Ապա, ներկաներէն շատեր փութացին շնորհաւորել Յ. Մայքըլ Յակոբեանը (ֆիլմարտադրիչ), Վարդանանց Ասպետներու վարիչները Կարօ

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 3)

ՆԿԱՐՉՈՒՀԻ ԱՐՄԻՆԷ ԺԱՄԿՈՉԵԱՆ ԿԸ ՄԱՍՆԱԿՑԻ ԵԳԻՊՏՈՍԻ 17-ՐԴ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԻՆ

Ուրախութեամբ կը տեղեկանանք, թէ եգիպտահայ տաղանդաւոր նկարչուհի Արմինէ Ժամկոչեան իր մասնակցութիւնը բերած է Եգիպտոսի 17-րդ Նկարչական Ցուցահանդէսին, որուն կը մասնակցին աւելի քան 200 արուեստագէտ-արուեստագիտուհիներ եւ որուն բացումը կատարած է Մշակոյթի Նախարար պր. Ահմէտ Հէյքալ, Նախանցեալ Հինգշաբթի 9 Ապրիլ 1987, Կէզիրէի ցուցահանդէսներու մնայուն վայրը «Էլ Նիլ» ցուցասրահին մէջ: Ցուցահանդէսը պիտի տեւէ ամիս մը:

Արուեստագիտուհին Արմինէ Ժամկոչեանի գործը արժանացած է պր. Նախարարին բարձր գնահատանքին:

Ջերմօրէն կը շնորհաւորենք արուեստագիտուհին եւ նորանոր յաջողութիւններ կը մաղթենք:

ԽՌՈՎՔՍ

ԳՐԻԳՈ... Գ... ԱՃ...ՆԵԱՆ

Թախծոտ գիշեր մ'է ամէն կողմ տխուր
Հովը կը սուլէ, ծառերը կ'ողբան,
Հոգիս մղձաւանջն կը դառնայ փրփուր
Ճիշդ այս գիշերուայ խռովքին նման,

— 24 Ապրիլ գիշերուան կէսին,
Կէս մահիկի լոյսին տակը յեղակարծ
Խժդուժ ոհմակներ բռնի դուրս բրին
Հայերը բոլոր, սարսափի մատնած:

Քշեցին հարաւ, անօթի ծարաւ
Փոքրէն մինչեւ պապ, կին ու սուրի տակ.
Մէկ ու կէս միլիոն անմեղ հայ որդի
Բնաջնջեցին տակն ահ ու դողի:

Ոչ մէկը գիտեր թէ պատճառն ի՛նչ էր
Այս աննախընթաց խժդուժ ելոյթին.
Որ ամէն մի ինչ, պախրէ ու պանար
Ձգեցին անճար, ձեռքը սպանդին

Այս արտասովոր ահաւոր պա...ին
Որքա՜ն ծիծեռներ, մանուկներ ջերեր
Ինկան անկարող համբաներն ալէն
Լաց ու կոծի մէջ, անճար ու անտէր

Որքան կին ու կոյս լլկեցին անյագ,
Ստինքնին բրին սարոց... համրանք...
Աղիք, ստամոքս սրով հերձեցին,
Անոնց մէջ ոսկի՛, զոհար փնտրեցին...

Այս, Վարդանանցէն աւելի խժդուժ
Աւելի վատթար իր վայրագութեամբն.
Որ, որ թէ ջանաց կրօնափոխ ընել,
Այլ, ամբողջ ազգ մը, ֆարսէն ջնջել...

Թէեւ դահիճը վաւօրէն փորձեց
Արմատէն ջնջել հայոց սերունդը,
Բայց, վերէն մի հրաշք... ձեռքը եկաւ
Որ հայը ապրի .. չի մոռնայ դասը..

Թորոնթօ, 1987

(ՄԱՋ - ԳԻՐ)

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԶԱՏԿԱԿԱՆ ՔԱՐՈԶԸ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

«Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ,
Խաղաղութեան ձայն հնչեցաւ,
Թշնամութիւնն հեռացաւ,
Սէրն յընդհանուրս սփռեցաւ»։

Այո, մեզ համար, բոլորիս համար, Քրիստոսի հրաշալի Յարութիւնը գերագոյն գրաւականն է խաղաղութեան սրբազան գաղափարի յաղթանակի, ազգամիջեան թշնամութեանց վերացման և սիրոյ սփռումի համայն մարդկութեան վրայ։

Մանաւանդ մեր օրերին, թող էլ աւելի հզօր ու յաղթական հնչի ձայնը խաղաղութեան, որպէսզի հեռանան ու վերանան թշնամութիւնները մարդկային կեանքի բոլոր սահմաններից, որպէսզի սէրն ու համերաշխութիւնը սփռուեն աշխարհով մէկ հորիզոնից հորիզոն։

Սիրելի հաւատացեալներ, այս է եղել մշտական աղօթքը մեր Մայր Եկեղեցու դարեր շարունակ, որովհետեւ դարեր ու դարեր, մեր ազգի զաւակները իրենց հայրենի հողի վրայ իսկ տեւապէս տառապել են ու յաճախ նահատակուել արիւնարբու արշաւողների ու բռնակալների լծի ներքոյ, միշտ երազելով թէ ե՞րբ պիտի ծագի արեգակը խաղաղութեան եւ արդարութեան։

Ու եթէ ես, առաջին սպասաւորը հայ Եկեղեցու, ամէն առիթներով իմ ձայնը բարձրացնում եմ յանուն ազգութիւնների խաղաղ գոյակցութեան, յանուն ատոմական զէնքերի արգելման, յանուն ընդհանուր զինաթափման, իմ ծանր մտահոգութիւնն է նաեւ՝ մեր վերածնուած Մայր Հայրենիքի ճակատագիրը, Սարդարապատի հերոսական յաղթութիւնից յետոյ մեռելներից յարութիւն առած մեր ժողովրդի ճակատագիրը, որի արդար ու խաղաղ կեանքի առաւօտը բացուեց, մեր ազգային պետութեան հիմնադրումով սովետական ազգութիւնների մեծ ընտանիքում։ Այդպէս է որ՝ անցեալում բազում տառապանքներ ու հարստահարութիւններ կրած և 1915-ի ցեղասպանութիւնն ապրած մեր ժողովրդի համար, վերջապէս հնչեց ձայնը խաղաղութեան, հեռացան թշնամութիւնները մեր սահմաններից, և մեր զաւակները սիրով միաբանած, տխուր անցեալի աւերակների վրայ հերոսական ճիգերով կերտեցին Նոր Հայրենիք, Նոր երգերով, Նոր խօսքով։ Իրականացաւ մարգարէութիւնը մեծ բանաստեղծի՝ «Ու երբ պիտի գայ հանուր կեանքի արշալոյսը վառ հագած, հազար հազար լուսապայծառ հոգիներով ճառագած»։

Այսօր, սուրբ Զատկի օրով, երբ փառաբանում ենք սուրբ Յարութիւնը մեր Փրկչի՝ Յիսուսի Քրիստոսի և միշտ յաղթող գաղափարը խաղաղութեան ու արդարութեան, եկէք փառաբանենք նաեւ վերածնունդը և ծաղկումը մեր Մայր Հայրենիքի վերածնունդն ու ծաղկումը մեր անմահ ժողովրդի որ ի Հայաստան և որ ի սփիւռս աշխարհի։

«Շնորհք, սէր և խաղաղութիւն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, եղիցին ընդ ձեզ այժմ և յաւիտեանս», ամէն։

ՕՐՀՆԵԱԼ Է ՅԱՐՈՒԹԻՒՆՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ:

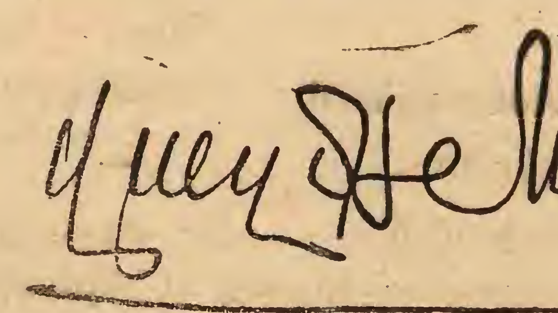

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆ. ՀԱՅՈՑ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

ողջոյնները։ Սրբազան Հայրը յատնեց թէ Հայց. եկեղեցին դարերու ընթացքին, մանաւանդ Ե. դարէն ետք, սերտ յարաբերութիւններ մշակած է Յոյն Ուղղափառ եկեղեցիին հետ։ Թէ հայ եկեղեցւոյ մեծանուն հայրերէն շատեր իրենց ուսումնառութեան համար մեկնած են Աթէնքի, Կ. Պոլսոյ և Աղեքսանդրիոյ համբաւաւոր դպրոցները և թարգմանած են յոյն մատենագրութեան հատընտիր գործերը։ Յանկալի է ըստ Սրբազանը որ երկու եկեղեցիներուն յարաբերութիւնները նաեւ այսօր սերտ և եղբայրական ըլլան, վասնզի բոլորիս հասարակաց շահերը առաւել եւս կ'արդիւնաւորուին փոխադարձ սիրով։ Գիտենք որ կազմակերպուած համայնքներ ունինք Ափրիկեան ցամաքամասին վրայ բազմաթիւ երկիրներու մէջ եւ հոնէն ի վեր ուժեղ առաքելական գործ կը կատարէ Օրթոտոքս եկեղեցին։ Կը մաղթենք որ Ձեր գահակալութեան տարիները խաղաղութեամբ, շինարար աշխատանքի, յառաջդիմութեան և եկեղեցիներու ծաղկման ժամանակաշրջան մը ըլլան։

Նորին Ամեն. Պատրիարք Բարթեղիմէոս Գ. շնորհակալութիւն յայտնեց և խնդրեց որ իր եղբայրական զգացումները փոխանցենք Ն. Սրբութիւն Վազգէն Ա. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին։ Ինչ կը վերաբերի մեր զոյգ եկեղեցիներու յարաբերութեան, անհամաձայնութիւններու պատճառը արտաքին ազդակները եղած են, քան թէ հաւատքի հիմնական հասկացողութիւն։ Բաղդրութեամբ յիշեց Աղեքսանդրիոյ եկեղեցեաց եկումենական աշխատանքներու մէջ, Վարնավաս եպս.ի և իր հետ հայ եկեղեցւոյ համագործակցութիւնը։ Հետաքրքրուեցաւ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի և Անթիլիասի յարաբերութիւններուն, ինչպէս նաեւ Եգիպտոսի մէջ մեր գաղութի այժմու վիճակի մասին։ Հիւրասիրութենէ եւ երկու եկեղեցիները շահագրգռող հարցերու վերաբերմամբ խօսակցութիւններէ ետք, բոլոր ներկաները մեկնեցան Մայր Տաճար ու միասին աղօթելէ ետք, հիւրերը ողջագուրմամբ հրաժեշտ առին։

Յաջորդ օր, Երեքշաբթի 7 Ապրիլի երեկոյեան ժամը 5ին, Ն. Ամեն. Բարթեղիմէոս Գ. Պատրիարք, ընկերակցութեամբ Գերշ. Վարսամաս և Բեթրոս եպիսկոպոսներու և Պատրիարքարանի դիւանապետին, փոխ-այցելութեամբ եկան Ազգային Առաջնորդարան ուր զիրենք ընդունելու համար ներկայ էին Արժ. Տ. Նարեկ խաչակիր քհնյ., Թեմական Ժողովի ատենապետ տիար Փօլ Քիլիմճեան, ատենադպիր տոքթ. Սուրէն Պայրամեան, Քաղաքական Ժողովոյ ատենապետ տիար Նուպար Սիմոնեան, ատենադպիր Տիար Նորայր Տէօվլէթեան։

Ազգային Առաջնորդարանի դահլիճին մէջ խօսք առնելով, Գերշ. Տ. Զաւէն Արքեպիսկոպոս ըսաւ.

«Ձերդ Սրբութիւն, Հոգեւոր ուրախութեամբ Ձեզ ինչպէս նաև Ձեր շքախումբի Գերշ. անդամները սիրով կ'ողջունենք յանուն Ն. Ս.Օ.Տ.Տ. Վազգէն Ա. Վեհափառ Կաթողիկոսին, Եգիպտոսի Հայ եկեղեցւոյ եւ համայնքի այս կեդրոնին մէջ։ Կը յիշենք Ս. Գրական խօսքը, ինչքան գեղեցիկ է քարոզիչին գալուստը։ Շնորհակալ ենք Ձեր շնորհաբեր այցելութեան համար որով Ձեզ հետ կը բերէք օրհնութիւն։ Ի սրտէ կը շնորհաւորենք Ձեզ յԱթոռ Աղեքսանդրիոյ Պատրիարքութեան եւ իբրեւ մեր Տիրոջ տասներերեքերորդ առաքեալ, քանի որ Ձեր տիտղոսն է այս։ Պատմութեան մէջ, յատկապէս Քրիստոնէութեան սկզբնական դարերուն, Աղեքսանդրիան իբրեւ

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 4)

ՄՈՌԱՑՈՒՄ

Մեր անցեալ թիւով նկարագրած էինք տիար Լեւոն Քաղքացեանի եւ ողբ. Վահրամ Թօսունեանի «Ս. Ներսէս Շնորհալի» ընանանի տօնութեան հանդիսութիւնը: Մոռցուած էր յիշել, թէ հիւրասիրութեան ընթացքին խօսք առաւ Նաեւ Աղեքս.ի Պաս. Քաղաքական ժողովի փոխ-ատենապետ ընկեր Վրէժ Ս. Քէշիշեան եւ վեր առաւ տիար Լ. Քաղքացեանի եւ ողբ. Վ. Թօսունեանի ունեցած ազգային, բարեսիրական եւ ընկերական գործունէութիւնը ու ապա տեղեկացուց, թէ Ս. Զատկի տօներէն յետոյ պիտի ձեռնարկուի Ս. Պօղոս-Պետրոս եկեղեցւոյ հիմնական նորոգութեան աշխատանքներուն:

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Կը խնդրենք արտասահմանի մեր այն բաժանորդներէն, որոնք ցարդ չեն ղրկած իրենց բաժնեգինը, բարի ըլլան մեզի փութացնելու զայն, դիւրացնելու համար մեր գործը: Չէք կամ մա... ...ու... ZAVEN
Բ... ...ր-
կ...
հիրէ 15...

«Ջահա... ...ի ...ղեք-
սանդրիոյ ...պատու ...կալ
ներկայացուց...չն ու ...դ-
րակիցն է՝
Պր. ՄԻՆԱՍ ՊԱՆՏՈԵ...
33 Սաաս Զաղլուլ ...
Հեռ. թիւ 802199

ՈՒՂԻՂ ՃԱՆԱՊԱՐՀ

(Շարունակութիւն Բ. էջէն)

Ա. Մարգքեր, Ժիրայր Փեստրեան, Մ. Մկրտիչեանը, Մ. Գուզուեանը եւ ուրիշներ: Հոն էին զանազան հայրենակցական միութեանց գլխաւոր վարիչները:

Ուրախալի երեւոյթ մը, —

Ընդարձակ սրահի յոգնախուռն բազմութեան մէջ՝ *երիտասարդութիւնը* կը կազմէր անոր մեծագոյն մասը..., կը խորհիմ, որ ձեռնարկին կազմակերպիչներու՝ առով ունեցան լաւագոյն վարձատրութիւն մը իրենց ...նութեանց դիմացը: Մէկէ աւելի անգա խօսողներու կողմէ արտասանուեցաւ ան... բանաստեղծ Ա. Ահարոնեանի սա՛ պատգամը.-

Այսքան Չարիք թէ մոռանան մեր ...ք,
Թող ողջ աշխարհ Հայուն կարդայ ...
...տին.

Մարտ 29-ը տօնական օր մը եղաւ Թորոնթոյի հայութեան համար:

Հ. ԺԱՄԿՈՉԵԱՆ

0069 00373

ՋԱՀԱԿԻՐ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
23 ԱՊՐԻԼ 1987

ՏԽՐՈՒՆԻ

Այրի տիկին Զարուհի Զօրայեան, տէր եւ տիկին Ժիրայր Զօրայեան եւ զաւակունք (Կանատա), տէր եւ տիկին Մարտիկ Պալաեան եւ զաւակունք, տէր եւ տիկին Հայկ Նազգաշեան եւ զաւակունք, տէր եւ տիկին Եդուար Զօրայեան, տոքթ. եւ տիկին Տիգրան Զօրայեան եւ զաւակունք (Ֆրանսա), այրի տիկին Սիրվարդ Զօրայեան (Հայաստան), տէր եւ տիկին Պլոտ Ըլճօ եւ զաւակունք (Ֆրանսա), տէր եւ տիկին Ալեքս Զօրայեան եւ զաւակը (Յունաստան), տէր եւ տիկին Արթին Զօրայեան եւ զաւակունք (Կանատա), տէր եւ տիկին Ստեփան Զօրայեան եւ զաւակունք, տէր եւ տիկին Ռոպեր Զօրայեան եւ զաւակունք, տէր եւ տիկին Վարուժ Զօրայեան եւ զաւակունք (Հայաստան), տէր եւ տիկին Գէորգ Զօրայեան եւ զաւակը (Հայաստան), ինչպէս նաեւ Գասպարեան, Պալաեան, Նազգաշեան, Սանոսեան (ԱՄՆ), Պասիլի (ԱՄՆ), Փափազեան (ԱՄՆ), Կոնդլեան (ԱՄՆ), Պամանեան (ԱՄՆ), Անդրանիկեան ընտանիքները ու համայն ազգական պարագաները սրտի խոր կսկիծով կը ծանուցանեն մահը իրենց սիրելի ամուսնոյն, հօր, մեծհօր, եղբօր, հօրեղբօր եւ ազգականին՝

ՆՈՒՊԱՐ ԱՐԹԻՆ ԶՕՐԱՅԵԱՆԻ

որ հանգեաւ ի Տէր Ուրբաթ, 17 Ապրիլ 1987, յետմիջօրէի ժամը 4-ին, յանկարծական մահով:

Յուղարկաւորութեան տխուր արարողութիւնը տեղի ունեցաւ Շաբաթ, 18 Ապրիլ 1987, կէսօրուան ժամը 12-ին, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը փոխադրուեցաւ Ամենայն Սրբոց ազգային գերեզմանատունը եւ ամփոփուեցաւ ընտանեկան դամբարանին մէջ:

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

(Շարունակութիւն Գ. էջէն)

իմաստասիրական եւ Աստուածաբանական կեդրոն, համբաւաւոր էր։ Եկեղեցւոյ մեծանուն հայրեր ինչպէս Կիւրեղ Աղեքսանդրացին, Աթանաս եւ Որոգինէս, ճշմարիտ դաւանութիւնը ուսուցին։ Ահա այդ երանելի հայրերու Աթոռին բազմելու կոչուեցաւ Ձերդ Սրբութիւնը։ Կը մաղթենք եւ կ'աղօթենք որ Ձեր գահակալութեան շրջանին Ուղղափառ մեր եկեղեցիները առաւել եւս ծաղկին եւ յառաջդիմեն։ Կը մաղթենք Ձեզի առողջութեամբ երկար կեանք։ Կեցցէ Նորին Սրբութիւն Բարթենիոս Գ. Պատրիարքը։

Նորին Ամեն. Պատրիարքը վերստին անդրադարձաւ Ղպտի եւ Հայ եկեղեցիներու եղբայրակցութեան եւ գործակցութեան։ Շնորհակալութիւն յայտնեց ցոյց տրուած ընդունելութեան եւ շնորհաւորանքի ու մաղթանքի խօսքերուն համար։ Խնդրեց որ իր եղբայրական զգացումները փոխանցենք Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Վազգէն Ա. Ամենայն Հայոց Վեհափառ Կաթողիկոսին։ Ապա անդրադառնալով երկու ժողովուրդներու ճակատագրին ըսաւ թէ մեր թշնամին Ձեր ալ թշնամին է։ Երկար կեանք եւ արեւշատութիւն մաղթեց Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին։ Ապա Սրբազան Հայրը մի առ մի Ն. Ամենապատուութեան ներկայացուց Ազգային Իշխանութեան անդամները որոնք ունեցան սրտբաց զրոյց Ն. Սրբութեան հետ։

Ցանուն Ազգային Իշխանութեան Պատրիարք Սրբազանին նուիրուեցաւ Ս. Էջմիածնի «Գանձեր» փառաւոր գիրքէն օրինակ մը։ Ցիշատակի համար խմբանկարուելէ ետք, բոլոր ներկաները ուղղուեցան Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցին ուր դպիրներ եւ հոգեւորականներ «Հրաշափառ» շարական երգելով Ն. Ամենապատուութիւնն ու իր շքախումբի անդամները առաջնորդեցին դէպի խորան։ Եկեղեցւոյ մասին տեղեկութիւններ տրուելէ ետք, ողջագուրմամբ հիւրերը մեկնեցան։

ՏԵՂԱԿԱՏՈՒ ԴԻՒԱՆ
ԳԱՀԻՐԷԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

ՀԱՅՐԵՆԻ ԲՆԱՆԿԱՐ

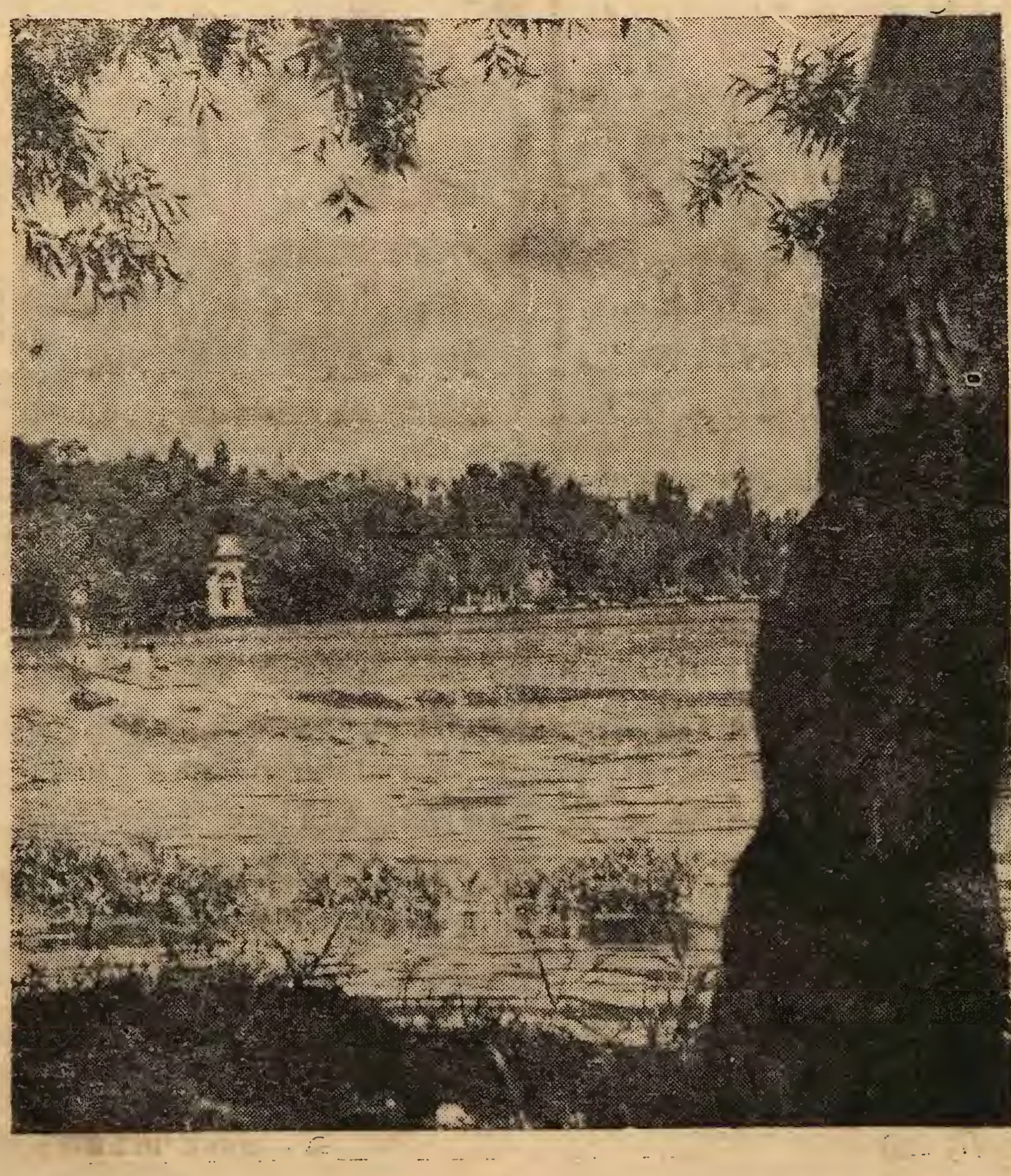

«ՋԱՀԱԿԻՐ»ԻՆ

Իր սիրելի խնամիին՝ ողբ. Նուպար Զօրայեանի կսկծալի մահուան տխուր առթիւ, փոխան ծաղկեպսակի տիկին Անուշ Պալաեան կը նուիրէ 20 եգ. ոսկի։

Ողբ. Նուպար Զօրայեանի կսկծալի մահուան տխուր առթիւ, փոխան ծաղկեպսակի տէր եւ տիկին Վահէ եւ տոքթ. Հերմինէ Վարժապետեան կը նուիրեն 20 եգ. ոսկի։

Ողբ. Նուպար Զօրայեանի կսկծալի մահուան տխուր առթիւ, վասն ցաւակցութեան կը նուիրեն. Ե.Ո.

Տոքթ. և տիկին Հանրի Բետերեան	10
Տիկին Աստղիկ Արապեան	10
Տէր և տիկին Ռէյմոն Սուլթանեան	10
Տէր և տիկին Եդուարդ Աւագեան	10
Տիկին Լուիզ Բամպուքճեան	10
Տէր և տիկին Յակոբ Համբիկեան	10
Տիար Միհրան Կէրիկեան և Օր. Լիւսի Կէրիկեան	10
Տիկին Հերմինէ Դաւիթեան	5
Տէր և տիկին Յարութիւն Լեւոնեան	5

Ոմն (ընկ. թիւ 281) առ ի գնահատութիւն թերթիս ազգօգուտ գործունէութեան կը նուիրէ 10 եգ. ոսկի։

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՈՍԿԻՈՎ)

Իրենց սիրելի խնամիին ողբ. Նուպար Զօրայեանի կսկծալի մահուան տխուր առթիւ, փոխան ծաղկեպսակի տէր եւ տիկին Յարութիւն Նազգաշեան կը նուիրեն.

Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	10
Հայկական Ընթերցասրահին	10
Գահիրէի Աղքատախնամին	10
«Արեւ»ին	5
«Ջահակիր»ին	5

(Ստանալ «Ջահակիր»էն)

Ողբ. Նուպար Զօրայեանի մահուան տխուր առթիւ, վասն ցաւակցութեան տէր և տիկին Օննիկ Ալիքսանեան կը նուիրեն.

«Արեւ»ին	10
«Ջահակիր»ին	10

Իրենց սիրելի ընկերոջ՝ ողբացեալ Նուպար Զօրայեանի կըսկծալի մահուան տխուր առթիւ, փոխան ծաղկեպսակի տէր և տիկին Զաւէն Պալաեան կը նուիրեն.

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	10
Գալուստեանի ճաշի սեղանին	10
Հայկական Ընթերցասրահին	10

(Ստանալ «Ջահակիր»էն)

Ողբ. Նուպար Զօրայեանի կսկծալի մահուան տխուր առթիւ վասն ցաւակցութեան տէր և տիկին Դանիէլ Ճոճոեան (Աղեքս.) կը նուիրեն.

Հայկական Ընթերցասրահին	10
«Ջահակիր»ին	10

Իր սիրելի ընկերոջ՝ ողբ Նուպար Զօրայեանի կսկծալի մահուան տխուր առթիւ, վասն ցաւակցութեան ընկեր Պետրոս Մովսէսեան կը նուիրէ.

Հայկական Ընթերցասրահին	5
«Ջահակիր»ին	5

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀԻՆ

Ողբացեալ Նուպար Զօրայեանի կսկծալի մահուան տխուր առթիւ, վասն ցաւակցութեան կը նուիրեն

Տէր և տիկին Յովակ Երզնկացեան	10
Տէր և տիկին Օննիկ Ֆրունճեան	10
Տէր և տիկին Անդրանիկ Թոզգոնմազեան	10
Տէր և տիկին Գրիգոր Շահպէնտէրեան	10
Տիկին Տիգրանուհի Սիմոնեան	10

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ԵՂԵՌՆԻ ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՅՈՒՇԱՏՕՆ

Նախագահութեամբ
ԵՐԵՔ ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐՈՒ ՀՈԳԵՒՈՐ ՊԵՏԵՐՈՒՆ
Մասնակցութեամբ
ԵԳԻՊՏԱՀԱՅ ԲՈԼՈՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ
Տեղի կ'ունենայ
Գահիրէի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ
Կիրակի 26 Ապրիլ, Ս. Պատարագի ընթացքին, ժամը 10.30ին

Կը պատարագէ և կը քարոզէ
Եգիպտահայոց Առաջնորդ

ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ Ս. ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆ

Սաղ «Յօժամ մտցես»	Տիկին Զապել Ոշոտնի
Ասմունք Կանգ առէք լինենք	Օր. Կատիա Տէօվլէթեան
Խմբերգ Ապրիլեան նահատակներուն	«Շնորհալի» երգչախումբ
Խօսք Վասն հաւատոյ, վասն հայրենեաց	Տիար Գեղամ Թուրեան
Մեներգ Մեռնող հայրենասէրի	Տիկին Մարկրիթ Յակոբեան
Ասմունք «Կռունկ»	Օր. Արփի Դալըեան
Մեներգ Նահատակաց յիշատակին	Տիար Գրիգոր Փարթամեան
Խմբերգ Ով Հայոց Աշխարհ	«Շնորհալի» երգչախումբ
Ասմունք Ապրիլեան Ոգին	Պր. Լեւոն Դելիփեան
Խմբերգ Հայ Այրինք	«Շնորհալի» երգչախումբ

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՂՕԹՔ
ՅԱՒԱՐՏ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻ

Համազգային Հոգեհանգիստ կ. ե. ժամը 1.30ին

ՀԵԼԻՈՊՈԼՍՈՅ «ՊԸԼԸՔՏԱՆԵԱՆ» ՀԱՆԴԻՍԱՍՐԱՀԻ ՆԵՐՔԵՒ ՍԵՂԱՆԱՏԱՆ ՄԷՋ

Խօսք կ'առնեն

ՔԱՐՈԶԻՉ ՎԱՀՐԱՄ ԽՈՒՆԿԱՆԵԱՆ ԵՒ
ՏԻԱՐ ՅԱԿՈԲ ՀԱՄԲԻԿԵԱՆ

«Յաւիտենական յիշատակն արդարոց Օրհնութեամբ եղիցի»

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ԵՂԵՌՆԻ ՅՈՒՇԱՏՕՆԻ
ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

1915 ԱՊՐԻԼ 24-Ի ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՄԵԾ ԵՂԵՌՆԻ ՆԱՀԱՏԱԿՆԵՐՈՒՆ 72-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՅՈՒՇԱՀԱՆԴԷՍ

Հովանաւորութեամբ Հայ Եկեղեցւոյ Ցամայնքներուն, Աղեքսանդրիոյ Ազգային Իշխանութիւնը կը կազմակերպէ 1915 Ապրիլ 24-ի Մեծ Եղեռնի նահատակներուն նուիրուած Ցուցահանդէս, որ տեղի պիտի ունենայ Կիրակի, 26 Ապրիլ 1987-ին:

Այս առթիւ, Ս. Պօղոս-Պետրոս եկեղեցւոյ մէջ պիտի մատուցուի հանդիսաւոր Սուրբ եւ Անմահ Պատարագ, որմէ ետք պիտի կատարուի Հոգեհանգիստ մեր նահատակներուն հոգիներուն ի հանգիստ:

Ապա, Ապրիլեան Եղեռնի Յուշարձանին առջեւ տեղի պիտի ունենայ Համազգային Յուշահանդէս:

Ցուցահանդէսէն յետոյ, կը հրաւիրենք մեր սիրելի ժողովուրդը մասնակցելու Պօղոսեան Ազգ. Վարժարանի եւ Մելգոնեան Մանկապարտէզի հանդիսասրահին մէջ Աղեքսանդրիոյ Ազգային Իշխանութեան կազմակերպած Համազգային Հոգեհացին:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀ-ԳԱՀԻՐԷ

ԴԱՇՆԱԿԻ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔՆԵՐ Սկսնակներու Համար

Մանրամասնութեանց համար դիմել սրահիս վարչութեան ամէն Երեքշաբթի եւ Հինգշաբթի օրերը, երեկոյեան ժամը 7-էն 9ը:

Վերջին պայմանաժամ 30 ԱՊՐԻԼ 1987

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Պարզ փոստ	Օդային փոստ
Եգիպտոսի բաժանորդներէն	400 Ե.Դ	
Արաբական երկիրներ	—	5 տոլար
Եւրոպայի, Ամերիկայի, Գանատայի Աւստրալիոյ եւ այլ երկիրներու բաժանորդներէն	15 տոլար կամ 20 Սթերլին	30 տոլար

ՉԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

چاهاكير
جريدة أسبوعية
ص.ب ٢١١١ بالقاهرة ج.م.ع. - ت ٩٣٤٩٠٨
صاحبة الامتياز : السيدة عايدة سيروبيان (بالأرمنية)

TCHAHAKIR
HEBDOMADAIRE ARMENIEN
B.P. 2111 Le Caire (R.A.U.) • Tél. 934908
Adresse Télégraphique: TCHAHAKIR, Cairo
Rédacteur en chef: SARKIS BALAYAN

Հիմնուած 1948

Արտօնատէր — ԱՅՏԱ ՍԵՐՈՎԲԵԱՆ
Սեփականատէր՝ խմբագիր — ՍԱՐԳԻՍ ՊԱԼԱՅԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ ԹԻՒ 1093 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 30 ԱՊՐԻԼ 1987 — ՀԱՏԸ ՋԵՌՔԻ 10 Եգ. Դհկ. — عدد رقم ١٠٩٣ - الخميس ٣٠ ابريـــل ١٩٨٧

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՄԱՅԻՍԵԱՆ ՄԱՂԹԱՆՔ

(ԱՇԽԱՏԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԻՆ ԱՌԹԻՒ)

Վաղը՝ տօնն է աշխատաւորութեան:

Վաղը՝ երկրագունդիս յառաջադէմ երկիրներու աշխատաւորութիւնը ցնծութեամբ կը տօնէ իր ազատագրման տօնը:

Եւ վաղը՝ մենատէրներու, գաղութարարներու, դրամատէրներու եւ կայսերապաշտներու լուծին տակ կքող ժողովուրդները որոնք տակաւին ազատութիւնը չունին տօնելու աշխատաւորութեան յաղթութեան այս տօնը, անգամ մը եւս պիտի ուխտեն պայքարիլ, ունենալու համար իրենց ալ փրկարար տօնը՝ Մայիս Մէկը:

Ցաւալի է, որ քսաներորդ դարու այս վերջին տասնամեակներուն, երբ՝ երկրագունդիս վրայ բնակող մարդկութիւնը հասած է գիտական եւ փիլիսոփայական միտքի մեծ հասունութեան, երբ՝ շնորհիւ աշխատաւորութեան կատարած մեծ զոհողութիւններուն, մարդը այսօր յաջողած է դուրս գալ երկրագունդիս մթնոլորտէն եւ ոտք դնել Լուսինին վրայ, երբ՝ դէպի Լուսին համբորդութեան ու վայրէջքի գործողութիւններուն ամէն ոք կարելիութիւնները ունին իր հսկական աչքերով վայրկեանը վայրկեանին հետեւել ու հեռատեսիլի պաստառին վրայ, երբ՝ մարդը անջրպետին մէջ 400,000 քիլոմեթր հեռաւորութենէն կը լսէ տիեզերագնացներու ձայնը ու նոյնիսկ անոնց սրտերուն զարկը, երբ՝ մարդը երկրէս կրնայ չափել Լուսինին մակերեսի ջերմութիւնը, երբ՝ մարդկային միտքը յղացած է ու ակնթարթի մը մէջ կրնայ ոչնչացնել մարդուն ստեղծած հազարաւոր տարիներու քաղաքակրթութիւնը իր պատրաստած հիւլէական ռումբերով, այո՛, ցաւալի է, որ տակաւին գոյութիւն ունին երկիրներ եւ վարչակարգեր, որոնց մէջ եւ որոնց ներքեւ աշխատաւորութեանը կը պարտադրուի գերիներու նման գործել եւ ապրիլ, այն աշխատաւորութիւնը՝ որ իր բնիկ երկրին ժողովուրդն է եւ կը կազմէ անոր բնակչութեան մեծագոյն զանգուածը։

Մայիս Մէկը պէտք է դառնայ բոլոր ժողովուրդներու ազգային տօնը, քանի որ երկիրներու բնակչութեանց ջախջախիչ մեծամասնութիւնը աշխատաւորութիւնն է ու եթէ ան չէ ազատագրուած շահագործման կապանքներէն, այդ ժողովուրդը կամ այդ հայրենիքը չի կրնար ազատագրուած ըլլալ, չի կրնար ազգային տօն ունեցած ըլլալ։

Ուշ չէ սակայն այն օրը, երբ մայիսեան ճառագայթները պիտի հասնին երկրագունդիս այդպիսի անկիւններուն եւ համայն մարդկութիւնը, իր ողջ աշխատաւորութեամբ միաբանաբար պիտի տօնէ Մայիս Մէկը։

Հայ ժողովուրդը ուրախ եւ հպարտ է, քանի որ Մայր Հայրենիքի մէջ իր աշխատաւորութիւնը տիրացած է արդար իրաւունքներու, բանուորն ու գիւղացին տէր դարձած են իրենց ճակտի քրտինքի արդիւնքին: Ու վաղը, Երեւանի թէ Լենինականի, Կիրովականի թէ Հոկտեմբերեանի հրապարակներուն վրայ, հայ աշխատաւորութիւնը՝ իր մտաւորականներով ու արուեստագէտներով, իր բանուորներով ու գիւղացիներով կը շքերթէ ու ցնծութեամբ կը տօնէ Մայիս Մէկը:

Դեռ թարմ են մեր յիշողութեանց մէջ այն ժամանակաշրջանները, երբ Եգիպտոսի աշխատաւորութիւնն ալ կը կքէր գաղութարարներու եւ կայսերապաշտներու դրամագլուխներուն եւ դրամատէրներուն ուժին ներքեւ: Կը յիշենք բոլորս այն օրերը, երբ արաբ բանուորն ու գիւղացին պատառ մը չոր հացի համար, կեղեքիչներու եւ շահագործողներու մտրակներուն տուած հարուածներուն տակ կը հիւծէին։

Եկաւ սակայն փրկարար Յեղափոխութիւնը: Փշրուեցան գերութեան շղթաները եւ Եգիպտոսի աշխատաւորութիւնը ստացաւ իր իրաւունքի բաժինը, մարդկօրէն մտածելու, մարդկօրէն

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 4)

ՆԱԽԱԳԱՀ ՀՈՍՆԻ ՄՈՒՊԱՐԱՔ

ԿԱՐԵՒՈՐ ՃԱՌ ՄԸ ՊԻՏԻ ԽՕՍԻ ԱՅՍՕՐ

Նախագահ Հոսնի Մուպարաք, այսօր Հինգշաբթի 30 Ապրիլ 1987, ներկայ պիտի գտնուի Աշխատաւորութեան

Մայիս 1ի տօնակատարութեան եւ կարեւոր ճառ մը պիտի խօսի, ընդգրկելով ներքին եւ արտաքին դէպքերը։

ՀԱՅՐԵՆԻ ԱՇԽԱՐՀ

ԱՊՐԻԼ 24-Ը ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ

Ապրիլ 24-ին, ամբողջ հայ ժողովուրդը Մայր Հայրենիքի եւ Սփիւռքի մէջ, անգամ մը եւս յիշեց Ապրիլեան Մեծ Եղեռնի տարեդարձը, անգամ մը եւս ոգեկոչեց յիշատակը իր մէկ ու կէս միլիոն նահատակներուն՝ վերանորոգելով ուխտը իր երազի ամբողջացման:

Երեւանի ու մերձակայ շրջաններու հազարաւոր բնակիչներ առաւօտ կանուխէն սկսած են այցելել Ծիծեռնակաբերդի յուշահամալիր, ծաղկեպսակներ ու ծաղկեփունջեր դրած նահատակաց յուշարձանին առջեւ: Հիմնարկ - ձեռնարկութիւններու ներկայացուցիչներ, գիտութեան եւ մշակոյթի գործիչներ, ուսանողներ, դպրոցականներ եւ սփիւռքահայ զբօսաշրջիկներ պահ մը կանգ առած են յաւերժական կրակի առջեւ, խորին լռութեամբ յարգած նահատակներուն յիշատակը:

Առաւօտեան ժամը 10ին, Ծիծեռնակաբերդի յուշահամալիր այցելած են Հայաստանի Կոմկուսի Կեդրոնական կոմիտէի եւ կառավարութեան ղեկավարները ու ծաղկեպսակներ դրած են 1915 թուականի ցեղասպանութեան զոհերու յուշարձանին ու մէկ վայրկեան լռութեամբ յարգած են զոհուածներու յիշատակը:

Յուշահամալիր այցելած է նաեւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Վազգէն Ա. Հայրապետը իր շքախումբով,

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 3)

ՄԵԾ ԵՂԵՌՆԻ 72-ՐԴ ՏԱՐԵԼԻՑԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԳԱՀԻՐԷԻ ՄԷՋ

Անցեալ Կիրակի, 26 Ապրիլ 1987, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին մէջ, ի ներկայութեան Ազգային Իշխանութեան անդամներու, աշակերտներու, դաստիարակներու եւ հոծ թիւով հաւատացեալներու տեղի ունեցաւ հանդիսաւոր Ս. Պատարագ եւ Հոգեհանգիստ ի հանգիստ հոգւոց Մեծ Եղեռնին զոհ բիւրաւոր հայ նահատակներուն։

Պատարագիչն էր Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. արք. Չինչինեան։ Խորանին վրայ կը սպասարկէին աւագ սարկաւագներ Պրն. Յարութիւն Լեւոնեան, Արամ Ամիրեան եւ Օննիկ Պօղոսեան։

Պատարագի հոգեպարար երգեցողութիւնները կատարուեցան «Շնորհալի» երգչախումբին կողմէ, ղեկավարութեամբ Մօ. Եդուարդ Յակոբեանի եւ երգեհոնահարութեամբ տիկին Շամիրամ Դարմանեանի։

«Հայր Մերէն առաջ, Առաջնորդ Սրբազան Հայրը, իր քարոզին մէջ, կեդրոնացաւ Մեծ Եղեռնը չմոռնալու անհրաժեշտութեան վրայ։ Ան շեշտեց, թէ հայութիւնը ոչ կրնայ մոռնալ եւ ոչ ալ ներել այդ ոճիրը, որ ուղղուած էր քաղաքակիրթ ու շինարար ազգի մը դէմ։

Ապա երկիւղած մթնոլորտի մը մէջ, տեղի ունեցաւ Ապրիլեան Եղեռնին նուիրուած Յուշահանդէսը, հանդիսավարութեամբ Տ. Նարեկ Խաչակիր քհնյ. Թըրընճեանի, որուն ընթացքին երիտասարդ ճարտարապետ պր. Գեղամ Թրայեան բովանդակալից ու սրտառուչ ելոյթ մը ունեցաւ՝ «Վասն հաւատոյ, վասն հայրենեաց» բնաբանով։

Մէջ ընդ մէջ գործադրուեցաւ գեղարուեստական պատշաճ յայտագիր մը։

Վերացումով մեներգեցին «Շնորհալի» երգչախումբի մենակատարներ՝ տիկին Զապէլ Ուշատունի («Ցօրժամ»), տիկին Մարկրիթ Յակոբեան («Երգ մեռնող հայրենասէրի») եւ պր.

(Շար. տես էջ 2)

ՄԵԾՆ ԲՐԻՏԱՆԻԱ

ՅԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐՈՒ ԵՐԵԿՈՅ

Հաճոյքով կը տեղեկանանք, թէ Ս. Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան 100 ամեակի (1887 - 1987), Մեծն Բրիտանիոյ Սարգիս Տըխրունի Երիտասարդական Միութիւնը կազմակերպած է ՅԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐՈՒ ԵՐԵԿՈՅ մը, որ տեղի պիտի ունենայ Շաբաթ, 16 Մայիս 1987, երեկոյեան ժամը 7.30ին, Լոնտոնի CAMDEN TOWN HALLի մէջ։

Սոյն երեկոյին իրենց մասնակցութիւնը կը բերեն հանրածանօթ երգիչներ՝ Ատիս Հարմանտեան, Լեւոն Գաթըրճեան, Յովիկ Գրիգորեան եւ Յարօ Բուրեան, իսկ նուագախումբը կը ղեկավարէ Ժագ Գոճեան:

Վստահ ենք, թէ Եւրոպայի հայութիւնը եւ մասնաւորապէս Լոնտոնահայութիւնը անխտիր պիտի քաջալերեն այս ձեռնարկը, յարգած ըլլալու համար մայր կուսակցութեան 100-ամեակի առաջին ձեռնարկը Լոնտոնի մէջ։

00375 0071

ՄՈՆՐԷԱԼԱՀԱՅ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Հ. Մ. Մ.-ի Անդրանիկ Հաւաքոյթը տեղի կ'ունենայ Յուզումնախառն Խանդավառութեամբ Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան Կեդրոնին Մէջ

«Հրոյ և պատերազմի երկիր Պէյրութէն, հրթիռ մը արձակուեցաւ և այդ հրթիռը հասաւ մինչեւ Գանատա, իջա՛ւ Մոնրէալ, անոնց պայթելու ու մէջէն դուրս ելան տասնեակ մը հայկականութեամբ զեղուն կորովի երիտասարդներ։ Անոնց կուրծքին ահա՛ ծնունդ առաւ այս շարժումը...» Սոյն խօսքերով կը սկսէր իր սրտի խօսքը, վեթերան Սարգիս Պալեան 11 Ապրիլ 1987ի Շաբաթ երեկոն, Հ.Մ.Մ.-ի անդրանիկ հաւաքոյթին որ տեղի կ'ունենար քաղաքիս հայաշատ թաղամասերէն՝ Dudémaineի վրայ գտնուող նորաբաց կեդրոնին մէջ։

Կարօտախառն համակուած, սփիւռքի չորս ծագերէն սոյն ասպնջական երկրին մէջ ազնիւ ապաստան գտած հայու բեկորներ, տարեց, երիտասարդ, մինչեւ ճռուողող փոքրեր լեցուցած են սրահը որ կը յորդի զերթ փեթակ։

Հաւաքոյթը կը բանայ ատենապետ՝ Վարդան Երեւանեան։ Ան ի միջի այլոց կը յարէ.- «Մեր աշխատանքները որոնք ցարդ կը կատարուէին անհատական տուներու մէջ յետ այսու տեղի պիտի ունենան այս յարկին ներքեւ որ բոլորին տունն է, Ձե՛ր տունն է։ Դժուար է բան մը ունենալը, աւելի դժուար է սակայն զայն կարենալ պահելը։» Ապա կոչ կ'ուղղէ, բոլորանուէր, նիւթա-բարոյական ամէն տեսակի աջակցութեամբ օժանդակել սոյն շարժումին։

Խօսք կը տրուի, յատկապէս հրաւիրուած Թորոնթոյի մասնաճիւղի ղեկավարներէն՝ իրաւաբան Պարգեւ Դաւիթեանի որուն սրտաբուխ ջերմ խօսքերը, ազգային ծառայութեանց անխտրականօրէն մասնակցելու յորդորները, բոլորին ուղղուած գնահատանքի արտայայտութիւնները խանդավառութիւնը կը հասցնեն գագաթնակէտին։

Հանդիսավարութեան կը մասնակցի վեթերան Վահան Գազանճեան, կը թուէ իր դասակարգին մէջ ախոյեանութեան արժանացած Հ.Մ.Մ.-ին նուաճումները, (20 մրցումներուն՝ 19 յաղթանակ)։ Ապա ծափերու տեղատարափի տակ մի առ մի կը հրաւիրէ մարզիկները ստանալու իրենց արժանեաց շքանշանները։

Խօսք կ'առնէ Երիտասարդաց ատենապետ՝ Թորոս Քէշիշեան։ Կը յայտնէ իր խումբին անվերապահ ծառայելու պատրաստակամութիւնը։

Իր անհամար զոհողութեանց առ ի գնահատութիւն, մարզական պատասխանատու Կարօ Գոճաւազեանի կը յանձնուի «Պատուոյ Ցուցատախտակ»։

«Հայոց Արքան» թատերախաղէն հատուած մը կ'ասմունքէ Միհրան Աւետիսեան։

Ճոխ հիւրասիրութեանց առընթեր, տեղի կ'ունենայ վիճակախաղ, հաւկթախաղ, նուիրատուութիւն և հայրենասիրական խմբերգներու ջերմ մթնոլորտի մէջ հաւաքոյթը կը տեւէ մինչեւ ուշ գիշեր։

ԴԱՒԻԹ Յ. ԷՎԵՐԵԿԼԵԱՆ

ՑԱՆԿ՝ ՇՔԱՆՇԱՆԻ ԱՐԺԱՆԱՑԱԾ Հ.Մ.Մ-ի ՄԱՐԶԻԿՆԵՐՈՒ

Պետիկ Պօյաճեան (Մարզիչ)
Կարօ Գոճաւազեան
Թորոս Քէշիշեան
Հրանդ Աբարտեան
Սարգիս Զաքարեան
Յակոբ Էվէրեկլեան
Ռուբէն Պըշաքճեան
Ասպետ Պըշաքճեան
Յարութ Մուղալեան
Գրիգոր Թիւֆէնքճեան
Յարութ Թիլքիզեան
Ժան Հասաս
Խաչիկ Հալաճեան
Խաչիկ Կէպէճլեան
Համբիկ Թաքուլեան
Կարօ Գույումճեան
Արա Կոսեգելեան
Հէնրի Զաւուշեան

Ծանօթ.- Մոնրէալի «Արձագանգ Հայ Աշխարհէն» պատկերասփիւռի յայտագիրը 1987 Մարտ 8-28ի օրերուն, կը սփռէր Հ.Մ.Մ.-ի եւ Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան գործունէութեանց վերաբերող՝ մարզական պատասխանատու Կարօ Գոճաւազեանի հետ կատարուած հարցազրոյց մը։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀ՝ Հ. ՈՍԿԱՆԵԱՆ ԿԸ ԳԼԽԱՒՈՐԷ ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱ ԱՅՑԵԼՈՂ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՆԵՐՈՒ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Մարտի վերջաւորութեան, Հարաւային Ամերիկայի կարգ մը երկիրներ, յատկապէս Գոլոմպիա և Փերու այցելեց Խորհրդային Միութեան Գերագոյն Սովետը ներկայացնող խորհրդարականներու պատուիրակութիւն մը։

Պատուիրակութիւնը գլխաւորեց Ս. Միութեան Սովետի Նախագահութեան նախագահի տեղակալ Հայաստանի Նախագահ՝ Հրանդ Ոսկանեան։

ԿԱՐԷՆ ԴԱԼԼԱՔԵԱՆ Հարաւային Ամերիկա Պիտի Այցելէ

Սփիւռքահայութեան հետ Մշակութային Կապի Կոմիտէի Նախագահ՝ Կարէն Դալլաքեան, Մայիս ամսուայ ընթացքին, Հարաւային Ամերիկայի հայաշատ գաղութները՝ Արժանթին, Ուրուկուէյ և Պրազիլ պիտի այցելէ, Հ.Բ.Ը.Մ.-ի մասնաճիւղերու հրաւէրով, մօտէն ծանօթանալու համար ազգային, մշակութային և կրթական գործունէութեանց։

«ԽՕՍՈՒՄ Է ԵՐԵՒԱՆԸ»

Միջին եւ Մերձաւոր Արեւելքի համար տրուող հաղորդումները լսել ամէն օր Գահիրէի ժամանակով՝ 17.30էն մինչեւ 22.00 (Երեւանի ժամանակով՝ 20,30էն մինչեւ առաւօտեան 01.00), կարճ ալիքով՝ 49 եւ 60 մեթր եւ միջին ալիքով՝ 347 մեթր, կամ համապատասխանաբար 6065, 4990 եւ 864 քիլոհերց յաճախականութեամբ։

Երեկոյեան ժամը 5,30էն մինչեւ 6.30ը կարելի է լսել հայերէն հաղորդումները (լուրեր, քաղաքական մեկնաբանութիւն, երաժշտութիւն, մանկական ծրագրեր), 6.30էն մինչեւ 7.30ը արաբերէն հաղորդումները, 7.30էն մինչեւ 8.00ը օրուայ ծրագրի պարսկերէն եւ թուրքերէն ամփոփումները, 8.00էն մինչեւ 10.00ը հայերէն հաղորդումները (գրական, թատերական, երաժշտական, մշակութային եւ քաղաքական հաղորդումներն ու երիտասարդական «Կռունկ», «Խօսում են նամակները», «Հարազատի ձայնը», «Սփիւռքահայ կեանք» եւ «Վերջին լուրեր» ծրագրերը)։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ
ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹԵԱՆ-ՌԱԴԻՈՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԷՆ ԵՒ ՍՓԻՒՌՔԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԿԱՊԻ ԿՈՄԻՏԷՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ ԵՆ ՌԱԴԻՈՄՐՑՈՅԹ

1987 ԹՈՒԱԿԱՆԻ ՄՐՑՈՅԹԻ ՀԱՐՑԵՐԸ.

1.- Ինչպէս գիտէք, 1917 թ. Դեկտեմբերի 29-ին Ռուսաստանի ժողովրդական կոմիսարների խորհուրդը դեկրետ ընդունեց Թուրքահայաստանի մասին։ Խնդրում ենք յայտնել ձեր կարծիքը այդ դեկրետում առաջ քաշուած իւրաքանչիւր հարցի վերաբերեալ։

2.- Ձեր կարծիքով, որո՞նք են սփիւռքահայութեան միասնութեան հիմքերը (օրինակի համար, հայրենիքի շուրջ համախմբումը, հայապահպանումը, պայքարը յանուն խաղաղութեան և սոցիալական արդարութեան, հայասփիւռքեան կազմակերպութիւնների ուժեղացումը, մշակութային կեանքի աշխուժացումը, հայոց լեզուի ուսուցումը, հայ եկեղեցու համախմբող տարրերի ուժեղացումը, հայ դատը եւ այլն) և նրանցից իւրաքանչիւրի տեղն ու դերը։

3.- Թէ ինչո՞ւ Սովետական Հայաստանը համայն հայութեան հայրենիքն է։

ՄՐՑՈՅԹԻ ՅԱՂԹՈՂՆԵՐԸ ԿԸ ՍՏԱՆԱՆ ՀԵՏԵՒԵԱԼ ՄՐՑԱՆԱԿՆԵՐԸ

Երկու առաջին մրցանակ — զբօսաշրջիկային անվճար շրջագայութիւն Սովետական Հայաստանում (երկու շաբաթով)։

Չորս երկրորդ, տասը երրորդ և յիսուն խրախուսական մրցանակներ (թանկարժէք յուշանուէրներով)։

ՄՐՑՈՅԹԻ ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄԿԷՏՆ Է 1987 Թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 1-Ը։

ՄՐՑՈՅԹԻ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

ՄԵԾ ԵՂԵՌՆԻ 72-ՐԴ ՏԱՐԵԼԻՑԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԳԱՀԻՐԷԻ ՄԷՋ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

Գրիգոր Փարթամեան («Նահատակաց յիշատակին»)։

Ապրումով ասմունքեցին երիտասարդ սերունդի ներկայացուցիչներ՝ օր. Կարինէ Ծէօվլէթեան («Կանք պիտի լինենք» Ս. Կապուտիկեանի), օր. Արփի Գալընեան («Երգ կռունկի մասին» Գէորգ Էմինի) և պր. Լեւոն Դելփեան («Ոգին Ապրիլեան» Ժ. Յակոբեանի).

«Շնորհալի» երգչախումբը՝ երեք քառաձայն խմբերգներու («Մահերգ նահատակաց», «Ով Հայոց Աշխարհ» և «Հայ ապրինք») բարձրարուեստ ու տպաւորիչ իր կատարումներով ալ աւելի շիկացուց յուզական մթնոլորտը։

Յաւարտ Ս. Պատարագի տեղի ունեցաւ հոգեհանգստեան մասնաւոր պաշտօն որուն մասնակցեցաւ նաեւ Հայ Կաթողիկէ համայնքի կրօնաւորներէն Հայր Յովհաննէս Վրդ. Օրջանեան։ Ծաղկեպսակներ ղրկած էին Ազգային Իշխանութիւնը, «Ցուսաբեր» Մշակ. Ընկ.ը և Հ.Մ.Ը.Մ. Նուպարը, որոնք Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարի և Հ.Մ.Ը.Մ.-Արարատի սկաուտներուն կողմէ զետեղուեցան մեր բիւրաւոր նահատակներուն ի յուշ կառուցուած խորանին առջեւ։

Ապա, եկեղեցական թափօրը ուղղուեցաւ եկեղեցիին պարտէզը՝ Եղեռնի 70-ամեակին առթիւ անկուած յուշածառին շուրջ, ուր եւս աղօթք կատարուեցաւ։

Այնուհետեւ, ներկայ հասարակութիւնը մեծամասնութեամբ ուղղուեցաւ Հելիոպոլսոյ Գալուստեան-Նուպարեան Ազգ. վարժ.ի «Պըլըքատնեան» ճաշասրահը, ուր տեղի ունեցաւ հոգեճաշ։

Հոգեճաշին ներկայ էին Եգիպտոսի Հայոց Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. արք. Չինչինեան, Հայ Կաթողիկէ համայնքէն Հայր Յովհ. Վրդ. Օրջանեան եւ պր. Պետրոս Պետիկեան, Հայ Աւետարանական համայնքի նախագահ Պր Աւետիս Ն. Զադրճեան և նոյն համայնքի քարոզիչ՝ պր. Վահրամ Խունկանեան (Աղեքսանդրիայէն), Պատկ. Թեմական Ժողովի ատենապետ տէր և տիկին Փոլ Քիլիտճեան, Պատ. Քաղաքական Ժողովի ատենապետ տէր և տիկին Նուպար Սիմոնեան, Ազգային երեսփոխաններ, մեր զոյգ ազգային վարժարաններու տնօրէն՝ պր Նշան Վարդեան, ուսուցիչներ, Հայ Կաթողիկէ և Հայ Աւետ. համայնքներու ներկայացուցիչներ, մամուլի ներկայացուցիչներ և Մեծ Եղեռնի յիշատակը յարգող հայեր։

Վարժարանին Տիկնանց Խնամակալութեան կողմէ պատրաստուած ճաշերն ու թանը անթերիօրէն սպասարկուեցան բոլորին։

Հոգեճաշի ընթացքին Առաջնորդ Սրբազան Հայրը խօսք տուաւ Հայ Կաթողիկէ համայնքէն Հայր Յովհ. Վրդ. Օրջանեանի, Հայ Աւետ. համայնքի քարոզիչ պր. Վահրամ Խունկանեանի և պր. Յակոբ Համբիկեանի։

Առաջնորդ Սրբազան Հայրը իր փակման խօսքին մէջ ընդգծեց, թէ թուրքը, որ կ'ուզէր մեր օջախը խաւարեցնել, այսօր հայ ժողովուրդէն Սովետական Հայաստանէն լոյս կը ստանայ [illegible] վերջացած չէ, և պիտի գայ այն օրը, երբ մենք մեր ձեռքով պիտի վերատիրանանք մեր իրաւունքներուն, և պիտի վերադառնանք մեր պապենական հողերուն վրայ։

Բոլորին կողմէ երգուած Տէրունական Աղօթքով ու Պահպանիչով վերջ գտաւ հոգեճաշը, ու ներկաները մեկնեցան իրենց նահատակներուն յիշատակը յարգած ըլլալու գոհունակութեամբ։

0072

00376

ՅԻՇԱՏԱԿԻ ՈԳԵԿՈՉՈՒՄ
ՈՂԲԱՑԵԱԼ ՎԻԳԹՈՐԻԱ ԿԵՐԻԿԵԱՆԻ
ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՐԵԼԻՑԻՆ ԱՌԹԻՒ

Մարդ արարածը ծնելէ ետք, վաղ կամ ուշ հաստատուած է մեռնելու, այս աշխարհէն չուելու դէպի անդենականը, եւ երբ իր կեանքի ընթացքին կրցած կատարել բարի եւ ազգօգուտ գործ մը, ձգել բարի անուն մը, այդ է որ կը յիշատակուի իր մեռնելէն յետոյ:

Ահա այդպիսի մը կորուստ կրեց մեր համայնքը յանձին Որբ. Վիքթորիա Կերիկեանի, որ բուականէս տարի մը առաջ առ յաւէտ բաժնուեցաւ այս աշխարհէն եւ սակայն անբաժան կը մնայ զինքը ճանչցողներուն սրտերէն եւ որուն յիշատակը առ յաւէտ կ'ապրի իր գործը գնահատողներուն մօտ:

Որբ. Վիքթորիա Կերիկեան եղաւ ոչ միայն ընտանիքի բարի, զոհուած, գուրգուրոտ եւ օրինակելի մայր մը, այլ եւ հայրենասէր, գաղափարական մը եւ ազգին նուիրեալ հայուհի մը:

Ան նուիրումով ծառայեց հայ աղքատին՝ որպէս հոգաբարձու, հայ ակումբին՝ որպէս վարչական եւ ամէն անգամ որ իրմէ աջակցութիւն ու աշխատանք խնդրուեցաւ՝ ան իր բարոյական օժանդակութիւնը բերաւ իր զոհաբերեալ աշխատանքով:

Բայց, անողոք եւ անգութ մահը՝ խորտակեց ամէն յոյս, ի բերեւ հանեց ամէն խնամք, դեղ ու դարման, ու մեզմէ խլեց բոլորիս սիրելի եւ յարգելի ընկերուհին:

Որբ. Վիքթորիա Կերիկեանի աճիւնները այժմ կը ննջեն Հելիոպոլսոյ Ամենայն Սրբոց ազգային գերեզմանատան մէջ, հանգիստ եւ անխռով: Իր բազմաթիւ ընկերուհիները

ու ծանօթները, երկար պիտի յիշեն զինքը եւ անոր յիշատակը յաւէրժ կենդանի պիտի պահեն իրենց հոգիներէն ներս:

Թո՛ղ օտար հողը թեթեւ գայ վրադ, սիրելի Վիքթորիա, եւ Աստուած երկնային մխիթարութիւն պարգեւէ՝ քու այնքան սիրած ամուսնոյդ, զաւակներուդ եւ եղբօրդ:

Յարգանք ու պատիւ տիպար հայուհիին յիշատակին:

Լ. Պ.

ԱՊՐԻԼ 24-Ի ԱՌԻԹՈՎ

ԿԱՐԵՒՈՐԱԳՈՅՆԸ

Կեանքի մէջ ընդհանրապէս կը յաջողին այն մարդիկը որոնք շատ լաւ գիտեն զանազանել կարեւորը անկարեւորէն եւ անշուշտ այս գիտակցական լուրջ կեցուածքը կ'ենթադրէ իմացական կարողութեան ու զարգացում: Յաջողած կեանքի մը պատկերը յստակօրէն ընդգծելու համար, նախ՝ կ'ուզենք կէտ մը լուսաբանել: Ընկերային կեանքի մէջ նիւթական յաջողութիւնները յարաբերական իմաստի բնոյթ մը կը ստանան ընդհանրապէս, տրուած ըլլալով որ անոնք յաճախ իրենք զիրենք կ'արտայայտեն կամ ժառանգականօրէն տրուած հարստութեամբ մը, և կա՛մ ոչ-օրինաւոր եւ «ժխտական» ճամբաներով ձեռք բերուած հարստութեամբ՝ ինչպէս յաճախակի երեւոյթ դարձած է վերջերս:

Ընկերութեան մէջ մարդ անհատին յաջողութիւնը մենք կ'ուզենք դրսեւորել տարբեր տեսանկիւններէ դիտուած: Մարդուն մէջ մարդը ներկա՞յ է. իսկ մեր պարագային, մարդ անհատին մէջ հայը ներկա՞յ է: Ահա երկու հարցումներ որոնց համար տրուած դրական պատասխանները կու գան կազմել մեր ընկերութեան մէջ յաջողած մարդուն իսկական դիմագիծը: Նախ մա՞րդը: Թէ՝ հայը: Շատ դժուար կը գտնենք այս երկու իմաստները անջատել իրարմէ: Աստուած իր պատկերով ստեղծեց մարդը եւ Ան խորհրդանիշն է կատարելութեան, ամենակարող ուժի, և գեղեցկութեան: Մարդիկ ինչ համեմատութեամբ որ կրնան մօտենալ այդ չափանիշին, այնքանով միայն կրնան մօտեցած ըլլալ կատարելութեան: Այս մտանշումը ընդհանուր է, իսկ ինչ կը վերաբերի հայ անհատի պարագային, անոր մէջ իրա՛ւ մարդը՝ հա՛յ մարդն է: Թէեւ բացարձակ ճշմարտութիւն մըն է սա խօսքը, թէ լաւ հայ մը ըլլալու համար լաւ մարդ մը ըլլալու է, բայց շրջելով այս գաղափարը և նժարին ծանրութիւնը դնելով «ազգայինին» կողմը, պիտի ըսենք՝ լաւ մարդ մը ըլլալու համար լաւ հայ մը ըլլալու է: Բայց եւ այնպէս հայ անհատը՝ լուրջ բծախնդրութեամբ մը պէտք է ինքզինքը կատարելագործէ՝ մարդանալու համար: Ուրեմն, կեանքի մէջ մարդկային յաջողութիւնը կը կայանայ մարդանալու յառաջխաղացքին մէջ:

Իսկ հա՛յ մարդունը:

Նախ համաձայնինք, թէ հայը իբրեւ անհատ կամ հաւաքականութիւն կենսական հարցի մը առջեւ կը գտնուի.– Լինե՞լ չլինել: Իւրաքանչիւր հայ բացարձակապէս վստահ պէտք է ըլլայ, թէ ինք՝ իբրեւ հայ անհատ, ընկերութեան մէջ տարբեր մէկը ըլլալու պարտադրանքին տակ կը գտնուի, և այս իսկ իրողութենէն մեկնելով՝ հայը այլեւս պէտք է սորվի կարեւորը անկարեւորէն զանազանել և կարեւորագոյնին փարիլ:

Մեծ ցեղասպանութեան այս ահազանգող տարեդարձին առիթով կատարենք մեր ազգային հաշուեյարդարը: Մեր ազգային հաշուեյարդարի մուտքի բաժնին մէջ արձանագրուած կը գտնենք պատուաբեր ու ազգօգուտ շատ մը իրագործումներ՝ շատ մը մարզերու մէջ: Մեր Ազգային կառոյցները կ'աշխատին որպէսզի հայը իր պատիւն ու ազգային արժանապատուութիւնը բարձր պահէ հոս՝ լիբանանեան այս հայրենիքին մէջ: Եւ իսկապէս ալ, մենք հայերս՝ մենք զմեզ հպարտ զգալու շատ պատճառներ ունինք այս երկրին մէջ: Այն հայը որ հպարտ չզգար ինքզինքը՝ հայ ըլլալուն համար, մարդ կոչուելու արժանի չէ:

Անշուշտ մեր հաշուեյարդարի ելքի բաժնին մէջ կը հանդիպինք նաեւ «տխո՜ւր սիւնակներու»: Մենք բոլորս ալ, շատ լաւ գիտենք մեր ցաւերը, մեր թերութիւնները, մեր թոյլ կողմերը մեր «տխուր ու մռայլ» սիւնակները, ասոնք բոլորը կարելի է սրբագրել և կրնանք սրբագրել: Բայց անդին կայ մեր ամենէն դառն ցաւը, որուն մասին անհոգ գտնուիլ՝ մաքուր դաւաճանութիւն է ազգային առումով:

Մեր նոր սերունդի հարցն է այդ:

Ի՞նչ կը մտածենք մեր գալիք սերունդներու մասին, մեր այսօրուայ սերունդին մասին, այլասերման ամենէն ահաւոր տեսակը՝ հոգիներու այլասերումը սկսած է աւերներ գործել մեր պատանիներու ու երիտասարդներու սրտերուն մէջ, թէ ինչպէ՞ս, ամէնքս ալ շատ լաւ գիտենք: Հարկ չենք տեսներ օրինակներով մանրամասնելու: Իւրաքանչիւր հայ անհատ և հայ հաւաքականութիւն լրջօրէն պէտք է մտածէ այս աղէտին առաջքը առնելու մասին: Փրկենք մեր պատանիներու սերունդը՝ այլասերումէ:

Կարեւորագո՛յնը:

Կարեւորագոյնը, մեր մանուկներն ու պատանիները փոքր տարիքէն ազգային շունչով դաստիարակելու հրամայականն է, և մանաւանդ այդ հրամայականը գործնական դարձնելու միջոցները գտնելու մէջ է: Այլապէս ի՜նչ ազգ, ի՜նչ ազգութիւն և ի՞նչ ազգային դատ...:

Հազարաւոր տարիներ դիմացող, պայքարող ու յարատեւող հայութիւնը, հայ մշակոյթը, անկարելի է որ ոչնչանայ օր մը: Փաստ մեր փառապանծ Հայրենիքի փայլուն ու լուսաւոր դիմագիծը: Ձուլումի վախը Սփիւռքին է. Հայրենիքէն վախ չունինք:

Մեծ Եղեռնի միակ աղաղակող պատգամը համայն սփիւռքահայութեան՝ կարեւորագոյնին իրագործումն է, և այդ կ'ըլլայ ազգային միասնականութեան ճամբով, ազգային մէ՛կ դիմագիծ, մէ՛կ քաղաքականութիւն, մէ՛կ գործելակերպ՝ ըլլալ իսկական հա՛յ ու ապրիլ հայօրէն:

Կարեւորագոյնին մասին մտածելու առիթը այսօր է, վաղը՝ ուշ է արդէն:

ԱԶՆԻՒ ԿԻՏՈՒՐԵԱՆ

Պէյրութ

ԱՊՐԻԼ 24-Ը ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

ծաղկեպսակ զետեղած ու հոգեհանգստեան պաշտօն կատարած է մեր բիւրաւոր նահատակաց հոգւոյն ի հանգիստ:

Մինչեւ ուշ երեկոյ մարդկային հոսանքը շարունակուած է դէպի Ծիծեռնակաբերդի բարձունքը:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ԵԴՈՒԱՐԴ ՅԱԿՈԲԵԱՆԻ

«ՄԻՋՆԱԴԱՐԵԱՆ ԵՐԿՈՒ ՀԱՅ ԱՌԱԿԱԳԻՐՆԵՐ»

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆԸ

Գեղատիպ հրատարակութիւն

ՆՈՒՊԱՐ ԵՒ ՀՐԱՉ ՍԻՄՈՆԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ

Փափաքողներուն կը տրուի անվճար: Ստանալու համար դիմել՝

Edouard Hagopian
2, Rue Soliman el Halaby
LE CAIRE, R·A·d'Egypte

Առողջապահական

ՈՏՔԻ ՑԱՒԵՐԸ

Ոտքի ցաւերը կը զգացուին թէ՛ հանգիստի եւ թէ շարժումի պահուն: Այլ խօսքով, ցաւը կրնայ տեղադրուիլ ստորին անդամներու մէկ կամ շատ մը յօդակապերուն մէջ, ինչպէս որ կարող է տեղադրուիլ ոլոր մկաններու կամ ջիղերու ջղին մակարդակին: Ան կրնայ յառաջ գալ արեան վատ շրջանառութեան պատճառով ալ, հետեւաբար այս պարագաներուն, մանրակրկիտ քննութեամբ կարելի է ճշդորոշել ցաւին բուն ակը:

Յօդաւորումներու հիւանդութեան պատճառած ցաւերը կրնան տեղադրուիլ ոտքի ներբանի մակարդակին (ներբանային ցաւեր), իբրեւ հետեւանք տափակ ոտքի: Թէեւ շատ մարդիկ կը ծնին մարմնական այս թերութեամբ, անոնք սկիզբէն ցաւեր չեն զգար: Ժամանակի ընթացքին սակայն կ'զգան յօդակապերու եւ մկաններու յոգնութիւն մը, ցաւի զգացողութիւնը ի յայտ գալով երկարատեւ ոտքի մնալէ յետոյ: Ոտքի տափակութեան պատճառով առաջ եկած ցաւերը դարմանելու միակ միջոցն է՝ օրթոփետիք կօշիկներու գործածութիւնը:

Հիւանդներէն ոմանց մօտ, ոտքի մեծ մատին յօդաւորումի այլանձեւութեան կ'ընկերանան – մանաւանդ եթէ կօշիկը անհարմար է–, հեղուկով լեցուն փոքր փշտիկներ՝ սաստիկ ցաւերով: Բացի մարձումներէ, բժշկական մարզանքներէ եւ ջրաբուժումէ, մարմինէն այս հիւանդութիւնը դարմանելու ազդեցիկ միջոցը կը հանդիսանայ յաճախ վիրաբուժական գործողութիւնը:

Կրունկներու ցաւին պատճառը կրնայ ըլլալ ոսկորի «փոքր խթան» մը, որ կը զարգանայ կրնկոսկրի ներքեւի մասին վրայ: Այս «խթանը» կրունկի ցաւերէն շատ առաջ երեւան քալով, ան արդիւնք է ոսկորի շուրջի հիւսուածներու բորբոքումին: Ցատկանշական է այն իրողութիւնը՝ որ հիւանդը ցաւերը կ'զգայ մասնաւորապէս առաւօտները, անկողինէն իջնալու պահուն: Սովորաբար այս ցաւերը կը դադրին՝ գեր-կարճ ճառագայթներով կամ գեր-հնչիւններով դարմանումէ յետոյ:

Յաճախ, հին ճզմուածքներ կամ ոլորումներ և պրկումներ, «ծուռ կոխել»ներ պատճառ կը դառնան երիթներու (չըվիլ) ցաւերուն: Ցուրտը, խոնաւութիւնը և երկարատեւ ոտքի վրայ մնալէ յառաջ եկած յոգնութիւնը, նպաստաւոր ազդակներ են այս ցաւերուն երեւան գալուն:

Սրունքներու մկաններու ցաւերը, յաճախ հետեւանք են երակներու այտումին (ուռեցք) – վարիս–, որ երբեմն ըլլալով ներքին, դուրսէն յայտնի չէ: Ջրաբուժումը, մարձումները, բժշկական մարզանքը եւ որոշ օծանելիներ, ախտակարծրութեան սրսկումներ եթէ արդիւնք չեն տար, այս ցաւերը անհետացնելու միակ միջոցը կը մնայ վիրաբուժական գործողութիւնը:

Ծունկոսկրի ցաւերը կրնան երեւան գալ քալելու կամ որոշ շարժումներու առեն, երբ պատճառ ունենալով յօդատապը: Յօդային այս բորբոքումը ընկերացած յաճախ «ծունկի հեղուկին», ցաւ կը պատճառէ հանգիստի պահուն ալ: Երբ յօդաւորման այս հեղուկը շատնայ, հիւանդը ցաւեր կ'զգայ նաեւ ծունկի ետեւն ալ: Ծունկի յօդային մահկակներու (մենիսք) փոքր ճեղքուածքներն ալ ուժեղ ցաւեր կը պատճառեն:

Զիստերու մակարդակին ցաւերը աւելի զգալի կը դառնան մանաւանդ՝ երբ հիւանդ է երանային (քոքսոֆեմորալ) յօդաւորումը: Այս պարագային, հիւանդը կը գանգատի ծունկի ցաւերէ, առանց գիտնալու թէ այս ցաւերը կու գան երանի (հանչ) յօդերէն (արթրոզ): Կան պարագաներ, երբ հիւանդը կ'ըզգայ զիստի կողմնակի խայթումներ, տեսակ մը մորթի թմրութիւն, պատճառը ջղատապն է (նեվրիթ) տեղադրուած ողնահարի մակարդակին, անակշտային (լոմպեր) մասին մէջ:

Ինչ որ պէտք է նկատի ունենալ՝ իբրեւ բնորոշ ոտքի ցաւերուն, այն իրողութիւնն է որ անոնք առաջ կու գան ոչ միայն հիւանդ յօդաւորումներէ, այլեւ զիստի ջղին հիւանդ ըլլալէն (զստացաւ), երակներու բորբոքումներ եւ ընդլայնումներ (ֆլեպիթ, վարիս), երակային շրջանառութեան խանգարումներ (արթերիթ), քալսիումի պակասը արիւնին մէջ (սփասմոֆիլի. թեթանի), որոնք կրնան նոյնքան նպաստաւոր ազդակներ ըլլալ ոտքի ցաւերուն: Նոյնպէս, մեթապոլիք եւ սննդառական հիւանդութիւնները, ինչպէս՝ շաքարախտը, յօդային կաթուածը (կութ), ճարպակալութիւնը (օպեզիթէ) կարող են իրենց կարգին առաջ բերել ստորին անդամներու ցաւերը:

Ա. Վ.

00377

0073

ՋԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

30 ԱՊՐԻԼ 1987

Տ Խ Ր Ո Ւ Ն Ի

Ցաւով տեղեկացանք, թէ անցեալ Երկուշաբթի, 27 Ապրիլ 1987, առաւօտեան, Հելիոպոլսոյ իր բնակարանին մէջ, յետ երկարատեւ հիւանդութեան իր մահկանացուն կնքած է՝

ՏԻԿԻՆ ԻՒՂԱԲԵՐ ՔՐԷՏԵԱՆԸ
(ԾՆԵԱԼ ՋՕՔԿԱՐԵԱՆ)

խոր սուգի մատնելով իր հարազատները:

Յուղարկաւորութեան տխուր արարողութիւնը տեղի ունեցաւ նոյն օրը, յետ միջօրէի ժամը 5ին, Հելիոպոլսոյ ազգային գերեզմանատան Ամենայն Սրբոց մատրան մէջ, նախագահութեամբ թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. Արք. Չինչինեանի, եւ հանգուցեալին մարմինը ամփոփուեցաւ տոհմային ընտանեկան դամբարանին մէջ:

Այս տխուր առթիւ, «Ջահակիր» իր զգածուած ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալին զաւակներուն՝ տիար Վարդգէս Քրէտեանի և տէր և տիկին Ալպէր Քրէտեանի, թոռներուն, և ազգական բոլոր պարագաներուն։

Հ Ո Գ Ե Հ Ա Ն Գ Ի Ս Տ

Տիար Նուպար Կէրիկեան եւ զաւակները՝ Լուսին եւ Արա, տիար Համբարձում Եէնիգօմշեան (Ա. Մ. Ն.), Կէրիկեան ընտանիք եւ համայն պարագաները կը ծանուցանեն, թէ Կիրակի 10 Մայիս 1987, Հելիոպոլսոյ ազգային գերեզմանատան Ամենայն Սրբոց մատրան մէջ, յետ արարողութեան Ս. Պատարագի, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի իրենց սիրեցեալ կողակցին, մօր, քրոջ եւ ազգականին՝

ՈՂԲ. ՎԻԳԹՈՐԻԱ ԿԷՐԻԿԵԱՆԻ
(ԾՆԵԱԼ ԵԷՆԻԳՕՄՇՈՒԵԱՆ)

մահուան առաջին տարելիցին առթիւ:

Ինչպէս նաեւ

ՈՂԲ. ՍԱՐԳԻՍ, ՆՈՒԱՐԴ, ԼՈՒՍԻՆ ԵԷՆԻԳՕՄՇՈՒԵԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՍԻՒՐՄԷՆԵԱՆԻ

հոգւոց յիշատակներուն:

Հանգուցեալներու յիշատակը յարգողներէն կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ:

ՖՈՒԹՊՈԼ

«ԱՀԼԻ»Ի ԽՈՒՄԲԸ ԱԽՈՅԵԱՆ ՀԱՆԴԻՍԱՑԱՒ

Եգիպտոսի ֆութպոլի 1986-87 տարեշրջանի ախոյեանութեան մրցաշարքին աւարտական մրցումը տեղի ունեցաւ Չորեքշաբթի, 22 Ապրիլ 1987, կ. ե. ժամը 3ին, ընդմէջ «Զամալէք»ի եւ «Ահլի»ի խումբերուն, և ի ներկայութեան 50.000 հանդիսականներու, որոնք եկած լեցուցած էին Գահիրէի մարզական աւանը։

Այս ճակատագրական մրցումին յաղթականը մրցաշարքին ախոյեան պիտի հանդիսանար, քանի որ «Ահլի»ի խումբը 47 կէտերով եւ «Զամալէք»ի խումբն ալ 46 կէտերով կը գլխաւորէին աղիւսակը։ Հաւասարութեան պարագային սակայն ախոյեանութիւնը պիտի երթար «Ահլի»ին իր ունեցած մէկ կէտի առաւելութեան պատճառով։

Հետաքրքրական այս մրցումը, որուն երեք իրաւարարներն ալ Արեւմտեան Գերմանիայէն եկած էին, վերջ գտաւ «Ահլի»ի յաղթանակով 2-1 (1-1) արդիւնքով եւ հետեւաբար «Ահլի» ախոյեան հանդիսացաւ։ «Ահլի»ի երկու կոլերը նշանակեց Այման Շաւքի (24րդ և 70րդ վայրկեաններուն), իսկ «Զամալէք»ի կոլը Կամալ Ապտէլ Համիտ (28րդ վայրկեանին)։

Յաջորդական երրորդ տարին է, որ «Ահլի»ի խումբը կը տիրանայ ախոյեանութեան։

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ (Շար. Ա. էջէն)

ապրելու եւ մարդկօրէն ունենալու, զարգանալու ու յառաջդիմելու իր արդար իրաւունքը: Յեղափոխութիւնը Մայիս Մէկի տօնը բերաւ Եգիպտոսին, տօնը անկախութեան:

Կ'ողջունենք Մայիս Մէկը:

Կ'ողջունենք համաշխարհային աշխատաւորութեան այս մեծ տօնը։

Կ'ողջունենք եւ կը մաղթենք որ Մայիս Մէկը դառնայ տօնը համայն մարդկութեան:

Փառք հայ եւ արաբ ազատագրուած աշխատաւորութեան եւ հայրենիքներուն։

00378

«ՋԱՀԱԿԻՐ»ԻՆ

Ողբացեալ Նուպար Զօրայեանի կսկծալի մահուան տխուր առթիւ, վ ա ս ն ցաւակցութեան կը նուիրեն Ե. Ո.

Տէր և տիկին Յակոբ Ժամկոչեան	20
Տ/կ. Անահիտ Վարժապետեան	10
Տոքթ. և տիկին Սուրէն Պայրամեան	10
Տիար Նշան Վարդեան	10

Ողբացեալ Վիգթորիա Կէրիկեանի մահուան առաջին տարելիցին առթիւ, տէր և տիկին Տիգրան Սարաֆեան (Պէյրութ) կը նուիրեն 10 եգ. ոսկի։

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՈՍԿԻՈՎ)

Ողբ. Իւղաբեր Քրէտեանի մահուան տխուր առթիւ, վ ա ս ն ցաւակցութեան Մ ե թ ր Պարոյր Մասիկեան կը նուիրէ.

«Արեւ»ին	10
«Ջահակիր»ին	10

Մեծ Եղեռնի Նահատակաց յիշատակի օրուան առթիւ կը նուիրէ.

Բերոբեան ընտանիք

Գալուստեան-Նուպարեան Ազգ. Վրժ.ին (Պուլաք)	10
Գալուստեան-Նուպարեան Ազգ. Վրժ.ին (Հելիոպոլիս)	10
«Արեւ»ին	10
«Յուսաբեր»ին	10
«Ջահակիր»ին	10

(Ստանալ «Արեւ»էն)

Ողբ. Նուպար Զօրայեանի կսկծալի մահուան տխուր առթիւ, վասն ցաւակցութեան Մօ. և տիկին Եզուարդ Յակոբեան կը նուիրեն.

Հայկական Ընթերցասրահին	5
«Ջահակիր»ին	5

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀԻՆ

Ողբացեալ Նուպար Զօրայեանի կսկծալի մահուան տխուր առթիւ, վ ա ս ն ցաւակցութեան կը նուիրեն.

Ընկեր Նուպար Կէրիկեան և զաւակունք	20
Տիար Մուշեղ Կէրիկեան	10
Ընկ. Վրէժ Սէֆերեան (Աղեքս.)	10
Տիկին Վարդուհի և տիար Վազգէն Թապաքեան	5

ՓՕԼ ՔԻՒԼԻՏՃԵԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ՖՈՆՏԻՆ

Ողբ. Իւղաբեր Քրէտեանի մահուան տխուր առթիւ, փոխան ծաղկեպսակի տէր և տիկին Փօլ Քիլիտճեան կը նուիրեն 20 եգ. ոսկի։

Ողբ. Նուպար Զօրայեանի մահուան տխուր առթիւ փոխան ծաղկեպսակի տէր և տիկին Փօլ Քիլիտճեան կը նուիրեն 20 եգ. ոսկի։

Հ.Մ.Ը.Մ. - ՆՈՒՊԱՐԻՆ
(ԱՂԵՔՍ.)

Իրենց շատ սիրելի և անմոռանալի ատենապետին՝ ողբացեալ Վահրամ Թօսունեանի մահուան քառասունքին առթիւ կը նուիրեն.

Տոքթ. և տիկին Արթօ Արթինեան	50

ՍՏԱՑԱՆՔ

Շնորհակալութեամբ ստացած ենք.

Լիւսի Ս. Գարամանուկեան-Փիլիկեանի երկու կատակերգութիւնները ՕՐ ՄԸ (մէկ արար) և ԵՐԷԿ, ԱՅՍՕՐ, ՎԱՂԸ (երեք արար), Մատենաշար Հայ Ազգային Հիմնադրամի, Գահիրէ, 1986։

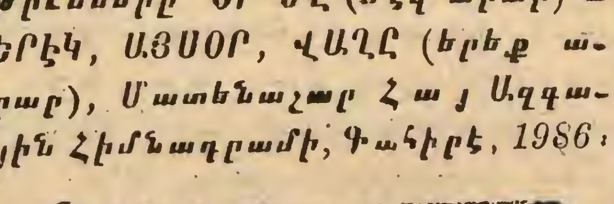

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Շ Ն Ո Ր Հ Ա Կ Ա Լ Ի Ք

Տիկին Անի Թօսունեան և զաւակները, Արթօ և Կարօ, տիկին Սիրվարդ Թօսունեան, ներկայիս կու գան իրենց խորին երախտագիտութիւնը յայտնել Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Վազգէն Առաջին Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին, որ բարեհաճեցաւ Աղեքսանդրիոյ Ազգային Իշխանութեան խնդրանքով և Եգիպտահայոց Թեմին Բարեխնամ Առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Զաւէն Ս. Արք. Չինչինեանի միջնորդութեամբ ՍՈՒՐԲ ՆԵՐՍԷՍ ՇՆՈՐՀԱԼԻ շքանշանին արժանացնել յատուկ կոնդակով, իրենց շատ սիրելի և անմոռանալի ամուսինին, հօր և զաւակին, յաւէտ ողբացեալ ՎԱՀՐԱՄ ԹՕՍՈՒՆԵԱՆԻ, իր հասարակական, կրթական և շինարարական ազգօգուտ գործունէութեան համար։

Նոյնպէս կու գան իրենց սրտագին շնորհակալութիւնը յայտնել Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետին փափկանկատութեան համար, որ յատուկ հեռագրով կը ցաւակցէր իրենց վիշտին և այս առթիւ կը յայտնէր թէ Հոգեհանգստեան մասնաւոր պաշտօն պիտի կատարուի Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարին մէջ, ողբացեալին հոգւոյն ի հանգիստ։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Շ Ն Ո Ր Հ Ա Կ Ա Լ Ի Ք

Տիկին Անի Թօսունեան եւ զաւակները Արթօ եւ Կարօ, տիկին Սիրվարդ Թօսունեան, ներկայիս կու գան իրենց խորին շնորհակալութիւնները յայտնել Եգիպտահայ Թեմին բարեխնամ Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. Արք. Չինչինեանի, Արժ. Տ. Գրիգոր Քահանայ Օհանեանի, Արժ. Տ. Նարեկ Քահանայ Փրընեանի, Աղեքս. Ս. Պօղոս-Պետրոս եկեղ. աւագ սարկաւագներուն, Աղեքսանդրիոյ եւ Գահիրէի Ազգային Իշխանութիւններուն, Հայ Կաթողիկէ Պատրիարքութեան, Գահիրէի եւ Աղեքսանդրիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարներուն եւ Սկաուտական Շարժումին, Եգիպտահայ բոլոր մարզական, մշակութային եւ բարեսիրական Միութիւններուն, Եգիպտահայ մամուլին եւ բոլոր անոնց որոնք անձամբ ներկայ եղան, եւ կամ հեռագրով, նամակով, ծաղկեպսակ ուղարկելով, ինչպէս նաեւ մշակութային, մարզական եւ բարեսիրական միութիւններու նուիրատուութիւններ կատարելով ցաւակցութիւն յայտնեցին, իրենց անմոռանալի ամուսնոյն, հօր, եւ զաւկին՝

ՈՂԲ. ՎԱՀՐԱՄ ԱՐԹԻՆ ԹՕՍՈՒՆԵԱՆԻ

կսկծալի մահուան եւ քառասունքին առթիւ:

***

Շնորհակալական անկեղծ խօսք ունինք Բժիշկ Արմէն Գավուքճեանին, որ ողբացեալին հիւանդութեան ամբողջ տեւողութեան ընթացքին յարատեւօրէն գտնուեցաւ անոր սնարին վերեւ տածելով ամէն խնամք եւ գորովութիւն։

Շնորհակալական խօսք ունինք նաեւ Բժիշկ Գարլօ Կարապետեանին, մատուցած հոգածութեան համար:

ՆԿԱՐՉԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ
ԱՆՆԱ ՊՕՂԻԿԵԱՆԻ

ՏՈՔԹ. ՌԱԿԱՊԻ ՑՈՒՑԱՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

3, Էլ Նիլ պողոտայ, Կիզէ, Շերաթոն պանդոկին կից

Բացումը տեղի ունեցաւ Երկուշաբթի, 27 Ապրիլ 1987-ին

Ցուցահանդէսը բաց կը մնայ մինչեւ 26 Մայիս 1987, առաւօտեան ժամը 10էն կէսօրէ ետք ժամը 7ը:

ՍԻՐԱԼԻՐ ՀՐԱՒԷՐ ԲՈԼՈՐԻՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀ-ԳԱՀԻՐԷ.

ԴԱՇՆԱԿԻ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔՆԵՐ
Սկսնակներու Համար

Մանրամասնութեանց համար դիմել սրահիս վարչութեան ամէն Երեքշաբթի եւ Հինգշաբթի օրերը, երեկոյեան ժամը 7-էն 9ը:

Վերջին պայմանաժամ 30 ԱՊՐԻԼ 1987

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Պարզ փոստ	օդային փոստ
Եգիպտոսի բաժանորդներէն	400 Ե.Դ	—
Արաբական երկիրներ	—	5 տոլար
Եւրոպայի, Ամերիկայի, Գանատայի, Աւստրալիոյ եւ այլ երկիրներու բաժանորդներէն	15 տոլար կամ 20 Սթերլին	30 տոլար

دار هوسنه للطباعة - رقم ايداع دار الكتب ٥٨٠ / ١٩٨١

0074

ՃԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

چاهاكير
جريدة أسبوعية
ص.ب ٢١١١ بالقاهرة ج.ع.م. ت ٩٣٤٩٠٨
صاحبة الامتياز: السيدة عايدة سيرديان (بالايان)

TCHAHAKIR
HEBDOMADAIRE ARMENIEN
B.P. 2111 Le Caire (R.A.U.) • Tél. 934908
Adresse Télégraphique: TCHAHAKIR, Cairo
Rédacteur en chef: SARKIS BALAYAN

Արտօնատէր — ԱՅՏԱ ՍԵՐՈՎԲԵԱՆ
Սեփականատէր՝ խմբագիր — ՍԱՐԳԻՍ ՊԱԼԵԱՆ

Հիմնուած 1948

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ ԹԻՒ 1094 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 7 ՄԱՅԻՍ 1987 | ՀԱՏԸ ԶԵՌՔԻ 10 Եգ. Դհկ. | عدد رقم ١٠٩٤ – الخميس ٧ مايو ١٩٨٧

ՈՂՋՈՅՆ ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան Արեւմտեան Ամերիկայի Կեդր. Կոմիտէի օրկան «Ասպարէզ» օրաթերթը, Հինգշաբթի, 9 Ապրիլ 1987-ի իր թիւով, լոյս ընծայեց «Ողջոյն Հնչակեան Կուսակցութեան» խորագիրով յօդուած մը, որ կը կրէր Արմէն Ծոնոյեանի ստորագրութիւնը։

Սոյն գրութիւնը ամբողջութեամբ կ՚արտատպենք։

ԽՄԲ.

Հայ յեղափոխական կուսակցութիւններու պատմական եւ հայանպաստ առաքելութեան հաւատքով սնած՝ եւ այդ գաղափարականութեան դաստիարակութեամբ մտաւորականացած գիրերէն գալով, կ՚ողջունենք Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութիւնը՝ իր հիմնադրութեան 100-ամեակի առիթով։

Հարիւրամեակի մը ընթացքին փորձառութեամբ պատմութեան ներկայացող առաջին համահայկական կուսակցութիւնը, դժբախտաբար, այս օտար ափերուն վրայ կը նշէ իր ծննդեան բարեբաստիկ հարիւրամեակը։ Հարիւրամեակ մը, որ մեր ազատագրական պատմութիւնը ճոխացուցած է հայավայել խոյանքներով, յիշատակարժան դրուագներով, յեղափոխական հերոսական գործունէութեամբ, 1915-ի կամաւորական խումբերուն եւ Սարդարապատի ճակատամարտին մասնակցութեամբ, ինչպէս եւ Հայաստանի Հանրապետութեան կերտման եւ պետականութեան պահպանման գործին իր անվերապահ զօրակցութեամբ։

Հանգամանօրէն անդրադառնալ արժանի այս ողջունելի եւ գնահատելի նուիրաբերումները ոչ միայն հայ քաղաքական կուսակցութեանց, այլ համայն հայութեան զանգուածային ու մտաւորական գնահատանքին պէտք է արժանանան ամէնուրեք, որովհետեւ հայութեան գերագոյն եւ սրբազոյն շահերուն համար թափուած արիւնն ու տարուած աշխատանքը այնքան սուրբ է, որքան խնկարկելի են անոր անհաս իրագործողներն ու հաւաքական ոյժը յառաջցնող կազմակերպութիւնը։

Ծնած՝ այնպիսի ժամանակաշրջանի մը, որ հայութիւնը ենթարկուած էր թրքական անարգ լուծին տակ կոտորուելու, կեղեքուելու, հետզհետէ կորսնցնելու իր առհաւական հայրենիքը, ազգային սրբութիւնները պահպանելու համարձակութիւնը։

Հայրենի հողին վրայ ստիպաբար պիտի օտարանար կամ կոտորուէր, լքէր իր պապենական օճախները ի խնդիր ֆիզիքական գոյութեան։

Այլ խօսքով՝ Հայաստանի եւ հայութեան կորստեան հարցն էր, որ դամոկլեան սուրի նման կը ներկայանար ամէն քաղաքական, ընկերային եւ ազգային գիտակցութեան տէր հայու միտքին ու խղճին վրայ։

Այս դժնդակ պայմաններուն մէջ ծնունդ առին ընկերակցութիւններ, համախմբումներ, մինչեւ իսկ Վանի սահմաններուն մէջ գործող Արմենական կուսակցութիւնը։

Բայց 1887ին էր, որ Ժընեւի մէջ, հայ ազատագրական պայքարով եւ Հայաստանի մը իրականացման երազով տոգորուած եօթը հայորդիներ, տակաւին ուսանող, ի մի գալով ծնունդ տուին հայ ազգային իրականութեան առաջին յեղափոխական կուսակցութեան, որ իր հրատարակած պաշտօնաթերթին անունով — «ՀՆՉԱԿ» — կոչուեցաւ *Հնչակեան Մայր Կուսակցութիւն*։ Այս գաղափարակիցներու ղեկավարներն էին՝ Ա. Նազարբէկ, Մարօ Նազարբէկ, Գ. Կաճեան, Ռ. Խանազատ, Գ. Ղարաճեան, Պ. Աճէրիկեան եւ Մ. Մանուէլեան։

Գաղափարապէս եւ հայրենաւէր այս երիտասարդութեան համար հնչած էր ազատագրական պայքարի ժամը։

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 2)

Անցեալ Երկուշաբթի, 4 Մայիս 1987, Եգիպտոսի ժողովուրդը տօնակատարեց Նախագահ Մոհամմէտ Հոսնի Մուպարաքի ծննդեան 59-րդ տարեդարձը։

Այս ուրախ առթիւ, «Ճահակիր» իր սրտագին բարեմաղթութիւնները կ՚ուղղէ Նախագահին մաղթելով առողջութիւն, արեւշատութիւն եւ յաջողութիւն։

ԱՆԳԼԻԱ

ՏԷՕՔՄԷՃԵԱՆ ԿԸ ՏԵՍԱԿՑԻ ԹԷՉԸՐԻ ՀԵՏ

Հինգշաբթի, Ապրիլ 9-ին, Լոնտոնի 10 Տաունինկ փողոցի իր գրասենեակին մէջ, Մեծն Բրիտանիոյ Վարչապետուհի Մարկարէթ Թէչըր ընդունեց Քալիֆորնիոյ Կառավարիչ՝ Ճորճ Տէօքմէճեանը, որ Անգլիոյ մայրաքաղաքը կը գտնուէր Քալիֆորնիոյ եւ եւրոպական երկիրներու միջեւ անտեսական եւ առեւտրական կապերը սերտացնելու նպատակաւ հանդիպումներ ունենալու համար։

Թէչըր – Տէօքմէճեան տեսակցութիւնը տեւած է կէս ժամ, որու ընթացքին առեւտրական հարցերէն աւելի, կառավարիչը մեծ հետաքրքրութիւն ցոյց տուած է Թէչըրի վերջերս Մոսկուա տուած այցելութեան եւ Խ. Միութեան ղեկավար Կորպաչեւի հետ ունեցած խորհրդակցութիւններուն շուրջ։

Տեսակցութենէն ետք, Տէօքմէճեան «Լոս Անճելըս Թայմզ»ի թղթակիցին յայտնած է թէ, ըստ Թէչըրի, տակաւին երկար ժամանակի պիտի կարօտի արեւելքի եւ արեւմուտքի միջեւ վստահութեան մթնոլորտ մը ստեղծելը։

«Վարչապետուհին լաւատես չէ, որ յարաբերաբար կարճ ժամանակուայ ընթացքին, կարելի ըլլայ համաձայնութեան մը գալ, եւրոպական ցամաքամասին վրայ գտնուող հիւլէական հրթիռներու շուրջ, Խ. Միութեան եւ Միացեալ Նահանգներուն միջեւ տեղի ունեցող բանակցութիւններուն», ըսած է Տէօքմէճեան։

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 4)

ԱՐԺԱՆԹԻՆ

Եղեռնի 72-ամեակի Ոգեկոչումը Պուէնոս Այրէսի Մէջ

ԲԱԶՄԱԹԻՒ ՎԵՐԱՊՐՈՂՆԵՐ ՄԱՍՆԱԿՑԵՑԱՆ

Եղեռնէն 72 տարիներ ետք, Լա Փլաթայի հեռաւոր այս ափերուն նոյնիսկ, հայութիւնը, մանաւանդ իր երիտասարդութեամբ, անգամ մը եւս վերանորոգեց իր ուխտը՝ հաւատարիմ մնալու Նահատակներու պատգամին ու պահանջատիրական պայքարը շարունակելու մինչեւ յաղթանակ։

Արդարեւ, Եղեռնի 72-ամեակի ոգեկոչումները սկսան Երկուշաբթի, 20 Ապրիլ 1987, առաւօտեան Ազգային Գերեզմանատան մէջ գտնուող Նահատակաց Նորակառոյց յուշարձանին առջեւ կայացած Հոգեհանգստեան արարողութեամբ։ Երեքշաբթի, 21 Ապրիլ 1987, ժամը 21էն 22 ԱԹՍ պատկերասփիւռի ցանցը կը սփռէր «Հայկական Հարցը Գոյութիւն Ունի՞» Արեւմ. Գերմանիոյ մէջ պատրաստուած վաւերագրական ժապաւէնը, որ կ՚արժանանար մեծ հետաքրքրութեան։ Ժապաւէնի ցուցադրութեան կը յաջորդէր կլոր սեղան մը, ուր խօսք կ՚առնէին Մարդկային Իրաւանց ենթա-[illegible] Էտուարտօ Ռապօսի, հայազգի դաշնակցային երեսփոխան Ռիքարտօ Ալաճիա-Մխլեան, Մարդկային Իրաւանց Մնայուն Ժողովի վարչական անդամ Ռոզ Արաքելեան և Մարիօ Նալպանտեան։

Հինգշաբթի, 23 Ապրիլին, ժամը 17.30ին մայրաքաղաքի Էլ Սալվատոր տեղական տաճարին մէջ տեղի կ՚ունենար Ս. Պատարագ, զոր կը մատուցէր Հայ Կաթողիկէ Ժողովրդապետ Հ. Կոմիտաս Վրդ. Պէօճէքեան։ Օրուան քարոզը կ՚ընթերցէր Հ. Պօղոս Վրդ. Հեքիմեան։ Ժամը 18.30ին ներկայ բազմութիւնը առաջնորդութեամբ հոգեւոր դասին, ինչպէս նաեւ դպրոցականներու ու սկաուտական խումբերու մասնակցութեամբ հետիոտն կը քալէր դէպի Պուէնոս Այրէսի գլխաւոր հրապարակ՝ Օպելիսքօ, ուր տեղի պիտի ունենար կեդրոնական հաւաքը։ Թափօրին առաջին շարքը կը գլխաւորէին Մեծ Եղեռնէն 24 վերապրողներ, որոնց կրած յատուկ շապիկներուն վրայ «Ցեղասպանութենէն վերապրող մըն եմ» արձանագրութիւնը մեծ տպաւորութիւն կը թողուր։

Ժամը 20ին կը սկսէր հաւաքը. առաջին ելոյթ ունեցողը Արմատական Կուսակցութեան դաշնակցային երեսփոխան հայազգի Ռիքարտօ Ալաճիա-Մխլեանն էր, ապա Քրիստոնեայ Դեմոկրատ Կուսակցութեան նախագահ եւ դաշնակցային երեսփոխան Քարլոս Աուժերօ, Միացեալ Ընկերվար կուսակցութեան նախագահ եւ Մարդկային Իրաւանց Մնայուն Ժողովի փոխ-նախագահ Սիմոն Լասարա։ Հաւաքը կը շարունակէր Արմատական Կուսակցութեան դաշնակցային ծերակուտական Ֆերնանտօ տէ Լա Ռուայի ելոյթով, հուսկ՝ Ոգեկոչման Կարգադիր Մարմնին կողմէ Աւետիք Իգմիրլեանի փակման խօսքով։ Ի դէպ, հաւաքի պատուոյ բեմին վրայ էր նաեւ Վճռաբեկ Ատեանի անդամ՝ Տոքթ. Ք. Արսլանեան։ Հաւաքը վերջ կը գտնէր «Երեւան-Էրեբունի» խմբերգով։ Ժամը 23ին, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ տեղի կ՚ունենար հսկում։

Ուրբաթ, 24 Ապրիլի առաւօտուն, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ տեղի կ՚ունենար 1915 23 թուականներու Նահատակաց յիշատակին նուիրուած Ս. Պատարագ, աւարտին կը քարոզէր Գեր. Տ. Գրիգորիս Եպս. Բունիաթեան,

(Շար. տես էջ 2)

0075

ՈՂՋՈՅՆ ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

Դաստիարակչական-քարոզչական հսկայ գործունէութեան լծուիլ՝ հայ ժողովուրդը քաղաքականապէս պատրաստելու, արդէն իսկ անհատական յեղափոխական եւ ֆէտայական գործին նուիրուած տղաքը հաւաքելու կուսակցութեան դրօշին տակ եւ առաջին անգամ ըլլալով հայութեան ներկայանալ՝ ընկերվարական, ժողովրդավարական ուսումնասիրուած առաջադրութիւններով եւ հանգամանքով:

Եւ հայութիւնը հաւասաց հայ քաղաքական մտքի զարգացման, համոզուեցաւ յեղափոխութեան անհրաժեշտութեան, ընդունեց որ կայ ելք է եւ պէտք զէնք վերցնել թուրքին դէմ, կարելի է իրականացնել ազատութեան եւ անկախութեան դարաւոր երազը: Մանաւանդ դաստիարակուած ազգի մը վերածնունդի ոգին սկսած էր սաւառնիլ զինեալ մտաւորական եւ մարտական շրջանակներու մէջ։

Զարմանալի պիտի չըլլար ուրեմն, որ մեզի ծանօթ բոլոր սրբակենցաղ եւ համազգայնացած մարտիկներն ու ֆէտայապետները նախապէս մաս կազմած ըլլային Հնչակեան կուսակցութեան յեղափոխական շարժումներուն։

Հնչակեան կուսակցութեան սկիզբի շրջանի գործունէութիւնը հարուստ է ցնցիչ եւ ազատագրական յախուռն արարքներով, այսպէս՝ յիշատակութեան արժանի են. Էրզրումի, Գում-Գափուի եւ Պապը Ալիի ցոյցերը:

Յիշատակութեան արժանի են Աղասիի գործունէութիւնը Զէյթունի մէջ, Մուրատի առաքելութիւնը Սասնոյ մէջ, Պալուս Արխանեանի, Տէրսիմի, Զեյլոյի, Դանիէլ Չաուշի, Մինաս Օղլուի, Խանազատի, Շմաւոնի, Ժիրայրի, Աշըքպաշեանի նուիրաբերումները՝ իբրեւ մարտիկ, խմբապետ, գործիչ թէ ղեկավար։

Հայ պատմութիւնը մասնաւորաբար պիտի չմոռնայ Հնչակեան կուսակցութեան մասնակցութիւնը՝ միասնական հերոսամարտային պաշտպանումներուն, որոնք, 1915ի սեւ ու դաժան օրերուն, հպարտութեան եւ ինքնապաշտպանութեան ոգի ներշնչեցին վերապրող հայ սերունդներուն եւ զանոնք զինեցին դէպի Սարդարապատ:

Հայութիւնը նմանապէս հպարտութեամբ պիտի յիշէ անունները՝ Սաքօ Նազարբէկի, Մարի Պէյլէրեանի, Շուշանիկ Կուրղինեանի, Նուարդ Ասպետի, Ակիլինէ Մուրատի եւ Նունիկ Տէր Ղեւոնդեանի, որոնք իրենց կանացիութեան միացուցին հայու առնական մաքառումի ոգին, հրապարակ իջան եւ իրենց հրայրքներով վառ պահեցին ջահը հայ յեղափոխութեան:

Ինչպէս հայութեան ու աշխարհի խղճմտանքը պիտի չներէ թուրքին կատարած աննկարագրելի զուլումները, մեր հայրենիքին բռնագրաւումը, միլիոն ու կէս հայութեան կոտորածը, նմանապէս զգացմունքով եւ ցաւումի անբացատրելի զգացումով պիտի յիշենք 120 հնչակեաններու ձերբակալութիւնն ու 20 ղեկավարներու կախաղան բարձրացումը՝ 1915ին, Կ. Պոլսոյ Պայազիտ հրապարակին վրայ: Ինչո՞ւ, որովհետեւ Հնչակեան կուսակցութիւնը, 1913ի իր 7րդ պատմական ժողովին հաստատած էր իթթիհատականներուն հայաջինջ դիւային ծրագիրը եւ զոհ գացած վաստարին հայու մը մատնութեան:

Հնչակեան կուսակցութիւնը, Հայաստանի խորհրդայնացումէն մի քանի տարի ետք լուծարքի ենթարկուեցաւ Հայաստանի մէջ. իր ուժերուն մէկ մասը հայրենիքի վարչակարգին միացաւ, միւս ուժերով, նոր վերախմբաւորումներով հետզհետէ զտաւ իր դիմագիծը, վերակերտեց ինքզինք հայ սփիւռքի մէջ, Պէյրութը ունենալով իբրեւ միջնաբերդ:

Այսօր, արդէն Հնչակեան կուսակցութիւնը իր քաղաքական, մշակութային, մարզական բարեսիրական եւ երիտասարդական աշխուժութեամբ իր նպաստի բաժինը կը բերէ հայ սփիւռքեան ազգային ոգիի եւ դատի պահպանման ու հետապնդման անյետաձգելի գործին։

Կը հասկնանք եւ կը յարգենք Հնչակեան կուսակցութեան վարած քաղաքականութիւնը Հայ Դատի, հայապահպանման եւ հայրենիքի հետ ունեցած իր յարաբերութիւններու համբով, քաղաքականութիւն մը որ անկասկած ծնունդ է այդ կուսակցութեան հայութեան ծառայելու համար որդեգրած ծրագրին։

Այս հպանցիկ թուումները հեռու են տալու համապարփակ վաստակը հարիւր տարուան թոհ ու բոհէն անցած, առաջին անգամ անկախ եւ միացեալ Հայաստանի գաղափարով նուիրուած այս կուսակցութեան։

Պատմութեան ու այսօրուայ ազգային միասնականութեան համար Ս.Դ. Հնչակեան կուսակցութեան հարիւրամեակը թող ըլլայ խթանիչ ոյժ մը, որ հայ հնագոյն այս կազմակերպութիւնը ի գործ դնէ նորանոր նուաճումներով իրագործման ձգտելու «Ամբողջական, միացեալ եւ ընկերվարական Հայաստանի», այնպէս ինչպէս արդէն 1919ի Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութիւնը պաշտօնապէս կը յայտարարէր Երեւանի մէջ:

Ողջոյն հնչակեաններուն, գնահատանք՝ իրենց անցեալի գործունէութեան եւ մնայուն յարգանք՝ 1986ին հրապարակուած հաղորդագրութեան մէջ, բացայայտուած ոգիին: Այսպէս կը կարդանք՝ *Ս.Դ. Հնչակեան կուսակցութիւնը պիտի շարունակէ իր ազգային համագործակցութեան ուղին՝ Հայկ. Դատի հետապնդման նուիրական նպատակին շուրջ համախմբելով հայութեան բոլոր հատուածները՝ նախագծուած եւ ուսումնասիրուած յստակ ռազմավարական ծրագրի մը հիման վրայ՝ մէկ հայրենիք, մէկ ժողովուրդ, մէկ ազգային դատ նշանաբանով»։*

Ահա թէ ինչպէս, գաղափարապէս մտաւորականներս, հայութեան գերագոյն շահերէն թելադրուած, ապագայի առողջ ու միասնական ծրագրի մը իրագործման ի խնդիր, ըլլալով հանդերձ տարբեր ուղիներու ճանապարհորդներ, չենք կրնար մեր համբաներու տարբերութիւններու մէջ իսկ մեր աչքերը հեռացնել մէկ ու միակ Արարատէն, Երեւանէն, չդառնալ համբորդները նոյն ուխտին, չբաժնել ճանապարհի տատասկները. չենք կրնար մեզ մշակութապէս եւ պատմականօրէն կողոպտող մարդոց դէմ մեր բռունցքները ու հոգիները չմիացնել:

Յարգանք Հնչակեան կուսակցութեան, կուսակցականի մը հաւատքով եւ գաղափարապաշտութեամբ։

ԱՐՄԷՆ ՅՕՆՈՅԵԱՆ

ՈՒՐՈՒԿՈՒԷՅ

«ՌԱՏԻՕ ԱՐՄԵՆԻԱ»ՅԻ ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹԵԱՄԲ

Մոնթեվիտէոյի «Ռատիօ Արմենիա» հայկական ռատիոժամը, որ այս տարի կը բոլորէ իր հիմնադրման 52-րդ տարին, բացի ամէնօրեայ իր երկժամ հաղորդումներէն, ազգային-հասարակական օգտակար գործունէութիւն կը կատարէ հայ համայնքի կեանքէն ներս։

Հիմնադիր և անխոնջ տնօրէն Յարութիւն Ռուբինեանի նախաձեռնութեամբ, վերջերս ռատիոժամը հանգանակութիւն նախաձեռնած է Ուրուկուէյի կրթական հաստատութիւններուն օգնելու համար։ Շուրջ երկու հազար տոլար նուիրած է Փիրիապոլիս քաղաքի երկրորդական վարժարանի հինգ նոր դասարաններու շինութեան, իսկ մօտ երեք հազար տոլար՝ Մոնթեվիտէոյի «Արմենիա» վարժարանին կից արդիական զբօսավայրի շինութեան համար, որուն մուտքի ճակտին կը զետեղուի «Հայաստան» անունը։ Կատարուած նուիրահաւաքի մնացած մասը՝ երկու հազար տոլար, կը յատկացուի Մոնթեվիտէոյի «Արմենիա» հրապարակի շատրուանի կառուցմանը։

ԵՂԵՌՆԻ 72-ԱՄԵԱԿԸ ՊՈՒԷՆՈՍ ԱՅՐԷՍԻ ՄԷՋ

(Շար. Ա. էջէն)

որմէ ետք ներկայ բազմութիւնը կը տեղափոխուէր եկեղեցւոյ շրջափակին մէջ գտնուող Նահատակաց Յուշարձանին շուրջ, ծաղկեպսակի զետեղումէն ետք խօսք կ'առնէին Ս. Սարգիսեան, Ռուս Ուղղափառ Եկեղեցւոյ եւ Անտիոքի Ուղղափառ Եկեղեցւոյ Պատրիարքութեան Առաջնորդները։ Կէսօրուան ժամերուն, հոծ թիւով արժանթինահայեր կը հաւաքուէին Սան Մարթին հրապարակ, ուր ծաղկեպսակ կը զետեղուէր Ազատարարին յուշարձանին առջեւ։

Տեղին է յիշել, թէ արժանթինեան տեղեկատուական միջոցները լայնօրէն կ'անդրադառնային Եղեռնի 72-ամեակի ոգեկոչումներուն, այդ առթիւ յօդուածներ հրատարակելով եւ հաղորդումներ կատարելով։

«ՍԱՐԴԱՐԱՊԱՏ»

«ԽՕՍՈՒՄ Է ԵՐԵՒԱՆԸ»

Միջին եւ Մերձաւոր Արեւելքի համար տրուող հաղորդումները լսեցէք ամէն օր Գահիրէի ժամանակով՝ 17.30էն մինչեւ 22.00 (Երեւանի ժամանակով՝ 20,30էն մինչեւ առաւօտեան 01.00), կարճ ալիքով՝ 49 եւ 60 մետր եւ միջին ալիքով՝ 347 մետր, կամ համապատասխանաբար 6065, 4990 եւ 864 քիլոհերց յաճախականութեամբ։

Երեկոյեան ժամը 5,30էն մինչեւ 6.30ը կարելի է լսել հայերէն հաղորդումները (լուրեր, քաղաքական մեկնաբանութիւն, երաժշտութիւն, մանկական ծրագիր), 6.30էն մինչեւ 7.30ը արաբերէն հաղորդումները, 7.30էն մինչեւ 8.00ը օրուայ ծրագրի պարսկերէն եւ քրտերէն ամփոփումները, 8.00էն մինչեւ 10.00ը հայերէն հաղորդումները (գրական, թատերական, երաժշտական, մշակութային եւ քաղաքական հաղորդումներն ու երիտասարդական «Կռունկ», «Խօսում են նամակները», «Հարազատի ձայնը», «Սփիւռքահայ կեանք» եւ «Վերջին լուրեր» ծրագրերը):

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ
ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹԵԱՆ-ՌԱԴԻՈՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԷՆ
ԵՒ ՍՓԻՒՌՔԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԿԱՊԻ ԿՈՄԻՏԷՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ ԵՆ ՌԱԴԻՈՄՐՑՈՅԹ

1987 ԹՈՒԱԿԱՆԻ ՄՐՑՈՅԹԻ ՀԱՐՑԵՐԸ.

1.- Ինչպէս գիտէք, 1917 թ. Դեկտեմբերի 29-ին Ռուսաստանի ժողովրդական կոմիսարների խորհուրդը դեկրետ ընդունեց Թուրքահայաստանի մասին։ Խնդրում ենք յայտնել ձեր կարծիքը այդ դեկրետում առաջ քաշուած իւրաքանչիւր հարցի վերաբերեալ:

2.- Ձեր կարծիքով, որո՞նք են սփիւռքահայութեան միասնութեան հիմքերը (օրինակի համար, հայրենիքի շուրջ համախմբումը, հայապահպանումը, պայքարը յանուն խաղաղութեան և սոցիալական արդարութեան, հայասփիւռքեան կազմակերպութիւնների ուժեղացումը, մշակութային կեանքի աշխուժացումը, հայոց լեզուի ուսուցումը, հայ եկեղեցու համախմբող տարրերի ուժեղացումը, հայ դատը եւ այլն) և նրանցից իւրաքանչիւրի տեղն ու դերը։

3.- Թէ ինչո՞ւ Սովետական Հայաստանը համայն հայութեան հայրենիքն է։

ՄՐՑՈՅԹԻ ՅԱՂԹՈՂՆԵՐԸ ԿԸ ՍՏԱՆԱՆ ՀԵՏԵՒԵԱԼ ՄՐՑԱՆԱԿՆԵՐԸ

Երկու առաջին մրցանակ — զբօսաշրջիկային անվճար շրջագայութիւն Սովետական Հայաստանում (երկու շաբաթով)։

Չորս երկրորդ, տասը երրորդ և յիսուն խրախուսական մրցանակներ (թանկարժէք յուշանուէրներով)։

ՄՐՑՈՅԹԻ ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄԿԷՏՆ Է 1987 Թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 1-Ը:

ՄՐՑՈՅԹԻ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

Առողջապահական

ՔՈԼԵՍԹԵՐՈԼԷ՞Ն ՊԷ՞ՏՔ Է ՎԱԽՆԱԼ

Քոլեսթերոլ, քիմիական անուն մը, որ քանի մը տարիէ ի վեր ամէնուն բերանն է։ Շատերը սարսափահար են, տարին քանի մը անգամ քննել կու տան և եթէ չափը շատ է, սաստիկ պահեցողութեան կը սկսին։

Իրականին մէջ, քոլեսթերոլի հարցը լուծուած չէ։ Շատ կէտեր, որոնք դեռ երէկ ծանօթ կը կարծուէին, վէճի նիւթ են նորէն։

Չափազանց քոլեսթերոլը պնդերակութիւն չէ անպայման։

Գիտենք թէ այս նիւթը խաւ կը կապէ երակներու ներքին երեսին վրայ, երակը կը կարծրանայ և կը ձգտի խցուելու։ Երբ այս պատահի սրտի թագերակներուն, բացայայտ է վտանգը։ Վիճակագրութիւններ ցոյց կու տան, թէ երեք անգամ աւելի են երակային արկածները՝ չափէն աւելի քոլեսթերոլ ունեցող անձերու մօտ։ Ուրեմն քոլեսթերոլը կը նկատուի յանցաւորը, սակայն իրողութիւնը այդ չէ։ Կը հաստատուի հետզհետէ, որ բարձր քոլեսթերոլ ունեցող անձեր ենթակայ չեն պնդերակութեան, իսկ շատեր՝ որ բնաւ քոլեսթերոլ չունին, կը ցուցադրեն երակային կուտակումներ։

Ե՞րբ պէտք է մտահոգուիլ։

Անփոփոխ և ամէնուն պատշաճ օրէնք մը չկայ քոլեսթերոլի չափին մէջ։ Մէկէն միւսը կը փոխուի և անոնք որ քիչ ունին այդ նիւթէն՝ իրենց արեան մէջ, նուազ վտանգի տակ չեն միշտ։ Արիւնը, այդ կերպով կ'արգիլէ որ կուտակուի քոլեսթերոլը։ Սաղձային արտաթորումը աւելցնելով

(Շար. տես էջ 4)

00380 0076

Ս.Դ.Հ.Կ.
100 ԱՄԵԱԿ
1887-1987

ԽՐԻՄԵԱՆ ՀԱՅՐԻԿԸ ՓԱԽՑՆԵԼՈՒ ՓՈՐՁ
(ԸՆԿ. Ռ. ԽԱՆ ԱԶԱՏԵԱՆԻ ՅՈՒՇԵՐԷՆ)

Հնչակեան կեդրոնում մանրամասն քննութեան առանք, թէ ի՞նչպէս պիտի կարողանանք օգտագործել Խրիմեան Հայրիկին, թէ ինչպէ՞ս եւ ի՞նչ եղանակով ես պիտի դուրս բերեմ Խրիմեանին Երուսաղէմից, եթէ նա համաձայնութիւն տայ։

Նախ պիտի գնայի Եգիպտոս՝ Աղեքսանդրիա, որտեղ մենք արդէն Հնչակեան մասնաճիւղ ունէինք՝ շնորհիւ Պոլսից այնտեղ փախած մեր ընկեր Գ. Աչըգպաշեանի։ Սրա միջոցով եւ մի-երկու ճարպիկ, տեղական լեզուներին ու պայմաններին ծանօթ օգնականներ պիտի գտնէի, որոնք նոյնպէս պիտի գային յետոյ Եաֆֆա կամ Երուսաղէմ, երբ Խրիմեանի համաձայնութիւնը ստացած լինէի։

Ամէն ինչ ծրագրելուց յետոյ, Խուշպուլեանի հետ ճանապարհ ընկանք Մարսէյլ, ուր հասանք Մայիս 1-ին, 1891 թուի վաղ առաւօտեան: Բանուորական տօնի երկրորդ տարին էր։ Գլխաւոր փողոցներում մենք աւելի շատ զօրք տեսանք, քան բանւորներ։ Ֆրանսական կառավարութիւնը, բանուորական անկարգութիւնների վախից դրդըւած, իր ամբողջ զօրաբանակը, թէ ձիաւոր եւ թէ հետեւակ, փողոց էր դուրս բերել։ Բանուորները հանգիստ կերպով շրջում էին մայթերի վրայ, իսկ զօրքը փողոցների ամբողջ երկայնութիւնն էլ բռնել, նրանք քայլում էին կողք կողքի լուռ, անխօս, որպէս երկու ոխերիմ թշնամիներ։ Մերթ ընդ մերթ բանուորների շարքերից vive l'armée (կեցցէ բանակը) աղաղակն էր լսւում, բայց մարում էր օդի մէջ բոլորովին անարձագանգ։ Ձիաւոր զինուորները իսկ եւ իսկ եգիպտական սֆինքսների տեսքն ունէին։

Մարսէյլից Պոլիս մեկնող նաւը դուրս եկաւ մի օր առաջ, այնպէս որ նախ Խուշպուլեանին ճանապարհեցի եւ յետոյ միայն ինքս Աղեքսանդրիա ուղեւորւեցի։

Աղեքսանդրիայում միայն մի քանի օր մնացի։ Աչըգպաշեանի հետ պէտք եղածը կարգադրելուց եւ պայմանաւորւելուց յետոյ, ճանապարհւեցի դէպի Եաֆֆա, իսկ այն տեղից էլ կառքով (երկաթուղին դեռ չէր կառուցւած) Երուսաղէմ։ Ոչ մի բան չէի վերցրել հետս. պայուսակս թողել էի Աղեքսանդրիա, իսկ հետս վերցրել էի միայն ճամբորդական վերմակս եւ մի ֆրանսերէն գիրք՝ ճանապարհին կարդալու համար։ Բայց ի՞նչ կարդալ, աչքերս անցնում էին տողերի վրայով, տեսնում էի, որ գրքի երեսը վերջացաւ, բայց ոչինչ չէի հասկացել, ոչինչ չէր մտել գլուխս։

Եաֆֆա հասնելուց յետոյ արդէն գիրքը մի կողմ դրի։ Զննում էի քաղաքը, ծանօթանում նրա ոլոր-մոլոր փողոցներին, դիտում էի նաւահանգստի դիրքը, մի խօսքով հետազօտում էի այն բոլոր պայմանները, որ ինձ անհրաժեշտ էին Խրիմեանին փախցնելու համար։

Ի հարկէ բոլորովին անհրաժեշտութիւն չկար, որ անպատճառ Եաֆֆայի նաւահանգստով փախցնէինք մեր կենդանի աւարը եւ կամ Երուսաղէմից դուրս գալուն պէս, փախուստի մասին մտածէինք։ Աքսորականը անհետանալուն պէս կառավարութիւնը ամենից առաջ նրան Եաֆֆայում եւ դուրս գնացող նաւերի մէջ պիտի փնտռէր։

Այդ բանը շատ լաւ իմանալով, մենք Աղեքսանդրիայում որոշել էինք՝ Երուսաղէմից նախ ցամաքի ճանապարհով Եաֆֆայի հակառակ կողմը գնալ, ծպտուած ապրել նախօրօք պատրաստուած տեղերում եւ ապա՝ մի քանի օր անցնելուց յետոյ միայն ճանապարհ ընկնել դէպի յարմարագոյն նաւահանգիստը։

Մինչեւ Երուսաղէմ հասնելս

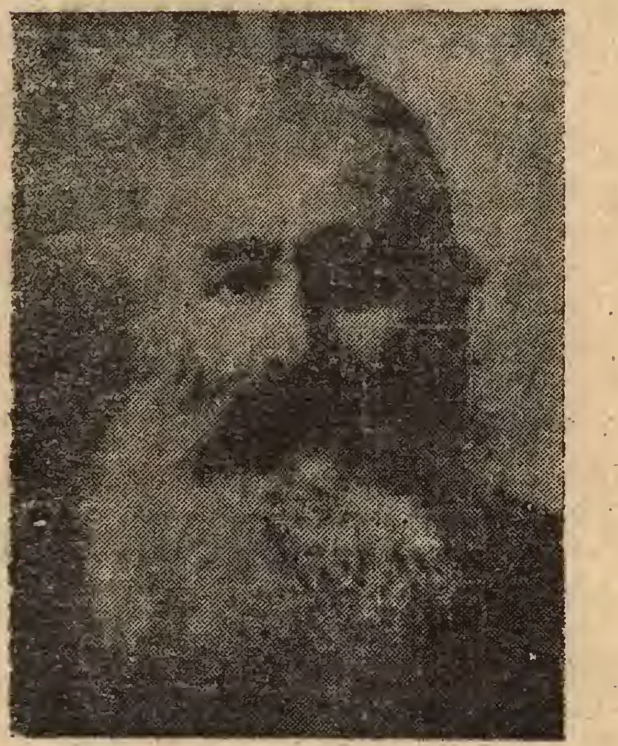

ԽՐԻՄԵԱՆ ՀԱՅՐԻԿ

ինձ զբաղեցնում էր մի այլ չափազանց կարեւոր հանգամանք. ի՞նչպէս պայմանների մէջ էր պահւում աքսորական Խրիմեանը, ո՞ր աստիճան խիստ է նրա վրայ եղած հսկողութիւնը, թոյլատրւո՞ւմ է արդեօք ուխտաւորներին նրա հետ ազատ տեսնուելու, թոյլատրւո՞ւմ է նրան վանքի պատերից դուրս գալ, շրջապատուած չէ՞ արդեօք լրտեսներով, պիտի կարողանա՞մ նրա հետ տեսնուել եւ նպատակս յայտնել. իսկ եթէ առաջարկութիւնս ընդունի, ի՞նչ ձեւով պիտի նրան վանքի պատերից դուրս հանել, կարելի պիտի լինի՞ արդեօք դռնապանին կաշառել եւ գիշեր ժամանակ վանքի դուները բանալ տալ. կը համաձայնուի՞ Խրիմեանը արդեօք ծպտուել, հրէական հագուստ հագնել եւ կամ հարկ եղած դէպքում մօրուքը խուզել։

Այս հարցերի անվերջ շարանները խռնւում էին ուղեղումս Եաֆֆայից Երուսաղէմ տանող 10-12 ժամուան ամբողջ ճանապարհին ընթացքում, եւ ի հարկէ, առանց պատասխանի էի մնում։

Մի հանգամանք միայն ինձ յոյս էր ներշնչում, այդ բոլոր դժուարութիւնները յաղթելու։

Աղեքսանդրիայում ինձ ասել էին, որ Խրիմեանի մօտ մի շատ վստահելի եւ չափազանց հաւատարիմ վանեցի երիտասարդ սպասաւոր կայ, Սահակ անունով, որի միջոցով էլ պիտի կարողանայի բանակցել Խրիմեանի հետ եւ իմ առաջին օժանդակողն էլ նրան պիտի ընտրէի։ (Այդ Սահակը վերջը դարձաւ Կորիւն վարդապետ)։

Երեկոյեան ժամը 9-ն էր, որ Երուսաղէմ հասայ եւ Սուրբ Յակոբայ վանքի դրանն իջայ։

***

Չնայելով, որ ճրագները նոր էին վառել, բայց վանքի դարպասն արդէն փակ էր։ Դժուարութեամբ բանալ տուի դուռը, չէին ուզում ներս թողնել, ուշ լինելու պատճառով։

Դուռը բացող Օտարաշէն ինձ առաջնորդեց մի սենեակ, տուեց մի կտոր մոմ վառելու եւ հեռացաւ։ Սենեակը երկրորդ յարկումն էր, առաստաղը կամարապատ եւ այնչափ ցած, որ կարճահասակ լինելով հանդերձ, գլուխս դպչում էր առաստաղին: Յատակը պարզ գետին էր, հողով ծածկուած եւ կիսով չափ միայն խսիր փռած։ Վերմակս փռեցի այդ խսիրի վրայ, պղակս ծալեցի բարձ շինեցի եւ թիկն ընկայ վրան։

Մի քանի րոպէ հանգստանալուց յետոյ, սկսեցի պատուհանից դիտել, հասկանալու համար, եթէ արդեօք ի՞նչ է ներկայացնում իրանից այդ վանական միջնաբերդը։

Թէեւ լուսնեակ գիշեր էր, բայց որոշ չէր երեւում. Նկարւում էր միայն մի ընդարձակ բակ, շրջապատուած նոյնպիսի երկյարկանի խուցերով, ինչպէս իմ իջեւանն էր, ոչ մի տեղ ճրագի լոյս չէր երեւում։ Ձէն չէր լսւում նոյնպէս եւ ոչ մի ձայն, կեանքն արդէն կանգ էր առել եւ ամէն ինչ թաղուել էր լռութեան ու խաւարի մէջ։ Այս էլ պիտի ասեմ, որ Զատկական տօներն արդէն անցել էին, եւ բոլոր ուխտաւորները ցրուել գնացել էին։

Նորից թիկն ընկայ ու մտածմունքների մէջ ընկղմւեցի։ «Երուսաղէմումն եմ արդէն, — ասում էի ինքս ինձ, — բայց պիտի յաջողուի՞ արդեօք ինձ կատարել այն միսիան, որի համար եկել եմ։ Ամէն դժուարութիւն կը յաղթահարուի միայն թէ Հայրիկը ընդունի առաջարկս եւ համաձայնի փախչել։ Բայց ինչո՞ւ չպիտի համաձայնի, չէ՞ որ այս րոպէիս ինքն էլ աքսորական է եւ ցանկացող հէնց իր այս գրութիւնից ազատուել եւ իր կեանքի վերջին տարիները ազատութեան մէջ անցկացրել։ Ա՜խ, միայն թէ կարողանամ նրան տեսնել եւ խօսել ինչ որ հարկն է։ Ամենից առաջ պէտք է այս հասարակ Օտարաշու հետ բարեկամանալ եւ նրա միջոցով գտնել Խրիմեանի սպասաւոր Սահակին։

Շատ էի աշխատում քնել ու փոքր ինչ կազդուրուել, բայց չէր յաջողւում. քունը մօտ չէր գալիս աչքերիս։

Ծառայի տուած մոմը վաղուց արդէն վառուել սպառուել էր, իսկ ես շարունակում էի մնալ արթուն աչքերս բաց պառկած։

Լուսաբացին վանքի զանգակները հնչեցին, եւ կեանքը սկսեց զարթնել։ Ժառանգաւորաց դպրոցի սաները, զոյգ-զոյգ շարւած, եկեղեցի էին գնում։ Փորձեցի վեր կենալ եւ՝ որպէս ուխտաւոր եկեղեցի գնալ, բայց չկարողացայ. քունս տանում էր եւ սաստիկ յոգնածութիւն էի զգում: Սակայն, Օտարաշէն չթողեց ինձ երկար քնել։

Նա դուռս թակեց՝ յայտնելով, որ հիւրընկալ Արքազանն ինձ սպասում է։ Ճար չկար, վեր կացայ, երեսիս սառը ջուր քսեցի եւ դուրս եկայ։

Հիւրընկալ եպիսկոպոսը, ինձ իր խուցը առաջնորդեց եւ սովորական հարց ու փորձից ու դարբաս ստանալուց յետոյ, Օտարաշուն կանչեց ու յանձնա-

(Շար. տես էջ 4)

ՅԻՇԵԼՈՎ՝ ՕՆՆԻԿ ՃԱՄՊՈՒԼԵԱՆԸ

Տասնամեակ մը Պէյրութ ապրած եմ։ Օրերը շքեղ էին որովհետեւ մենք երիտասարդ էինք եւ ունէինք շքեղ երազներ ու մեր երազին հետեւելու կամք ու վճռակամութիւն, այդ օրերուն:

Անա այդ տարիներուն, Պէյրութի մէջ ստեղծուեցաւ «Գրական Շրջանակ»-ը: Շրջանակին մաս կը կազմէին տարբեր ուղղութիւններէ երիտասարդներ. կային աւագներ ալ.

Այդ աւագներէն մէկն Ցարութիւն Կուժունին էր, Մէկը, որ համակ եռանդ էր ու նուիրում:

Ցարութիւն Կուժունի մէկ քանի զեկոյց պատրաստեց «Գրական Շրջանակ»-ի տղոց համար։ Այդ ելոյթները ունէին քաղաքական ջիղ մը կը յայտնաբերէին ու մեզ կը մղէին պայքարի:

Ժամանակ մը ետք, Կուժունին, անկախ «Գրական Շրջանակ»-էն, եւ այս շրջանակի գործունէութեան մասնակցելով հանդերձ ձեռնարկեց տալ դասախօսութիւններու շարք մը որոնք գրականէ աւելի փիլիսոփայական կնիք ունէին։

Ու անա մեր տեսադաշտին կու գային անգլիացի, ֆրանսացի, գերման եւ այլ ազգերու պատկանող փիլիսոփաներ. Սէն Սիմոն, Օվէն, Ֆուրիէ, Մարքս, Ֆէյրպախ, Էնկելս, Չերնիշեւսկի. յիշելու համար մէկ քանի անուն:

Հոն կը ծեծուէին սոցիալիզմի հարցերը:

Խանդավառ էինք բոլորս ալ։ Ու այս դասախօսութիւնները կ'ըլլային առիթ, որ մենք, յաճախ հանդիպինք «Արարատ» Օրաթերթի խմբագրատունը զիրար փնտռելով:

Հոն, խմբագրատան մէջ մեծաներկայ էր Օննիկ Ճամպուլեանը, ժպիտը իր դէմքին:

Կը զրուցէինք իր հետ: Լաւ խօսակից էր. «Արարատ» օրաթերթի վարչական պատասխանատու:

Հիմա, երբ թերթերը գուժեցին մահը Օննիկ Ճամպուլեանին, մտածեցի - անա անյայտ զինուոր մը եւս, որ կը բաժնուի մեզմէ.

Սփիւռքի մէջ օրաթե՞րթ հրատարակել: Գիտե՞ն է կը կարծէք: Եւ օրաթերթի մը վարչական պատասխանատուն ըլլալ ամբողջ տասնամեակնե՜ր... Թուղթի համար դրամ պէտք է: Գործաւորին համար դրամ պէտք է. Մելանի սղած է: Օգնող չկայ. Մէկը տարի մը թերթ ստացեր ու դահեկան մը չէ տուեր: Ու այսպէս առօրեայ մաշեցնող մտմտուքներ որոնք կը ծանրանան օրաթերթի մը վարչական պատասխանատուի ուսերուն:

Օննիկ Ճամպուլեանը ժպտալով տարաւ այս ծանր բեռը տասնեակ ու տասնեակ տարիներ. Ես վերջին երեսուն տարիները գիտեմ. Աւելի ըլլալու է:

Պէյրութ ապրած օրերուս, որպէս «Արարատ»-ի բաժանորդ, անձամբ կը ներկայանայի դրամ մուծելու համար.

Եւ օրին մէկը, երբ որոշեցի անցնիլ Եւրոպա, ուսումս շարունակելու, պարտք սեպեցի երթալ «Արարատ»-ի խմբագրատունը ցտեսութիւն ըսելու համար:

Հոն էր մեծաներկայ Օննիկ Ճամպուլեանը. Ի լուր մեկնումիս, յուզուեցաւ եւ ըսաւ.- Չկարծես թէ կը նեղուիմ բաժանորդ մը կորսնցնելուս համար. Եւրոպայէն դրկէ հասցէդ եւ այնքան ատեն որ ուսանող ես իմ հաշւոյս «Արարատ» դրկեմ քեզի.

Ես մեկնեցայ ու տարիներ ետք վերադարձայ.

Նոյն Օննիկ Ճամպուլեանը գտայ «Արարատ»-ի խմբագրատան մէջ, նոյն ժպիտը դէմքին:

Ամբողջ կեանք մը նուիրում Հայ Մամուլին. Ուրիշ գործ մը չէ՞ր կրնար ընել այս մարդը: Դրամ չէ՞ր կրնար վաստակել, զեխ կեանք մը չէ՞ր կրնար վարել: Չէ՞ր կրնար հարստանալ:

Կրնա՛ր: Բայց Օննիկ Ճամպուլեանին համար հարստութիւնը «Արարատ» օրաթերթի վարչական պատասխանատուն ըլլալն էր.

Հարուստ ալ մահացաւ իր պաշտօնին վրայ:

Իր անունին շուրջ ոչ մէկ անգամ աղմուկ բարձրացաւ: Ամպիոններէ չխօսեցաւ: Ցուցադրանք չըրեց: Իր տարեդարձը չտօնեցին.

Աշխատեցաւ ու մեկնեցաւ, աւանդ թողլով աշխատիլը.

Հիմա «Արարատ»ը անշուշտ կ'ունենայ նոր վարչական պատասխանատուներ, Ճամպուլեանի կտակէն:

Միայն այսպէս է, որ կը խաղաղի Ճամպուլեանի հոգին:

Սերունդ մը եւ սերունդի մը գործը, նուիրածութիւնը:

Ճամպուլեանները նուիրումի օրինակներ են:

ԲԺ. ԹՈՐՈՍ ԹՈՐԱՆԵԱՆ

Հալէպ

ՄԱՄՈՒԼԸ ԴՊՐՈՑ Է

ՋԱՀԱԿԻՐ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
7 ՄԱՅԻՍ 1987

ԾՆՈՒՆԴ

Ուրախութեամբ կը տեղականանք, թէ Երեքշաբթի 28 Ապրիլ 1987ին, տէր և տիկին Կարապետ և Մանուշակ Շահպէնտէրեաններ (Լոս Անճելըս) բախտաւորուած են առջինեկ մանչ զաւակով մը, զոր անուանակոչած են Սեյժ։

Այս բարեբաստիկ առթիւ, «Ջահակիր» ջերմօրէն կը շնորհաւորէ նորածինին ծնողքը, մեծ հայրերն ու մեծ մայրերը՝ տէր և տիկին Գրիգոր և Սօֆի Շահպէնտէրեաններն ու տէր և տիկին Վարդգէս և Սառա Սահակեանները (Լոս Անճելըս), ինչպէս նաեւ ընտանեկան բոլոր պարագաները, և երջանիկ ու առողջ կեանք կը մաղթէ նորածինին։

ՖՈՒԹՊՈԼ

«ԱՀԼԻ» ՅԱՂԹԵՑ ՔԵՆԻԱՅԻ «ՖՈՒՀՈՒՏ»ԻՆ

Անցեալ Ուրբաթ, 1 Մայիս 1987, երեկոեան ժամը 9-ին, Գահիրէի մարզաւանին մէջ, Ափրիկէի ախոյեան ակումբներու 1-16 երթի մրցումին, «Ահլի»ի խումբը փառաւոր յաղթանակ մը տարաւ Քենիայի «Ֆուհուտ» խումբին դէմ 6-0 արդիւնքով։

Դարձի մրցումը տեղի պիտի ունենայ Քենիայի մէջ, Կիրակի 17 Մայիսին։

Վստահ ենք, թէ այս յաղթանակով «Ահլի»ի խումբը որեւէ դժուարութեան պիտի չհանդիպի դարձի մրցումին։

«ՆԱՔԱՆԱ ՌԷՍՏԻՖՐԼՍ - ԶԱՄԱԼԷՔ 1-0

Նոյնպէս Ափրիկէի ախոյեան ակումբներու ախոյեանութեան 1-16 երթ մրցումին, անցեալ Կիրակի 3 Մայիսին Զամպիայի Քիթուվի քաղաքին մէջ, տեղւոյն «Նաքանա Ռէստֆրլս» խումբը յաղթեց «Զամալէք»ի խումբին 1-0 արդիւնքով։ Կոլը նշանակուեցաւ մրցումին վերջաւորութեան հինգ վայրկեան մնացած։

Վստահ ենք, թէ դարձի մրցումին որ տեղի պիտի ունենայ 15 Մայիսին Գահիրէի մէջ, «Զամալէք» իր կարելին պիտի ընէ 2-0 արդիւնքով յաղթելու, կարենալ մասնակցելու 1-էն դ փուլին։

Խ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ 50ՐԴ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ ԳԾՈՎ

ԶԵՆԻԹ - ԱՐԱՐԱՏ 0-0

Ս. Միութեան Բարձրագոյն Լիկայի ախոյեանութեան մրցումներուն գծով, անցեալ Շաբաթ, 2 Մայիսին, Լենինկրատի «Զենիթ»ը հիւրընկալեց Երեւանի «Արարատ»ը։ Մրցումը աւարտած է ոչ ոքի, 0-0 արդիւնքով։

«Արարատ»ի յաջորդ մրցումը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Կիրակի, 10 Մայիսին, Երեւանի «Հրազդան» մարզադաշտին վրայ Լանչխութի «Գուրիա» խումբին դէմ։

ՍՈՒՍԵՐԱՄԱՐՏ

ԱՐՄԷՆ ՆԱՒԱՍԱՐԴԵԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԱԽՈՅԵԱՆ

Մոսկուայի մէջ տեղի ունեցող Խ. Միութեան սուսերամարտի ախոյեանութիւնը վերջ գտաւ մեծ անակնկալով մը, երբ երեւանցի մարզիկ՝ Արմէն Նաւասարդեան արձանագրելով 7 յաղթանակ ու միայն մէկ պարտութիւն, առաջին անգամ ըլլալով գարձաւ երկրի ախոյեան։

ԽՐԻՄԵԱՆ ՀԱՅՐԻԿԸ ՓԱԽՑՆԵԼՈՒ ՓՈՐՁ

(Շարունակութիւն Գ. էջէն)

բարեց, որ ինձ առաջնորդի՝ Սուրբ Յակոբայ պարիսպներէն մէջ գտնուող սրբավայրերն այցելելու։ Այդ հանգամանքն ինձ շատ ուրախացրեց, որովհետեւ, ամբողջ օրը առիթ պիտի ունենայի Ստեփանոսի հետ լինելու։ Աւելի մեծ եղաւ ուրախութիւնս, երբ ինձ պէտք եղած տեղեկութիւններն Ստեփանոսից աւելի շատ եւ դիւրութեամբ ստացայ, քան մտածում էի։

Միանգամայն անտեղեակ ձեւանալով Երուսաղէմի գործերից, ես հարց ու փորձ արի, թէ արդեօք ի՞նչ ականաւոր հոգեւորականներ կան Երուսաղէմում։ Ստեփանոսին ի շարս այլ անունների յիշեց և Խրիմեանի անունը, յայտնելով միաժամանակ, որ նա միանգամայն մատչելի է բոլոր ուխտաւորներին։

Ճաշարան երթալու ատեն քեզի կը ցուցնեմ Խրիմեան Սրբազանի սենեակը, — ասաց նա։

(Վերջը յաջորդով)

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Կը խնդրենք արտասահմանի մեր այն բաժանորդներէն, որոնք ցարդ չեն ղրկած իրենց բաժնեգինը, բարի ըլլան մեզի փութացնելու զայն, դիւրացնելու համար մեր գործը։ Չէք կամ մանդա-փոստ ղրկել «ZAVEN BALAVAN»ի անունին եւ ուղարկել փոստարկղ թիւ 2111, Գահիրէ (11511), Եգիպտոս։

0078

«ՋԱՀԱԿԻՐ»ԻՆ

Իրենց սիրեցեալ հարսին՝ ողբ. Վիքթորիա Կէրիկեանի մահուան առաջին տարելիցին առթիւ և անոր քաղցր յիշատակին սեւարք Միհրան, Մուշեղ և օր. Լիւսի Կէրիկեաններ կը նուիրեն 30 եգ. ոսկի։

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՈՍԿԻՈՎ)

Իրենց սիրելի որդւոյն՝ տէր և տիկին Կարապետ և Մանուշակ Շահպէնտէրեաններուն (Լոս Անճելըս) առջինեկ մանչ զաւակով մը բախտաւորուելնուն ուրախ առթիւ, տէր և տիկին Գրիգոր և Սօֆի Շահպէնտէրեաններ կը նուիրեն.

Հելպ. Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարին	50
«Արեւ»ին	50
«Ջահակիր»ին	50

Տիար Նուպար Կէրիկեան և զաւակները՝ Լուսին և Արա, տիար Համբարձում Եէնիգօմշուեան (Մ. Ն.) իրենց սիրեցեալ կողակցին, մօր և քրոջ՝ ողբ. Վիքթորիա Կէրիկեանի մահուան առաջին տարելիցին առթիւ եւ անոր քաղցր ու անմոռանալի յիշատակին կը նուիրեն.

Հայկական Ընթերցասրահին	40
«Ջահակիր»ին	40
Գահիրէի Աղքատախնամին	30
Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	30
Հայ Կարմիր Խաչին	20
Գալուստեան Ազգային Վարժարանին	20
«Արեւ»ին	10
«Յուսաբեր»ին	10

(Ստանալ «Ջահակիր»էն)

Իր ամենասիրելի յաւերժ անմոռանալի ամուսնոյն ողբացեալ Գառնիկ Յակոբեանի ցաւալի մահուան առաջին տարելիցին և անոր անհուն կսկծալի միշտ անմար յիշատակին, այրի տիկին Անուշ Յակոբեան կը նուիրէ.

Հէլիոպոլսոյ Ամենայն Սրբոց գերեզմանատան բարեզարդման	20
Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	20
Գալուստեան Ազգային Վարժարանին	20
Նուբար Իսթ Հայկ. Ակումբին	20
Աղեքսի Ս. Պօղոս - Պետրոս Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	20
Պօղոսեան Ազգ. Վարժարանին	20
«Արեւ»ի ֆոնտին	20
«Յուսաբեր»ի ֆոնտին	20
«Ջահակիր»ի ֆոնտին	20

(Ստանալ Գահիրէի Ազգային Առաջնորդարանէն)

Ողբ. Նուպար Զորայեանի մահուան տխուր առթիւ, փոխան ծաղկեպսակի տէր և տիկին Կարպիս Սաղըճեան կը նուիրեն.

Հայկական Ընթերցասրահին	10
Կոկանեան Սրահին	10

(Ստանալ «Արեւ»էն)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀԻՆ

Ողբացեալ Նուպար Զորայեանի կսկծալի մահուան տխուր առթիւ, վասն ցաւակցութեան կը նուիրէ.

Ճանիկեան ընտանիք	10

ՀԱՅ ԹԵՐԹԸ ԸՆԿԵՐՆ Է ՀԱՅ ՏԱՆ

0Ր383

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Տիար Նուպար Կէրիկեան եւ զաւակները՝ Լուսին եւ Արա, տիար Համբարձում Եէնիգօմշուեան (Ա. Մ. Ն.), Կէրիկեան ընտանիք եւ համայն պարագաները կը ծանուցանեն, թէ Կիրակի 10 Մայիս 1987 Հէլիոպոլսոյ ազգային գերեզմանատան Ամենայն Սրբոց մատրան մէջ, յետ աւարտման Ս. Պատարագի, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի իրենց սիրեցեալ կողակցին, մօր, քրոջ եւ ազգականին՝

ՈՂԲ. ՎԻԳԹՈՐԻԱ ԿԵՐԻԿԵԱՆԻ (ԾՆԵԱԼ ԵԷՆԻԳՕՄՇՈՒԵԱՆ)

մահուան առաջին տարելիցին առթիւ։

Ինչպէս նաեւ

ՈՂԲ. ՍԱՐԳԻՍ, ՆՈՒԱՐԴ, ԼՈՒՍԻՆ ԵԷՆԻԳՕՄՇՈՒԵԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՍԻՐՄԷՆԵԱՆԻ

խաղաղ յիշատակներուն։

Հանգուցեալներուն յիշատակը յարգողներէն կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ։

ՆԿԱՐՉԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ ԱՆՆԱ ՊՕՂԻԿԵԱՆԻ

ՏՈՔԹ. ՌԱԿԱՊԻ ՑՈՒՑԱՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

3, Էլ Նիլ պողոտայ, Կիզէ, Շէրաթոն պանդոկին կից

Բացումը տեղի ունեցաւ Երկուշաբթի, 27 Ապրիլ 1987-ին

Ցուցահանդէսը բաց կը մնայ մինչեւ 26 Մայիս 1987, առաւօտեան ժամը 10էն կէսօրէ ետք ժամը 7ը։

ՍԻՐԱԼԻՐ ՀՐԱՒԷՐ ԲՈԼՈՐԻՆ

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ՆԻՒԹԵՐ ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Բ. Հատոր 765 մեծադիր էջ, Պատկերազարդ

Հեղինակ ԱՐՇԱՇԷՍ Հ. ԳԱՐՍԱՇԵԱՆ

«Պատմութիւն Եգիպտահայ Բարեկարգներու, Հալէպ Զուէյլայի Գպրաստն, Խորէնեան և Գալուստեան Սզգային դպրոցներու, Գալուստեան Շրջանաւարտից Միութեան, Գրիգոր Եղիայեան կրթաթոշակի հիմնադրամին։»

Գիրքին վոխարժէքը 110 Զուիցերիական ֆրանք) ամերիկեան տոլար, արաքման ծախսով մէկասին։

Չէքով առաքել հետեւեալ անունին U.G.A.B. - LAUSANNE

Հասցէ. U. G. A. B.
3, Chemin du Cap
1006 Lausanne (Suisse)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Պարզ փոստ	օդային փոստ
Եգիպտոսի բաժանորդներուն	400 Ե.Դ	—
Արաբական երկիրներ	—	5 տոլար
Եւրոպայի, Ամերիկայի, Գանատայի, Աւստրալիոյ եւ այլ երկիրներու բաժանորդներէն	15 տոլար կամ 20 Սթեռլին	30 տոլար

ՔՈԼԵՍԹԵՐՈԼԷՆ ՊԷ՞ՏՔ Է ՎԱԽՆԱԼ

(Շարունակութիւն Բ. էջէն)

կը զօրացնէ անոր արտաքսումը։ Կը ձգտի շարժման մէջ դնել հաստատուած քոլեսթերոլը եւ աշխատելու մէջ դնել լեարդը։

Ուտելիքներու մէջ պէտք է ջնջել ուղ՝ ղ, հորթին վերնալանջքը, ոսպէ և այն բոլոր ուտելիքները՝ որոնք քոլեսթերոլ կը պարունակեն, տապկուած կերակուրներ, թացաններ, ըմպելիներ, գինի։ Սահմանափակել շաքարային նիւթեր, հաց, կարկանդակ, անուշեղէն երշիկներ, իւղոտ ձուկ, պանիրներ, գարեջուր, օղի։

Յանձնարարելի են՝ թարմ պտուղներ, բանջարեղէն, բրինձ, կարմիր եւ անճարպ միս անսեր կաթ, թարմ հաւկիթ, թարմ կարագ, ձէթ, եգիպտացորենի և այլ բուսական իւղեր, հանքային ջուրեր։

ՏԷՕՔՄԷՃԵԱՆ ԿԸ ՏԵՍԱԿՑԻ ԹԷԶԸՐԻ ՀԵՏ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

Մարկարի Թէզըրի մասին իր կարծիքը յայտնելով, Տէօքմէճեան ըսած է, թէ ինք շատ լաւ տպաւորուած է եւ իր կարծածէն աւելի ջերմ գտած է «Մարկարեան Տիկինը»։

ՃԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

چاهاكير
جريدة أسبوعية
ص.ب ٢١١١ بالقاهرة ج.ع.م. ت ٩٣٤٩٠٨
صاحبة الامتياز : السيدة عايدة سيروبيان (بالإنابة)

TCHAHAKIR
HEBDOMADAIRE ARMENIEN
B.P. 2111 Le Caire (R.A.U.) • Tél. 934908
Adresse Télégraphique: TCHAHAKIR, Cairo
Rédacteur en chef: SARKIS BALAYAN

Հիմնուած 1948

Արտօնատէր — ԱՅԻՏԱ ՍԵՐՈՎԲԵԱՆ
Սեփականատէր՝ խմբագիր — ՍԱՐԳԻՍ ՊԱԼԱԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ ԹԻՒ 1095 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 14 ՄԱՅԻՍ 1987 | ՀԱՏԸ ԶԵՐԹԷ 10 Եգ. Դհկ. | عدد رقم ١٠٩٥ – الخميس ١٤ مايو ١٩٨٧

ՎԱՂՈՒԱՆ ՄՏՈՐՈՒՄՆԵՐՈՎ

ՃԱՄԲԱՅ ԲԱՑԷՔ ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻՆ

Որքա՜ն սիրտ դրինք գաղթաշխարհի մէջ վարժարան մը բանալու։

Անտեսեցինք մեր առօրեայ յոգնութիւնը, եւ եկամուտը համեստ. մուծեցինք մեր ունեցածն ու չունեցածը. զօրակոչի ենթարկեցինք մօտաւոր ու հեռաւոր մեր ծանօթներն ու բարեկամները:

Այլ տեղ, քաղաքի մը հայաշատ շրջանին, ուրիշ դպրոց մը կառուցանելու համար, որքա՜ն ժողովներ գումարեցինք՝ գիշեր ու ցերեկ, ու յաճախ՝ աքաղաղի կանչը յայտնեց մեզի, որ ա՛լ արեւը պիտի ծագի:

Լարեցինք մեր ուժերը, փռեցինք սեղանի վրայ մեր կարելիութիւնները, որոշեցինք զարնել դուռը յաջողակ հայուն, որ բանայ իր սրտին հետ՝ իր ափը հարուստ։

Ու բացինք՝ դպրոցներ քաղաքներուն մէջ օտար։

Հարկ էր կեանք տալ չոր պատերուն, շնչաւորել հայ մանուկով եւ ուսուցչով, եւ քայլ պահել միջավայրի—ժամանակի կշռոյթին։

Կառուցումի խոնջէնքը չթօթափած, զայն պահելու տագնապը կլանեց մեզ։

Մեր ծնողաց ըսինք, ահա՛ ձեզի դպրոց՝ ձեր եւ մեր զաւակներուն սիրասուն:

Կրթական տնօրէնին յանձնեցինք մեր վարժարանը, թելադրեցինք, որ հայաբոյր ծրագիր մշակէ մեր ուսանողներուն եւ գործադրէ աննահանջ:

Ան, տնօրէնը՝ փոխան ուսումնական ծրագրի հետապնդումին, իր օրերն ու տարին ամբողջ տրամադրեց՝ ամսական գոյացնելու հոգեմաշ հեւքին:

Դպրոցի բեռ բարձող ազգային մարդիկ, զգացին՝ թէ դպրոցի դուռ բանալէն աւելի՝ ամէնօրեայ յաճախանք է ու մաշում, ամէնօրեայ վարժարանի դուռ բանալ:

Իսկ բերան ծանրագոյնը՝ «զոհողութիւն» անուան տակ, դրինք հայ ուսուցչի տկար ուսերուն:

Պարզապէս անվերջ սպառում է, հոգեկան ու նիւթական ինքնահալում՝ ապրիլ դպրոցի տնտեսական հիւծող առօրեան, ի խնդիր մեր լեզուի ուսուցման ու հայակերտումի:

* * *

Դուք ըսէ՛ք թիւը հայ մանուկներուն, որ աշխարհ եկան օտարութեան մէջ, եւ կու գան տակաւին:

Ճշդեցէ՛ք համեմատականի պատկերը՝ ծնող երեխային ու հայ վարժարան գացողին:

Բաժնեցէ՛ք, ինչպէս թուաբանական գործողութիւն, նիւթական ներդրումներու գումարը, անոր վաստկած թանկագին ժամերը՝ փոքրաթիւ հայ աշակերտներու քանակով, իմանալու համար, թէ որքա՛ն սուղ արժած է հայու արիւնով սնած երեխայ մը հայացնելը՝ Մեսրոպատառ կրթական օճախի մը մէջ։

Մեր ափերուն մէջ մեծցող, ծնողքին ու ազգին մնացեալ ուժն ու նիւթականը քամող այդ քիչերուն վրայ կ'ապաւինինք՝ ընտանեկան ու հաւաքական մեր կեանքի յառաջընթացը, ներկան ու ապագան:

Վաղը... ասոնք, մեր տղաներն ու աղջիկները, պատանութիւնը ետին ձգած, գոցած դպրոցականի պայուսակները, երիտասարդական աւիւնով պիտի թակեն դուռը կեանքին ու խուժեն ներս անկէ՝ որոտաձայն:

Աղմուկով, ընդվզումով ու բռունցքով թո՛ղ մեր դուռն ալ թակեն... միա՛յն թող գան, բերեն նոր շունչ, եւ նոր արեւ մեր կեանքին:

Ճամբայ տուէ՛ք այս ուժերուն, դիտելու տղոցն իրենց կենսայորդ, ժայթքող բոցն աչքերուն, ուժը բազուկին, լու-

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 4)

ՕՏԱՐ ԴՐԱՄԱՆԻՇԻ ԱԶԱՏ ՇՈՒԿԱՆ

ՍԿՍԱՒ ԳՈՐԾԵԼ ԱՆՑԵԱԼ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ՕՐՈՒԸՆԷ ՍԿՍԵԱԼ

Դրամատնային ազատ շուկայի դրութիւնը սկսաւ կիրարկուիլ անցեալ Երեքշաբթի, 12 Մայիսէն սկսեալ:

Տնտեսութեան եւ արտաքին առեւտուրի նախարար տոքթ. Եուսրի Մուսթաֆա մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին յայտարարեց շուկայի հաստատման ու անոր աշխատանքի կանոններուն շուրջ տրուած որոշումները: Սոյն ասուլիսին ներկայ գտնուեցաւ նաեւ Կեդրոնական Դրամատան կառավարիչ տոքթ. Սալահ Համետ:

Շուկայի ստեղծումը առաջին հերթին կը նպատակադրէ եգիպտական տնտեսութեան ծառայել, օտար դրամանիշի մեծ աղբիւրներ ապահովել դրամական սպասարկութեան միջոցաւ, որ կը պարփակէ հանրային, խառն եւ սեփական դրամատուներ, ինչպէս նաեւ կը նպատակադրէ շահարկողներուն եւ արտասահմանի մէջ աշխատող եգիպտացիներուն առիթ ընծայել օտար դրամանիշեր ազգային դրամատուներու վաճառելու ազատ շուկային հաւասար ու մրցող գիներով, իսկ պետութիւնը կը յարգէ բոլորի իրաւունքը՝ պահանջի եւ մատուցման ուժերու որոշած գիներով վաճառելու իրենց դրամանիշերը:

Գաղափար մը տալու համար մեր ընթերցողներուն, կը ներկայացնենք առաջին օրուան կարգ մը օտար դրամանիշերու գնման եւ վաճառման դրամատուներու սակերը եգիպտական դահեկանով, որը փոփոխումի պիտի ենթարկուի եւ յայտարարուի ամէն օր:

	Գնում	Վաճառում
Ամերիկեան տոլար	216,5	217.-
Անգլիական սթերլին	360,9	361,8
Գերմանական մարք	120,5	120,8
Զուիցերիական ֆրանք	146,5	146,8
Հոլանտական ֆլորէն	106,9	107,2
100 Պելճիքական ֆրանք	580,9	582,3
Ֆրանսական ֆրանք	36,1	36,2
100 Իտալական լիրա	16,7	16,8
100 Ճափոնական եէն	154,6	155.-
Քուէյթի տինար	785,2	787,1
Սէուտական րիալ	56,9	57,1
Պահրէյնի տինար	521.-	522.3
Յորդանանեան տինար	605,4	606,9

Ինչ կը վերաբերի փոխանցման սակերուն, չնչին առաւելութիւն մը կը ներկայացնէ վերոյիշեալ սակերուն վրայ:

ՄԵՐ ՊԱՀԱՆՋԱՏԻՐԱԿԱՆ ՊԱՅՔԱՐԸ ԵՒ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱԿԱԶԴՈՒՄԸ

Հայ դատի հետապնդումը շատ լուրջ, ծանրակշիռ ու ծաւալուն գործ է:

Պէտք ունինք, պէտք պիտի ունենանք ծով համբերութեան ու լեռ յամառութեան, հանապարհը երկա՜ր է, շա՜տ երկար:

Մեր պահանջատիրական պայքարը պիտի տանինք բոլոր ճակատներու վրայ, Թուրքիոյ դէմ առանձին միջոցառումներով, իսկ մեծ պետութիւններու մօտ՝ քաղաքական լայն տարողութիւն ունեցող աշխատանքներով:

Թուրքիա ուրանալով ահաւոր ոճիրին պատասխանատուութիւնը եւ խեղաթիւրելով պատմական դէպքերն ու արձանագրութիւնները, կը փորձէ հայութիւնը նստեցնել ամբաստանեալի աթոռին եւ առ այժմ ձեռնարկած է հակահայ հսկայածաւալ քարոզչական աշխատանքի։

Թուրքիոյ պետութիւնը ոչ միայն չ'ընդունիր Հայկական Ցեղասպանութեան ժառանգականօրէն իրեն ինկող պատասխանատուութիւնը, հայ ժողովուրդին վերադարձնել հայապատկան բոլոր հողերը եւ կատարել նիւթական հատուցում, այլ ընդհակառակը, պետական իր ամբողջ վարչամեքենան գործի լծած է համոզելու աշխարհը որ թուրք ժողովուրդը զոհն է ջարդերուն, մեզ կ'ամբաստանէ իբրեւ եղեռնագործ՝ թուրքերու ջարդարար, աւելին, ինչպէս պատահեցաւ արդէն, հայոց ձեռամբ ջարդուած խե՜ղճ թուրքերու անիւններ պիտի յայտնաբերուին եւ յուշարձաններ ու թանգարաններ կանգնին անոնց յիշատակին Անիի, Կարսի եւ Էրզրումի մէջ։

Էվրէններ ու Էօզալներ չեն վարանիր օգտուելով դիմելու պետական ահաբեկչութեան՝ հայութեան բողոքի շարժումը ջլատելու եւ իրարու ձայնակցելով ամբաստանութեամբ յայտարարելու, որ եթէ հայերը ուժ ունին՝ թող գան ու փորձեն առնել իրենց հողերը:

Մեր ժողովուրդին դէմ գործած մահափորձէն ետք, Թուրքիա կը շարունակէ մահ տալ ճշմարտութեան, յամառօրէն եւ անպատկառօրէն կ'ուրանայ կատարուած վատահամբաւ գործը։ Իր պետական արտաքին ու ներքին քաղաքականութեան կարեւոր առաջադրանքներէն մէկը դարձուցած է մեր պահանջատիրութեան հակազդելը եւ ամէնուրեք ճնշումի տակ կ'ուզէ առնել մեր ժողովուրդին պահանջատիրական շարժումը։

Թուրքիոյ կառավարութիւնը թուրք պատմաբաններու կեղծելու եւ եղծելու բոլոր կարելիութիւնները զօրակոչելով, կը ջանան իրենց պատմութեան էջերէն ջնջել բոլոր արիւնոտ կնիքները եւ ամենէն առաջ Թալէաթներու ու Էնվերներու թողած կնիքը, որ ամէնաարիւնոտն է, ամէնադաժանը, ամէնաահաւորը:

(Շար. տես էջ 2)

ՖՈՒԹՊՈԼ

Խ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ 50ՐԴ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ ԳՏՈՎ

«ԱՐԱՐԱՏ» ՅԱՂԹԵՑ «ԳՈՒՐԻԱ»ՅԻ 3 - 2

Անցեալ Կիրակի, 10 Մայիսին, Երեւանի «Հրազդան» մարզաւանին մէջ, Բարձրագոյն Լիկայի ախոյեանութեան գծով, «Արարատ» մրցեցաւ (առաջին անգամ լլլալով) Վրաստանի Լանչխութ քաղաքի «Գուրիա» խումբին դէմ եւ յաղթեց 3 - 2 (2 - 2) արդիւնքով։

«Արարատ»ի կոլերը նշանակեցին՝ Է. Վ. Երանեան (4րդ եւ 73րդ վայրկեաններին) եւ Ա. Խաչմանեան (20րդ վայրկեանին)։

«Արարատ»ի յաջորդ մրցումը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Երկուշաբթի, 18 Մայիսին, Թիֆլիսի մէջ, տեղւոյն «Տինամօ» խումբին դէմ։

ՋԱՀԱԿԻՐ

ԵՍ ԿԸ ԾԽԵՄ ԾՆԱԾ ՕՐԷՍ Ի ՎԵՐ

Տղան բազկաթոռին վրայ նստած կը ծխէր, երբ հայրը ներս մտաւ։ Ան պահ մը չհաւատալ տեսածին, ուշադիր նայեցաւ զաւկին, որուն ռունգերէն դեռ դուրս կու գար ծուխը, հասկցաւ թէ ի՛նչ կը կատարուէր, յարձակեցաւ զաւակին վրայ, ապտակեց և գոչեց.

— Դուն ծխե՞լ սկսած ես, անպիտա՛ն։

Ծխախոտը թռաւ տղուն ձեռքէն, հայրը ոտքով փճացուց ինկած ծխախոտը, կարծես անկէ վրէժ կ՚ուզէր լուծել։

— Վայրկեան մը համբերէ հայր, մի՛ զարներ, ես հիմա չեմ ծխեր. ես ծխել սկսած եմ ծնած օրէս ի վեր։

— Ի՞նչ, դուն փոխանակ ներողութիւն խնդրելու՝ յիմար խօսքե՞ր կ՚ըսես։

— Մտիկ ըրէ հայրիկ, ես յիմար խօսքեր չեմ ըսեր, այլ իրականութիւնը և եթէ կ՚ուզես ճշմարտութիւնը լսել զսպէ բարկութիւնդ և մտիկ ըրէ, թէ ինչպէս ես սկսած եմ ծխել։

— Ի՞նչ կ՚ուզես ըսել, խօսէ՛։

— Կը յիշե՞ս հայրիկ, երբ ես նոր ծնած էի, դուն ընկերներուդ հետ սեղան նստած էիր օրօրոցիս մօտ։ Ընկերներդ եկած էին քեզ շնորհաւորելու համար, եւ դուք ամբողջ երեկոն ծխեցիք, կը ծխէիք և նորածինին «առողջութիւն» կը մաղթէիք օդին եւ ծուխի մթնոլորտին մէջ։

Եւ առաջին անգամ իմ շնչած օդիս հետ ես ծուխ ներշնչեցի։ Նիգոդինը իսկոյն ազդեց իմ թոյլ օրկանիզմիս վրայ, եւ ես քնացայ։ Ատիկա քուն չէր, այլ ուշագնացութեան նոպա մը, ատիկա իմ առաջին նիւարդային հիւանդութիւնս էր։ Այն ատեն ինծի ինչո՞ւ չզարկիր, հայրիկ։

Հայրը, որ տակաւին զայրացած կը քալէր սենեակին մէջ և կը մտածէր՝ տղուն հետ ի՛նչ ձեւով վարուելուն մասին, պահ մը ապշած որդւոյն նայեցաւ և բազկաթոռին վրայ նստելով ըսաւ.

— Շարունակէ՛։

— Մեր տան մէջ երեք հոգի կը ծխէին, դուն, հօրեղբայրս և մեծ հայրիկս։ Նիգոդինը կը շարունակէր քայքայել օրկանիզմս։ Կը յիշե՞ս հայրիկ, երբ խմած կաթըս ետ կու տայի, դուն կ՚ըսէիր. «Նան որդի, վերջին գաւաթն ալ չխմէիր», ու կը ծիծաղէիք։ Ատիկա իմ ստամոքսի հիւանդութեանս առաջին նշանն էր։

«Երբ կը ցանկայիր զիս համբուրել, ես կը ճչայի՝ քեզմէ խոյս տալով, ինչպէս խոյս կու տայի բոլոր ծխողներէն։ Ես կը զգուէի ծխախոտի հոտէն. բայց ծուխը շարունակ կը հետապնդէր զիս, և ես կը մեծնայի դառն ծուխը կուլ տալով։ Կա՛ց կամաց օրկանիզմս վարժուեցաւ նիգոդինին և ինծի սկսաւ հաճելի թուիլ ծուխին հոտը։ Կը յիշե՞ս, երբ կը պառկէիր բազմոցին վրայ զիս կը նստեցնէիր կուրծքիդ վրայ և բերնէդ ծուխի օղակներ կը հանէիր։ Ես ձեռքերս կ՚երկարէի օղակները բռնելու համար... Այն ժամանակ ինչո՞ւ չապտակեցիր, հա՛յր։

«Ես յաճախ կը հիւանդանայի, նիգոդինը քայքայած էր իմ օրկանիզմս։

«Երբ դպրոց գացի, դժուարութեամբ սորվիլ սկսայ, նիգոդինը ազդած էր ուղեղիս վրայ, յիշողութիւնս և ըմբռնողութիւնս թոյլ էին։ Դասամիջոցներուն, խաղալու փոխարէն, ես կը կանգնէի և կը դիտէի միջանցքին մէջ ծխող ոեւէ ուսուցչի ծխելու ձեւին, երբեմն ալ անոր մօտը կ՚երթայի շնչելու համար նիգոդինին հոտը։ Խաղերուն մէջէն ամենէն շատը ես ֆութպոլը կը սիրեմ և կ՚երազէի ֆութպոլիստ դառնալ, բայց երբ բակին մէջ երախաները ֆութպոլ խաղալ կ՚ուզէին՝ կողմերէն ոչ մէկը կ՚ուզէր զիս խաղընկեր ունենալ, ես շուտ կը յոգնէի, քիչ մը վազելէ ետք շունչս կը կտրէր։

«Միջին դասարաններուն մէջ ես աւելի ծուլացայ։ Յաճախ դասերէն կը բացակայէի, ինծի նման քանի մը ընկերներ գտայ և անոնց հետ սկսայ ծխել։ Արդէն երկրորդ տարին է որ նախաճաշի համար տուած դրամներովդ ծխախոտ կը գնեմ։

«Փիշերները անհանգիստ կը քնանամ, շարունակ կը հազամ։ Իսկ դուն կարծելով որ մսած եմ՝ կուգաս և վրաս կը ծածկես։ Ո՛չ, հայրիկ, հիւանդութիւնը բոյն դրած է թոքերուս մէջ։ Ես աւելի շուտ կը հասուննամ քան կ՚աճիմ։ Ախորժակս լաւ չէ, մարսողութիւնս նոյնպէս։ Եւ այս բոլորը նիգոդինին պատճառաւ։

«Հիմա համոզուեցա՞ր հայրիկ, որ ես փոքր տարիքէս ծխել սկսած եմ»։

Հայրը, որ նստած էր բազկաթոռին վրայ և գլուխը առած էր ափերուն մէջ, գրպանէն հանեց ծխախոտի տուփը, պահ մը վարանեցաւ եւ տուփը երկարեց զաւկին.

— Ծխէ՛։

— Ո՛չ, հայրիկ, ըսաւ տղան տուփը ետ մղելով, ես առաջին անգամ ըլլալով ծխեցի տան մէջ՝ որպէսզի դուն տեսնես։ Ներէ՛ ինծի հայրիկ, ես այլեւս պիտի չըծխեմ։ Քեզ չեմ մեղադրեր։ Դո՛ւն ալ մի ծխեր հայրիկ, չէ որ ծխելը վնաս է։

Հայրը ափին մէջ սեղմեց, ճզմեց ծխախոտի տուփը և մէկ կողմ նետեց, տեղէն ելաւ և գրկեց իր զաւակը ըսելով.

— Ներէ՛ ինծի տղաս...

Անոր աչքերուն մէջ արցունք կար։

Մայրը աշխատանքէն տուն վերադարձաւ և զարմացաւ երբ տեսաւ որ հայր ու որդի ճատրակ կը խաղան, իսկ պատին վրայ փակցուած փոքր մը թուղթին վրայ գրուած էր. «Հոս չեն ծխեր»։

— Այս ի՞նչ կը նշանակէ, զարմացած հարցուց մայրը։

— Ասիկա կը նշանակէ՝ որ մենք այլեւս չենք ծխեր։

— Այս որո՞նք են այդ մենքը։

— Մայրիկ, ես և հայրիկը այսօրուընէ ծխելու վերջ տուինք, հասկնալի՞ է։

ԵԴՈՒԱՐԴ ԵՈՂՃԵԱՆ

Տաճար մը Երեւանէն

ԱՊԱՔԻՆՈՒՄԻ ՄԱՂԹԱՆՔ

Կը տեղեկանանք, թէ Հայկական Ընթերցարանի ամենահին անդամուհիներէն ընկերուհի ԼԻՍԱ ԿԷՐԻԿԵԱՆ, անցեալ Շաբաթ, 9 Մայիս 1987, Պատրիներու հիւանդանոցին մէջ ենթարկուած է աչքի գործողութեան մը (ակնաքող) որ անցած է յաջող, և այժմ կը գտնուի ապաքինման շրջանի մէջ։

Խմբագրութիւնս շուտափոյթ և կատարեալ ապաքինում կը մաղթէ իրեն։

ՄԵՐ ՊԱՀԱՆՋԱՏԻՐԱԿԱՆ ՊԱՅՔԱՐԸ ԵՒ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱԿԱԶԴՈՒՄԸ

(Շար. Ա. էջէն)

Շարժանկարի արուեստին ժողովրդականութիւնը առաւելագոյն չափով օգտագործելով, թրքական պետութիւնը հեռուստացոյցին համար պատրաստած «Արին Պաշի վրայ» ժապաւէնով կը փորձէ Հայասպանութիւնը ուրանալու եւ Հայկական Հարցը խեղաթիւրելու, կը յուսայ նաեւ ուղեղալուացքի ենթարկելու հանրային կարծիքը:

Թրքական կառավարութիւնը կը փորձէ նաեւ ամերիկեան գոնկրէսն ու հանրային կարծիքը քաղաքական ճնշումի տակ առնելու նպատակով մասնագիտական գրասենեակի մը ծառայութեան դիմելու։

Թուրքիոյ այս օրերու պայմանները նպաստաւոր ըլլալով աշխարհի դրուածքին եւ քաղաքական պայմաններու դասաւորումին, թրքական պետութիւնը ունկնդիր կը գտնէ հետեւողականօրէն ստելու իր քարոզչութեան ընթացքին, կամայ թէ ակամայ, այդ ունկնդիրները կը մասնակցին թրքական խեղաթիւրումները իւրացնելու փորձութեան:

Այնպէս որ հայկական պահանջատիրութիւնը աւելիով յարատեւելու կամք պիտի ցուցաբերէ՝ ի խնդիր ճշմարտութեան եւ արդարութեան դատին:

Հայ ժողովուրդը որ պաշտած է ճշմարտութիւնը ու արդարութիւնը, որ քարէն քամած է իր հացը եւ քարին տուած է իր բիւր ձեռքերը, երազած է խաղաղութիւն, բարի դրացութիւն, բայց չար եղած է ճակատագիրը:

Դիւանագիտութիւն եւ ճշմարտութիւն [illegible] չեն [illegible], կաւ գիտէք այդ: Բայց գիտէք նաեւ որ ճշմարտութիւնը ի վերջոյ կը յաղթէ:

Հայ քաղաքական դատի լուծումը աւելի՛ հնարաւոր կրնայ ըլլալ, միջազգային հասարակական կարծիքը յօգուտ հայկական դատի տրամադրելու մեր ճիգերը բազմապատկելով, հասարակական կարծիքը կազմակերպելու համար յօգուտ հայկական դատի եւ ընդդէմ հայ ժողովուրդի

(Շար. տես էջ 4)

«ԽՕՍՈՒՄ Է ԵՐԵՒԱՆԸ»

Միջին եւ Միջաւոր Արեւելքի համար տրուող հաղորդումները լսեցէք ամէն օր Գահիրէի ժամանակով՝ 17.30էն մինչեւ 22.00 (Երեւանի ժամանակով՝ 20,30էն մինչեւ առաւօտեան 01.00), կարճ ալիքով՝ 49 եւ 60 մեթր եւ միջին ալիքով՝ 347 մեթր, կամ համապատասխանաբար 6065, 4990 եւ 864 քիլոհերց յաճախականութեամբ։

Երեկոյեան ժամը 5,30էն մինչեւ 6.30ը կարելի է լսել հայերէն հաղորդումները (լուրեր, քաղաքական մեկնաբանութիւն, երաժշտութիւն, մանկական ծրագիր), 6.30էն մինչեւ 7.30ը արաբերէն հաղորդումները, 7.30էն մինչեւ 8.00ը օրուայ ծրագրի պարզերէն եւ լուրերէն ամփոփումները, 8.00էն մինչեւ 10.00ը հայերէն հաղորդումները (գրական, թատերական, երաժշտական, մշակութային եւ քաղաքական հաղորդումներն ու երիտասարդական «Կոունկ», «Խօսում են նամակները», «Հարազատի ձայնը», «Սփիւռքահայ կեանք» եւ «Վերջին լուրեր» ծրագրերը):

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹԵԱՆ-ՌԱԴԻՈՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԷՆ ԵՒ ՍՓԻՒՌՔԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԿԱՊԻ ԿՈՄԻՏԷՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ ԵՆ ՌԱԴԻՈՄՐՑՈՅԹ

1987 ԹՈՒԱԿԱՆԻ ՄՐՑՈՅԹԻ ՀԱՐՑԵՐԸ.

1.- Ինչպէս գիտէք, 1917 թ. Դեկտեմբերի 29-ին Ռուսաստանի Ժողովրդական կոմիսարների խորհուրդը դեկրետ ընդունեց Թուրքահայաստանի մասին։ Խնդրում ենք յայտնել ձեր կարծիքը այդ դեկրետում առաջ քաշուած իւրաքանչիւր հարցի վերաբերեալ:

2.- Ձեր կարծիքով, որո՞նք են սփիւռքահայութեան միասնութեան հիմքերը (օրինակի համար, հայրենիքի շուրջ համախմբումը, հայապահպանումը, պայքարը յանուն խաղաղութեան և սոցիալական արդարութեան, հայասփիւռքեան կազմակերպութիւնների ուժեղացումը, մշակութային կեանքի աշխուժացումը, հայոց լեզուի ուսուցումը, հայ եկեղեցու համախմբող դերի ուժեղացումը, հայ դատը եւ այլն) և նրանցից իւրաքանչիւրի տեղն ու դերը։

3.- Թէ ինչո՞ւ Սովետական Հայաստանը համայն հայութեան հայրենիքն է։

ՄՐՑՈՅԹԻ ՅԱՂԹՈՂՆԵՐԸ ԿԸ ՍՏԱՆԱՆ ՀԵՏԵՒԵԱԼ ՄՐՑԱՆԱԿՆԵՐԸ

Երկու առաջին մրցանակ — զբօսաշրջիկային անվճար շրջագայութիւն Սովետական Հայաստանում (երկու շաբաթով)։

Չորս երկրորդ, տասը երրորդ և յիսուն խրախուսական մրցանակներ (թանկարժէք յուշանուէրներով)։

ՄՐՑՈՅԹԻ ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄԿԷՏՆ Է 1987 Թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 1-Ը:

ՄՐՑՈՅԹԻ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

ՀԱՅՐԵՆԻ ՏԵՍԱՐԱՆ

ՏՈՐՔ ԱՆԳԵՂ

(Լուսանկարը՝ Գ. ՊԵՐՈՍԵԱՆԻ)

ՀԱՅ ԹԵՐԹԸ ԸՆՏԻՐԵ ՀԱՅ ՏԱՆ

0080

00384

ՍԴՀԿ

100 ԱՄԵԱԿ

1887-1987

ԽՐԻՄԵԱՆ ՀԱՅՐԻԿԸ ՓՍԽՑՆԵԼՈՒ ՓՈՐՁ
(ԸՆԿ. Ռ. ԽԱՆ ԱԶԱՏԵԱՆԻ ՅՈՒՇԵՐԷՆ)

(Շարունակութիւն նախորդ թիւէն եւ վերջ)

Եւ յիրաւի ճաշարան տանող միջանցքի վրայ էր բացուած Խրիմեանի խուցը, որ միմեանց մէջ մտնող երկսենեակներից էր բաղկացած։ Առաջին սենեակում, որ նախասենեակի տեղ կարող էր ծառայել, ապրում էին՝ նրա փոքրաւոր սարկաւագը, որը Թարութիւն պատրիարքի կողմից նշանակուած էր Խրիմեանի մօտ, որպէս լրտես, և իր հաւատարիմ վանեցի սպասաւոր Սահակը, որը չարունակ հսկում էր այդ լրտեսի վրայ։

Խրիմեանին Երուսաղէմ ներկայանալս մի չսպասուած անակնկալ էր։ Ինձ որ տեսաւ, բացականչեց զարմացած.

— Տօ, կնէ՞ք բուսար։

— Զարմանալու ոչինչ չկայ, – ասացի, – ուխտի եմ եկել։

— Հա, գիտեմ, դուն ուխտատեղիներ կը սիրես, – պատասխանեց Խրիմեանը խորհրդաւոր շեշտով և շտապեց իրեն այցելութեան եկած պարոնին ճանապարհ դնել։ Ապա դառնալով ինձ ասաց։

— Այստեղ քեզի համար ի՞նչ գործ կայ որ եկեր ես։

— Ուղարկուած եմ յատկապէս Ձեզ Եւրոպա տանելու, Հայրիկ։

— Հիմա ալ Խայրի՞կը պիտի փախցնես, խա՛, խա՛, ախ՛, – ասաց նա ու ծիծաղեց։

— Բայց Խայրիկը ժանգոտած մեքենայ է, – աւելացրեց նա, – բանի մը պէտքական չէ։

— Ոչինչ, – ասացի, – ժանգոտած մեքենայի վրայ ձէթ կը քսեն եւ նա կը գործի։

— Աչքդ լոյս, – ասաց նա, խօսքը փոխելով – Մակարնիդ մեռաւ։

Մակար Կաթողիկոսի մահուան մասին էր ասում, որ տեղի էր ունեցել իմ ճամբորդութեան ընթացքում եւ ես այդ ժամին տեղեկութիւն չունէի։

— Ձեր աչքը լոյս, – ասացի, – Հայրի՛կ, որ վհետեւ հիմա ձեզ կ'ընտրեն Կաթողիկոս։

— Չէ՛, զիս չեն ընտրեր, – ասաց կասկածոտ։

— Ի՞նչ է, ախորժակ ունէ՞ք, Հայրիկ, – հարցրի։

Եւ առանց պատասխանին սպասելու, միամիտօրէն սկսեցի հաւատացնել ու յուսադրել նրան, թէ այս անգամ Մշակական կուսակցութիւնը Արծրունու գլխաւորութեամբ անպայման նրա թեկնածութիւնը կը դնէ և կը յաջողցնէ ընտրութիւնը։

— Բայց եթէ ընտրուիմ ալ, – ասաց Խրիմեանը մտածկոտ, – իր կառավարութիւնը զիս չի հաստատեր։

— Մի՞թէ, Հայրիկ, դուք կը ցանկանայիք Կաթողիկոս դառնալ այսպիսի մի ժամանակ, երբ կաթողիկոսական բոլոր իրաւունքները խլուած են, բացի զուտ կրօնական խնդիրներին վերաբերեալները։

— Չէ՛, անանկ բան մընէր ըսի, – պատասխանեց խօսակիցս մտածումների մէջ ընկաւ։

***

— Ձեր վրայ հսկողութիւնը խի՞ստ է, – հարցրի Խրիմեանին, երկրորդ այցելութեանս ժամանակ։

— Չէ՛, հսկողութիւն չկայ, – պատասխանեց նա, – զիս բոլորովին ազատ ձգած են, – առանց մէկու մը հարցնելու կրնամ երթալ Բեթղեհէմ, Յոպէ (Եաֆֆա) ու կենալ հոն օրերով։

— Ասել է՝ դուք շատ հեշտութեամբ կարող էք այս տեղից հեռանալ, – ասացի ուրախացած։

— Հոսկէ երթալը շատ դիւրին է, հարկաւ, – ասաց նա, – միայն թէ, եթէ փախչիմ, այլեւս զիս չեն թողուր, որ Վան երթամ։ Զիս հոս ղրկելու ատեն ինձ խոստացան, որ թոյլ պիտի տան քանի մը ամիսէն ետքը Վան վերադառնալու։ Շատ կը փափաքիմ Վան երթալ։

— Եւ դուք հաւատացի՞ք այդ խոստումին, – ասացի միանգամայն զարմացած Խրիմեանի միամտութեան վրայ, – ինչպէս կարելի է նշանակութիւն տալ կառավարութեան, թէկուզ Սուլթանի խոստումներին։ Նոյն իսկ եթէ թոյլ տան ձեզ Վան գնալու, ներկայ պայմաններում ի՞նչ պիտի կարողանաք այնտեղ անել։ Ո՛չ, Հայրիկ, – ասացի աւելի ոգեւորուած շեշտով, – ներկայ պատմական ժամանակներում, երբ Հայաստանը երկունքի մէջ է, – ձեր տեղը ոչ թէ Վանն է կամ Պոլիսը, – այլ Եւրոպան, որ դուք կարող էք միանգամայն ազատ զգալ ձեզ եւ կատարել այն դերը, որ պէտք է կատարէ հայ ժողովուրդի Հայրիկը։

— Ատիկա լուրջ խնդիր է, այդ մասին պէտք է լաւ մտածել։ Թող մտածեմ, վերջը քեզի պատասխան կու տամ։

«Մտածեմ» խօսքը մի յայտնի չափով դրական պատասխան համարելով, սաստիկ ուրախացայ և ուրախ տրամադրութեամբ վերադարձայ խուցս։

***

Յաջորդ օրուան համար, Խրիմեան ինձ ճաշի հրաւիրեց, որն ես սիրով ընդունեցի։

Մեր ճաշը երկար չտեւեց, եւ մեր խօսակցութիւնն էլ ճաշի ընթացքում կողմնակի խնդիրների շուրջն էր դառնում։

Երբ ճաշի սեղանը հաւաքուեց, եւ փոքրաւորը, սովորական տաճկական սուրճը մատուցանելուց յետոյ, մեզ բոլորովին միայնակ թողեց, ես իսկոյն ինձ հետաքրքրող հարցին դարձայ։

— Է՛հ, Հայրիկ, գիշերը լաւ մտածեցի՞ք, ի՞նչ կ'ասէք այժմ։

— Եա՜ա, ատանկ շո՞ւտ կ'ուզէիր։ Ատիկա անանկ ալ դիւրին խնդիր չէ, որ կարենայի մէկ գիշերուան մէջ որոշում ընել, – ասաց Խրիմեանը խիստ լուրջ եղանակով։

Ծակատի կնճիռները հաւաքուած նա մտածումների մէջ ինկաւ, իսկ ես հարցական նրա երեսին էի նայում։

— Գիտե՞ս, – ասաց նա, մի երկու րոպէի լռութիւնից յետոյ, – եթէ այստեղէն փախչիմ, ամսականներս այլեւս չեն տար ինձ։

— Ի՞նչ ամսական, – հարցրի ես առանց գիտնալու, թէ խնդիրը ինչո՞ւմն է։

— Դուն չգիտե՞ս, որ կառավարութիւնը ինձ 20 ոսկի ամսական կու տայ։ Եթէ փախչիմ, այդ ամսականներս այլեւս չեն տար։

Ես միանգամայն շանթահարուեցի եւ չկարողացայ ոչ մի բառ արտասանել. մեծ մարդու այդպիսի մանր հաշիները լսելով։

Խրիմեանն իմ գլխին մի սափոր սառը ջուր էր լեցրել։

Մի անկթարթում իմ միջից չքացաւ ամբողջ հմայքն ու հրապոյրը, որ ես մինչ այդ ժամանակ տածում էի դէպի այդ մեծ հայրենասէրը, դէպի ամբողջ մի ազգի կողմից «Հայրիկ» անունը վաստակած մարդը։ Պահ մի լռութիւնից յետոյ, ասացի.

— Այդ ի՞նչ էք ասում, Հայրի՛կ, մի՞թէ ենթադրում էք, որ առանց Սուլթանի գանձարանից 20 ոսկի ստանալու, դուք քաղցած պիտի մնաք։ Եւ ինչ մի մեծ պահանջներ ունիք դուք. մի՞թէ չտեսայ այսօր Ձեր ճաշը, այդ ո՞րտեղ դուք պիտի չկարողանաք մի քանի ձու եւ թանապուր գտնել։ Մի՞թէ վախենում էք, որ այն ժողովուրդը, որ ձեզ Հայրիկ անունն է տուել, պիտի չկարողանայ իր Հայրիկ թէկուզ ամենամեծ պահանջներն անգամ հոգալ։ Եւ ի՞նչ կ'ասի այն ժողովուրդը, երբ իմանայ, որ իր Հայրիկը, Սուլթան Համիտի 20 ոսկի ամսականից զրկուելու վախից, հրաժարուեց իր ազատագրական շարժման գլուխն անցնել։

Խրիմեանն զգաց իր անհեթեթ պատճառաբանութեան ծանր տպաւորութիւնը եւ խօսակցութեան թելը փոխելով ասաց.

— Չէ՛, տղա՛ս, չէ՞ որ քեզի ըսի՝ թող մտածեմ։

Դարձեալ քանի մը օր մտածելուց յետոյ, Խրիմեանի վերջնական պատասխանը եղաւ.

— Դուն գնա հիմա։ Քանի մը ամիսէն ես կու գամ ու ձեզ կը գտնեմ։

Այսպէս անյաջող վերջացաւ իմ միսիան եւ հէնց երկրորդ օրը գլխիկոր թողի Երուսաղէմը Աթէնք մեկնելու համար։

ՀԱՅԿ ՆԱՀԱՊԵՏԻ ԱՐՁԱՆԸ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ
(Լուսանկարը՝ Գ. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ)

ԿՐԿՆԱԿ ՆԱՀԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ

Գրեց՝ ՍԵԴԻ ԳՕԶՈՒՆԵԱՆ

Ապրիլ 24ը սովորական թուական մը չէ։ Հայուն ամենէն ողբալի օրը նշանակող թուականն է, ուր ոճրագործ ազգ մը հրէշային անգթութեամբ ուզեց բնաջնջել ամբողջ հայ ցեղը։ Սարսափահար հայ ժողովուրդը յանկարծ առօրեայ երեւոյթ առած, արեան խնճոյքի, սպանդի, ու կոտորածի առջեւ դտաւ ինքզինքը. հոգեկան փլուզումի ենթարկուեցաւ, և խոր սուգի մատնուեցաւ համայն հայութիւնը։

Մեր ցեղասպանութեան և մեր հողերու բռնագրաւման արդար իրաւունքը պահանջելու համար, դիմեցինք օտար ատեաններ որոնք զլացան մեզի արդարութիւն շնորհել։ Անիրաւուեցանք, անտեսուեցանք, խաբուեցանք, և մինչեւ այսօր ոչ մէկ հատուցում ստացած ենք. ոչ արեան գին և ոչ ալ հողերու վերադարձում։ Անուրանալի է այս տխուր իրականութիւնը, որ արժամաբար ընդունած և հանդուրժած ենք ակամայ։ Դեռ հաւատալ օտարին արդարութեան, որ արդէն իսկ մեր իրաւունքները յարգելու առաքինութիւնը չէ ունեցած, մեր գոյատեւումին հանդէպ անիրաւութիւն է։

Մեր հայրենիքը լսեց մեր մարտիրոսներու վրէժի ու հատուցումի կանչը, մարեց մեր սրտերու կրակները, փրկեց նորածիլ սերունդը այլասերումէ, և հայ ձեռքը հայ ձեռքին միացաւ, անոնց առօրեայ ցոյցը եղաւ գործն ու աշխատանքը, ու մոխիրներու և արեան լիճերու վրայ կերտեցին նորաստեղծ հայրենիքը։

Ցարութիւն առաւ ֆիզիքական հայը, ու հայ հոգին։ Վերածնան հայու շնորքները, երգն ու երաժշտութիւնը, արուեստն ու գրականութիւնը։ Իսկ մեզ համար Ապրիլ 24ը ցոյցի հանդիսութիւն մը եղաւ։ Խօսքերուն լեռներ բարձրացան բեմերու վրայ։ Խօսեցանք մեր արդար իրաւունքներու ձեռքբերման, մեր հողային պահանջքի, մեր նահատակներու, և նոյն իսկ միասնականութեան մասին։

Զանգուածային այդ կոտորածը, քանի մը տարիներէ իվեր դադրեցանք ոգեկոչելու որպէս Սգատօն, այլ որպէս Ցուցատօն։ Բայց ամէն անկեղծ ու պարկեշտ հայու սրտի մէջ դեռ սուգ մը կայ ի տես մեր անմիաբանութեան։ Ոճրագործ ազգը մեր մարտիրոսները նահատակեց առանց կուսակցական, դաւանանքի, և սեռի խտրութեան։ Ջարդարարներուն համար չկար զանազան տեսակի հայեր, այլ կար մէկ ազգ մը բնաջնջելու՝ ՀԱՅ ԱԶԳԸ։

Այս բոլորը փաստացի կերպով տխուր իրականութիւն մըն է։ Դժբախտաբար տխուր իրականութիւն մըն է նաեւ, որ զանազան հայ գաղութներու մէջ տիրող հատուածականութիւնը, խտրականութիւնը, լախտի հարուածով մը մեզ բաժան բաժան ըրած է, ու ստեղծած է հսկայ պարակտում մը։ Պատճառ եղած է, որ նոյնիսկ, հայ կեանքի և իրականութեան ամենէն տխուր և ողբերգական, հրէշային ցեղասպանութեան դէպքին՝ Ապրիլեան Մեծ Եղեռնի ոգեկոչումը, որ համազգային սուգ մըն է, և ոչ հատուածական, ուր հայը պէտք է միասնաբար խոկայ, անջատաբար, զանազան հաւաքավայրերու մէջ կը յիշատակուի. կարծես Ապրիլ 24ը ժամանցի պահեր անցնելու պարզ հանդիսութիւն մը եղած ըլլար։

Թէ որ վերակենդանային Ակնունին, Փարամազը, Զօհրապն ու Քէլէկեանը, իրենց ցասումը պիտի յայտնէին ի տես այս խտրականութեան, անջատողութեան, անմիաբանութեան, և պիտի բողոքէին ու մերժէին, նման ոգեկոչումներու ներկայ գտնուելու։

Ի տես մեր անհամերաշխութեան, թալէաթներու, էնվէրներու հոգիները կը հրճուին, ու կրկնակ կը նահատակենք մեր նահատակները։

Ինչո՞ւ դեռ կ'ուզենք օտարին վստահիլ, փոխանակ մէկզմէկու վստահելու։ Ինչո՞ւ միասնականութեամբ օտարին ցոյց չտանք մեր զօրաւոր ներքին ճակատը։ Բաւարար չէ յիշել մարտիրոսներու նահատակութիւնը, այլ պէտք է գգաստանալ և եղբայրասէր ըլլալ։ Թէ չէ տխուր հանդրուան մը ոգեկոչելով ոչինչ կը փոխուի դառն իրականութենէն։

Միասնականութիւնը, մեր հաւաքական ոյժը, մեզ համար պարտաւորութիւն մըն է, պահանջք մը, և հաւանաբար փրկութեան լաստ մը, մեր արդար դատի նպաստաւոր լուծման համար, թէ չէ, Կարմիր Եղեռնի արդէն իսկ յաջորդած ապազգայնացումի Սպիտակ Եղեռնը պիտի շարունակուի, որ պէտք է շուտով կասեցուի, որպէսզի չվտանգէ մնացեալ հայութեան գոյութիւնը, ու նոր ցեղին ապագան։

Վերջացնենք մեր հակիրճ գրութիւնը, հայ ականաւոր մտաւորական և հասարակական գործիչին խօսքերով.

«ԿԱՄ ՍՈՒՏ ԵՆ ԵՒ ԿԵՂԾ ԼԱՑՆ ՈՒ ԿՈԾԸ ՄԵՐ ԿԱՑՈՒԹԵԱՆ ԱՌՋԵՒ, ԿԱՄ ՉԵՆՔ ԸՄԲՌՆԵՐ ՋԱՑՆ ԻՍԿԱՊԷՍ։»

ՇԱՀԱՆ ՆԱԹԱԼԻ

Սիտնի

00385

0081

ՋԱՀԱԿԻՐ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
14 ՄԱՅԻՍ 1987

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Տոքթ. եւ տիկին Սուրէն Պայրամեան եւ զաւակները՝ Սօսէ եւ Սիլվա, տէր եւ տիկին Կարպիս Տիլկիզեան եւ զաւակը՝ Նայիրի (Լիբանան), տէր եւ տիկին Պետրոս Ոսկերիչեան եւ զաւակունք, տիկին Վարդուհի Տիլկիզեան (Լիբանան) ինչպէս նաեւ Էօրտէքեան-Վէրչիլլօ, Թէմիրեան, Մալըեան, Քէօշկեան, Արթինեան, Ոսկերիչեան, Տիլկիզեան եւ Կարապետեան ընտանիքները կը ծանուցանեն, թէ յառաջիկայ Կիրակի, 17 Մայիս 1987 առաւօտեան ժամը 10.30ին, Գահիրէի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Տաճարին մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի իրենց սիրելի մօր, մեծմօր, խնամիին եւ ազգականին ողբացեալ

ՍԻՐԱՆՈՅՇ ՊԱՅՐԱՄԵԱՆԻ

մահուան քառասունքին առթիւ։

Հանգուցեալին յիշատակը յարգողներէն կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ։

ՃԱՄԲԱՅ ԲԱՑԷՔ ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻՆ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

սարձակումը մտքին, պայքարը՝ գիտութեանց արդի, ու շնորհները բազում:

Ճամբայ բացէ՛ք նոր սերունդին, որ արիւն տայ ու ջերմուծ՝ ազգին յոգնած երակներուն, բազմադարեայ կարգ ու սարքին եւ հնացած կառոյցներուն:

Դուք հայրաբար ողջունեցէ՛ք գալուստն իրենց. որպէս երէց՝ գրկեցէ՛ք, արթուն տուէք հայ կեանքէն ներս՝ ձերինին կից. թիկունք կեցէ՛ք իրենց հպարտ քայլերուն, որ սրընթաց ոգիով դարու տանին մե՛զ ալ յորձանքին հետ իրենց, դառնան ուժը մղիչ՝ մեր զգացքին յամրընթաց:

Մենք մեզ մաշեցինք դպրոց կերտելու՝ ծնող մանուկին ինքնութիւն տալու, եւ Պատմութիւն Հայոց։

Հանրային կեանքի նոր դպրոց դարձէ՛ք մեր տղաներուն՝ ղեկավար դէմքեր, թող անին-գործեն ձեր քովն ի վեր, ու իրենց արտի ուժգին տոփէն, դուք հեւասպառ՝ [illegible] զգաք պահը ձեր հերթափոխի ու հանգստեան։

Մի թողու՛ք որ մեկնին անոնք, չունեն մեզմէ՝ ձեր մարդկային տկարութեան, ես-ին համար, ու աթոռին:

Հաւաքական գործ է աթոռը, եւ աթոռները բոլոր՝ ժողովական-վարչականի, առաջնորդի ու վարիչի, եւ ո՛չ հանդէս ցուցադրութեան՝ մեծարանքի ու պատիւի։

Հանրային պաշտօնն ու աթոռը ես-ի մահն է՝ վասն մենք-ի:

Նոր ուժերու երեւումը սոսկում չտայ՝ ոչ ոքի, այլ սեպեցէք որպէս բարիք օրհնաբեր՝ ազգին ղեկը նոր սերունդին զիջելու։

Անոնք թանկ են մեզի համար, ու ոսկի հանք, բերրի դաշտ են տղաքերի, շարժուն կալուած, հարստութիւն ազգային։

Ճամբայ բացէ՛ք նոր սերունդին...:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

Լոս Անճելըս, 15 Յունուար 1987

ՄԵՐ ՊԱՀԱՆՋԱՏԻՐԱԿԱՆ ՊԱՅՔԱՐԸ

(Շարունակութիւն Բ. էջէն)

ցեղասպանութեան:

Յանուն արդարութեան եւ իրաւունքի, մենք բացած ենք մեր արդար դատի թղթածրարը ամբողջ աշխարհին:

Կ'ուզենք ծառայել մարդկութեան եւ ըսել անոր որ երբ ցեղասպանութիւն մը անտեսուի եւ թոյլատրուի մնալ, ուրիշ ցեղասպանութեանց դուռ կը բանայ:

Երբ մենք կը յիշե՛նք մեր պատմութեան ամենամռայլ էջը եւ գլուխնիս կը խոնարհեցնենք հայ նահատակներու սուրբ յիշատակին առաջ, անով համազգային մեր սուգը եւ մեր հաւաքական յիշողութիւնը կը ծառայեցնենք մարդասիրական առաջնահերթ նպատակի՝ թոյլ չտալ, որ ցեղասպանութիւնը կրկնուի, եւ քանի որ կը կրկնուի, եւ քանի որ մարդկութիւնը կը մնայ պատմութեան դասերուն, մեր ցաւը աւելի կը խորանայ այն պարզ պատճառով, որ դեռ առաքելութիւն ունի կատարելու։ Մենք չենք կրնար մենութեան մէջ լուռ սգալ եւ յիշել միայն, մենք պարտաւոր ենք մեր ցաւը «բեռ» դարձնել ու անընդհատ յիշեցնել ուրիշներուն, որովհետեւ 1915-ը պատմութիւն չէ սոսկ, այլ կրկնուող տարեթիւ իրական վտանգ այս աշխարհի մէջ։

Այնպէս որ աշխարհի բոլոր պետութիւնները պաշտօնապէս եւ ամբողջովին ճանչնան հայկական ցեղասպանութիւնը, որդեգրելով հայ ժողովուրդի պահանջատիրական իրաւունքները եւ մերժեն ենթարկուիլ Թուրքիոյ կառավարութեան բանեցուցած քաղաքական բոլոր ճնշումներուն:

ԺԻՐԱՅՐ ԹԻԹԻՆՃԵԱՆ

«ՋԱՀԱԿԻՐ»ԻՆ

Ողբացեալ Նուպար Զօրայեանի կսկծալի մահուան տխուր առթիւ, վասն ցաւակցութեան տէր եւ տիկին Սարգիս Խաչերեան կը նուիրեն 5 եգ. ոսկի։

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՈՍԿԻՈՎ)

Իրենց սիրելի կողակցին, մօր եւ մեծմօր ողբ. Արաքսի Եազըճեանի մահուան տխուր առթիւ, եւ անոր թանկագին եւ անմոռանալի յիշատակին, տիար Յովհաննէս Եազըճեան, տէր եւ տիկին Կարպիս Եազըճեան եւ զաւակը, տէր եւ տիկին Միհրան Եազըճեան եւ զաւակունք, տէր եւ տիկին Հայկ Եազըճեան եւ զաւակունք կը նուիրեն.

Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	50
Այծեմնիկին	50
Աղքատախնամին	50
Փօլ Բիլիտճեան	
Հրատարակչական ֆոնտին	50
Նուպարեանի ճաշի սեղանին	50
Գալուստեանի ճաշի սեղանին	50
Կոկանեան Սրահին	50
Հայ Գեղ. Միութեան	50
Հ. Բ. Ը. Մ.-ին	50
Հելպ. Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարին	50
«Արեւ»ին	50
«Ջահակիր»ին	50

(Ստանալ «Արեւ»էն)

Իրենց ամենասիրելի զաւկին յաւէտ ողբացեալ Մատթէոս Ներսէսեանի կսկծալի մահուան Բ. տարելիցին առթիւ, եւ անոր անուշ եւ միշտ անմեռ յիշատակին, տէր եւ տիկին Բարսեղ Ներսէսեան կը նուիրեն.

Հելիոպոլսոյ Ամենայն Սրբոց գերեզմանատան բարեզարդման	10
Հայ Աւետ. Եկեղեցիին	10
Նիբր Իսթ Հայկ. Ակումբին	10
Հայկական Ընթերցասրահին	10
Հելպ. Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարին	10
Փօլ Բիլիտճեան	
Հրատարակչական Ֆոնտին	10
Հայ Գեղ. Միութեան	10
«Արեւ»ի ֆոնտին	10
«Յուսաբեր»ի ֆոնտին	10
«Ջահակիր»ի ֆոնտին	10

(Ստանալ պր. Սեթրաք Տիլանեանէ, 39, Ապտէլ Ազիզ փողոց)

Իր սիրեցեալ ամուսնոյն՝ ողբ. Վրէժ Գասապեանի մահուան Բ. տարելիցին առթիւ, եւ անոր քաղցր ու խնկելի յիշատակին, տիկին Մարի Գասապեան կը նուիրէ.

Նիբր Իսթ Հայկ. Ակումբին	25
Հայկական Ընթերցասրահին	15

Իր սիրեցեալ հօր՝ ողբ. Վրէժ Գասապեանի մահուան Բ. տարելիցին առթիւ եւ անոր քաղցր յիշատակին, պր. Մարտօ Գասապեան կը նուիրէ.

Նիբր Իսթ Հայկ. Ակումբին	15
Հայկական Ընթերցասրահին	10

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Կը խնդրենք արտասահմանի մեր այն բաժանորդներէն, որոնք դարձ չեն ղրկած իրենց բաժնեգինը, բարի ըլլան մեզի փութացնելու զայն, դիւրացնելու համար մեր գործը: Չէք կամ մանտա-փոստ ղրկել «ZAVEN BALAVAN»ի անունին եւ ուղարկել փոստարկղ թիւ 2111, Գահիրէ (11511), Եգիպտոս:

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

ՊՕՂՈՍԵԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ԵՒ ՄԵԼԳՈՆԵԱՆ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԱՐԶԱՀԱՆԴԷՍ
1986 - 1987

Հովանաւորութեամբ

ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ Ս. ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆԻ

Բարեխնամ Առաջնորդ Հայոց Եգիպտոսի

Նախագահութեամբ

ՏԻԱՐ ՎՐԷԺ ՍԷՖԷՐԵԱՆԻ

(Փոխ-ատենապետ Պատ. Քաղաքական Ժողովի)

Կիրակի, 24 Մայիս 1987, կէսօրէ ետք ժամը 4-ին

**

ԱՄԱՎԵՐՋԻ ՀԱՆԴԷՍ
1986 - 1987

Հովանաւորութեամբ

ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ Ս. ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆԻ

Բարեխնամ Առաջնորդ Եգիպտահայոց

Նախագահութեամբ

ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ՄԱՐՏԻԿ ԶԱՐՊՀԱՆԷԼԵԱՆԻ

(Ատենապետ Պատ. Թեմական Ժողովի)

Կիրակի, 7 Յունիս 1987, կէսօրէ ետք ժամը 6-ին

ՆԿԱՐՉԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ
ԱՆՆԱ ՊՕՂԻԿԵԱՆԻ

ՏՈՔԹ. ՌԱԿԱՊԻ ՑՈՒՑԱՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

3, Էլ Նիլ պողոտայ, Կիզէ, Շերաթոն պանդոկին կից

Բացումը տեղի ունեցաւ Երկուշաբթի, 27 Ապրիլ 1987-ին

Ցուցահանդէսը բաց կը մնայ մինչեւ 26 Մայիս 1987, առաւօտեան ժամը 10էն կէսօրէ ետք ժամը 7ը:

ՍԻՐԱԼԻՐ ՀՐԱՒԷՐ ԲՈԼՈՐԻՆ

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ն Ի Ւ Թ Ե Ր
ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Բ. Հատոր 765 մեծադիր էջ, Պատկերազարդ

Հեղինակ ԱՐՇԱՎԻՐ Հ. ԳԱՐՏԱՇԵԱՆ

«Պատմութիւն Եգիպտահայ Բարեկարգներու, Հալէպ Զուէյլայի Դպրատան, Խորէնեան եւ Գալուստեան Ազգային դպրոցներու, Գալուստեան Ըրջանաւարտից Միութեան, Գրիգոր Եղիայեան կրթաթոշակի հիմնադրամին:»

Գիրքին փոխարժէքը 110 [illegible]) ամերիկեան տոլար, առաքման ծախսով միասին:

Չէքով առաքել հետեւեալ անունին U·G·A·B· – LAUSANNE

Հասցէ. U·G·A·B·
3, Chemin du Cap
1006 Lausanne (Suisse)

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ԵԴՈՒԱՐԴ ՅԱԿՈԲԵԱՆԻ
«ՄԻՋՆԱԴԱՐԵԱՆ ԵՐԿՈՒ ՀԱՅ ԱՌԱԿԱԳԻՐՆԵՐ»

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆԸ

Գեղատիպ հրատարակութիւն

ՆՈՒՊԱՐ ԵՒ ՀՐԱՉ ՍԻՄՈՆԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ

Փափաքողներուն կը տրուի անվճար։ Ստանալու համար դիմել՝

Edouard Hagopian
2, Rue Soliman el Halaby
LE CAIRE, R. A. d'Egypte

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Պարզ փոստ	Օդային փոստ
Եգիպտոսի բաժանորդներէն	400 Ե.Դ	—
Արաբական երկիրներ	—	5 տոլար
Եւրոպայի, Ամերիկայի,	15 տոլար կամ	
Գանատայի, Աւստրալիա եւ այլ երկիրներու բաժանորդներէն	20 Սթերլին	30 տոլար

0082
00386

ՃԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

چاهاكير
جريدة أسبوعية
ص ب ٢١١١ بالقاهرة ج.ع.م. ت ٩٣٤٩٠٨
صاحبة الامتياز السيدة عايدة سيرديان (بالابان)

TCHAHAKIR
HEBDOMADAIRE ARMENIEN
B.P. 2111 Le Caire (R.A.U.) • Tél. 934908
Adresse Télégraphique: TCHAHAKIR, Cairo
Rédacteur en chef: SARKIS BALAYAN

Հիմնուած 1948

Արտօնատէր — ԱՅՏԱՋ ՍԵՐՈՎԲԵԱՆ
Սեփականատէր՝ Խմբագիր — ՍԱՐԳԻՍ ՊԱԼԱՅԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ ԹԻՒ 1096 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 21 ՄԱՅԻՍ 1987 ՀԱՏԸ ՁԵՌՔԷ 10 Եգ. Դհկ. عدد رقم ١٠٩٦ – الخميس ٢١ مايو ١٩٨٧

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՍԱՐԴԱՐԱՊԱՏ

Առասպելական չափերու հասած ճակատամարտ մը, որուն արդիւնքը ճակատագրական եղաւ ժողովուրդի մը համար, այսօր կ'արժանանայ համազգային գնահատանքի և ժողովրդային հպարտութեան։ Բանաստեղծութիւններ զայն կը նկարագրեն և երգեր կը հիւսուին անոր շուրջ։ Օրհասական օրերու սխրանք մըն է ան, նման այն միւսին որ դարեր առաջ կատարուեցաւ Տղմուտ գետին եզերքը։

Թուականներ կան ժողովուրդներու կեանքին մէջ որոնք կը յիշուին իրենց անկիւնադարձային կարեւորութեան համար։ Հայ ժողովուրդին համար, 1915 1920 երկարող շրջանը, ընդամէնը հինգ կարճ տարիներ, մեծ վերիվայրումներու թատերաբեմ հանդիսացած է։ 1915ին ցեղասպանութեան սադայէլական ծրագիրը գործադրութեան կը դրուէր։ 1918 Մայիս 18-26-ի ընթացքին տեղի կ'ունենար Սարդարապատի հերոսական կռիւը։ Քանի մը օր ետք, Մայիսի 28ին, անորոշութեան և դժուարութեանց մէջ կը ծնէր հայկական հանրապետութիւնը, և 1920 Նոյեմբեր 29ին, Հայաստան կը դառնար Խորհրդային պետութիւն։ Հինգ տարիներ միայն, որոնց ընթացքին կը նետուէին հայ ժողովուրդի այժմու գոյութեան արմատները։ Այս բոլոր զիրար հրմշտկող թուականներու և դէպքերու մէջէն, 1918ի Մայիս 22ը, Սարդարապատի ճակատամարտի թուականը, առանձնայատուկ տեղ մը կը գրաւէ մեր նորագոյն պատմութեան մէջ, մանաւորաբար հետեւեալ երկու պատճառներով.-

Առաջին. Միասնականութեան մը դասերը, և

Երկրորդ վերագտնուած պետութեան մը սկզբնաւորութիւնը։

Ա. Այդ թուականին, ամբողջ ժողովուրդ մը, իր տրամադրութեան տակ գտնուող բոլոր միջոցներով, իր պատասխանատու և ժողովրդային բոլոր խաւերով, հրապարակ կ'իջնէր ճգնաժամային դիմադրութիւն մը ցոյց տալու թշնամի ուժերու յառաջացման դէմ, և հրաշքի համազօր իրագործումով մը՝ յաղթանակ կը տանէր։ Հակառակ ուժերու անհաւասարութեան, հակառակ ներքին ազգային և գաղափարական տարակարծութեանց, այդ շրջանի հայութիւնը կը գտնուէր ճգնաժամային երկընտրանքի մը առջեւ - կամ կը ծառանար իբրեւ մէկ մարդ և մէկ մարմին յառաջացող և գրաւող թրքական բանակի դէմ, և կամ աշխարհի երեսէն կը ջնջուէր իբրեւ ժողովուրդ, կորսնցնելով պատիւ, հող և հայրենիք։ Ժողովուրդներու կեանքին մէջ քիչ և սակայն պատահող երեւոյթներ են նման ճգնաժամերը։ Հայ ժողովուրդը այն «բախտաւորներէն» է որ շատ ունեցած է նման պահեր։ 1918ի Մայիս 18-26 շաբթուայ, Սարդարապատի ընդհարումով, նոյն իմաստի ճգնաժամային թուական մըն էր որու ընթացքին կանոնաւոր բանակ, աշխատող հաւաքականութիւն, ծեր, երիտասարդ, կին, բոլորը, բոլորը՝ մէկ մարդու պէս ծառացան բնաջնջման վտանգի դէմ և յաղթեցին։ Այդ յաղթանակը կերտողներուն, այսինքն ամբողջ հայութեան հանդէպ միմիայն երախտագիտութիւն ունին յաջորդող սերունդները։ Հայաստանի հողին վրայ, Սարդարապատի հերոսամարտի յիշատակին կառուցուած կոթողը մէկ նշանն է այդ ամբողջական յարգանքին։

Միասնականութեան մը դասերը կոչեցինք Սարդարապատի յաղթանակը։ Երբ վտանգը մեծ է, մեծ է նաեւ անոր հակադրուող դիմադրութիւնը։ Հոգեբանօրէն հասկնալի և բացատրելի է այս երեւոյթը։ Լարուած դիմադրութիւնը վտանգի մեծութեան հետ զուգահեռաբար կ'ընթանայ։ Հարցը ներկայիս դարձեալ դրուած է հայ ժողովուրդին - պէ՞տք է սպասել մեծ վտանգներու, որպէսզի միասնական ճիգերով դիմադրութիւն ցոյց տանք։ Արդեօ՞ք մեր ժողովուրդի այսօրուայ գոյավիճակին մէջ չկան վտանգներ որոնք կը կարօտին հաւաքական և միասնական ճիգերու։ Սարդարապատը մեզի ցոյց կու տայ ճամբան։

Բ. Վերագտնուած պետութեան մը սկզբնաւորութիւնը։

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 2)

ՍԱՐԴԱՐԱՊԱՏ

Երբ չի մնում էլ ու ճար,
Խենթերն են գտնում ճար:
Այսպէ՛ս ծագեց, արւգակեց
Սարդարապատի մարտը մեծ.

Զանգեր ղողանջէ՛ք, սրբազան քաջերին կանչէ՛ք,
Այս արդար պատից՝
Սերունդներ, դուք ձեզ ճանաչէք
Սարդարապատի՛ց:

Աւարայրից ջա՛նք առանք,
Այստեղ մի պահ կանգ առանք,
Որ ցունյ առած, ցունյներու տանք
Սարդարապատի պատի տակ.

Զանգեր ղողանջէ՛ք, սրբազան քաջերին կանչէ՛ք,
Այս արդար պատից՝
Սերունդներ, դուք ձեզ ճանաչէք
Սարդարապատի՛ց:

Բայց մենք չընկա՛նք, մենք միշտ կա՛նք,
Մենք չյանգանք, դեռ կը գա՛նք
Երբ տան զանգը, ահազանգը,
Որ մեր հոգու պարտքը տանք:

Զանգեր ղողանջէ՛ք, սրբազան քաջերին կանչէ՛ք,
Այս արդար պատից՝
Սերունդներ, դուք ձեզ ճանաչէք
Սարդարապատի՛ց.

ՊԱՐՈՅՐ ՍԵՒԱԿ

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կոստանդնուպոլսոյ Յոյն Ուղղափառ Տիեզերական Պատրիարք, Նորին Սրբութիւն Տիմիթրիոս Պատրիարք, Գահիրէ ժամանած ըլլալով, Կիրակի 24 Մայիսի առաւօտուն, Աղեքսանդրիոյ և համայն Ափրիկէի Պապ և Պատրիարք, Ն. Սրբութիւն Բարթենիոս Գ. Պատրիարքի հետ համատեղ Ս Պատարագ պիտի մատուցանեն, Գահիրէի Համզաուի Թաղամասի Յունաց Մայր Տաճարին մէջ։

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԴԻՒԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

ՖՈՒԹՊՈԼ

ԱՓՐԻԿԷԻ ԱԽՈՅԵԱՆ ԱԿՈՒՄԲՆԵՐՈՒ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ ԳՏՈՒ՝

«ԶԱՄԱԼԷՔ»Ի ԵՒ «ԱՀԼԻ»Ի ԽՈՒՄԲԵՐԸ 1-8ՐԴ ՓՈՒԼԻՆ ՄՆԱՑԻՆ

Անցեալ Ուրբաթ, 15 Մայիսին, Գահիրէի մարզաւանին մէջ դարձի մրցումին, «Զամալէք»ի խումբը յաջողեցաւ 2-0 արդիւնքով յաղթել Զամպիայի «Նաքանա Րէտտիֆլըս» խումբին։ Երթի մրցումին, Զամպիայի Քիթուվի քաղաքին մէջ, «Զամալէք»ի խումբը պարտուած ըլլալով միայն 1-0 արդիւնքով, իրաւունք ստացաւ մրցաշարքը շարունակելու 1-8րդ փուլին մէջ։

Անցեալ Շաբաթ, 16 Մայիսին, Քենիայի մէջ, «Ահլի»ի խումբը իր դարձի մրցումը խաղաց տեղւոյն «Ֆուհուա» խումբին դէմ և պարտուեցաւ 2-1 արդիւնքով։ Երթի մրցումին, որ տեղի ունեցած էր Գահիրէի մէջ, «Ահլի»ի խումբը փառաւոր յաղթանակ մը տարած ըլլալով (6 0), իրաւունք ստացաւ շարունակելու մրցաշարքը 1-8րդ փուլին մէջ։

Խ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ 50ՐԴ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ ԳՏՈՒ

ՏԻՆԱՄՕ (ԹԻՖԼԻՍ) - ԱՐԱՐԱՏ՝ 1 - 0

Անցեալ Երկուշաբթի, 18 Մայիսին, Թիֆլիսի մէջ, հայրենի «Արարատ»ը մրցեցաւ տեղւոյն «Տինամօ» խումբին դէմ և պարտուեցաւ 1-0 արդիւնքով։

ԳԱՀԻՐԷԻ ԹԵՄԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Գահիրէի Թեմական Ժողովը նիստ պիտի գումարէ Ուրբաթ, 22 Մայիս 1987-ին, Ազգային Առաջնորդարանիս դահլիճին մէջ, երեկոյեան ժամը ճիշդ 7.-ին։

ԴԻՒԱՆ ԳԱՀԻՐԷ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲՆԱԿՉՈՒԹԻՒՆԸ Կ'ԱՒԵԼՆԱՅ

Հայաստանի բնակչութեան թիւի աճը (թիւը ներկայիս շուրջ 3 միլիոն 300 հազար հոգի է) կը գերազանցէ միութենական միջին չափանիշերը։ Ամէն տարի բնակիչներու թիւը կ'աւելնայ 60-70 հազարով։ Բնակչութեան աճի վրայ կ'ազդէ նաեւ իւրայատուկ ժողովրդավարական վերելքը։ Տակաւին քանի մը տարի առաջ Հայաստանի մէջ կ'արձանագրուէր մօտ 20 հազար ամուսնութիւն. անցեալ տարի այդ թիւը աւելցած է հինգ հազարով։ Տարուէ տարի Խ. Հայաստանի բնակիչները աւելի ու աւելի կ'երիտասարդանան։ Քաղաքացիներու գրեթէ կէսը մինչեւ 25 տարեկան երիտասարդներ են։ Փոխուած է նաեւ բնակչութեան կառուցուածքը։ Կը հաւասարակշռուի նաեւ այրերու եւ կիներու թիւի յարաբերակցութիւնը, որ խախտուած էր Բ. աշխարհամարտի հետեւանքով։ Զգալի կերպով աճած է քաղաքներու բնակչութիւնը որ առաջին հերթին պայմանաւորուած է արդիւնաբերութեան բուռն զարգացումով։ Ժողովրդագիրներու կարծիքով, մինչեւ դարավերջ Հայաստան կ'ունենայ 4,5 միլիոն բնակիչ։

(ԱՐՄԵՆՓՐԵՍ)

ՍԱՐՏԱՐԱՊԱՏԻ ՄԱՐՏԻՐՈՍՆԵՐՈՒՆ ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Յառաջիկայ Կիրակի, 24 Մայիս 1987, Սարդարապատի մէջ, 1918 ին հայրենիքի փրկութեան համար մղուած հերոսամարտին զոհուածներուն, Հայոց աշխարհազօրաց և զօրավարաց ի յուշ, Գահիրէի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին մէջ, պիտի մատուցուի Ս. Պատարագ և Հոգեհանգիստ։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

ՄԵԾ ԵՂԵՌՆԻ 72-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Աղեքսանդրիոյ Ազգային Իշխանութեան կազմակերպութեամբ եւ մասնակցութեամբ հայ երեք յարանուանութեանց ներկայացուցիչներուն, Կիրակի, 26 Ապրիլ 1987ին, տեղւոյս Ս. Պօղոս-Պետրոս եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ հանդիսաւոր Ս. Պատարագ և հոգեհանգստեան պաշտօն Մեծ Եղեռնի մեր բիւրաւոր նահատակներուն հոգիներուն ի հանգիստ։

Պատարագիչն էր Արժ. Տ. Գրիգոր Խաչակիր Քհնյ. Օհանեան։ Ս. Սեղանին կը սպասարկէին Բրշն. Մինաս Պանտոյեան եւ Նազարէթ Գարբթալեան ուագխարկաւագները։

Պատարագիչ Տէր Հայրը իր քարոզին մէջ վեր առաւ մեր բիւրաւոր անմեղ նահատակներուն կրած չարչարանքները ի փառս Աստուծոյ, մեր սրբազան հաւատքին եւ պապենական հայրենիքին սիրոյ։

Պատարագի եւ հոգեհանգստեան աւարտին, եկեղեցական թափօրը, ծաղկեպսակներն ի ձեռին արիներու եւ արենոյշներու առաջնորդութեամբ, հաւաքուեցաւ Առաջնորդարանի բակը նահատակաց յիշատակին կառուցուած Եղեռնի Յուշարձանին առջեւ, ուր տեղի ունեցաւ կարճ արարողութիւն եւ ապա Յուշահանդէս, Պօղոսեան Ազգ. վարժարանի աշակերտութեան կողմէ գործադրուած պատշաճ գեղարուեստական յայտագրով։

Բացման խօսքը կատարեց վարժարանին տնօրէն պր. Մանուկ Գալփաքճեան։ Վարժարանին երգչախումբը, ղեկավարութեամբ օր. Լիտիա Խունկանեանի, յաջողաբար երգեց «Ապրիլեան Նահատակներ», «Իմ Երեւան» եւ «Ծաղկիր Իմ Հայրենիք» երգերը, որմէ յետոյ վարժարանին աշակերտուհիներ Գարէն Լէյլէկեան եւ Լիւսի Ճաճաեան արտասանեցին «Պիտի Իյնաս», իսկ օր. Անի Օհանեան՝ «Ափ մը մոխիր»։

Օրուան բանախօսն էր Ազգային երեսփոխան եւ Քաղաքական Ժողովի անդամ պր. Գրիգոր Մարգարեան, որ իր ելոյթի մէջ յիշատակեց Եղեռնը իր արարուածքով, զայն ծրագրողներու ճիւաղային միտքն ու գործը եւ հայութեան փրկութիւնն ու ապահովագրումը ներկայ Հայաստանի գոյութեամբ։

Հանդիսութեան աւարտին, ներկայ ժողովուրդը հրաւիրուեցաւ վարժարանին հանդիսասրահը մասնակցելու համար համայնական Հոգեճաշին։

Արժանապատիւ Տէր Հօր սեղանօրհնէքէն ետք, ներկաները ճաշակեցին Տիկնանց Յանձնախումբին կողմէ պատրաստուած մատաղն ու թանը, որու աւարտին միաբերան երգուած Տէրունական Աղօթքով եւ Պահպանիչով վերջ գտաւ Ապրիլեան Յուշատօնի հանդիսութիւնները։

Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարի եւ «Կամք»ի արիներն ու արենոյշները, ինչպէս նաեւ Ազգային վարժարանի աշակերտութիւնը ներկայ գտնուեցան Ապրիլեան Եղեռնի հանդիսութիւններուն։

ԱՐՏՕՆԵԱԼ ՔԱՐՈԶԻՉԻ ԿՈՉՈՒՄ

Հայ Աւետարանական համայնքի Աղեքսանդրիոյ եւ Գահիրէի եկեղեցիներու հոգաբարձութեանց խնդրանքին ընդառաջելով, Մերձաւոր Արեւելքի Հայ Աւետ. Եկեղեցիներու խորհուրդը կ'որոշէր Արտօնեալ քարոզիչի կոչում շնորհել իր համայնքի անդամներէն տիար Վահրամ Խունկանեանին։

Եւ առ այդ, Աղեքսանդրիա կ'ուղարկէր իր խորհուրդի ատենապետը Վերապատուելի Յովհաննէս Գարճեանը։

Կիրակի, 3 Մայիս 1987-ի երեկոյեան ժամը 8ին, Իպրահիմիէի Հայ Աւետարանական եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ եկեղեցական պաշտամունք, որու ընթացքին Վեր. Յովհ. Գարճեան կատարեց արարողութիւնը եւ արտօնեալ քարոզիչի կոչում շնորհեց տիար Վահրամ Խունկանեանին, ի ներկայութեան համայնքի եւ քոյր յարանուանութեանց ներկայացուցիչներուն։

Արարողութեան աւարտին, Արժ. Տ. Գրիգոր Խաչակիր Քհնյ Օհանեան կարդաց Եգիպտահայոց Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. Արք. Չինչինեանի շնորհաւորական նամակը։

Պաշտամունքի աւարտին, ներկաները հրաւիրուեցան եկեղեցւոյ ներքնասրահը, ուր տեղի ունեցաւ պատշաճ ընդունելութիւն։

Վեր. Յ. Գարճեան քանի մը օր քաղաքս մնալէ ետք, Հինգշաբթի 7 Մայիսին մեկնեցաւ Գահիրէ, անկէ վերադառնալու իր պաշտօնավարած եկեղեցին ի Պէյրութ։

ՄԱՀ ՊՐ. ՂԵՒՈՆԴ ՊԷՉԻՐՃԵԱՆԻ

Ուրբաթ, Մայիս 1ին, սեւ հողին յանձնեցինք Աղեքսանդրիոյ համայնքիս երէց անդամներէն ՂԵՒՈՆԴ ՊԷՉԻՐՃԵԱՆը, որ ծանօթ դէմք մըն էր իր ունեցած եկեղեցանուէր եւ ազգանուէր գործունէութեամբ։

Ողբացեալը եղած էր վարչական անդամ Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարի, վեթերան անդամ Հ.Բ.Ը.Մ.-ի, ինչպէս նաեւ ժամանակ մը ղեկավարած էր Ս. Պօղոս-Պետրոս եկեղեցւոյ երգչախումբը։ Ան եղած է նաեւ բաժանորդ եւ հաւատաւոր ընթերցող «Ջահակիր» շաբաթաթերթի։

Իր մահով, կաղնի մը եւս կը տապալի մեր համայնքէն ներս։

Հանգիստ իր ոսկորներուն եւ մխիթարութիւն իր այրիին՝ տիկին Բիննա Պէչիրճեանի, զաւակներուն եւ եղբօր՝ պր. Աստուր Պէչիրճեանի և համայն սգակիր պարագաներուն։

ԵՐԱԺՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Աղեքսանդրիոյ Երաժշտանոցը ընկերակցութեամբ Իտալական «Տանթէ Ալիկիէրի» Մշակ. կեդրոնին եւ կազմակերպութեամբ տիկին Ուեճիհա Սիտ-Ահմէտի կը ներկայացնէր երաժշտական երեկոյ մը, Իտալական կեդրոնին մէջ, Ուրբաթ 8 Մայիս 1987-ի երեկոյեան ժամը 8.30ին, որու ընթացքին իրենց առաջին պաշտօնական ելոյթը պիտի ունենային Հայ Աւետ. համայնքէն երկու երիտասարդ երգիչներ յանձինս՝ օր. Յասմիկ Տիչչէքէնեանի (սոփրանօ) և պր. Սամուէլ Խունկանեանի (թենոր) դաշնամուրի ընկերակցութեամբ պր. Ճօն Ուիլըրի։

Որոշեալ ժամէն առաջ, արդէն կեդրոնի հանդիսասրահը լեցուած էր հայ եւ օտար երաժշտասէր ունկնդիրներով՝ որոնք անհամբեր կը սպասէին յայտագրի գործադրութեան։

Օր. Յասմիկ Տիչչէքէնեան եւ պր. Սամուէլ Խունկանեան կըրցան իրենց ելոյթի առաջին վայրկեանէն արժանանալ ունկնդիրներու հմայքին ու գնահատանքին։ Այս կ'ըսենք ոչ թէ պարզապէս իրենց հայ ըլլալուն համար, այլ իրենց ներկայացուցած ընտրեալ երգերուն գեղեցիկ մեկնաբանութեան համար։

Գաղափար մը տալու համար նշենք մի քանի երաժիշտներու անունները — Շուպերթ, Սքարլէթի, Թոմաս, Ֆորէ, Տիգրանեանի, Յարութիւնեանի, Մոցարթի։ Իրենց յաջողութեան նպաստեց նաեւ իրենց ընկերակցող դաշնակահար՝ Ճօն Ուիլըրը, իր ճկուն եւ ճարպիկ նուագակցութեամբ։

Ներկայ ունկնդիրները իսկական երաժշտական երեկոյ մը վայելեցին որու ընթացքին դրսեւորուեցան երկու հայ նոր աստղերու յայտնումը պատիւ բերելով իրենց եւ համայնքին։ Մեզ համար հպարտանք էր նշմարել օտարներու գոհունակ ժպիտը եւ գնահատանքի ծափը։

Կը յուսանք զիրենք մօտ ատենէն կրկին ունկնդրել, նոր եւ աւելի ճոխ յայտագրով մը։

ԹՂԹԱԿԻՑ
ՍԻՆՈՒՍ ՊԱՆՏՈՅԵԱՆ

Աղեքս. 9 Մայիս 1987

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
(ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՈՍԿԻՈՎ)

Ողբ. Ազնիւ Գույումճեանի (Պելճիքա) մահուան քառասունքին առթիւ, տէր և տիկին Յովակ Երզնկացեան կը նուիրեն.

Աղքատախնամին	10
Հայ Կարիքի Խաչին	10
«Արեւ»ին	3
«Յուսաբեր»ին	3
«Ջահակիր»ին	3

Նոյն տխուր առթիւ, տէր և տիկին Անդրանիկ Թոզգոնմազեան կը նուիրեն.

Հայ Կարիքի Խաչին	10

Իր հօր ողբ. Գեղամ Երզընկացեանի մահուան Գ. տարելիցին առթիւ և անոր բարի յիշատակին, տիար Կարապետ Գեղամի Երզնկացեան կը նուիրէ.

Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	5
Աղքատախնամին	5
Փօլ Քիլիտճեան Հրատարակչական Ֆոնտին	5
«Արեւ»ին	5
«Յուսաբեր»ին	5
«Ջահակիր»ին	5

(Ստանալ «Արեւ»էն բոլորն ալ)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀԻՆ

Ողբ. Նուպար Զօրայեանի մահուան տխուր առթիւ, վասն ցաւակցութեան տէր և տիկին Արթին Ցակոբեան կը նուիրեն 10 եգ. ոսկի։

ՍՏԱՑԱՆՔ

Վենետիկի Մխիթարեան տպարանէն շնորհակալութեամբ ստացած ենք.

ՆԻՒԹԵՐ ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ (Բ. հատոր), Պատմութիւն եգիպտահայ բարերարներու և կրթական հաստատութիւններու; Հեղինակ՝ Արտաշէս Հ. Գարսաչեան, 765 մեծադիր էջ պատկերազարդ, մաքուր թուղթ և գեղեցիկ տպագրութիւն; Պատմագիրքին տպագրութեան ամբողջական ծախքը հոգացած են Հ.Բ.Ը.Մ.-ի ցկեանս նախագահ և ազգային բարերար տիար Ալեք Մանուկեան և Հ.Բ.Ը.Մ.-ի Զուիցերիական իրաւախ ճակով ընկերակցութեան պատուարժան վարչութեան անդամները և պատուակալ վարիչ պատուիրակ տիար Արա Զամքէրթճէքէն և մէթր Շաւարշ Ս. Սեւյոնքեան; Տպագրութիւնը աւարտած է 1986 Նոյեմբերին, Մխիթարեան տպարանին մէջ, Վենետիկ։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

ՊՕՂՈՍԵԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ԵՒ ՄԵԼԳՈՆԵԱՆ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԱՐԶԱՀԱՆԴԷՍ
1986 - 1987

Հովանաւորութեամբ

ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ Ս. ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆԻ

Բարեխնամ Առաջնորդ Հայոց Եգիպտոսի

Նախագահութեամբ

ՏԻԱՐ ՎՐԷԺ ՍԷՖԷՐԵԱՆԻ

(Փոխ-ատենապետ Պատ. Քաղաքական Ժողովի)

Կիրակի, 24 Մայիս 1987, կէսօրէ ետք ժամը 4-ին

**

ԱՄԱՎԵՐՋԻ ՀԱՆԴԷՍ
1986 - 1987

Հովանաւորութեամբ

ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ Ս. ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆԻ

Բարեխնամ Առաջնորդ Եգիպտահայոց

Նախագահութեամբ

ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ՄԱՐՏԻԿ ԶԱՐԴԱՐԵԱՆԻ

(Ատենապետ Պատ. Թեմական Ժողովի)

Կիրակի, 7 Յունիս 1987, կէսօրէ ետք ժամը 6-ին

ՆԿԱՐՉԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ
ԱՆՆԱ ՊՕՂԻԿԵԱՆԻ

ՏՈՔԹ. ՌԱԿԱՊԻ ՑՈՒՑԱՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

3, Էլ Նիլ պողոտայ, Կիզէ, Շերաթոն պանդոկին կից

Բացումը տեղի ունեցաւ Երկուշաբթի, 27 Ապրիլ 1987-ին

Ցուցահանդէսը բաց կը մնայ մինչեւ 26 Մայիս 1987, առաւօտեան ժամը 10էն կէսօրէ ետք ժամը 7ը։

ՍԻՐԱԼԻՐ ՀՐԱՒԷՐ ԲՈԼՈՐԻՆ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ (Շար. Ա. էջէն)

Սարդարապատով, ծնունդ առաւ հայ պետական կեանքի մը վերընձիւղման և վերստեղծման կարելիութիւնը դարերու կորուստէն ետք. Սարդարապատի ճակատամարտը ի վերջոյ յանգեցաւ հայկական հանրապետութեան մը ստեղծման։ Սարդարապատը այսօր կը վայելէ համազգային ճանաչում և համազգային յարգանք։ Պատմութիւնը անհրաժեշտ տուած է իր վճիռը Սարդարապատի վերաբերեալ։ Այսօր մենք ազգովին հպարտ ենք անով և կը ներշնչուինք անկէ։ Վաղը, նոյն պատմութիւնը իր արժեւորումը պիտի ընէ նաեւ Սարդարապատի յաջորդող երեւոյթներուն։ Մինչ այդ հայ ժողովուրդը ունի լուրջ հարցեր իր առօրեայ գոյատեւման պայքարի ընթացքին, հարցեր՝ որոնց վրայ լոյս պիտի սփռէ Սարդարապատը, փարոսի մը նման։

Յարգա՜նք Սարդարապատի կերտիչներուն։

ՀԱՅ ԹԵՐԹԸ
ԸՆԿԵՐՆ Է ՀԱՅ ՏԱՆ

ԿԱՐԴԱՑԷՔ ԵՒ ՏԱՐԱԾԵՑԷՔ

«ԱՐԱՐԱՏ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Պէյրութ - Լիբանան

«ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՀԱՅԱՍՏԱՆ»
Նիւ Եորք - Միաց. Նահանգներ

«ՋԱՀԱԿԻՐ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Գահիրէ (Եգիպտոս)

«ՇԱՐԺՈՒՄ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Պուէնոս Այրէս (Արժանթին)

«ՄԱՍԻՍ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Փասատինա (Միաց. Նահանգներ)

«ՅԱՂԹԱՆԱԿ» ԱՄՍԱԹԵՐԹ
Փարիզ (Ֆրանսա)

«ԼՈՒՍԱԲԱՑ»
Թորոնթօ (Գանատա)

0084
00388

ԴԱՐՁԵԱԼ 1915 ԹՈՒԱԿԱՆՆ Է

Նուազագոյն չարիքը կը կայանայ դառն ճշմարտութեան անգէտ պահել ժողովուրդը: Ներկայ ու գալիք բոլոր Աւարայրներուն համար...։

Այո՛, նորէն 1915 թուականն է կարծես:

Կամաւոր ճերմակ ջարդ տեղի կ'ունենայ սփիւռքի տարածքին:

Տեսակ մը սպիտակ ցեղասպանութիւն:

Ձուլումը կրկնակ նահատակութիւն է։

Նահանջականութեան ստուերը կը յածի աւելի մեծ համեմատութեամբ երկու Ամերիկաներու ու Եւրոպայի մէջ։

Աւելի քան վեց տասնամեակէ ի վեր կը նահանջե՜նք, կը նահանջե՜նք, ոչ թէ առանց երգի, այլ՝ երգելով, պարելով, ճառելով, խրախճանքով, կերուխումով անու՜շ-անու՜շ:

Արդեօք սփիւռքահայերս իրա՞ւ չե՞նք խաբեր, Հարստութիւնը արդեօք կը մեղմացնէ՞ մեր ժողովուրդը եւ փառքի ու ոսկիի հետամուտ է:

Չեմ պատասխաներ այս հարցերուն:

Ոչ ոք կրնայ պնդել, թէ մեր կարելին ըրած ենք ազգային ծրագրով, աշխատանքով եւ նախատեսութեամբ: Լիովին չկրցանք օգտագործել անցնող տասնամեակները:

Ցարդ ինչ որ կատարած ենք ձուլումին դէմ գնահատելի է եւ անուրանալի, բայց բաւարար չէ:

Ապացո՞յց։ Փա՞ստ։

Սպիտակ ջարդին հետզհետէ արագացող թափը:

Ամերիկա ու Եւրոպա խառն ամուսնութիւններուն համեմատութիւնը ճշգրտօրէն 50 առ հարիւրէն 70 առ հարիւր է, Եգիպտոս՝ 34 առ հարիւր: Միւս գաղութներուն նուազ ըլլալու չեն Եգիպտոսէն:

Թուրքացութիւնները կանխելու համար անմիջապէս նշեմ, թէ օտարատեաց չեմ եւ ոչ ալ ազգայնամոլ: Չեմ ուզեր այլամերժ ըլլալ։ Կը սիրեմ համայն մարդկութիւնը։ Պարզապէս հայ մարդ եմ առանց հատուածական նեղմտութեան: Բացարձակապէս առարկութիւն չունիմ ցարդ կատարուած օտարներու հետ խառն ամուսնութիւններուն մասին: Անկեղծօրէն կը նկատեմ զանոնք մեր ազգային հարսերն ու փեսաները: Բոլորն ալ սիրելի են անխտիր:

Սակայն այսուհետեւ սփիւռքը կանգուն եւ կենդանի պահելու համար ստիպուած ենք ոգի ի բռին մաքառիլ ու պայքարիլ։ Գոնէ՛ նուազեցնել խառն ամուսնութիւնները: Մեր արդար իրաւունքն է յաղթանակել ճակատագրական այս ճակատամարտին մէջ:

Սփիւռքի հիւրընկալ սակայն համայնակուլ ափերուն վրայ յիսուն կամ հարիւր տարի ետքն ալ, նո՛յն կենսունակութեամբ բաբախելու համար, պարտինք նո՛ր ամբարտակներ կանգնել, որոնցմէ առաջինը է ջանալ նուազեցնել խառն օտար ամուսնութիւնները: Բոլորովին կասեցնել անկարելի է, բայց նուազեցնել կարելի է։ Եթէ յիսուն տարի վերջ այս ափերուն պիտի խօսինք հայութեան մասին, ուշ չմնանք։

Կարծես խառն ամուսնութիւնները համաճարակի կը վերածուին: Անվերջ նահանջին վերջին հանգրուանին հասած ենք: Աւազախրում տեղի կ'ունենայ: Այսուհետեւ դանդաղ եւ յամեցող մահ է։

Լինե՞լ թէ չլինելու սահմանին վրայ է սփիւռքը:

Արթնցէ՛ք սփիւռքահայեր, արթնցէ՛ք,

Կարծես քնախտէ կը տառապինք եւ չենք հակազդեր խառն ամուսնութիւններուն գործնական քայլերով:

Սթափինք եւ հովին չտանք սփիւռքը: Մահավճիռ չարձակենք: Օտարութեան ծովերուն չյանձնենք մնացորդացին յետնորդներուն բեկորները:

Գալիքը երաշխաւորելով ապագայի ուղին հարթենք,

Մեծ Եղեռնի յաւերժական վիշտէն հայ հոգիները արդէն այրած են։ Կրկին չայրենք սպիտակ ջարդով:

Չենք կրնար հաշտուիլ ձուլումի գաղափարին:

Գոյատեւելու հրամայականով բոլորս ուխտենք, ուխտենք եւ երդնունք սփիւռքի լինելութեան համար,

Այո՛, միակամ ու վճռակամ գոչենք — ԼԻՆԵ՛Լ, ԼԻՆԵԼ:

Սփիւռքը անելիք ունի։ Ունի կարեւոր անելիք: Հայ դատին հետապնդումը մեր գոյատեւումով պայմանաւորուած է։

Ազգապահպանման բոլոր հզօր ազդակները — եկեղեցի, դպրոց, մամուլ, մշակութային ակումբ, մարզարան, բարեգործական միութիւններ, մայր հայրենիքին հմայքը, պարտին շարունակել աւելի կորովիօրէն: Աւելցնելով անոնց վրայ նո՛ր հրաշագեղը եւ բալասանը, — *խառն ամուսնութիւններու նուազումին համար բուռն պայքարը։*

Այս ցեղասպանութիւնը կանխարգիլելու ամենազդու միջոցը ասիկա է։ Սփիւռքի փրկութեան կարելիութիւնը այ՛ս զէնքով կ'ըլլայ առաւելապէս,

Այս ամենահրատապ, կարեւորագոյն եւ գլխաւորագոյն հարցին լաւագոյն լուծումը եւ դարմանը հարազատ ու զուտ հայկական բոյներ կազմելու մէջ է...:

Առողջապահական

ԿԸ ՄՏԱԾԷ՞Ք ՁԵՐ ՈՂՆԱՍԻՒՆԻ ՄԱՍԻՆ

Ողնասիւնը մարմնի գլխաւոր «գերանը», կազմուած է 33 ոսկորներէ, որոնք իրարմէ բաժնուած են կռճիկային տիսքերով։

Ողնայարին մէջէն է որ կ'անցնի ողնասիւնը, 31 ջիղեր ողնուղեղէն կը մեկնին դէպի մարմնի զանազան կողմերը եւ կ'ապահովեն մեր գործունէութիւնն ու շարժումները։ Ողնայարը, ուրեմն, կեդրոնն է անդրադարձի շարժումներուն եւ կը վարէ մեր բուսական կեանքի գրեթէ ամբողջութիւնը։

Դժբախտաբար այս յօրինուածքը դիւրաբեկ է։ Ողնոսկրները կրնան խախտիլ, եւ ցաւ պատճառել այն ջիղերուն, որոնց պաշտպանութեան համար շինուած են։

Ամենէն զգայուն վայրերէն մէկը կը գտնուի վիզին մօտերը, հոն ուր ծնունդ կ'առնէ ողնուղեղը. այսինքն, առաջին երկու ողնոսկրներու՝ Աթլասի եւ Աքսիսի գտնուած տեղը։

Շատ կարեւոր է նաեւ մէջքին մաս կազմող ողնայարի 5րդ ոսկորը, որովհետեւ շարժուն է, ամենէն հաստն է եւ ամենէն կարեւորը։

Մէջքի հինգերորդ ողնոսկրէն դուրս ելլող ջիղերը կը վարեն սեռային գործարանները, սրբանը եւ վարի անդամներուն արեան շրջանառութիւնը։ Այս ողնոսկրը ամենէն աւելի կը յատկանշէ մարդուս կենսունակութիւն եւ ամենէն աւելի վնասուածն է ծերերուն մօտ։ Այդ պատճառով է որ յաճախ կ'ըսուի. «Մարդ իր մէջքի 5րդ ողնոսկրին տարիքն ունի»։

Հինգերորդ ողնոսկրը կը վնասուի յետոյքին վրայ մարդուս կրած անկումներէն։ Բայց երբ կ'իյնանք ծունկի, կրունկներուն, ուսերուն վրայ, 5րդ ողնոսկրը կրնայ դարձեալ վնասուիլ եւ մարմնի ազատ շարժումներուն արգելք հանդիսանալ։

Այր մարդիկ աւելի ենթակայ են այս արկածներուն, բայց յղութիւնը կրնայ երբեմն վնասել նաեւ կիներու ողնայարին։ Հետեւանքը կ'ըլլայ սրունքներու արեան շրջանառութեան խանգարումը, որ ծննդաբերութենէն ետքն ալ երբեմն կրնայ շարունակուիլ։

Երբ հինգերորդ ողնոսկրը ճզմուի, մարդ սրունքները ծանրացած կ'զգայ, ոտքի վրայ դժուար կը կենայ, կռնակի ցաւ կ'ունենայ, միզելու դժուարութիւն կը քաշէ։

Վնասի տեսակները այլազան են։ 5րդ ողնոսկրը միւսներէն բաժնող տիսքը մաշած կրնայ ըլլալ պարզապէս։ Այս տիսքը մարդկային մարմնի գլխաւոր զսպանակն է երբ կը ցատկենք. կամ երբ մեր ուսին հարուած մը կը ստանանք, ցնցումին ճնշումը կը հասնի մինչեւ 5րդ ողնոսկրը եւ ան է որ զսպանակի դերը կատարելով կը մեղմացնէ զայն։ Որքան ողնոսկրի միջեւ գտնուող տիսքը լաւ վիճակի մէջ է եւ ճկուն, այնքան մենք մեզ երիտասարդ կ'զգանք։

Երբ տիսքը վնասուի, մարդկային մարմնի բնականոն դիրքը 20-25 ձեւազերծումներ կը ստանայ։ Այս ձեւազերծումները կը ճնշեն ողնայարէն դուրս եկող ջիղերու խուրձերուն վրայ, կը բորբոքեցնեն զանոնք եւ սաստիկ ցաւեր կը պատճառեն։ Սիաթիք կոչուածը յաճախ այս երեւոյթին արդիւնքն է։ Սիաթիք ջիղերը կը կառավարեն սրունքները։

Բացի «սիաթիքէն» եւ ռեւմաթիզմի կարգ մը տեսակներէն, ողնասիւնի ոսկորներուն եւ տիսքերուն կրած վնասները կրնան բազմաթիւ այլ հիւանդութիւններ պատճառել։

Գլխու ցա՞ւ ունիք, վիզերնի՞դ բռնուած է, ոտքի թաթերուն մէջ մրջիւնի պէս բանե՞ր մը կը քալեն, եւ թմրութի՞ւն կը զգաք հոն.— այս բոլորին պատճառը կրնայ ձեր ողնասիւնը ըլլալ, կրնայ տակաւին աւելի անախորժ կացութիւններու մատնել ձեզ եւ ա՛յն տպաւորութիւնը տալ, թէ ծանր հիւանդութիւններէ կը տառապիք.- սրտի լուրջ տագնապի ձեւին տակ՝ սրտի զօրաւոր ցաւեր, սրտի բաբախումներ, գլխու պտոյտներ, շնչահեղձ ըլլալու զգայնութիւններ, մէջքի ցաւեր եւայլն։

Այսքան անհանգստութիւններու մեկնակէտը ողնասիւնը հանդիսանալուն պատճառը պարզ է.— որովհետեւ մեր գլխաւոր գործարաններուն հասնող ջիղերը, ըսինք, կ'անցնին ողնասիւնին որոշ մասերէն։ Անոր ամբողջ երկայնքին գոյութիւն ունեցող փոքրիկ ծակերէ կը մեկնին ջիղերու այդ խուրձերը։

Բաւ է, որ ողնոսկրներէն մէկը քիչ մը ծուռ կամ մաշի, որպէսզի ջիղը իր անցքին ճնշումի տակ իյնայ եւ մեզի պատճառէ վերոյիշեալ անհանգստութիւններէն որեւէ մէկը։

Ուրեմն, ամէն բանի համար մեղքը մի նետէք ձեր լեարդին, ձեր երիկամունքներուն, ձեր աղիքներուն կամ սրտին վրայ։ Քննել տուէք նաեւ ձեր ողնայարը։ Թերեւս անոր ծռած կամ թեթեւօրէն մաշած ոսկորներէն մէկուն տակն է գաղտնիքը ձեր ցաւին:

Պոչին կողմը գտնուող վերջին ողնոսկրները մանաւանդ ամենէն աւելի ենթակայ են մաշելու կամ ձեւազերծուելու, որովհետեւ մարմնի ծանրութեան մեծ մասը անոնք է որ կը կրեն եւ մէջքի բոլոր շարժումներուն ծխնիները կը հանդիսանան։

Ուշադրութիւն։ Ողնասիւնին համար նոր փորձանք մը դարձած է ինքնաշարժը։ Երկու ժամ անդադար օթօ քշել կը նշանակէ յոգնեցնել ողնայարը։ Արգելակի յանկարծական հարուածները, յաճախ կրկնուող ցնցումները աստիճանաբար իրենց տեղէն կը խախտեն մեր ողնոսկրները։

Մեր դարը, ընդհանրապէս, վտանգ մը կը ներկայացնէ ողնասիւնին համար, որ մարմնի յենարանն է եւ կմախքի հիմնական մասը։ Մարդոց հարիւրին տասը տոկոսը միայն լաւ հաւասարակշռուած ողնասիւն մը ունի։ Անոր բժշկական քննութիւնը հնարաւորութիւն կու տայ նախատեսելու մեր դարու քաղաքակրթութեան աւերները։

Ժամանակին մարդիկ շատ աւելի ծանր բեռներ կը կրէին եւ ստիպուած էին հսկայ ճիգեր կատարելու։ Հետեւաբար ուսի մկանները կը զօրանային եւ այսպէս կը պաշտպանէին նաեւ ողնասիւնը։ Արդ, մարդկային մարմնի երեսուներեք ողնոսկրները չեն կրնար իրենց տեղը մնալ առանց զիրենք շրջապատող մկաններու օժանդակութեան։

Այսօր բժիշկները եկած են այն եզրակացութեան, որ ինքնաշարժին եւ այլ զօրաւոր ցնցում-

(Շար. տես էջ 4

∴

Սփիւռքահայ երկսեռ երիտասարդութեան մեծ մասին երջանիկ անգիտակցութիւնը մտահոգիչ է։ Սա՛ կամ նա՛ պատճառով կեանքի ընկեր կամ ընկերուհի կ'ընտրեն օտարը: Կամ ալ կ'ընտրուին... օտարէն։

Այս առնչութեամբ իրենց ծնողները երբեմն իրաւացի են: Բայց... նահատակներուն հանդէպ հաւատարմութիւնը իրենց հոգիները չի թրթռացնե՞ր, իրենց արեան ձայնը բան մը չի յուշե՞ր:

Բոլոր չարձակուած ձայներուն թարգմանը հանդիսանալով կը հարցնեմ իրենց — ուրեմն զո՞ւր գնաց մէկուկէս միլիոնին արիւնը: Զո՞ւր գացին Մեծ Եղեռնի չարչարալից եւ դժոխային մահերը։ Զո՞ւր գացին մեր դեռատի հարսերուն եւ նորափթիթ աղջնակներուն բռնաբարումները: Զո՞ւր անցան Կոմիտասներու խելագարումները: Զո՞ւր անցան, զո՞ւր անցան բոլո՞րը, բոլո՛րը:

Ի խորոց սրտի հառաչանք է ասիկա:

Խելքի եկէ՛ք, խելքի եկէ՛ք, հոգեհարազատ երկսեռ երիտասարդներ: Նահատակ ցեղի շառաւիղներուն արգիլուած է ձուլումը։ Իրաւունքը չունիք եւ ինքզինքնուդ չէք կրնար թոյլատրել, ձուլուիլ օտարութեան ովկիանոսներուն մէջ:

Ազգային խոր գիտակցութեամբ ձեր արմատներուն պինդ փարելով, փրկուեցէ՛ք, փրկուեցէ՛ք:

Տեղատուութեան, ընկրկումի, նահանջի վարանումները պէտք է կասիլ գերագոյն նպատակին համար, որ հա՛յ գոյատեւելն է։

Հայ մնալը նուիրական բան է:

Հայ երիտասարդութեան մեծ պարտականութիւնն է թումբ կանգնիլ ձուլումի հեղեղին դէմ, նախընտրելով հարազատը օտարէն: Հայ աղջիկը՝ հայ տղան: Հայ տղան՝ հայ աղջիկը:

Աշխարհացրիւ երկսեռ հայ երիտասարդնե՛ր, յուսալից եմ որ կոչս անարձագանգ չի մնար...:

∴

Հայապահպանում, ազգապահպանում, գոյատեւում, ինքնապահպանում:

Չափազանց շատ կը հոլովենք ու կը յանկերգենք այս չորս բառերը:

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 4)

00339
0085

ՋԱՀԱԿԻՐ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
21 ՄԱՅԻՍ 1987

Տ Խ Ր Ո Ւ Ն Ի

Ցաւով տեղեկացանք, թէ անցեալ Կիրակի, 17 Մայիս 1987, երեկոյեան ժամը 11-ին, յանկարծամահ եղած է ծանօթ ազգային և մեր բարեկամ՝

ՊՐ. ԿԱՐԱՊԵՏ ՊՕՅԱՃԵԱՆԸ

խոր սուգի մատնելով իր հարազատները։

Յուղարկաւորութեան տխուր արարողութիւնը տեղի ունեցաւ Երկուշաբթի, 18 Մայիս 1987, յ. մ. ժամը 3-ին, Հելիոպոլսոյ ազգային գերեզմանատան Ամենայն Սրբոց մատրան մէջ, և հանգուցեալին մարմինը ամփոփուեցաւ սեղւոյն ընտանեկան դամբանին մէջ։

Այս տխուր առթիւ, «Ջահակիր» իր զգածուած ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալին զաւակներուն՝ տէր եւ տիկին Գարեգին Պոյաճեանի եւ տէր եւ տիկին Վարդգէս Պոյաճեանի, թոռներուն եւ ազգակից բոլոր պարագաներուն:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Այրի տիկին Տիգրանուհի Սիմոնեան, տէր եւ տիկին Նուպար Սիմոնեան եւ զաւակունք, տէր եւ տիկին Հրաչ Սիմոնեան եւ զաւակունք, ներկայիս կը ծանուցանեն, թէ յառաջիկայ Կիրակի, 24 Մայիս 1987, առաւօտեան ժամը 10.30-ին, յաւարտ Ս. Պատարագի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին մէջ, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի իրենց սիրեցեալ ամուսնոյն, հօր եւ մեծհօր՝

ՈՂԲ. ՊՕՂՈՍ ՍԻՄՈՆԵԱՆԻ

մահուան Ա. տարելիցին առթիւ։

Հանգուցեալին յիշատակը յարգողներէն կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ։

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Այրի տիկին Զարուհի Զօրայեան, տէր եւ տիկին Ժիրայր Զօրայեան եւ զաւակունք (Գանատա), տէր եւ տիկին Մարտիրոս Պալաեան եւ զաւակունք, տէր եւ տիկին Հայկ Նազգաշեան եւ զաւակունք, տէր եւ տիկին Եսաւար Զօրայեան, տ. եւ տիկին Տիգրան Զօրայեան, այրի տիկին Սիրվարդ Զօրայեան (Հայաստան) եւ համայն ազգակից պարագաները, կը ծանուցանեն թէ, Կիրակի 31 Մայիս 1987, Գահիրէի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին մէջ, յետ աւարտման Ս. Պատարագի, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի իրենց սիրեցեալ ամուսնոյն, հօր, մեծհօր, եղբօր, տագրոջ եւ ազգականին՝

ՈՂԲ. ՆՈՒՊԱՐ ԱՐԹԻՆ ԶՕՐԱՅԵԱՆԻ

մահուան քառասունքին առթիւ։

Հանգուցեալին յիշատակը յարգողներէն կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Այրի տիկին Անոյշ Պալաեան, տէր եւ տիկին Թագւոր Արապեան եւ զաւակունք (Լոս Անճելըս), տէր եւ տիկին Մարտիրոս Ն. Պալաեան եւ զաւակունք, տէր եւ տիկին Վահէ եւ տոքթ. Հերմինէ Վարժապետեան եւ զաւակունք, տէր եւ տիկին Սարգիս Պալաեան (Մոնրէալ), տէր եւ տիկին Զաւէն Պալաեան եւ համայն պարագաները, կը ծանուցանեն, թէ Կիրակի 31 Մայիս 1987, Գահիրէի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին մէջ, յետ աւարտման Ս. Պատարագի, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի իրենց սիրեցեալ ամուսնոյն, հօր, մեծհօր, եղբօր եւ ազգականին՝

ՈՂԲ. ՆՈՒՊԱՐ ՊԱԼԱԵԱՆԻ

մահուան 15-րդ տարելիցին առթիւ:

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Պարզ փոստ	օդային փոստ
Եգիպտոսի բաժանորդներէն	400 Ե.Դ	---
Արաբական երկիրներ	—	5 տոլար
Եւրոպայի, Ամերիկայի,	15 տոլար կամ	
Գանատայի, Աւստրալիոյ եւ այլ	20 Սթերլին	30 տոլար
երկիրներու բաժանորդներէն		

«ՋԱՀԱԿԻՐ»ԻՆ

Ողբացեալ Նուպար Զօրայեանի մահուան քառասունքին առթիւ Անահիտ Բիւֆէլեան կը նուիրէ 5 եգ. ոսկի։

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՈՍԿԻՈՎ)

Ողբացեալ Կոպեր Օննիկ Արապեանի մահուան քառասունքին տխուր առթիւ, անոր անթառամ յիշատակին այրի տիկին Աստղիկ Արապեան կը նուիրէ.

Եկեղեցւոյ Տիկնանց Խնամակալութեան	50
Շնորհալի երգչախումբին	20
Աղքատախնամին	20
Այծեմնիկին	20
Հայ Կարիքի Խաչին	20
Փօլ Բիլիտճեան Հրատարակչական Ֆոնտին	20
«Արեւ»ին	20
«Յուսաբեր»ին	20
«Ջահակիր»ին	20

Նոյն առթիւ տէր և տիկին Պերճ Օտապաշեան կը նուիրեն.

Եկեղեցւոյ Տիկնանց Խնամակալութեան	20
Աղքատախնամին	20
Այծեմնիկին	20
Հայ Գեղ. Միութեան	20
Կոկանեան Սրահին	20
Յուսաբեր Սրահին	20
Հայկական Ընթերցասրահին	20
Փօլ Բիլիտճեան Հրատարակչական Ֆոնտին	20
«Արեւ»ին	20
«Յուսաբեր»ին	20
«Ջահակիր»ին	20

Նոյն առթիւ, տէր և տիկին Ռէյմոն Սուլթանեան կը նուիրեն.

Եկեղեցւոյ Տիկնանց Խնամակալութեան	20
Եկեղեցւոյ Պաշտօնէութեան	20
Աղքատախնամին	20
Այծեմնիկին	20
Գալուստեանի ճաշի սեղանին	20
Փօլ Բիլիտճեան Հրատարակչական Ֆոնտին	20
«Արեւ»ին	20
«Յուսաբեր»ին	20
«Ջահակիր»ին	20

(Ստանալ Գահիրէի Ազգային Առաջնորդարանէն)

Իրենց թանկագին մօր եւ մեծմօր ողբ. Սիրանոյշ Պայրամեանի մահուան քառասունքին առթիւ, եւ անոր անմոռանալի յիշատակին, տոքթ. եւ տիկին Սուրէն Պայրամեան և զաւակները, տէր եւ տիկին Կարպիս Տիլսիզեան եւ զաւակը (Լիբանան) կը նուիրեն.

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ Պաշտօնէութեան	20
Գալուստեանի ճաշի սեղանին	20
Նուպարեանի ճաշի սեղանին	20
Այծեմնիկին	20
Հայ Կարիքի Խաչին	20
Հ.Մ.Ը.Մ.-«Արարատին»	20
«Յուսաբեր» Մշակ. Ընկ.եան	20
«Յուսաբեր» Ակումբին Հելիպ.	20
Վեթերաններու ֆոնտին	20
«Յուսաբեր»ին	20
«Արեւ»ին	20
«Ջահակիր»ին	20

(Ստանալ «Յուսաբեր»էն)

Տիկին Նուարդ Մէլէմէթճեան, տէր և տիկին Սահակ և Արտա Ջօհրապեան իրենց անգին մօր և մեծ մօր՝ ողբ. Զարուհի Ճէպէճեանի մահուան քառասունքին առթիւ, անոր քաղցր և խընկելի յիշատակին կը նուիրեն.

Այծեմնիկ Հանգստեան Տան	10
«Յուսաբեր» Երիտ. Միութեան	10
Վեթերաններու Ֆոնտին	10
«Յուսաբեր»ի ֆոնտին	10
«Ջահակիր»ի ֆոնտին	10

(Ստանալ «Յուսաբեր»էն)

ՖՈԹՈ
ՇԻՐԱԶ
295093 ՇԱՐՈՒ...

Շ Ն Ո Ր Հ Ա Կ Ա Լ Ի Ք

Այրի տիկին Աստղիկ Արապեան, տէր և տիկին Ռէյմոն Սուլթանեան, տէր և տիկին Պերճ Օտապաշեան, և համայն ազգակից պարագաները ներկայիս կու գան իրենց խորին շնորհակալութիւնները յայտնել Ամ. Տէր Նարեկ Խաչակիր քհնյ. Ֆրընճեանի, գլխաց գասին ու բոլոր անոնց, որոնք անձամբ, նամակով, հեռագրով ու բարենպաստ հաստատութիւններու նուիրատուութիւն կատարելով ցաւակցութիւն յայտնեցին իրենց սիրելի ամուսնոյն, հօր, քեռայրին և ազգականին՝ ողբ.

ԿՈՊԵՐ ՕՆՆԻԿ ԱՐԱՊԵԱՆԻ

մահուան և քառասունքին առթիւ։

ԴԱՐՁԵԱԼ 1915 ԹՈՒԱԿԱՆՆ Է

(Շարունակութիւն Գ. էջէն)

Եթէ իրաւ ազգասէր ենք եւ տեսլական ունինք, պարտինք մեր մտածումները, գիրերը եւ կենդանի խօսքերը գործնականի վերածել: Իւրաքանչիւր գիտակից գրող, մտաւորական եւ եկեղեցական գինուորագրեալն է հայապահպանման, նաեւ՝ հայ դատին։

Սովորական հայերն ալ զինուորագրեալ են ազգապահպանման: Իւրաքանչիւրը իր յատուկ նպաստը բերելու է։

Մեծագոյն նոր մարտահրաւէրը սկսած է:

Հաւաքաբար պարտինք նուազեցնել խառն ամուսնութիւնները, համոզելով, մղելով եւ ցնցելով երիտասարդները, որ փոխադարձաբար ազգակիցը, հարազատը նախընտրեն ամուսնութեան պարագային:

Հրաշագեղը սափրը է, այլ մ. չոց, այլ ձեւ չկա՛յ, չկա՛յ:

Օգտագործենք բոլոր հնարաւորութիւնները։

Յարատեւ եւ անդադար աշխատանք հոսանքին ի վեր:

Հաւատքի խնդիր է յաջողութիւնը։

Պատասխանատուութեան եւ յանձնառութեան պատրաստակա՞մ ենք բոլորս ալ։ Հայապահպանումը եթէ վերացական խօսք չէ, օ՛ն գործի: Զուլումէ փրկելով ծառայած կ'ըլլանք հայ դատին: Զօ դուանանենք մեր ինքնութեան, զինաթափ ու անձնատուր դառնալով ձուլումին։

Ի՞նչ սոսկալի է լռութիւնը քառորդ միլիոն ձուլուած լեհահայերուն։ Եւ ոչ միայն լեհահայերուն:

Զմոռնանք այնուհետեւ դառն դասը լեհահայերուն:

1987 Մայիսին սկսած է սփիւռքի Սարտարապատը:

Գոռնե՛նք հաւատքով, որպէսզի պայծառ օր մը պահանջատէր հսկայի նման կանգնինք անիրաւ եւ անարդար աշխարհին դէմ:

***

Տոքթ. Նուպար Պէրպէրեան «Պայքար» շաբաթաթերթին մէջ գրեց Սեպտեմբեր 1986ին, «Ի՞նչ կ'ընենք օտար ամուսնութիւններու առաջքն առնելու համար» յօդուածը: Հակաեմբերին ալ նոյն նիւթին մասին «Մենք եղած ենք պատասխանատուն»: Յետոյ՝ «Ինչո՞ւ կը լռենք»:

Իսկապէս շատ շահեկան գրութիւններ։

Տոքթ. Աւետիս Եափուճեան, «Արեւ»ի մէջ գրեց 13 Մարտ 1987ին ... Երբ Նուպար Ակիշեան ահազանգ կը հնչեցնէ ձուլումի դէմ, ոչ ոք կ'անդրադառնայ անոր, ոչ մէկ յուզում առաջ կը բերէ։ Դաւուլ զուռնայի ժխորին մէջ կը խլանայ Ակիշեանի հնչեցուցած ահազանգը...»:

Ամէնուրեք շարունակուելու են ահազանգերը անյուսահատօրէն։

Նաեւ «խնդրելու ձեւով կը պահանջենք» կրօնականներէն, որ ձայն բարձրացնեն։

Մայր հայրենիքը մակընթացութեան մէջ է, իսկ սփիւռքը՝ տեղատուութեան։

ՍՓԻՒՌՔԸ ՊԱՐՏԻ ՏՈԿԱ՛Լ, ՏԵՒԵԼ, ԼԻՆԵ՛Լ։

ՄԿՐՏԻՉ ԱՆԴՐԱՆԻԿ

Աղեքսանդրիա, 16 Մայիս 1987

ԿԸ ՄՏԱԾԷ՞Ք ՁԵՐ ՈՂՆԱՍԻՒՆԻ ՄԱՍԻՆ

(Շարունակութիւն Գ. էջէն)

ներսուն չափ վտանգաւոր են մեր ողնոսկրերուն համար առօրեայ, պզտիկ եւ յաճախ աննշմարելի ձայնային հարուածները, ագմուկները եւ մթնոլորտին մէջ թրթռացումները, որոնց աւերին ենթակայ ենք անդադար։ Կը ցնցուի մեր ողնայարը անվերջ ու կը ստեղծուին նաեւ գործարանային տագնապներ։

Այսօր, ուրեմն, առաւել եւս [illegible] մեր ողնասիւնի [illegible] կը տառապինք։

Անշուշտ, բժիշկն է որ պիտի որոշէ ի վերջոյ բուն պատճառը։ Պէտք չէ ուշանալ սակայն բժշկին դիմելու, որովհետեւ ողնասիւնին խնամքը բաւական երկար ու նուրբ աշխատանք կը պահանջէ։

Երբ մարդ լաւ հաւասարակշռուած ողնասիւն ունի, լաւ թոքեր, ամուր կուրծքի վանդակ մը, որովայնային լաւ մկաններ՝ կը տոկայ ամէն փորձանքի եւ հարուածի։

Ժ. Ե.

02390 0086

ՋԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

جهاكير
جريدة أسبوعية
ص.ب ٢١١١ بالقاهرة ت ٩٣٤٩٠٨
صاحبة الامتياز : السيدة عايدة سركيس بلايان

TCHAHAKIR
HEBDOMADAIRE ARMENIEN
B.P. 2111 Le Caire (R.A.U.) • Tél. 934908
Adresse Télégraphique: TCHAHAKIR, Cairo
Rédacteur en chef: SARKIS BALAYAN

Հիմնուած 1948

Արտօնատէր — ԱՅՏԱ ՍԵՐՈՎԲԵԱՆ
Սեփականատէր՝ խմբագիր — ՍԱՐԳԻՍ ՊԱԼԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ ԹԻՒ 1097 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 28 ՄԱՅԻՍ 1987 — ՀԱՏԸ ՉՍՈՒԲԷ 10 Եգ. Դհկ. — عدد رقم ١٠٩٧ - الخميس ٢٨ مايو ١٩٨٧

ԳԱՀԻՐԷԻ ՊԱՏԿ. ԹԵՄԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ Թ. ՆԻՍՏԸ

Գահիրէի Պատկ. Թեմական Ժողովը իր Թ. նիստը գումարեց անցեալ Ուրբաթ, 22 Մայիս 1987, կ.ե. ժամը 7ին, Ազգային Առաջնորդարանի դահլիճին մէջ, նախագահութեամբ Թեմիս Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. Արք. Չինչինեանի եւ ատենապետութեամբ պր. Փօլ Պիլիտճեանի, ի ներկայութեան 18 երեսփոխաններու։

Նախագահ Սրբազան Հօր աղօթքով բացուեցաւ նիստը եւ ժողովը անմիջապէս անցաւ օրակարգի հարցերուն քննութեան։

1.– Ընթերցում եւ վաւերացում նախորդ նիստի ատենագրութեան.

Փոխ – Ատենադպիր ընկ. Պետրոս Մովսէսեան կարդաց նախորդ նիստի ատենագրութիւնը, որ նոյնութեամբ վաւերացուեցաւ։

2.– Ատենական գործողութիւններ.

Որեւէ նամակ ստացուած չըլլալով, ժողովը անցաւ օրակարգի յաջորդ հարցին։

3.– Անծանօթ կրթասէրի Ֆոնտին կանոնագրի փոփոխութիւն.

Ատենադպիր տոքթ. Սուրէն Պայրամեան կարդաց ժողովին կողմէ անծանօթ կրթասէրին ուղղուած նամակը, որով կը խնդրուէր նուիրատուէն որ նուիրատուութեան մէջ պայման դրուած 75 ոսկիի սահմանը բարձրացնէ 100 եգ. ոսկիի։ Յարգելի նուիրատուն սիրով իր հաւանութիւնը տուած էր։

4.– Եգիպտոսի արտաքին պարտքերը վճարելու հաւաքական հանգանակութեան համար Յանձնախումբի տեղեկագրի ընթերցում.

Յանձնախումբը տեղեկագրով մը կը յայտնէր, թէ այս առնչութեամբ եգիպտական կառավարութեան ձեռնարկած հանգանակութիւնը դադրած ըլլալով, յանձնախումբն ալ իր գործունէութիւնը դադրեցուցած էր եւ կը խնդրէր ժողովէն, որ բանաձեւ մը որդեգրելով, հարցը փակուած նկատուի։

Ժողովը համաձայն գտնուեցաւ, և ըստ այնմ բանաձեւ մը որդեգրելով, հարցը փակուած նկատեց։

Սակայն, պր. Ե. Թումայեանց դիտել տուաւ, թէ հարցը այս ձեւով վերջացնելով, չկարծուի որ եգիպտահայութիւնը չէ մասնակցած պետական հանգանակութեան, քանի որ բազմաթիւ հայեր, անհատապէս մասնակցած են անոր։

5.– Տեղեկատուութիւն Հելուանի Սիմոնեան ազգապատկան վիլլայի աճուրդով վաճառման մասին.

Քաղաքական ժողովը իր ներկայացուցած տեղեկագրին մէջ կը հաղորդէր թէ վերոյիշեալ վիլլան աճուրդով վաճառելու երկրորդ փորձը եւս ձախողած էր, որովհետեւ ոչ ոք ներկայացած էր։

Քաղաքական ժողովը կը յայտնէր նաեւ, թէ վիլլային առաջին յարկի վարձակալը գրաւոր հաղորդած էր, թէ պատրաստ է 150.000 եգ. ոսկիի գնել վիլլան եւ հողը։

Կարծիքներու փոխանակումէ ետք, ժողովը Քաղաքական ժողովին հայեցողութեան ձգեց հարցը, վերոյիշեալ վարձակալին հետ համաձայնութեան գալով կամ այլ լուծում մը գտնելով, աճուրդ կազմակերպելու համար՝ նուազագոյնը 150.000 եգ. ոսկիի։

6.– 1982–83 Քաղաքական Ժողովի բարոյական տեղեկագրի ընթերցում.

Տոքթ. Սուրէն Պայրամեան կարդաց տեղեկագիրը։

Քաղաքական ժողովը ատենապետութեամբ պր. Բիւզանդ Բրուտեանի, այս շրջանին լուծած էր շատ մը բարդ հարցեր, ըլլան անոնք ազգային, եկեղեցական, դպրոցական, կալուածական, դատական եւ այլ։ Ժողովը իր գոհունակութիւնը յայտնեց կատարուած աշխատանքին համար։

7.– 1986-87 Քաղաքական Ժողովի բարոյական տեղեկագրի ընթերցում.

Կարդացուեցաւ նաեւ Պատ. Քաղաքական Ժողովի (ատենապետութեամբ պր. Նուպար Սիմոնեանի) միամեայ (Մարտ 1986- Մարտ 1987) գործունէութեան տեղեկագիրը, որ կը պատկերացնէր ժողովին տարած գնահատելի գործունէութիւնը, որուն համար ատենապետ պր. Փօլ Պիլիտճեան, յանուն ժողովին, իր գնահատանքը արտայայտեց եւ որուն ժողովը իր հաւանութիւնը տուաւ ծափահարութիւններով։

8.– Ընթերցում 1986 տարւոյ իրագործուած հաշուեկշիռի եւ հաշուեքննիչի տեղեկագրին.

Տրուած ըլլալով թէ ժողովականները նախապէս ստացած էին հաշուեկշռէն օրինակ մը, Պատ. Քաղաքական ժողովի խնդրանքին ընդառաջելով երեսփոխան պր. Բիւզանդ Բրուտեան լուսաբանութիւններ տուաւ 1986 տարւոյ համակարգարական հաշիւներու զանազան մանրամասնութեանց մասին։

Կարդացուեցաւ հաշուեքննիչ պր. Կարօ Ներսէսեանի տեղեկագիրը, որուն մէջ կը յայտնէր, թէ ներկայացուած փաստաթուղթերը

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 2)

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ ԱՅՑԸ ԳԱՀԻՐԷ

Կիրակի, 24 Մայիսի առաւօտուն, Յոյն Ուղղափառ Պատրիարքարանի Աքոռնեփոս Ս. Նիկողայոս եկեղեցին մէջ, ի Համզաուի, տեղի ունեցաւ Կ. Պոլսոյ Տիեզերական Պատրիարք, Նորին Ամենապատուութիւն Տիմիթրիոս Ա.ի եւ Ալեքսանդրիոյ եւ համայն Ափրիկէի Պապ եւ Պատրիարք, Նորին Ամենապատուութիւն Պարթենիոս Պատրիարքներուն համատեղ Ս. Պատարագը։ Խորանին վրայ անոնց կ'ընկերանային տասը եպիսկոպոսներ։ Ամեն. Տիմիթրիոս Պատրիարքին կ'ընկերակցէր Հիւսիսային եւ Հարաւային Ամերիկաներու Ուղղափառ Յոյներու Առաջնորդ, Գերշ. Տ. Եագովոս Արքեպս. եւ հինգ այլ Ս. Սենոդի Մետրոպոլիտներ։

Նախորդ օրը Աղեքսանդրիոյ Ս. Էվանկելիսմոս Մայր Տաճարին մէջ, զոհաբանական աղօթքի ընթացքին Տիեզերական Պատրիարքը, Աղեքսանդրիոյ Պարթենիոս Պատրիարքին նուիրեց թանկագին քարերով զարդարուած ոսկիէ խաչ մը եւ իբրեւ նուէր ստացաւ հին ու թանկարժէք սրբանկար «Իքոն» մը:

Կիրակնօրեայ Ս. Պատարագին ներկայ էին Յոյն Կաթողիկէ Պատրիարք, Ն. Ամեն. Ստեփաննոս Գ., Պապական Նուիրակ, Գերշ. Մորէթթի Արքեպս., Ղպտի Պատրիարքի կողմէ արտաքին յարաբերութիւններու վարիչ Տ. Սրապիոն Արքեպս., Անկլիքան Եպսկ. Գերշ. Ղայէս Ապտըլ Մալէք, Ասորւոց Եպսկ. Գերշ. Տ. Մուսա Տաուս, Յոյն Կաթողիկէ Պատրիարքական Փոխանորդ Գերշ. Տ. Փօլ Անթաքի Եպսկ. եւ Գերշ. Տ. Զաւէն Սրբ. Արքեպս. Չինչինեան, բազմաթիւ երկիրներու դեսպաններ, հիւպատոսներ, պետական անձնաւորութիւններ եւ այլ բարձրաստիճան հիւրեր:

Արարողութիւններէն ետք, Պատրիարքարանի հանդիսութեանց սրահին մէջ, Գերշ. Տ. Զաւէն Արքեպս. Ամեն. զոյգ Պատրիարքներուն, բարեմաղթութիւններ ներկայացուց յանուն Ամենայն Հայոց Վեհափառ Կաթողիկոս, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Վազգէն Ա. Հայրապետին: Սիրալիր տեսակցութիւն ունեցաւ Գերշ. Տ. Եագովոս եւ Կեդրոնական Ափրիկէի Յոյն Ուղղափառ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Պետրոս Արքեպս.ի հետ:

ԴԻՒԱՆ ԳԱՀԻՐԷԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

ՍԱՐԴԱՐԱՊԱՏԻ ՀԵՐՈՍՆԵՐՈՒՆ ՀՈԳԻՈՑ Ի ՅԻՇԱՏԱԿ ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ ԳԱՀԻՐԷԻ ՄԷՋ

Համազգային տօնի վերածուած է՝ 1918 թուականին Սարդարապատի յաղթանակին տարեդարձը եւ ամենուրեք հայ եկեղեցիներուն մէջ կը կատարուի հոգեհանգստեան մասնաւոր պաշտօն՝ ի հանգիստ հոգւոց այն հերոսներուն, որոնք ինկան ազատագրական եւ ճակատագրական այդ կռուին ընթացքին:

Գահիրէի մէջ անցեալ Կիրակի, 24 Մայիս 1987, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին մէջ, յետ աւարտման Ս. Պատարագի կատարուեցաւ հոգեհանգստեան մասնաւոր պաշտօն ի յիշատակ Սարդարապատի հերոսներուն։ Նոյն օրը նաեւ հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ Հ.Բ.Ը.Մ.ի կրկնակի վետերան եւ բարերար անդամներէն ողբ. Սաթենիկ Ճանիկ Չազըրի մահուան հինգերորդ տարելիցին առթիւ, ողբ. Յովհաննէս Բէհէյեանի մահուան քառասունքին, ողբ. Պօղոս Սիմոնեանի եւ Տիգրան Լվերեկլեանի մահուանց առաջին տարելիցին եւ այլոց։

Արարողութեանց նախագահեց Թեմիս Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. Արք. Չինչինեան։ Օրուան պատարագիչն էր Արժ. Տ. Նարեկ Խաչակիր Քհնյ. Մրըճեան։ Պատարագի երգեցողութիւնները կատարուեցան «Շնորհալի» երգչախումբին կողմէ ղեկավարութեամբ Մօ. Եդուարդ Յակոբեանի եւ երգեհոնահարութեամբ տիկ. Շամիրամ Դաւմսնեանի։

Յիշենք նաեւ, թէ ծաղկեպսակ մը ուղարկած էր «Յուսաբեր» Մշակ. Ընկերակցութիւնը:

ՌՈԲԷՐ ԷՄՄԻԵԱՆԻ ՆՈՐ ՄՐՑԱՆԻՇԸ

Հեռացանկի 21ամեայ հայ յազգի ախոյեան Ռոպէր Էմմիեան, որ Եւրոպայի մրցանիշը կը կրէ՝ 8,61 մեթրով, անցեալ շաբթու Ծաղկաձորի մէջ տեղի ունեցած միջ-միութենական մրցումներուն ընթացքին, յաջողեցաւ Եւրոպայի նոր մրցանիշ մը հաստատել, ցատկելով 8,86 մեթր։

Ինչպէս ծանօթ է, աշխարհի մրցանիշակիրը կը մնայ ամերիկացի Պոպ Պիմընը, որ 8,90 մեթր ցատկած էր 1968-ին, Մեքսիքոյի Ողիմպիական խաղերուն։

Կը յուսանք, թէ իր այս ընթացքով լենինականցի մարզիկը պիտի յաջողի կոտրել աշխարհի մրցանիշը, որ անհասանելի կը նկատուէր։

ՃԱՏՐԱԿ

ԳԱՍՊԱՐՈՎՆ ՈՒ ՔԱՐՓՈՎԸ ԿՐԿԻՆ ՊԻՏԻ ՄՐՑԻՆ

Սպանիոյ Լինարես քաղաքին մէջ աւարտեցաւ ճատրակի աշխարհի առաջնութեան հաւակնորդներու եզրափակիչ մրցումը աշխարհի նախկին մրցակալ Անաթոլի Քարփովի և Անտրէյ Սոկոլովի միջեւ։ Աւարտեցաւ Քարփովի համոզիչ առաւելութեամբ՝ 7,5 - 3,5 հաշուով։ Աշխարհի նախկին մրցակալը յաղթանակ տարաւ ժամանակէն շուտ՝ 11-րդ հերթախաղին, սեւերով պարտութեան մատնելով մրցակիցին:

Այսպէսով Անաթոլի Քարփովը իրաւունք ստացաւ ճատրակի աշխարհի թագի համար երրորդ անգամ իր ուժերը չափելու Կէրի Գասպարովի հետ։

0091

0087

ՈՒՐՈՒԿՈՒԷՅ

ԱՊՐԻԼ 24-Ի ՆՇՈՒՄԸ ՄՈՆԹԷՎԻՏԷՕՅԻ ՄԷՋ

«ԲԱԶՄԱՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆ» ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹԵԱՄԲ

Տարուէ տարի, հետզհետէ պատմական խորացումներով առարկայական մօտեցումով եւ քաղաքական հասունութեամբ է որ կը մօտենայ մեր ժողովուրդը իր ազգային ու քաղաքական ճակատագրին եւ իրաւունքներուն։

Ասոր ապացոյցը կարելի է համարել հայրենավառ Ուրուկուահայութեան համախումբ հոծ ներկայութիւնը, Ապրիլ 24ի օրը, կ.ե. ժամը 19ին, «Արմենիա» հրապարակը՝ անսալով գաղութիս Բազմամիութենական Կազմակերպութեան կոչին։

Այսպէս կը սկսէր Մեծ Եղեռնի 72-ամեակի ոգեկոչումը։ «Արմենիա» հրապարակին վրայ կատարուած համախմբումն ու ոգեկոչական հաւաքը, կը հանդիսանար Բազմամիութենական Կազմակերպութեան նախաձեռնած զոյգ ձեռնարկներուն մեկնակէտը։ Ժամը 19ին, «Նուպարեան» եւ «Ալեք Մանուկեան» հայկական ինչպէս նաեւ թիւ 156 «Արմենիա» տեղական վարժարաններու երկսեռ աշակերտութեան ներկայութեան եւ Վերածնած Հայաստանի եւ Ուրուկուայի պետական դրօշներու հովանիին ներքեւ, սկիզբ տրուեցաւ յուշահանդէսին Հանդիսավար Ուալթեր Լափաչեանի պատշաճ խօսքերէն ետք, տեղի ունեցաւ Ուրուկուայեան ու Հայկական պետական քայլերգներու ունկնդրումը։ Առաջին հերթին, յանուն կազմակերպիչներուն, ելոյթ ունեցաւ ծանօթ ազգային Յակոբ Կարալեան, անդրադառնալով օրւան պատմական իմաստին ու նշանակութեան։ Երկրորդ բանախօսն էր երիտասարդ ւեստաբանական քարոզչուհի՝ Օր. Ռոսա Մարաշլեան. ան յատկապէս անդրադարձաւ Մեծ Եղեռնի պատմական պատճառներուն, տպաւորիչ մէջբերումներ կատարեց օտար հեղինակներէ եւ պետական արխիւներէ քաղուած փաստերէ։

Ժամ մը տեւողութեամբ՝ համախումբ պարումներով հոծ բազմութիւնը «Տալուրիկ» ազգային ռազմերգի սրտագրաւ չեչտերով կը բաժնուէր «Արմենիա» հրապարակէն, քիչ ետք ներկայ ըլլալու Մարաշի Հայրկ. Միութեան սրահը, Ցուցատօնի ատենական երկրորդ մասին։

Դարձեալ հոծ բազմութեան մը մասնակցութեամբ, Մարաշ Տան մէջ երեկոյեան ժամը 21ին տեղի ունեցաւ Եղեռնի 72-ամեակի Ոգեկոչական եւ Պահանջատիրական Հանդիսութիւնը։ Սոյն հաւաքին ելոյթ ունեցան Ուրուկուահայ առաջին սերունդի երեք հայորդիներ։

Միկէլ Բիննոսեանի հանդիսավարութեամբ կայացած սոյն տպաւորիչ հաւաքոյթին, յաջորդաբար խօսք առին՝ ււեստաբանական քարոզիչ Յակոբ Բէրիկեան, Փրոֆ. Տիկին Անահիտ Ձէքմէեան, եւ Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ հովիւ՝ Տոքթ. Օպէտ Պոյաճեան։ Երեք բանախօսներն ալ իրենց կարգին, զանազան դիտանկիւններէ մօտենալով հարցին, անդրադարձան մեր ժողովուրդին դէմ գործուած Ցեղասպանութեան զանազան երեսներուն։ Հոգեկան բերկրանք էր լսել Ուրուկուայեան առաջին սերունդի այս ներկայացուցիչներուն խօսքերը։ Բանախօսութեանց ընթացքին, մերթ ընդ մերթ, Ալեքս Մանուկեան Վարժարանի ուսանողներ պատշաճ ընթերցումներ կատարեցին հայ քերթողական արուեստի էջերէն։ Բանախօսական բաժնի աւարտին ցուցադրուեցաւ «Սասնոյ Ջաւակները» ժապաւէնը։

Զոյգ մասերէ բաղկացեալ, Բաւներորդ դարու Առաջին Ցեղասպանութեան 72րդ տարեդարձի այս յուշատօները, անգամ մը համար եւս ոգեւորութեամբ եւ պահանջատիրական արդար զգացումով լեցուցին բոլոր սերունդներու պատկանող հայորդիներու սրտերը։ Միեւոյն ատեն, անոնք դարձան քաղցր վկայութիւնը Բազմամիութենական Կազմակերպութեան վայելած ժողովրդական վստահութեան ու հետեւողական աշխատանքներուն՝ արթուն պահելու հայկականութեան տրոփը հայ սրտերուն ու սէրը՝ վերապրող հզօր Հայ Հայրենիքին։

Կ'արժէ նշել այստեղ, որ Հայկական Ցեղասպանութեան 72-ամեակին առիթով, կազմակերպիչներն ու «Արմենիա» Հրապարակի եւ «Ռատիօ Արմենիա»յի վարչութիւնները ստացած են մեր ժողովուրդին բարեկամ Ուրուկուայցի պետական, ծերակուտական եւ խորհրդարանական դէմքերէ, առաջին իսկ հերթին՝ Հանրապետութեան վսեմաշուք Նախագահէն, զօրակցութիւն յայտնող համակրական հեռագիրներ եւ նամակներ։

Սոյն ձեռնարկներուն պատշաճօրէն արձագանգեց «Ռատիօ Արմենիա», որ նոյնպէս ձայնասփռեց Եղեռնի 72-ամեակին առիթով յատուկ յայտագիր մը։

ԴԻՏՈՂ

Մոնթէվիտէօ, Ապրիլ 1987

ԱՐԺԱՆԹԻՆ

«ԱՐՄԵՆԻՕ» ԱԽՈՅԵԱՆ

«Տէփորթիվօ ԱՐՄԵՆԻՕ» Ֆութպոլի հայկական խումբը տիրացաւ Արժանթինի «Ազգային Բ.» դասակարգի ախոյեանութեան։

Յաջորդական 34 խաղերու ընթացքին ոչ մէկ պարտութիւն կրած հայկական խումբը, ախոյեանութեան աւարտին երեք շաբաթ մնացած, արդէն ըսկ ապահոված էր տիտղոսը։ Սակայն ան շարունակեց իր յաղթարշաւը, և 2 Մայիսին, ախոյեանութեան վերջին օրուան ընթացքին, 4 – 1 արդիւնքով փառաւոր յաղթանակ մը տարաւ Հուրաքանի դէմ։

Այսպէսով «Արմենիօ» իրաւունք կը ստանայ խաղալու Արժանթինի Ֆութպոլի բարձրագոյն դասակարգէն ներս։ Ա. դասակարգէն ներս հանդէս գալու իրաւունքին կողքին, հայկական խումբը նուաճած է նաեւ Ամերիկայի Ազատարարներու Բաժակի Մրցումներուն Արժանթինեան երկրորդ խումբը ընտրելու նըպատակաւ կազմակերպուելիք յատուկ մրցաշարքին մասնակցելու իրաւունքը։ Սոյն մրցումներուն Արժանթինը ներկայացնող առաջին խումբն է «Ռոսարիօ Սենթրալ»ը, որ տիրացաւ Ա. դասակարգի ախոյեանի տիտղոսին։

ԿԱՐԴԱՑԷՔ ԵՒ ՏԱՐԱԾԵՑԷՔ

«ԱՐԱՐԱՏ» ՕՐԱԹԵՐԹ

Պէյրութ – Լիբանան

«ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՀԱՅԱՍՏԱՆ»

Նիւ Եորք – Միաց. Նահանգներ

«ՋԱՀԱԿԻՐ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

Գահիրէ (Եգիպտոս)

«ՇԱՐԺՈՒՄ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

Պուէնոս Այրէս (Արժանթին)

«ՄԱՍԻՍ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

Փասատինա (Միաց. Նահանգներ)

«ՅԱՂԹԱՆԱԿ» ԱՄՍԱԹԵՐԹ

Փարիզ (Ֆրանսա)

«ԼՈՒՍԱԲԱՑ»

Թորոնթօ (Գանատա)

«ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ» ԵՐԿՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

Սիտնի (Աւստրալիա)

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Կը խնդրենք արտասահմանի մեր այն բաժանորդներէն, որոնք ցարդ չեն ղրկած իրենց բաժնեգինը, բարի ըլլան մեզի փութացնելու զայն, դիւրացնելու համար մեր գործը։ Չէք կամ մանտա-փոստ ղրկել «ZAVEN BALAYAN»ի անունին եւ ուղարկել փոստարկղ թիւ 2111, Գահիրէ (11511), Եգիպտոս։

«Ջահակիր»ի Աղեքսանդրիոյ պաշտօնական ներկայացուցիչն ու թղթակիցն է՝ Պր. ՄԻՆԱՍ ՊԱՆՏՈՅԵԱՆ 33 Սաաս Զաղլուլ պող. Հեռ. թիւ 802199

ՀԱՅԿԱԿԱՆ վարժարաններէն ներս

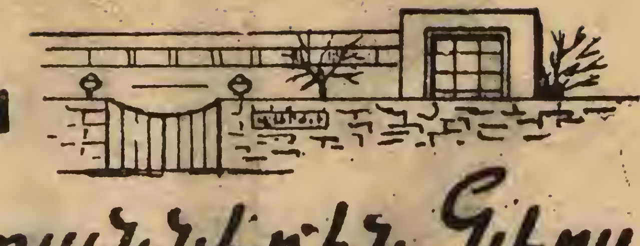

ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ-ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ ԱԶԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՊՈՒԼԱՔԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐ

Ուրախութեամբ կը տեղեկացնենք յարգոյ հասարակութեան և ազնիւ ծնողաց որ Վարժարանիս 1986 – 1987 տարեշրջանի Նախակրթարանի Զ. դասարանի (Գուպուլի) Պետական քննութիւնները եղած են յաջող եւ 100 առ հարիւր համեմատութեամբ։

Ստորեւ կու տանք ցանկը համապատասխան նիշերով։

	300ի վրայ	առ հարիւր
Գէորգ Ուանիս Գազանճեան	282	94
Ժիրայր Օհաննէս Ջամպաքճեան	277	92.3
Մարի Ժորժ Ուանիս	275	91.6
Սալմա Սայիտ Ֆարակ Գոլեան	271	90.3
Վիվեան Նշան Սէմիզեան	269	89.6
Անի Մարտիկ Պալթայեան	268	89.3
Գարոլին Մինաս Տ Յակոբեան	266	88.6
Ալին Պետրոս Ժամկոչեան	256	85.3
Րաֆֆի Լեւոն Հեղինեան	255	85
Արամ Վարո Ժան Ջէմանեան	245	81.6
Գարոլին Ասատ Էմիլ	241	80.3

Տնօրէնութիւնս եւ ուսուցչաց կազմը կը շնորհաւորեն յարգելի ծնողները եւ յաջողած աշակերտները, յառաջիկայ նորանոր նըւաճումներու մաղթանքներով։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Այս պատուաբեր արդիւնքներուն ուրախ առթիւ, «Ջահակիր» եւս կը շնորհաւորէ զիրենք, իրենց ծնողները, վարժարանին տնօրէնն ու ուսուցչական կազմը, եւ կը մաղթէ նորանոր եւ առաւել յաջողութիւններ։

ԳԱՀԻՐԷԻ ՊԱՏԿ. ԹԵՄԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ Թ. ՆԻՍՏԸ

(Շարունակութիւն Ս. էջէն)

կը համապատասխանէին հաշիւներուն։ Պր. Ներետեան իր տեղեկագրին մէջ կարգ մը դիտողութիւններ կ'ընէր։

Ատենապետ պր. Փ. Բիլիտճեան, յանուն ժողովականներուն, իր շնորհակալութիւնը յայտնեց պր Բ. Բրուտեանի իր կատարած խղճամիտ աշխատանքին համար։

9.– Ընտրութիւն հաշուեքննիչի 1987 տարւոյ եւ վաւերացում պաշտօնին։

Ժողովը միաձայնութեամբ հաշուեքննիչ վերընտրեց պր. Կարօ Ներետեանը, նոյն պատո ոգինով։

10.– Թեմական մասնակի ընտրութեանց հարց եւ Ընտրական յանձնախումբի երկու անդամներու ընտրութիւն։

Ժողովը Թեմականի մասնակի ընտրութեանց թուական որոշեց ԿԻՐԱԿԻ, 22 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1987, եւ ընտրական յանձնախումբի երկու անդամները ընտրեց յանձինս պր Նորայր Տէօվլէթեանի եւ ընկ. Պետրոս Մովսէսեանի։

11.– Ըստ Կազմական Կանոնագրի քառամեայ շրջանի աւարտին, Թեմական ժողովոյ դադարելի 11 անդամներուն համար վիճակահանութիւն.

Նախագահ Սրբազան Հայրը կարդաց 23 երեսփոխաններուն անունները վիճակահանութեան համար պատրաստուած թղթիկներուն վրայէն։ (24րդ երեսփոխանը՝ ողբ. Վահան Չէչճէնեանն էր)։ Ծըրարեւէ ետք անուններն ու թիւը, տեղի ունեցաւ վիճակահանութիւնը եւ հետեւեալ ազգայինները վիճակաւ դադրեցան.

ՊՊ. Պետրոս Մովսէս Մովսէսեան, Նուպար Պօղոս Սիմոնեան, տք. Սուրէն Նարպէյ Պայրամեան, Անդրանիկ Սարգիս Մեսրոպեան, Նորայր Պետրոս Տէօվլէթեան, Ռուբէն Վահրամ Կէվրէկեան, Բարսեղ Վահան Դըզըլեան, Երուանդ Կարապետ Թումայեանց, տք. Գէորգ Գեղամ Մալումեան, Եդուարդ Հայկ Աւագեան եւ Բիւզանդ Թագւոր Բրուտեան։

Յիշենք նաեւ, թէ ըստ Կազմական Կանոնագրի, վերոյիշեալ ազգայինները կրնան վերընտրուիլ յառաջիկայ մասնակի ընտրութեանց։

12.– 1986ի հաշուեքննիչ յանձնախումբի անդամներու ընտրութիւն.

1986 տարւոյ հաշիւները քննելու համար, Հաշուեքննիչ յանձնախումբի անդամներ ընտրուեցան պպ. Բիւզանդ Բրուտեան, Ժիրայր Թովմասեան եւ Մարտիրոս Պալաեան։

13.– 1985 տարւոյ Հաշուեքննիչ Յանձնախումբի տեղեկագիր.

Երեսփոխան պր. Եդուարդ Զարգարեան կարդաց 1985 տարւոյ Հաշուեքննիչ Յանձնախումբի տեղեկագիրը, որուն մէջ մատնանշուած դիտողութիւններն ու առաջարկութիւնները նկատի առնելէ ետք ու լսելէ յետոյ յարգելի երեսփոխաններու թելադրութիւնները, ժողովը պարտազերծ հռչակեց այդ տարւոյ Պատ. Քաղաքական Ժողովը։

Նախագահ Սրբազան Հայրը խօսք առնելով, յայտարարեց, թէ 1985ին, շնորհիւ Քաղաքական Ժողովին, ատենապետութեամբ պր. Անդրանիկ Մեսրոպեանի, Առաջնորդարանը բարւոք վիճակի մէջ կը [illegible] Սրբազան Հօր այս յայտարարութիւնը ժողովականներուն [illegible] ծափերով ընդունուեցաւ։

Օրակարգին բոլոր հարցերը սպառած ըլլալով, նիստը փակեցաւ երեկոյեան ժամը 11ին, Նախագահ Սրբազան Հօր Պահպանիչով։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

ՊՕՂՈՍԵԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ԵՒ ՄԵԼԳՈՆԵԱՆ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶ

ԱՄԱՎԵՐՋԻ ՀԱՆԴԷՍ 1986 - 1987

Հովանաւորութեամբ

ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ Ս. ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆԻ

Բարեխնամ Առաջնորդ Եգիպտահայոց

Նախագահութեամբ

ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ՄԱՐՏԻԿ ԶԱՐՊՀԱՆԷԼԵԱՆԻ

(Ատենապետ Պատ. Թեմական Ժողովի)

Կիրակի, 7 Յունիս 1987, կէսօրէ ետք ժամը 6-ին

00392

0088

ՏԱՐԵԼԻՑ ՏԽՐԱՄԱԾ

Սիրելի Հարազատներ ՊՕՂՈՍ Ե. ՍԻՄՈՆԵԱՆԻ

Վշտի հառաչ մը ցայտած՝ մեզի հասաւ «Ջահակիր»ի 1986 Յունիսեան այդ բօթաբեր թիւը: Իսկապէս անսպասելի զոյժ, որ կը սեւցնէ բոլորիս օրերը։ Անծանօթ մնացած, անծանօթ մնալ սիրող՝ Մարդ մըն էր ձեր հայրը, *Մարդ* բառին ամենասեղմ եւ ամենահարազատ առումով, իսկական զաւակ մը՝ ժողովուրդի, Հա՛յ ժողովուրդի...

Ոչ շքեղ կերպարանք, ո՛չ պերճ զգեստներ, ո՛չ պաշտօնի կամ պաշտօնազգու քօղուածք, բառին ընթացիկ առումով.... Ընա՛ւ զոռ ձայն եւ աղմուկ, ընա՛ւ ծանուցում ու շողփաղփանք կամ ցուցամոլութիւն.... Բայց միշտ, մնայուն խորքով ազգասէր, ընտանէսէր, հայրենասէր, մարդասէր եւ մշակութասէր.... Հիմնաւոր կամ ոչ՝ յարգ ու պատիւ չփնտռող, այլ՝ ցոյցէ ու յայտարարանքէ խուսող, փախչող...:

Դուք գիտէք անշուշտ, սիրելիներ, բայց բոլոր հայերն ալ պէտք է տեղեակ ըլլային, որ Պօղոս Սիմոնեանը մարդկայնութեան եւ մշակոյթի *իրաւ* զինուորեալ մըն էր, կերպն տեսակէն։ Ասիկա, խօսքով տառերով պիտի գրուէր ողբացեալ մեր ուսուցիչ՝ պատմաբան Արշակ Ալպօյաճեանի «Եգիպտահայոց Պատմութեան» գիրքին մէջ։ Ասիկա, աւելի խօսուն տառերով պէտք է գրուի Յովհաննէս Թօփուզեանի եւ Նուպար Տէր Միքայէլեանի պատմագրքերուն մէջ։

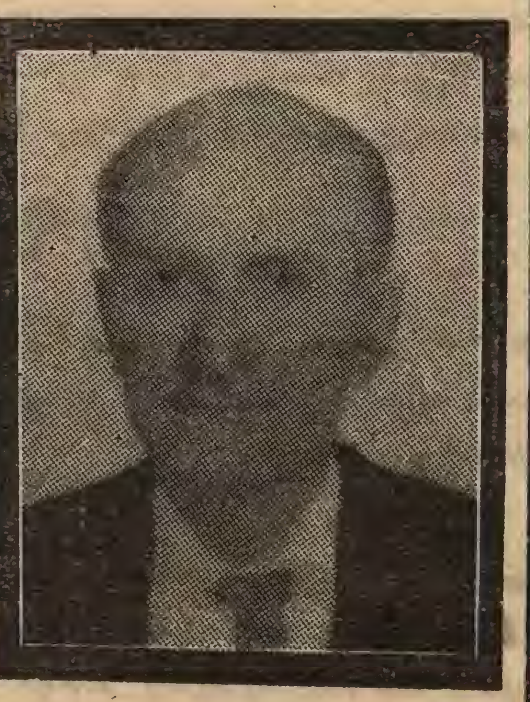

Դուք գիտէք, սիրելիներ, որ ձեր հայրը, Գալուստեան վարժարանի բարձրագոյն կարգերու զրաւեցողներէն սկսեալ, Հայկ Դպիրեաններու եւ Նորայր Գուրեաններու շարքին, եղա՛ծ է Հայ Պատանիին եւ Երիտասարդին *արժանապատուութեան* պաշտպանը եւ Հայ Պարմանուհիին եւ կնոջ *ամօթխածութեան* եւ պատիւին վահանակիրը: Ինչերու ծանօթ է, որ Պօղոսը, Շրջանաւարտից Միութեան եւ այլ ընկերակցութեանց մէջ՝ ինչպիսի՛ ուղղամտութեամբ կը պայքարէր հայեցիութեան ու պատուախնդրութեան մէջ սայթաքողներուն դէմ...: Ապա՝ իր զոհողութիւնները...

Շատ երիտասարդ տարիքի մէջ նետուեցաւ գործի ասպարէզը եւ այլապէս ազգասէր Սիմոն Սէտէֆճեանի կողքին՝ կրնար քաղքենի-դրամատիրութեան մէջ նշանակելի բարձրութեան հասնիլ (եթէ այդ միջավայրը ունի բարձրութիւններ): Բայց Պօղոսը, զոհացում տալու համար ոգեկան ու մշակութային իր ներքին հրամայականներուն, հիմնեց «Նուպար» տպարանը, *հայկական* տպարան...:

Քառասունական թուականներուն՝ տարօրինակ միջնոլորտ մը կը տիրէր Եգիպտոսի հայոց մօտ, ազգային շրջանակներէն ներս։ Երկու կանգուն մեր աւազանին մէջ՝ աղանդաւորական-ֆաշիստական ախորժակներ էին բացուած։ Ադանները, մի ինչ որ վարչական հարցով, Արշակ Ալպօյաճեանը զրկեցին Առաջնորդարանի դիւանապետութեան եւ Գալուստեան վրժ.ի պատմութեան դասատուի իր հազուագիւտ պաշտօններէն։ Ադանները, ուղղակի կամ անուղղակի, հայ տպարաններուն կը յանձնարարէին՝ «Ա.Ա.ի գիրքերը տպելն ալ չստանձնել»...։ Աստուա՛ծ իմ, այդ ի՜նչ մոլուցք...:

Սակայն՝ Պօղոս Սիմոնեան, այսպիսի չնաշխարհիկ հրահանգներու առջեւ խոնարհողներէն չէր, ուստի ալ լոյս ըլլային անոնց հետեւելիք խոստումները: Պօղոս Սիմոնեան լայնօրէն բացաւ իր մամուլին դուները՝ մեծ բանասէրի յորդահոսան պատմագրքերու ձեռագիրներուն առջեւ։

1948-ին հիմնեցինք «*Ջահակիր*» շաբաթաթերթը: Վահրամ Գալէմքեարեան եւ Պօղոս Սիմոնեան եղան անոր առաջին տպագրիչները։ Օր մը, գրութեան արժանի թրքու հայեր ներկայացան «Նուպար» տպարան եւ ըսին. «Սա թերթէն շահածիդ կրկինը զումար պիտի տամ... մի՛ տպեր զայն...»։

«Բայց ես այդ թերթը ձրի կը տպեմ իմ տպարանիս մէջ» եղաւ Պօղոս Սիմոնեանին պատասխանը։ Ու, գրութեան արժանի այդ հայերը, յաջորդ շաբաթ, «Նուպար» տպարանի (Դէյր-էլ-Նուպի) կապարէ տառերու սնտուկները եւ կազմածները կոտրեցին՝ փճացուցին տեղացի գործաւորներու ձեռքով, եւ թերթի խմբագիրներուն ալ փառաւո՛ր ծեծ մը տուին:

Պօղոս Սիմոնեան վերաշինեց իր տպարանը, եւ թերթ ու գիրք շարունակուեցան տպուիլ այնտեղ: Հա՛յ թերթ, անշուշտ, եւ հա՛յ գիրք, անպայմա՛ն: Հարիւրեակնե՛ր։

Ազն. Տիկին Տիգրանուհի, հայոց պատմութիւնը տեղեակ է, որ դուն այս տիպար մարդուն եւ տիպար հայուն կողքին կեցած պահապան հրեշտակ մը եղար... Անտրտունջ տոկացիր անոր առօրեայի դժուարութիւններուն, եւ նուիրումով ու խրախուսանքներով զինեցիր, զօրացուցիր Պօղոս Սիմոնեան անշահախնդիր, անձնուրաց եւ գերազանցօրէն պարտաճանաչ

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 4)

ԹԷ ԻՆՉՊԷՍ ԾԱՆՕԹԱՑԱՅ ԲԱՐՍԵՂ ԿԱՆԱՉԵԱՆԻՆ

ԱՍՏՂԻԿ ԱԶՆԱՒՈՒՐԵԱՆ

Բարսեղ Կանաչեանը Կոմիտասի տաղանդաւոր սաներէն է: Ան ծնած է Ռոտոսթօ, բայց իր կեանքն ու գործունէութիւնը անցուցած է Պոլսոյ, Կիպրոսի եւ Լիբանանի մէջ։

Ան յօրինած, ձայնագրած, դաշնաւորած է բազմաթիւ հայրենասիրական, ազգային, տոհմիկ եւ քնարական երգեր, որոնցմէ «Կամաւորական Քայլերգ»ը, «Քուն եղիր բալաս»ը, «Ծիծեռնակին բոյնը» հայ ժողովուրդին սիրտը գրաւած են ամենուրեք:

Օժտուած ըլլալով բազմակողմանի տաղանդներով, ան համբաւ շահած է իբրեւ երաժշտագէտ, երգչախմբի ղեկավար եւ դասատու: Եթէ բաղդաւոր աստղի տակ ծնած ըլլայի, իրեն աշակերտած ըլլալու երջանկութիւնը կրնար ինծի ալ վիճակուիլ, քանի որ պատեհութիւնը ներկայացած էր որ մօտէն ճանչնամ զինքը Պոլսոյ մէջ, երբ դեռ շատ դեռատի էի, եւ մօրմէ որբ ըլլալուս համար, մինչ մը հօրաքրոջս եւ իր ընտանիքին հետ կ'ապրէի։ Զարմուհիս՝ Արաքսին ինծմէ քանի մը տարի մեծ էր: Իր ծնողքին միակ զաւակն էր որոնք ամէն ջանք չէին խնայեր լաւագոյն կրթութեամբ զինելու համար զինք։ Այն ատեն առաւելութիւն կը նկատուէր որ բարեկեցիկ ընտանիքի պատկանող օրիորդ մը, երաժշտական գործիք մը նուագել գիտնայ։ Հիւրանոցին մէջ դաշնամուրի տեղ չկար, ուրեմն անոնք ջութակ մը գնեցին եւ Պարոն Կանաչեանի հետ համաձայնեցան որ ինքը գայ իրենց տունը դաս տալու Արաքսիին, որովհետեւ չէին թոյլատրեր որ ան առանձին երթեւեկէ։ Սակայն այս կարգադրութիւնն ալ լիովին գոհացուցիչ չէր իրենց համար։ Այդ օրերուն Պոլսոյ համայնքը դեռ չէր թօթափած իր նեղմիտ, անհեթեթ, անտեղի, պահպանողական եւ խըստաբարոյ մտայնութիւնը: Ներելի չէր որ այր մարդ մը եւ աղջիկ մը առանձին գտնուէին սենեակի մը մէջ, ինչ որ ալ ըլլար պատճառը։ Մինչեւ անգամ եթէ վստահութիւն ունենային իրենց զաւակներուն եւ դասատուներուն վրայ, դարձեալ չէին հանդուրժեր, բամբասանքի տեղի չտալու համար: Օտար անձերու կարծիքը մեծ կարեւորութիւն ունէր իրենց համար։

Այս իսկ պատճառով որոշուեցաւ որ Արաքսիին դասերուն ատեն ես ալ նոյն սենեակին մէջ, աթոռի մը վրայ նստիմ անշարժ եւ անձայն։ Պարտականութիւն մը որ տարօրինակ կը թուէր ինծի, անփորձ եւ միամիտ ըլլալուս համար։ Գալով զարմուհիիս, երբեք չկրցի գուշակել թէ կատարած դերս նպաստաւո՞ր էր իրեն համար, թէ ոչ արգելք մը իր արժանապատուութիւնը վիրաւորող։ Իսկ ես, հետաքրքրութեամբ եւ հաճոյքով մտիկ կ'ընէի դասերը բան մը սորվելու ակնկալութեամբ երազելով որ օր մը բաղդը ինծի ալ կը ժպտի եւ պարոն Կանաչեանի սանը կ'ըլլամ։

Անգամ մը Կանաչեանը ընդմիջեց դասը ճպոտը իմ կողմս ուղղեց եւ դառնալով զարմուհիին՝ «այս պզտիկ օրիորդն ալ պէտք է հետեւի ջութակի դասերու եւ ձայնը մշակելու, լաւ ականջ ունի»։ ըսաւ: Հաւանաբար աչքին ծայրովը նշմարած էր որ ոտքովս չափ կը պահեմ եւ մեղմօրէն ու անզգալաբար կը հետեւիմ նուագին ներքին մարմաջս արտայայտելու համար. Ըսեմ անմիջապէս որ պարոն Կանաչեանի թելադրութիւնը եւ իմ փափաքս արձագանգ չգտան սակայն ես բոլորովին չվհատեցայ։ Նախախնամութիւնը թագուն եւ խորհրդաւոր ձիրքեր պարգեւած է ամէն անհատի։ Մեզի կը մնայ օգտագործել այդ շնորհքը։ Իւրաքանչիւր անձ իր հոգւոյն մէջ ունի բնական նուագարաներ եթէ մինչեւ անգամ չէ կրցած իր ձայնը մշակել, գոնէ կրնայ երգել իր իսկ հաճոյքին համար, մխիթարուիլ անով մինչեւ իր կեանքին վերջը:

Ի՜նչ գեղեցիկ նուէր, ի՜նչ սքանչելի նուագարան։

ՄԱՆՐԱՎԷՊԵՐ

ՀՆԱՐԱՄՏՈՒԹԻՒՆ

Կատաղի կռիւներէ վերջ, երբ Անգլիոյ Էտուարտ Առաջին թագաւորը Կալլէսը գրաւեց, տեղացի ազնուականներուն խոստացաւ ծնունդով տեղացի իշխան մը, որ անգլերէն բառ մը անգամ պիտի չգիտնար։

Ապա յայտնեց թէ իրենց նոր իշխանը իր զաւակն էր, որ ընկերացած էր իր արշաւանքին՝ Քարնավան դղեակին մէջ եւ որ բնականաբար անգլերէն չէր գիտեր, որովհետեւ նորածին մանուկ էր:

Անկէ ի վեր, Անգլիոյ թագաւորներու առաջին մանչ զաւակը եւ գահաժառանգը կը կոչուի «Կալլէսի իշխան»։

ՏԵՂԻ ԱՐԴԱՐԱՑՈՒՄ

Բժիշկ մը, երբ լսեց որ Վոլթէր իր արհեստակիցները կ'ամբաստանէր, ըսաւ.

- Թող յաճախորդներէս մէկը գայ եւ գանգատի ինծի դէմ։

- Ինչպէ՞ս պիտի գան. ձեր բժշկական խորհուրդներուն հետեւողները, բոլորն ալ գերեզմանատուն կը գտնուին, պատասխանեց Վոլթէր։

ՍՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆ

Ժիգոր Կոմսը կը յանդիմանէր իր որդին, որ կ'ուզէր դերասան ըլլալ։ Որդին.

- Մի մտահոգուիր, հայ-

(Շար. տես էջ 4)

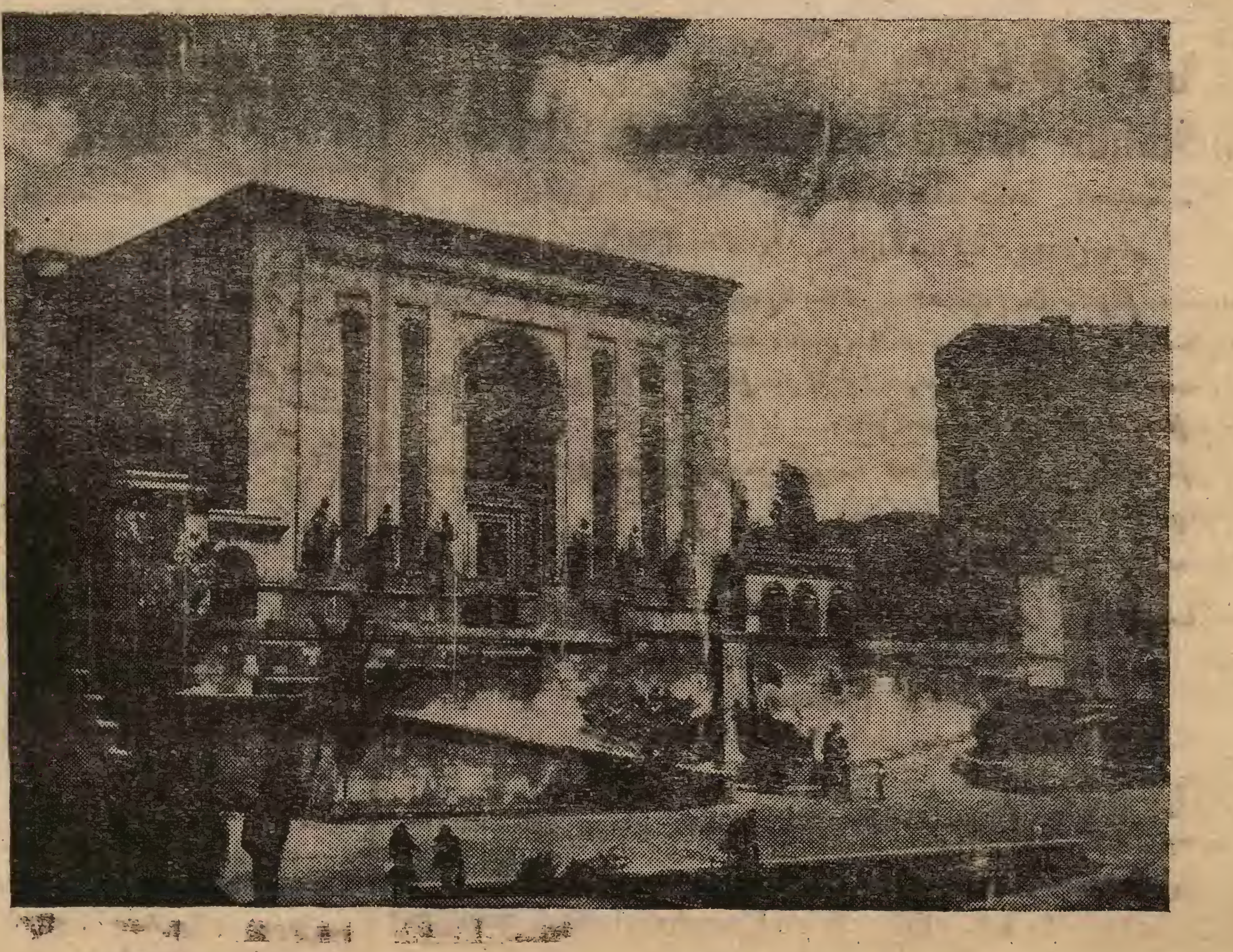

ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ — *Լուսանկարը՝* ՊԵՏՐՈՍ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ

ՋԱՀԱԿԻՐ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
28 ՄԱՅԻՍ 1987

ՊՐ. ԳԱՐԻԳԱՆ ՅԱԿՈԲԵԱՆ
ԵՒ
ՕՐ. ՆԱՅԻՐԻ ՇԱՀԻՆԵԱՆ

Խօսնեցեալք

Թորոնթօ (Գանատա) Մայիս 9, 1987

Այս բարեբաստիկ առթիւ, «Ջահակիր» ջերմօրէն կը շնորհաւորէ խօսնեցեալ զոյգը, իրենց ծնողները՝ տէր և տիկին Օննիկ և Պէթի Յակոբեաններն ու տէր և տիկին Յակոբ և Սոնա Շահինեանները, ինչպէս նաեւ ընտանեկան բոլոր պարագաները։

ՏԱՐԵԼԻՑ ՏԽՐԱՄԱԾ

(Շարունակութիւն Գ. էջէն)

քաղաքացին: Անոր բարոյական այդ մեծութեան հպարտանքո՛վը դաստիարակեցիր Նուպարն ու Հրաչը... ։ Եւ Հաւատքը երբեք չպակսեցաւ ձեզի՝ ազգի, եկեղեցիի, դպրոցի, ակումբի եւ մարզարանի ծառայութեանց մէջ: Եգիպտահայ համեստ բե՛մն ալ առաւ իր նպաստի բաժինը:

Սիրելի Նուպա՛ր, սիրելի Հրա՛չ, դուք գիտէք, կը հաւատա՞ք, որ այսպիսի մաքուր նկարագիրով մարդ մը մեր ընկերութեան մէջ երկարօրէն նկուն չի՛ մնար: Ան իր ջիղերը եւ երակները գրաւի դրաւ, ու մեծցուց ձեզ, ու երբ հասակ առիք ու զօրաւոր քաղաքացիներ դարձաք, ձեր անմոռանալի հայրը ըսաւ ինծի. «Իրաւունք ունէիր, Տարտարոսին անպայման կը յաջորդէ Զանելէն.»։ Ո՛ւղ է, վի՛շտ է ձեր հօր անդարձ մեկնումը, բայց բերկրանք ու երանութիւն է անոր ժառանգ թողած *հպարտանքը ու բարի յիշատակը։*

ՀԱՅԿ ԺԱՄԿՈՉԵԱՆ

«ԽՕՍՈՒՄ Է ԵՐԵՒԱՆԸ»

Միջին եւ Մերձաւոր Արեւելքի համար տրուող հաղորդումները լսեցէք ամէն օր Գահիրէի ժամանակով՝ 17.30էն մինչեւ 22.00 (Երեւանի ժամանակով՝ 20,30էն մինչեւ առաւօտեան 01.00), կարճ ալիքով՝ 49 եւ 60 մեթր եւ միջին ալիքով՝ 347 մեթր, կամ համապատասխանաբար 6065, 4990 եւ 864 քիլոհերց յաճախականութեամբ։

Երեկոյեան ժամը 5,30էն մինչեւ 6.30ը կարելի է լսել հայերէն հաղորդումները (լուրեր, քաղաքական մեկնաբանութիւն, երաժշտութիւն, մանկական ծրագիր), 6.30էն մինչեւ 7.30ը արաբերէն հաղորդումները, 7.30էն մինչեւ 8.00ը օրուայ ծրագրի պարունակներն եւ թուրքերէն ամփոփումները, 8.00էն մինչեւ 10.00ը հայերէն հաղորդումները (գրական, թատերական, երաժշտական, մշակութային եւ քաղաքական հաղորդումներ ու երիտասարդական «Կռունկ», «Խօսում են նամակները», «Հարազատ ձայն», «Սփիւռքահայ կեանք» եւ «Վերջին լուրեր» ծրագրերը):

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ՆԻՒԹԵՐ
ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Բ. Հատոր 765 մեծադիր էջ, Պաստառազարդ

Հեղինակ ԱՐՏԱՇԷՍ Հ. ԳԱՐՏԱՇԵԱՆ

«Պատմութիւն Եգիպտահայ Բարեկարգներու, Հալէպ Ջուէյլայի Դպրատուն, Խոլէնեան եւ Գալուստեան Ազգային դպրոցներու, Գալուստեան Շրջանաւարտից Միութեան, Գրիգոր Եղիայեան կրթաթոշակի հիմնադրամ են:»

Գիրքին փոխարժէքը 110 (Հարիւր տասը) ամերիկեան տոլար, առաքման ծախսով միասին:

Չէքով առաքել հետեւեալ անունին U.G.A.B. – LAUSANNE

Հասցէ. U.G.A.B.
3, Chemin du Cap
1006 Lausanne (Suisse)

ՄԱՆՐԱՎԷՊԵՐ

(Շար. Գ. էջէն)

րիկ, ըսաւ հօրը, տարբեր անունով մը պիտի ելլեմ բեմ։ Կոմսը մտածումի մէջ թաղուեցաւ:

- Լաւ, բայց եթէ հռչակաւոր դառնաս, այն ատեն ինչպէ՞ս պիտի կրնան հասկնալ որ իմ զաւակս ես դուն. »:

«ՋԱՀԱԿԻՐ»ԻՆ

Ողբացեալ Ագնիւ Գույումճեանի (Պելճիքա) մահուան քառասունքին առթիւ, տէր և տիկին Միսաք Տէնկճեան և զաւակունք կը նուիրեն 10 եգ. ոսկի։

Ողբացեալ Նուպար Զօրայեանի մահուան քառասունքին առթիւ, օր. Լիւսի Կէրիկեան կը նուիրէ 10 եգ. ոսկի։

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՈՍԿԻՈՎ)

Այրի տիկին Տիգրանուհի Սիմոնեան, տէր և տիկին Նուպար Սիմոնեան և զաւակունք, տէր և տիկին Հրաչ Սիմոնեան և զաւակունք իրենց սիրելի ամուսնոյն, հօր և մեծհօր՝ ողբացեալ Պօղոս Սիմոնեանի մահուան առաջին տարելիցին առթիւ կը նուիրեն.

Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	50
Այծեմնիկին	50
Աղքատախնամին	50
Հայ Կարմիր Խաչին	50
Նուպարեանի ճաշի սեղանին	50
Գալուստեանի ճաշի սեղանին	50
«Յուսաբեր»ին	50
«Արեւ»ին	50
«Ջահակիր»ին	50

(Ստանալ Գահիրէի Ազգային Առաջնորդարանէն)

Ողբացեալ Նուպար Զօրայեանի մահուան քառասունքին առթիւ և անոր քաղցր ու անմոռանալի յիշատակին, այրի տիկին Զարուհի Զօրայեան, տէր և տիկին Ժիրայր Զօրայեան և զաւակունք (Գանատա), տէր և տիկին Մարտիրոս Պալաեան և զաւակունք, տէր և տիկին Հայկ Նազգաշեան և զաւակունք կը նուիրեն.

Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	40
Աղքատախնամին	40
Այծեմնիկին	40
Հ.Բ.Ը.Մ.-ի	40
Գալուստեանի ճաշի սեղանին	40
Հայկական Ընթերցասրահին	40
«Ջահակիր»ին	40
«Արեւ»ին	20
«Յուսաբեր»ին	20

(Ստանալ «Ջահակիր»էն)

Տէր և տիկին Արթին Զօրայեան, տէր և տիկին Ստեփան Զօրայեան և տէր և տիկին Ռոպէր Զօրայեան իրենց սիրեցեալ հօրեղբօր՝ ողբացեալ Նուպար Զօրայեանի մահուան քառասունքին առթիւ և անոր քաղցր յիշատակին կը նուիրեն.

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	10
Աղքատախնամին	10
Գալուստեանի ճաշի սեղանին	10
Հայկական Ընթերցասրահին	10
«Ջահակիր»ին	10

(Ստանալ «Ջահակիր»էն)

ՓՕԼ ԲԻԼԻՏՃԵԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ՖՈՆՏԻՆ

Ողբացեալ Զապէլ Տատուրեանի մահուան տխուր առթիւ, վասն ցաւակցութեան տէր և տիկին Փօլ Բիլիտճեան կը նուիրեն 20 եգ. ոսկի։

Ողբացեալ Արաքսի Եազըճեանի մահուան քառասունքին առթիւ, տէր և տիկին Փօլ Բիլիտճեան կը նուիրեն 20 եգ. ոսկի:

Ողբացեալ Սիրանոյշ Պայրամեանի մահուան քառասունքին առթիւ, տէր և տիկին Փօլ Բիլիտճեան կը նուիրեն 20 եգ. ոսկի։

Ողբացեալ Պօղոս Սիմոնեանի մահուան առաջին տարելիցին առթիւ, տէր և տիկին Փօլ Բիլիտճեան կը նուիրեն 20 եգ. ոսկի:

ՄԱՀԱԶԴ

Այրի տիկին Թագուհի Պալեան և զաւակները՝ Գէորգ, Փլօրա և Յարութիւն, այրի տիկին Փլօր Պալեան, տէր և տիկին Հայկ Գույումճեան և զաւակը՝ Գէորգ, տէր և տիկին Ղազարոս Գույումճեան և դուստրը՝ Վերժին, այրի տիկին Վերժին Գույումճեան (Աւստրալիա), տէր և տիկին Արթօ Գույումճեան և զաւակունք (Աւստրալիա), տէր և տիկին Յակոբ Գույումճեան և զաւակունք (Աւստրալիա), տէր և տիկին Փերոք Կորկիսեան և զաւակունք, այրի տիկին Հաքէ Յարութիւնեան և զաւակունք, տէր և տիկին Յակոբ Կորկիսեան և զաւակունք (Պոզտոն), տէր և տիկին Հրանդ Կոպէեան և զաւակունք (Ֆրանսա), տէր և տիկին Սարգիս Եանըգեան և զաւակունք, տէր և տիկին Հայկ Էքմէքճեան և զաւակը (Ֆրանսա), այրի տիկին Մուրատեան և զաւակունք (Ամման) ինչպէս նաեւ Յովնանեան (Պոլիս), Սուրէն (Պոլիս և Ա.Մ.Ն.), Թեմիրեան, Մըրլեան, Գույումճեան (Աւստրալիա), Օհանեան (Աւստրալիա), Ժամկոչեան (Ֆրանսա) և Կանիմեան (Աղեքս.) ընտանիքները ու համայն սգակիր պարագաները ցաւ ի սիրտ կը ծանուցանեն մահը իրենց սիրելի ամուսնոյն, զաւկին, հօր, եղբօր և ազգականին՝ ողբացեալ

ԳՐԻԳՈՐ ՊԱԼԵԱՆԻ

որ հանգեաւ ի Տէր Չորեքշաբթի, 20 Մայիս 1987-ի առաւօտեան ժամը մէկին, իր բնակարանին մէջ, յետ երկարատեւ հիւանդութեան։

Յուղարկաւորութեան տխուր արարողութիւնը կատարուեցաւ նոյն օրը, յետ միջօրէի ժամը 2.30-ին, Հելիոպոլսոյ Ամենայն Սրբոց մատրան մէջ, որմէ ետք հանգուցեալին մարմինը ամփոփուեցաւ տեղւոյն գերեզմանատան մէջ։

ԾԱՆՕԹ.- Մասնաւոր մահազդ ղրկուած չըլլալով, կը խնդրուի ներկայս իբր այդ ընդունիլ։

Այս տխուր առթիւ, «Ջահակիր» իր զգածուած ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալին սգակիր բոլոր պարագաներուն:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Այրի տիկին Զարուհի Զօրայեան, տէր եւ տիկին Ժիրայր Զօրայեան եւ զաւակունք (Գանատա), տէր եւ տիկին Մարտիրոս Պալաեան եւ զաւակունք, տէր եւ տիկին Հայկ Նազգաշեան եւ զաւակունք, տէր եւ տիկին Եսաւոր Զօրայեան, տոքթ. եւ տիկին Տիգրան Զօրայեան, այրի տիկին Սրվարդ Զօրայեան (Հայաստան) եւ համայն սգակիր պարագաները, կը ծանուցանեն թէ, Կիրակի 31 Մայիս 1987, Գահիրէի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին մէջ, յետ աւարտման Ս. Պատարագի, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի իրենց սիրեցեալ ամուսնոյն, հօր, մեծհօր, եղբօր, տագրոջ եւ ազգականին՝

ՈՂԲ. ՆՈՒՊԱՐ ԱՐԹԻՆ ԶՕՐԱՅԵԱՆԻ

մահուան քառասունքին առթիւ։

Հանգուցեալին յիշատակը յարգողներէն կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Այրի տիկին Անոյշ Պալաեան, տէր եւ տիկին Թագւոր Արապեան եւ զաւակունք (Լոս Անճելըս), տէր եւ տիկին Մարտիրոս Ն. Պալաեան եւ զաւակունք, տէր եւ տիկին Վահէ եւ տոքթ. Հերմինէ Վարժապետեան եւ զաւակունք, տէր եւ տիկին Սարգիս Պալաեան (Մոնթրէալ), տէր եւ տիկին Զաւէն Պալաեան եւ համայն պարագաները, կը ծանուցանեն, թէ Կիրակի 31 Մայիս 1987, Գահիրէի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին մէջ, յետ աւարտման Ս. Պատարագի, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի իրենց սիրեցեալ ամուսնոյն, հօր, մեծհօր, եղբօր եւ ազգականին՝

ՈՂԲ. ՆՈՒՊԱՐ ՊԱԼԱԵԱՆԻ

մահուան 15-րդ տարելիցին առթիւ:

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Պարզ փոստ	Օդային փոստ
Եգիպտոսի բաժանորդներէն	400 Ե Գ	
Արաբական երկիրներ	—	5 տոլար
Եւրոպայի, Ամերիկայի,	15 տոլար կամ	
[illegible] եւ այլ	20 Սթերլին	30 տոլար
երկիրներու բաժանորդներէն		

ՋԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

چاهاكير
جريدة أسبوعية
ص.ب ٢١١١ بالقاهرة ج.ع.م . ت ٩٣٤٩٠٨
صاحبة الامتياز : السيدة عايدة سيرداريان (بالايان)

TCHAHAKIR
HEBDOMADAIRE ARMENIEN
B.P. 2111 Le Caire (R.A.U.) • Tél. 934908
Adresse Télégraphique : TCHAHAKIR, Cairo
Rédacteur en chef : SARKIS BALAYAN

Հիմնուած 1948

Արտօնատէր — ԱՅՏԱ ՍԵՐՈՎԲԵԱՆ
Սեփականատէր՝ խմբագիր — ՍԱՐԳԻՍ ՊԱԼԱԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ ԹԻՒ 1098 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 4 ՅՈՒՆԻՍ 1987 | ՀԱՏԸ ՁԵՌՔԻ 10 Եգ. Դհկ. | عدد رقم ١٠٩٨ – الخميس ٤ يونيه ١٩٨٧

ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹԸ ՄԵԾ ԵՂԵՌՆԻ ՄԱՍԻՆ

Սովետական կառավարութեան պաշտօնաթերթ ԻԶՎԵՍՏԻԱ՝ Մեծ Եղեռնի 72-րդ տարեդարձին առիթով լոյս ընծայած է յոյժ կարեւոր փաստաթուղթ – ամբաստան ագիր մը, ստորագրուած՝ Սովետական Հայաստանի Գիտութիւններու Ակադեմիայի անդամ, պատմաբան Գեորգ Ղարիբջանեանի կողմէ, եւ ուղղուած ընդդէմ Հայկական Ցեղասպանութեան ժխտողներուն, ինչպէս նաեւ անոնց մերօրեայ ժառանգորդներուն, որոնք կ'ուրանան, աւելին՝ կը նենգափոխեն պատմութիւնը:

Ստորեւ կը հրատարակենք «Իզվեստիա»ի յօդուածը՝

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՉԻ ԿԱՐՈՂ ՄՈՌԱՑՈՒԹԵԱՆ ՏՐՈՒԻԼ

Գրեց՝ Ակադեմիկոս ԳԷՈՐԳ ՂԱՐԻԲՋԱՆԵԱՆ

... 19րդ դարի վերջին, եւ 20րդ դարի սկզբին երիտթուրքերի կազմակերպած հայ բնակչութեան ցեղասպանութիւնը սերտօրէն կապուած էր իմպերիալիստական *պետութիւնների գաւթողական քաղաքականութեան եւ դիւանագիտական խաղերի հետ, որոնք ամենայն վճռականութեամբ մերկացուեցին առաջին հերթին* պոլշեւիկների, *յեղափոխական մարքսիստների կողմից։ 1915 թ. Սեպտեմբերին Ցիմմերուալտում կայացած սոցիալիստների միջազգային համագումարի* մանիֆեսթում *որը պոլշեւիկների կողմից ստորագրել էր Վ. Ի. Լենինը, նշուել է յատկապէս Սերպիայի եւ Հայաստանի ողբերգական վիճակը։*

Թուրքիայում արեւմտահայերի կոտորածների դէմ իրենց բողոքի ձայնը բարձրացրին Ռուսաստանի առաջաւոր մարդիկ՝ Մաքսիմ Գորկին՝ Վալերի Բրիւսովը, Եուրի Վեսելովսկին, Նիկողայոս Մառը, Մաքսիմ Կովալեւսկին, Վ. Ա. Կորոլեւսկին, Ի. Պունինը...։

Ռուսաստանը, նրա առաջաւոր զաւակները ոչ միայն իրենց համակրանքի խօսքն էին ասում աշխարհի քաղաքակիրթ ժողովուրդներից մէկի՝ հայերի մասին, այլեւ ամէն ինչով օգնում էին նրանց՝ ինքնապաշտպանական կռիւներ մղելու թուրքական բարբարոսների դէմ։ Իսկ այդ կռիւները գնալով ծաւալւում էին Արեւմտեան Հայաստանի եւ Կիլիկիայի շատ վայրերում, վկայելով հայ ժողովրդի հերոսական կամքի ու իր հայրենիքը պաշտպանելու նրա անսասան եռանդի մասին։

Որքան աւելի էր ուժեղանում հայ ժողովրդի պայքարը իր ազգային եւ ընկերային ազատագրութեան համար, այնքան նա աւելի էր արժանանում համաշխարհային առաջաւոր հասարակութեան ուշադրութեան ու պաշտպանութեանը։ Ժան Ժորէսը, Անաթոլ Ֆրանսը, Քարլ Լիփնեխթը, Ռոզա Լիւքսեմպուրգը, Էտկար Լոնկէն եւ շատ ուրիշներ իրենց զայրոյթի խօսքն են ասել ի պաշտպանութիւն թուրքական եաթաղանի տակ տառապող ու մարտնչող հայերի։

Առանձնակի հետաքրքրութիւն է ներկայացնում լատիշ մեծ բանաստեղծ, յեղափոխական Եան Ռայնիսի ընդարձակ յօդուածը հայ ժողովրդի պատմութեան եւ հայ տարագրութեան մասին, որը հրատարակուել է 1927 թ. լատուիական պարբերական մամուլում։

Թուրք յանցագործներին մերկացրել է Ե. Թարլէն «Թուրքիան եւ հայերը» գլուխներում, որոնք յատուկ բաժին են կազմում նրա «Եւրոպան իմպերիալիզմի *դարաշրջանում. 1871–1919 թ. թ.» գրքում։ Փաստական հարուստ նիւթի հիման վրայ՝ գիտական խոր վերլուծութեամբ Թարլէն ցոյց է տալիս, որ թուրքական կառավարութիւնն Առաջին Համաշխարհային պատերազմի տարիներին «արտաքին պատերազմի հետ միաժամանակ, հսկայական չափերով ծաւալեց հայ ժողովրդի բնաջնջման գործը... Թուրքիայում տեղի ունեցած հայկական կոտորածները հանդիսացան մի չտեսնուած եւ միանգամայն բացառիկ երեւոյթ համաշխարհ. պատմութեան մէջ։ Թարլէն նշում է. «Բաւական էր գերմանական իշխանութիւնների լոկ մէկ խօսքը, որ ջարդերի երկու ղեկավարները՝ Ե՛ւ Թալէաթ փաշան, Ե՛ւ Էնվեր փաշան, զսպուէին։ Սակայն դեսպանութեան բարձրաստիճան պաշտօնեաները այդ խօսքը չասացին։ Ընդհակառակը, նրանք իրենց այնպէս պահեցին, որ երիտթուրքերը կարող էին լիովին վստահ լինել, որ գերմանական կառավարութիւնը հաւանութիւն է տալիս իրենց գործերին»։*

Հայերի ցեղասպանութեան մասին քիչ չեն նաեւ արեւմտեան տէրութիւնների պետական գործիչների խոստովանութիւնները։ Հայկական հարցում Անգլիայի բացասական վերաբերմունքի մասին Լոյտ Ճորճը գրել է. «Հայաստանը գոհաբերուեց մեր կողմից կանգնեցուած յաղթական գոհանդանին... Բրիտանական կառավարու-

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 2)

ԵՂԵՌՆԻ ՅՈՒՇԱՐՁԱՆԻՆ ՇՈՒՐՋ ՀԱՄԱԽՄԲՈՒԱԾ ՀԱԶԱՐԱՒՈՐ ՀԱՅԵՐՈՒՆ ՏԷՕՔՄԷՃԵԱՆ.-

«ԿԱՆՔ, ՊԻՏԻ ՄՆԱՆՔ ՈՒ ԴԵՌ ՇԱՏԱՆԱՆՔ»

Ուրբաթ, Ապրիլ 24-ին, Մոնթեպելլոյի եղեռնի Յուշարձանին առջեւ, աւելի քան 8 հազար հայեր, գլխաւորութեամբ Գալիֆորնիոյ Կառավարիչ Ճորճ Տէօքմէճեանի, ազգային կուսակցութեանց ղեկավարութեան, Արեւմտեան Թեմի Առաջնորդ Վաչէ Արք. Յովսէփեանի եւ ամերիկեան պետական անձնաւորութիւններու, համախմբուած էին նշելու համար Հայկական Ցեղասպանութեան 72-րդ տարեդարձը։

Ս.Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան, Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան եւ Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան Հայ Դատի մարմիններուն կողմէ կազմակերպուած քաղաքական հաւաքը սկսաւ, Ամերիկեան Ազգային քայլերգի եւ Մարտարապատ յաղթերգի յոտնկայս ունկնդրութեամբ, որ երգուեցաւ Յովիկ Գրիգորեանի կողմէ։

Յուշարձանի յանձնախումբին անունով նախ ելոյթ ունեցաւ Պր. Մայքըլ Մինասեան, որ դատապարտելով նախագահ Ռէկընը ու անոր կառավարութիւնը ըսաւ.- «*18 տարիներ առաջ այս յուշարձանին առջեւ այդ օրուայ Գալիֆորնիոյ կառավարիչ եւ այժմու Միացեալ Նահանգներու Նախագահ Ռոնալտ Ռէկընին յանձնուեցաւ յուշատախտակ մը, որպէս գնահատանք խաղաղութեան ու արդարութեան կողքին իր կեցուածքին, սակայն, այսօր, ցաւով կը յայտնենք թէ, այդ դիրքորոշումները նահանգային մակարդակէն նախագահութեան մակարդակի չեն փոխադրուած։*

Թուրքիա տարեկան 1 միլիարի հասնող նպաստ կը ստանայ այս երկրէն, ու այդ գումարները կը մսխուին ոչ թէ «ՆԱԹՕ»-ն պաշտպանելու, այլ Թուրքիոյ դրացի երկիրները յարձակելու, Կիպրոսը գրաւելու եւ քարիւղի հորերը պաշտպանելու պատրուակով Իրաքեան հողերէն ներս մուտք գործելու» աւելցուց Մինասեան ու ըսաւ.- «*Պետական գրասենեակի Ռէկընի խորհրդատուները անգամ մը եւս այս երկիրը կ'առաջնորդեն դէպի անդունդ*»:

Պր. Մինասեան ապա բեմ հրաւիրեց օրուայ հանդիսավար, Զօրեան հիմնարկի տնօրէն՝ Պր. Ժիրայր Լիպարիտեանը։

Պր. Լիպարիտեան իր բացման խօսքին մէջ ըսաւ.-

«*Ցեղասպանութեան ամենէն դժուար մասը մեզի համար, այսօր երեւակայելն է, թէ այն անհատները որոնք այդ կարաւաններու մէջ, ինչ-*

(Շար. տես էջ 4)

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Մայր Աթոռիս Դիւանը լիազօրուած է հաղորդելու՝ Հայ Առաքելական Եկեղեցու Նուիրապետական Աթոռներին, Թեմական Եկեղեցական Կազմակերպութիւններին, Հայ Մամուլին եւ համայն Հայ հաւատացեալ ժողովուրդին, թէ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Տ. Տ. Վազգէն Ա. Հայրապետը դիմումնագրեր է ուղղել Եւրոպական Բարլամէնթի Նախագահ Նորին Գերազանցութիւն Լորտ Բլամպ Գուտլիլ եւ Եկեղեցիներու Համաշխարհային Խորհուրդի գլխաւոր Քարտուղար Հայր Էմիլիօ Կաստրոյին, առաջադրանքով որ նրանք իրենց Միջազգային բարձր դիրքերից, պաշտպան հանդիսանան 1915-1916 թուականներին Արեւմտեան Հայաստանում տեղի ունեցած Հայոց Ցեղասպանութեան ճանաչման Միջազգային մակարդակի վրայ։

ԴԻՒԱՆ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌԻ

16 Մայիս 1987, Սուրբ Էջմիածին

ՄԷԿ ՎԱՅՐԿԵԱՆԻ ԼՌՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՅԱՐԳԱՆՔ ՄԵԾ ԵՂԵՌՆԻ ԶՈՀԵՐՈՒՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻՆ

Մոսկուայի հեռատեսիլի կեդրոնական հաղորդումներու կայանը երեք ժամուայ յայտագիր մը հաղորդած է, 24 Ապրիլի օրը, նուիրուած Հայաստանին, հայ ժողովուրդին, պատմութեան, մշակոյթին և Թուրքերու կողմէ կատարուած 1915-ի ջարդերուն մասին:

Նոյն օրը, ճիշդ ժամը 12ին, Մոսկուայի հեռատեսիլի նոյն կայանը մէկ վայրկեանի լռութիւն յայտարարեց ամբողջ Խ. Միութեան մէջ, որը կարելի է հասկնալ ինչ նշանակութիւն ունի և ինչ տեսակի սրարք մըն է:

ՖՈՒԹՊՈԼ

Խ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ 50ՐԴ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ ԳԾՈՎ

«ԱՐԱՐԱՏ» ՅԱՂԹԵՑ ՊԱՔՈՒԻ «ՆԵՖԹՉԻ»ԻՆ

Երեքշաբթի, 26 Մայիս 1987-ին, Երեւանի «Արարատ» Հրապարակի մարզադաշտին վրայ հիւրընկալեց Պաքուի «Նեֆթչի» խումբը և յաղթեց 1-0 արդիւնքով։

Բ. կիսախաղի 25րդ վայրկեանին, «Նեֆթչի»ի պաշտպանները տուգանային սահմանէն ներս գետին ձգելով Յովհաննէս Զոզոսեանին, իրաւարարը տուգանային հարուածի (փենալթի) իրաւունք տուաւ «Արարատ»ին, զոր կոլի վերածեց Ալպէր Սարգիսեանը։

«Արարատ» 11 կէտով կը գրաւէ ընդհանուր դասաւորման 7րդ դիրքը։ «Արարատ»ի յաջորդ մրցումը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Կիրակի 7 Յունիսին, գարձեալ Երեւանի մէջ, Մոսկուայի ԲԿՄԱ խումբին դէմ։

00395

0091

ՔԱՀԱՆԱՅԱԿԱՆ ՈՍԿԵԱՅ ՅՈԲԵԼԵԱՆ
ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԵՒ ՍՈՒՏԱՆԻ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՀԱՅՈՑ ԱՌԱՋՆՈՐԴ
ԱՐՀԻ. ՌԱՓԱՅԷԼ ԵՊՍ. ՊԱՅԵԱՆԻ

Հայ Կաթողիկէ Պատրիարքարանէն ստացուած անձնական հրաւէրէ մը կը տեղեկանանք, թէ վաղը Ուրբաթ, 4 Յունիս 1987, երեկոյեան ժամը 6.30ին, Գահիրէի Ս. Աւետման Աթոռանիստին մէջ, զոհաբանական Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ Արհիապատիւ Ռափայէլ Եպս. Պայեան, իր Քահանայական Ոսկեայ Յոբելեանին առթիւ, նախագահութեամբ Ամեն. Ստեփանոս Բ. Ղաթթասի (Ղպտի Կաթողիկէ Պատրիարքին):

Կրօնական արարողութեան պիտի յաջորդէ ընդունելութիւն մը Պատրիարքարանի պարտէզին մէջ:

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԱՀԱՅ ԿԵԱՆՔ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԱՐԶԱՀԱՆԴԷՍ

Պօղոսեան Ազգային Վարժարանի եւ Մելգոնեան Մանկապարտէզի 1986-87 տարեշրջանի տարեվերջի մարզահանդէսը տեղի ունեցաւ Կիրակի, 24 Մայիս 1987, կ.ե. ժամը 4ին, վարժարանի շրջափակին մէջ, հովանաւորութեամբ Եգիպտոսի Հայոց Թեմին Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. Արք. Չինչինեանի եւ նախագահութեամբ Պատ. Քաղաքական Ժողովի փոխատենապետ ընկ. Վաչէ Սաքէրեանի եւ ի ներկայութեան հոծ թիւով ծնողներու եւ հանդիսականներու:

Որոշեալ ժամուն, պետական քայլերգի յոտնկայս ունկնդրութենէն յետոյ, յայտագիրը սկսաւ ընդհանուր տողանցքով եւ դրօշի բարեւով, որուն կ'ընկերակցէր ծովային ոստիկանական նուագախումբը:

Օրուայ յայտագիրը, բաղկացած երկու մասերէ, գործադրուեցաւ անթերի կերպով շնորհիւ մարզահանդէսի կազմակերպիչ յանձնախումբին եւ անոր նախագահ պր. Վահան Գաւուշեանի, որ ստանձնած էր նաեւ հանդիսավարութիւնը:

Եւ այսպէս կարգաւ տեղի ունեցան մարզական շարժումներ, դրօշակներու խաղ, վազքեր եւ հեծելարշաւ, հեծակներով արշաւ, պարանաձգութիւն, դրօշարշաւ, պալօնի խաղ, աթոռախաղ եւ ի վերջոյ յայտագիրը փակող աշակերտութեան ընդհանուր տողանցքը:

Առ ի գնահատութիւն եւ քաջալերութիւն, ծնողներ եւ ազգայիններ կատարեցին նուիրատուութիւններ ի նպաստ վարժարանին:

Այս հրաւիրուեցաւ համայնքիս հոգեւոր հովիւ՝ Արժ. Տ. Գրիգոր Խաչակիր Քհնյ. Օհանեանը իր խօսքը ըսելու վարժարանի աշակերտութեան:

Մարզահանդէսի վերջաւորութեան բոլոր հանդիսականները հրաւիրուեցան վարժարանի «Մելգոնեան» սրահը դիտելու աշակերտութեան գծագրութեան եւ ձեռարուեստի գործերը:

ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ

Կիրակի, 24 Մայիս 1987, կ.ե. ժամը 7.30ին, Տիգրան Երկաթ Մշակ. Միութեան «Տիգրան Ալեքսանեան» սրահին մէջ, տեղի ունեցաւ Միութեան 85-ամեակի հանդիսութեանց շարքին պատկանող «Դաշնակային Ցուցադրութիւն»ը մասնակցութեամբ տիկնայք Տիրանա Եազըճեանի, Զապէլ Տէփոյեանի եւ պր. Սարգիս Թօսունեանի, հովանաւորութեամբ Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. Արք. Չինչինեանի եւ նախագահութեամբ տիկին Քրիստին Ուզունեանի:

Ներկաները ծափահարութիւններով ողջունեցին տիկին Ք. Ուզունեանը, որ մկրատեց մուտքի դրան ժապաւէնը եւ հրաւիրեալները մուտք գործեցին ցուցասրահ:

Ըլլան անոնք կանանց հագուստեղէնի գծագրութեանց (գործ՝ տիկին Զապէլ Տէփոյեանի), կնոջական ժանեակներու (գործ՝ տիկին Տիրանա Եազըճեանի), թէ արձանիկներու եւ կիսանդրիներու (գործ՝ արձանագործ պր. Սարգիս Թօսունեանի) պէտք է ըսել թէ շատ գեղեցիկ եւ ճաշակաւոր ձեւով ներկայացուած էին, ինչ որ այցելուներուն հիացման եւ գնահատանքին արժանացան:

Գահիրէաբնակ տիկնայք Տիրանա Եազըճեան եւ Զապէլ Տէփոյեան առաջին անգամն էր որ իրենց գործերը կը ցուցադրէին աղեքսանդրահայութեան: Առաջին հայեացքով անոնց գործերը արժանացան ներկաներուն անվերապահ գովեստին, որուն յաջորդեց այցելու տիկիններու եւ օրիորդներու համախմբումը հագուստեղէնի եւ ժանեակներու ցուցանմուշներուն շուրջ, դիտելու եւ իրենց յարմար տեսածը գնելու:

Գալով մեր սիրելի Սարգիսին որ արձանագործի իր անուան մէջ պատիւ բերած է, այս անգամ հանրութեան կը ներկայանար 18 կտորներով: Մեր երիտասարդ ու տաղանդաւոր արուեստագէտը իր ամէն մէկ ցուցադրութեան, ոչ միայն կը բերէ նորութիւն այլ նաեւ արուեստագէտի աւելի բարձր ոճ ու յառաջդիմութիւն: Իր գործերուն երեքը աչքի կը զարնէին եւ կը վկայէին արուեստագէտին արժանիքը, Ա. Ամ Ասյօ (կիսանդրի թիւ 3), Բ. Մարգիկուհին (թիւ 14) եւ Գ. Նստուածք (թիւ 8):

Շնորհաւորելի են կազմակերպիչ միութեան վարչութիւնն ու ցուցահանդէսին մասնակցող արուեստագէտները այս գեղեցիկ եւ ճաշակաւոր երեկոյթը կազմակերպած ըլլալնուն համար, իսկ շնորհակալութիւն այցելող հասարակութեան:

ԹՂԹԱԿԻՑ
ՄԻՆԱՍ ՊԱՆՏՈՅԵԱՆ

Աղեքսանդրիա, 26 Մայիս 1987

ՕԳՏԱԿԱՐ ՍՆՆԴԵՂԷՆՆԵՐ

ՃԵՐՄԱԿ ՊԱՆԻՐՆ ՈՒ ՄԱԾՈՒՆԸ

Տարեցներու եւ ջիղերը յոգնած մարդոց երկու վստահելի եւ անկեղծ բարեկամներն են ճերմակ պանիրն ու մածունը: Չմոռնանք որ անոնք շատ աւելի սննդարար են քան միսը: Բացի բնապիտէն (փրոթէին), կը պարունակեն նաեւ մեծ քանակութեամբ կրածին (գալսիում) որուն շնորհիւ կենսունակութիւն կու տան բջիջներուն: Բացի այս յատկութիւններէն, ճերմակ պանիրը յոգնութիւնը կը փարատէ լեարդին, աշխուժութիւն կը պարգեւէ անոր: Եւ սակայն, նկատելով որ ճերմակ պանիրին մէջ աղի համեմատութիւնը ընդհանրապէս բարձր կ'ըլլայ, տարեցները լաւ կ'ընեն՝ երբ օր մը ջուրի մէջ սպասցնեն: Այսպէսով, աւելորդ աղ առնելու անպատեհութիւնը մէջտեղէն կը վերնայ եւ ճերմակ պանիրին ապահոված օգուտները կ'աւելնան:

ԾԻՐԱՆԻՆ ՕԳՏԱԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ծիրանը շատ օգտակար պտուղ մըն է, թէ՛ տղոց եւ թէ՛ չափահասներուն համար ան ունի բազմաթիւ օգուտներ պարունակելով մեծ քանակութեամբ Ա. Պէ եւ Սէ կենսանիւթերը: Հարուստ է նաեւ բնապիտով (փրոթէին), հանքային աղերով ու շաքարով: Հասուն ծիրանը շատ դիւրամարս է եւ արիւն կը շինէ, ախորժակը կը բանայ, մտային ու մարմնական յոգնութիւնները կը նուազեցնէ: Չոր ծիրանին գամփոքը աղիքները կը կակուղցնէ, պնդութիւնը կը մեղմէ:

Այս առթիւ անմիջապէս ճշդենք, թէ խակ ծիրանը ընդհակառակն պնդութիւն կու տայ եւ հետեւաբար կրնայ օգտագործուիլ՝ փորհարութիւնը դարմանելու համար:

ԿԱՐԴԱՑԷՔ ԵՒ ՏԱՐԱԾԵՑԷՔ

«ԱՐԱՐԱՏ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Պէյրութ - Լիբանան

«ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՀԱՅԱՍՏԱՆ»
Նիւ Եորք – Միաց. Նահանգներ

«ՋԱՀԱԿԻՐ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Գահիրէ (Եգիպտոս)

«ՇԱՐԺՈՒՄ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Պուէնոս Այրէս (Արժանթին)

«ՄԱՍԻՍ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Փասատինա (Միաց. Նահանգներ)

«ՅԱՂԹԱՆԱԿ» ԱՄՍԱԹԵՐԹ
Փարիզ (Ֆրանսա)

«ԼՈՒՍԱԲԱՑ»
Թորոնթօ (Գանատա)

«ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ»
ԵՐԿՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Սիտնի (Աւստրալիա)

ՆԻՐԱԶ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ
ՉԻ ԿԱՐՈՂ ՄՈՌԱՑՈՒԹԵԱՆ ՏՐՈՒԻԼ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

թեան քաղաքականութիւնը ճակատագրական անխուսափելիութեան հասցրեց 1895-97 եւ 1909 թուականների սարսափելի սպանդներին եւ 1915 թուականի ահաւոր կոտորածին»: Ուինսթըն Չըրչիլը հայերի զանգուածային կոտորածների մասին նշել է. «1915 թ. թուրքական կառավարութիւնը Փոքր Ասիայում բնակուող հայերի նկատմամբ սկսեց իրականացնել անխնայ զանգուածային ջարդերի եւ արտաքսումների քաղաքականութիւն: Կասկած չկայ, որ այդ յանցագործութիւնները կանխամտածուել եւ իրականացուել են քաղաքական նկատառումներով»:

Մեծ Հոկտեմբերը ազատագրեց հայ ժողովուրդը ֆիզիքական բնաջնջման վտանգից. 1920ի նոյեմբերեան յաղթանակով Հայաստանում հաստատուած սովետական կարգերը ապահովեցին Արեւելեան Հայաստանի աշխատաւորութեան վերածնունդը: Հայ ժողովրդի ցեղասպանութեան եւ նրա վերածննդի խորհրդանիշը դարձաւ Երեւանում կառուցուած «Եղեռն եւ վերածնունդ» յուշահամալիրը: 1915 թ. Եղեռնի զոհերին նուիրուած յուշարձաններ են կառուցուել աշխարհի բազմաթիւ վայրերում: 1984 թ. Ֆրանսիայի Ալֆորվիլ քաղաքում հայկական համայնքի մասնակցութեամբ այդպիսի խաչքար-յուշարձանի բացմանը նուիրուած հանդիսութեան ժամանակ արտասանած ճառում Ալֆորվիլի քաղաքագլուխ Ֆրանչեսքին ասաց. «Թուրքական կառավարութիւնը, մերժելով ընդունել 1915 թ. ցեղասպանութիւնը, ջնջում է Հայաստանի պատմական իրականութիւնը... Լռութիւն չի կարող արդարացնել: Բոլոր նրանց, ովքեր յամառում են լռութեամբ քօղարկել 1915 թ. ջարդերը, մենք ասում ենք համոզումով. «Չափե՞լ էք արդեօք ձեր սխալի ծանրութիւնը: Ձեր բռնած դիրքը ոչ միայն չի խաղաղեցնում կրքերը, այլեւ, ընդհակառակը, բորբոքում է դրանք»: 1965 թուականի Ապրիլի 29ին Ֆրանսիայի Համայնավար կուսակցութեան օրկան «Իւմանիթէ» թերթը գրեց. «Հայերը չեն կարող մոռանալ արեան գետերը, մահապատիժները, աքսորները դէպի անապատները՝ սովից, հալածանքից, տառապանքներից մեռնելու համար: Նրանք չեն կարող մոռանալ միլիոն ու կէս նահատակներին»:

Այդ օրերին, ժողովրդի մեծ բարեկամ Լուի Արագոնը գրել էր. «Ցեղասպանութեան առաջին ոճիրն էր երկրում ապրող մի ժողովրդի դէմ գործուեց 20րդ դարի սկզբին, 1914-1918 թուականների պատերազմի սկզբին եւ ընթացքում: Եւ այդ ոճիրը բոլորովին չդատուեց, չդատապարտուեց»: Արագոնը նշել է, որ «1943 թուականին, Երկրորդ Համաշխարհային պատերազմի ժամանակ, թուրքական կառավարութիւնը դաշնակցելով նացիստական լակեյի հետ, պատրաստւում էր իր աւարտին հասցնել 1915 թուականին սկսած հայերի բնաջնջումը, բայց Ստալինկրատը, որը սովետական ժողովուրդների յաղթանակն էր, խափանեց Թուրքիայի ռազմական արշաւանքը»:

Արեւմտահայերի դրութիւնը եւ նրանց բնաջնջման օսմանեան պետական քաղաքականութիւնը միշտ էլ գտնուել են պատմաբանների եւ քաղաքագէտների մի քանի սերունդների ուշադրութեան կենտրոնում: Այդ մասին ստեղծուել է հսկայական գրականութիւն: Սովետական գիտնականները տուել են հայ ժողովրդի ողբերգութեան վաւերագրերով հիմնաւորուած իրական պատկերը: Հայկական ցեղասպանութեան եւ թուրքական բռնապետութեան դէմ հայ ժողովրդի հերոսական պայքարի մասին գտնւում ու հրապարակւում են նորանոր նիւթեր:

Հայերի ցեղասպանութեան էր նուիրուած Ժողովուրդների Մշտական Դատարանի 1984 թ. Ապրիլին Փարիզում տեղի ունեցած նստաշրջանը, որը որոշեց որ երիտթուրքերի կառավարութիւնը պատասխանատու է 1915-17 թ. թ. հայերի ցեղասպանութեան համար: Այն ճանաչուեց որպէս միջազգային յանցագործութիւն, որը թուրքական պետութիւնը պէտք է ընդունի եւ փոխհատուցի հայ ժողովրդին հասցրած մեծամեծ վնասների համար:

Չնայած այս բոլորին, թուրքական ջարդարարների ժառանգորդներն ու նրանց հովանաւորողները մինչեւ այժմ էլ հաստատում են, ու իբր ոչ մի ցեղասպանութիւն էլ չի եղել, որ կոտորածները սոսկ հետեւանք են պատերազմի ժամանակ հայերի ապստամբութեան, որին զոհ են գնացել ոչ միայն հայեր, այլեւ մեծ թուով թուրքեր:

Հայերի ցեղասպանութեան հարցում թուրք պատմաբանների խեղաթիւրումները դիմակազերծող, ֆրանսիական արխիւներից հանուած կարեւոր վաւերագրեր են հրապարակուել վերջերս Փարիզում լոյս տեսած պատմաբան Ա. Պէյլերեանի ժողովածուում, որում տրուած է հայ բնակչութեան տեղահանութեան եւ ոչնչացման պատկերը:

Այսպիսով, արխիւային բազմաթիւ վաւերագրերը, ժամանակակիցների անաչառ յիշողութիւնները, հրատարակուած եւ հրատարակուող հսկայական գրականութիւնը անհերքելիօրէն ապացուցում են 20րդ դարի առաջին ցեղասպանութիւնը: Դատապարտելի են մի շարք երկրների ներկայացուցիչներ, որոնք ձայնակցելով արեւմուտքի յետադիմական շրջաններին, փորձում են ժխտել 1915 թ. երիտթուրքերի կողմից ծրագրուած ու իրագործուած հայկական կոտորածները՝ որպէս ցեղասպանութեան խոշորագոյն ակտ:

Թուրքիայի այն ժամանակուայ կառավարութիւնների կողմից հայերի դէմ կատարուած հրէշաւոր ցեղասպանութիւնը ոչնչով չի կարող ուրանալ եւ մոռացութեան տրուել:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

«Ջահակիր»ի Աղեքսանդրիոյ պատուակալ ներկայացուցիչ եւ թղթակից պր. Մինաս Պանտոյեանի հեռաձայնի նոր թիւն է 4822199:

0092 00396

Ս.Դ.Հ.Կ.
100 ԱՄԵԱԿ
1887-1987

ՀԱՅԻ ՊԱՀԱՆՋԸ

Խ. Ծ.– Ստորեւ կը հրատարակենք Մեծն Փարամազի «ՀԱՅԻ ՊԱՀԱՆՋԸ» յօդուածը որ անզուգական յեղափոխականի, ընկերաբանի եւ հրապարակագրի «Դլուխ Գործոց»-ներէն մէկը կարելի է նկատել;

Այս գրութիւնը հայ ազատագրական պայքարի ռահվիրայի «Կարապի Երգը» կարելի է նկատել: Ուստի եւ՝ կտակ մը՝ յետնորդ սերունդներուն ձգուած:

Կարդալ յետագայ յօդուածը եւ.չհիանալ իրաւ ղեկավարի մտաւորական բարձր ձիրքերուն, լեզուի մաքրութեան, մտքի խոր թափանցութեան, տրամաբանական դատումի ուժին, երեւոյթներու գիտական մեկնաբանման մեթոդին՝ պարզապէս անկարելի է: Աւելին՝ կարդալով այս յօդուածը մարդ չի կրնար ունենալ այլեւս դոյզն տարակոյս այն մասին, որ Մեծ Եղեռնէն դեռ տարիներ առաջ իսկ, Ս. Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան համար լոյսի շողի պէս յստակ էր, որ թրքօ - գերման զինակցութիւնը, որ երիտ - թուրքերու իշխանութեան տիրանալովը իր բարձրակէտին հասաւ, սահմանուած էր դառնալու գերեզմանափորը Արեւմտահայութեան եւ Հայաստանին:

70 եւ աւելի տարի առաջ կարելցաւ մտքի ու սրտի թռիչք պարգեւած այս Դրիչը: Բայց խօսքն ու գիրը կը մնան կենդանի, աւելի քան երբեք... եւ տարօրինա՞կ... 73 տարի ետք աւելի այժմէական, հոգեցունց, նշմարտացի ու խորիմաստ կը հնչեն այս տողերը: Կարծես գրուած եւ խօսուած ըլլային այսօր, մեր ներկան կողմնորոշելու համար...:

Նորից հիասթափուեց հայը:

Նորից յուսախաբութիւնը նրա դարեւոր վշտերի՝ դառնութեան մի օղակը դարձաւ:

Պալքանեան պատերազմը իր եւ...

Ռումելիի ազատումը Օսմանեան դարաւոր լծից, Անդամանց Մակեդոնիան, անջատուեց Եգիպտոսը եւ լեռնական Ալբանիան ստացաւ ինքնուրոյն գահը եւրոպացի թագաւորով: Կատարուեց այն, ինչ որ պատմական բնա - անհրաժեշտութեամբ պիտի գար քաղդը որոշելու այն կառավարութեան, որի միակ ձգտումն է եղել եւ է իր հպատակներից ճորտեր ստեղծել, իր եաթաղանի տակ «ռայեա»ների պարտակատար, հլու հօտեր պատրաստել, եւ մինչեւ այդ ձգտման աւեր, կոտորած, գռլում:

Ազատուեց Ռումելիի ազգաբնակչութիւնը, իսկ «Ատանանե՞րը» հայի մարտիրոսագրութեան պսակը, դարձեալ մնաց կայուն, անշարժ վիճակի մէջ:

Եւ նորից նոյն վի՞շտը, նոյն գալարումնե՞րը:

Դեռ երէկ էր, հայ փետային հրաժեշտ տալով Մարտիկի, Զաքարեանի... ըմբոստ ոգիներին, զէնքը ձգեց, «Սահմանադրութեան» հիւրիյէթ, ատալէթ, մուսավաթ, ուխուվէթ ստուերանկարի տակ դաշտը իջաւ, մշակոյթի գործիքները առաւ, իր քանդուած տունը, իր անթեղուած օջախը վերշինելու, կեանքի հրճուանքը ճաշակելու:

Դեռ երէկ էր հայը՝ տանջուած համիտեան ռեժիմից, փարեց «Սահմանադրութեան» եւ մոռացութեան տալով հրէշային խժդժութիւնները, նուիրուեց երկրի վերաշինութեան, վերածնութեան շինարար գործին:

Սխալուե՞ց հայը, սխալուեց արդեօ՞ք յանդուգն փետային, երբ «Սահմանադրութիւն»ից յետոյ զէնքը վար դրեց քայքայուած երկիրը վերամշակելու մտքով:

Մեր առջեւն է պատմութիւնը՝ ժահրո՞տ, մռա՞յլ, դժոխային, հայի այսօրուան պատմութիւնը - շարունակութիւնը, ճիշդ յար եւ նմանը նախկինի, իր դարեւոր վշտերի, իր հոգու փլուզումների, իր աւեր ու կոտորածի:

Այո՛ սխալուեց հայը պատմական անօրակելի սխալով, սխալուեց հայ փետային, երբ ոգեւորութեան ալեկոծութեան տակ կարողացաւ ինքն իրեն հաւատացնել, թէ Օսմանեան տիրապետութեան տակ, տիրապետութի՛ւն տարուած նեղ, ցած ու գծուած շովինիզմով եւ իսլամական անհամբերատար աշխարհահայեացքով, կարող է պաշտպանուել բաղկացուցիչ ազգերի շահը՝ տնտեսական, հոգեկան; մտաւոր:

Սխալուեց հայը՝ երբ «Միդհատեան Սահմանադրութեան» մէջ տեսաւ իր վշտի, իր նեղութեան ու ուժասպառման վերջակէտը, այն «Սահմանադրութեան», որը իր էութեամբ մի գրգռիչ ազդակ է տիրող պետութեան սատուածապետական՝ Զիլլը – Ուլլահութեան, ձգտումներին եւ հպատակ ժողովուրդների ստորադասման՝ էմանէթ – Ուլլահի վիճակի փոխ - յարաբերութեան մէջ բռնօրէն պահելու համար:

Վեց տարուան իր գոյութեան ընթացքում, նա՝ «Սահմանադրութիւն»ը իր ներքին տրամաբանութեան պատճառով ոչ մի ընդունակութիւն, ոչ մի տրամադրութիւն ցոյց չտուեց մասնաբաժին ժողովուրդների ձգտման համապատասխան ղեկավար ոյժեր, վարչական մեքենան առաջ տանելու համապատասխան կառավարիչներ: Ընդհակառակը կանգնած շովէն ու մոլեռանդ հասկացողութեան վրայ, նրա վարչական առաջնորդները, սկսած փոտածութեան օջախ Բ. Դրան եպարքոսից մինչեւ գիւղի յետին միւտիրը, պետութիւնը կազմող տարրերի մէջ իրար յօշոտելու, իրար ծուէն անելու սերմերը ցանեցին, նրանց կենազրկելու ճիգ եւ գործունէութիւնները ունեցան: Ատանան Հաուրանը, Սանասն մեր առջեւն են՝ «Սահմանադրութեան» այդ ողջակէզները:

Բաւութեան նախագներ թուրք ազգայնամոլութեան: Զո՞հը էնվէրի, գո՞հը Թալէաթի, գոհը Հագգը եւ այլ եպարքոսս, նախարար փաշաների, պէյերի:

Եւ ի զուր չտուաց սահմանադրական Ալի Բէմալ – թրքութեան գաղափարաբանը. լտէլոգը. «Իսլամ Թուրքը գաղափարական միացումի գործիքն է, նա կը տրորէ կամքերը, վերջ կը դնէ ազգութիւններին, նրանց կը շաղախի եւ կը դնի հաւասարութեան մակարդակի վրայ»:

Այլեւս ի՞նչ բացատրութիւն: Պապիկեանի արիւնով գրուած տեղեկագիրը նրանց փոքր Սքրիփթումն է:

Տարուած սոյն երեւակայական յղացումներով, ազգայնամոլական հակապատմական տենչերով, այս վեց տարուան ընթացքում նա՝ չէրիաթական «Սահմանադրութիւն»ը անատակ եղաւ գծելու եւ գործադրելու մի օրէնք, որ նպաստաւոր պայմաններ տար ազգաբնակչութեան իր պատուի, իր մալ ու միւլքի տէրը դառնալու, իր հանդի մէջ ու ծածկի տակ ապահովութիւն տեսնելու, իր հոգեկան վայելքները ճաշակելու: Ընդհակառակը, տարուած Միլլէթը – Հաքըմէի ցաւագար երազանքով, միքմէքի – միւքմէքի մտայնութեան որոճումներով, համիտական, եւս առաւե՜լ անբարոյ, նախատալից ռեժիմով, մանաւանդ հայութեան համար, չէրիաթական տրամադրութիւններ ստեղծագործեց ու գործադրեց ազգերի կենսունակութիւնը քամելու քաղաքակրթութեան, յառաջդիմութեան, բարեկաւութեան ազդակները տրորելու, «հաւասարութեան մակարդակի վրայ դնելու»: Օրէնքը «Օսմանլիութեան Սահմանադրութեան» ձեռքին մի գործիք դարձաւ սահմանադրական ազգերը ջնջելու: «Հայերին միայն մնում է պահանջել ու գանգատել, իսկ մեր գործն է ու պէտք լինի նրա խնդիրները մերժել ու իրեն էլ հարուածել», Այսպէս է ասում Պիթլիզի դատարանապետը իրեն դիմող բողոքարկու հային: Այսպէս է խօսում օրէնքին հսկողը, օրէնք բացատրողը, օրէնքի հայրը:

Պէտք է իրեն էլ հարուածել...

Եւ օրէնքը խլում է հայի հողը, հայի աղջիկը, հայի ակէութեան ստորոգելիները՝ դպրոց, եկեղեցի, մամուլ, այն էլ այսօր, այն, հենց այսօր, երբ արտաքին ճնշումների տակ ստիպուած ստորագրում է Հայաստանի բարենորոգումները:

ՓԱՐԱՄԱԶ

(Վերջը յաջորդով)

ՄԱՀՈՒԱՆ ՔԱՌԱՍՈՒՆՔԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

ՂԵՒՈՆԴ ԹԱԴԷՈՍԻ ՊԷՔԻՐՃԵԱՆ

Ղեւոնդ Թադէոսի Պէքիրճեան ծնած էր թրակական Ռոտոսթօ քաղաքը (Արեւմտեան Թրակիա) 1903 թուի Նոյեմբերի 10 ին, Հրեշտակապետաց տօնին օրը: Նախնական կրթութիւնը ստացած է իր ծննդավայրի Թովմասեան վարժարանին մէջ:

Ա. պատերազմի տեղահանութեան պատճառաւ հանգուցեալը հազիւ տասներկամեայ պատանի, կը տեղահանուի ընտանեօք դէպի Թարսուս: Անտի վերադարձին մուտք կը գործէ Կ. Պոլսոյ Պէզազեան գոլէժը, ուր իրեն ուսուցիչ կ'ունենայ ականաւոր կրթական մշակներ, ինչպէս՝ Կ. Պոլսոյ նախկին պատրիարքներէն՝ Նարոյեան Մեսրոպ, Գավաֆեաններ՝ հայր եւ որդի, Պետրոս Ասրունի, Յակոբ Օշական, Լեւոն Թաշճեան եւ այլք: Փոքր տարիքէն մաս կը կազմէ երգչախումբերու վերցնելով մեներգներու բաժինը:

1923 թուականին կը ժամանէ Գահիրէ եւ 1924ին կը փոխադրուի Աղեքսանդրիա, վերջնականապէս ընտանեօք հոն կայք հաստատելու համար:

Հազիւ հաստատուած կը ջանայ անյապաղ իր աջակցութիւնը բերելու համայնքին եկեղեցական, ազգային եւ մշակութային կեանքին, անդամակցելով Հ.Բ.Ը. Միութեան (1931-էն սկսեալ): Կ. Պոլսէն անդամ էր Հ.Մ.Ը.Մ.-ի: Աղեքսանդրիոյ մէջ եւս կ'անդամակցի անոր, եւ յետագային կ'ընտրուի նաեւ վարչական անդամ ու տասնըվեց տարի կը վարէ ատենապետի պաշտօնը:

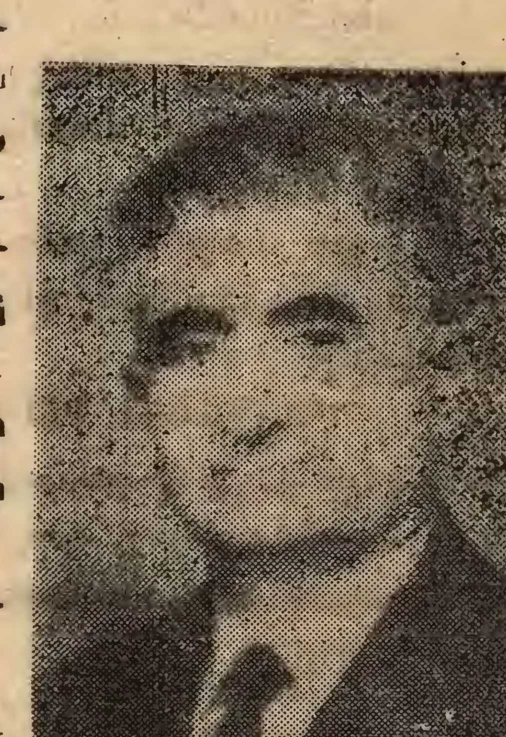

Անխոնջ աշխատող եւ եկեղեցասէր, ան չի՛ զլանար իր մասնակցութիւնը բերելու նաեւ Ս. Պօղոս-Պետրոս եկեղեցւոյ դպրաց դասին եւ երգչախումբին: Կ. Պոլսէն սորված իր շարականներն ու մեղեդիները մեծ օժանդակութիւն ունեցան դպրաց դասի եւ երգչախումբի երգեցողութեանց ընթացքին: Տասնամեակ մը, ան ղեկավարեց եկեղեցւոյ «Լուսաւորիչ» երգչախումբը:

1938 թուականին կ'ամուսնանայ օր. Փիննա Խորասանի հետ, ումէ կ'ունենայ երկու զաւակներ՝ մանչ մը եւ աղջիկ մը:

Ողբացեալը, բերեւ ազգային պարտականութիւն, չէր մերժեր հանգիստութեանց ժամանակ երգով կամ արտասանութեամբ իր մասնակցութիւնը բերելու: Ինչպէս իր միջնեկ եղբայրը՝ Գրիգոր, ինքն ալ մաս կազմած է Անդրանիկ Պասմաճեանի եւ այլոց երգչախումբերուն:

Մրցէ եւ իր գործունէութեան դաշտերէն մը հիւանդութեան պատճառաւ, ողբացեալը ժպտուն եւ եռանդուն պատրաստակամութիւն ցուցաբերած է բոլոր դիմումներուն որ իրեն եղած են: Իր մրակ ցաւը եղաւ երիտասարդութեան ցուցաբերած անհոգութիւնը հանդէպ եկեղեցիին, վարժարանին կամ միութիւններու գործունէութեանց: Միշտ կը ջանար ժպիտով եւ անոյշ ու համոզիչ խօսքերով խրատել ու խրախուսել երիտասարդներն ու երիտասարդուհիները մերձենալու մեր ազգային արժէքներուն եւ ազգային բոլոր հաստատութիւններուն, անդամակցելու եւ գործով զանոնք շէն ու վառ պահելու համար:

Իր ազգասիրական զգացումները գործով յայտնող մը եղաւ ողբացեալ Ղեւոնդը: Կ'ուզէի օրինակով մը մատնանշել իր ազգասիրութիւնը եւ միութենականի իր հաւատարմութիւնը: Երբ 1981 թուի Մայիսին Հ.Բ.Ը.Մ.-ի ցկեանս նախագահ տիար Ալեք Մանուկեան, Աղեքսանդրիոյ Միութեան դաշտին վրայ տեղի ունեցած ընդունելութիւն - թէյասեղանի ընթացքին վերջերս անցած վկայականը կը յանձնէր Ղ. Պէքիրճեանին, ան ալ իր կարգին՝ բեր ընծայականք եւ հաւատարիմ անդամ, տիար Ալեք Մանուկեանին կը յանձնէր բանաստեղծներու մեծ յօժարանքով Աւետիք Իսահակեանի «Եղեգնյա Հայկական» երգուածքին ձեռագիր բնագիրը:

Պահը յուզիչ էր երբ ցկեանս նախագահը եւ Ղ. Պէքիրճեան կը ձեռնուէին, մինչ ներկաները իրենց գոհունակութիւնը կը յայտնէին երկարատեւ ծափահարութիւններով:

Ղեւոնդ Պէքիրճեանի մահով նօսրացած աղեքսանդրահայութիւնը կը կորսնցնէ իր ազգասէր, եկեղեցասէր մշակութասէր անդամներէն մին:

Հանգիստ իր յոգնատանջ ոսկորներուն եւ երկնային մխիթարութիւն իր այրիին, զաւակաց եւ եղբօրը՝ Աստուր Պէքիրճեանի:

ՄԻՆԱՍ ՊԱՆՏՈՅԵԱՆ

Աղեքսանդրիա 27 Մայիս 1987

ՍՈԽԻՆ ԲՈՒԺԻՉ ՅԱՏԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Մարսողական կամ թոքային հիւանդութիւններու օգտակար է եփած կամ խորոված սոխը: Լաւ է նաեւ ջուրի մէջ չորս մասի բաժնուած գլուխ մը:

Թոքերու բորբոքման ժամանակ լաւ է օրը երեք անգամ թէյի դգալով խմել մեղր կամ շաքար խառնուած սոխի հիւթ:

Կերակուրներու մէջ սոխի օգտագործումը կը նպաստէ միզատար օրկաններու քարերու լուծման:

Քթի արիւնահոսութեան համար բաւական է ներշնչել սոխի հոտը, կամ սոխի հիւթ քաշել:

Հերաթափութեան ժամանակ օգտակար է մազարմատները տրորել սոխով: Կարելի է սոխի կտորը թողուլ ալքոլի կամ օղիի մէջ, որմէ յետոյ այդ հիւթով տրորել մազի արմատները եւ գլուխը կապել տաք գլխաշորով: Մազերը լուալ յաջորդ օրը: Եթէ խորոված սոխը դնենք թարախապալարին շուտով կը պայթի:

ՋԱՀԱԿԻՐ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
4 ՅՈՒՆԻՍ 1987

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

ՄԱՀԱԶԴ

Աղեքսանդրիոյ Ազգային Իշխանութիւնը խորունկ ցաւով կը ծանուցանէ մահը, Աղեքսանդրիոյ Պատկ. Թեմական Ժողովի նախկին անդամին՝

ՊԱՐՏ ԳՐԻԳՈՐ ԳԱԼՖԱՅԵԱՆԻ

որ տեղի ունեցաւ Երկուշաբթի 26 Մայիս 1987-ին, յետ կարճատեւ հիւանդութեան, իր բնակարանին մէջ:

Պատարուեցաւ Ազգային Յուղարկաւորութիւն:

Յուղարկաւորութեան տխուր արարողութիւնը կատարուեցաւ նոյն օրը, կ. ե. ժամը 3.30-ին, Ազգային գերեզմանատան Ս. Գէորգ մատրան մէջ, ի ներկայութեան Ազգային Իշխանութեան անդամներու, ընտանեկան պարագաներու եւ բարեկամներու, եւ ողբացեալին մարմինը ամփոփուեցաւ ընտանեկան դամբարանին մէջ:

Այս տխուր առթիւ, յանուն Աղեքսանդրիոյ Ազգային Իշխանութեան, ծաղկեպսակ զետեղուեցաւ ողբացեալին դամբարանին վրայ:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ - ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

«Ջահակիր» իր խոր ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալին սգակիր բոլոր պարագաներուն:

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Այրի տիկին Փինա Պէզիրճեան, տիար Խորէն Պէզիրճեան (Մ. Ն.), տոքթ. եւ տիկին Ժագ Թօսունեան եւ զաւակունք (Մ. Ն.), տիար Սարգիս Պէզիրճեան, տիկին Մարի Պէզիրճեան եւ ընտանիք (Հայաստան), ինչպէս նաեւ Մեծատուրեան (Փարիզ), Գարակէօզեան (Փարիզ), Յովանովիկ (Պուլկարիա), Կարապետեան (Պուլկարիա), Խորասանեան (Փարիզ), Թօսունեան եւ Գուքնունեան ընտանիքները կը ծանուցանեն, թէ յառաջիկայ Կիրակի, 7 Յունիս 1987-ի առաւօտեան ժամը 11-ին, Ս. Պօղոս Պետրոս եկեղեցւոյ մէջ, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի իրենց ամուսնոյն, հօր, մեծհօր, եղբօր, տագրոջ, հօրեղբօր եւ ազգականին՝

ՈՂԲ. ՂԵՒՈՆԴ ԹԱԴԷՈՍ ՊԷԶԻՐՃԵԱՆԻ

մահուան քառասունքին առթիւ:

Հանգուցեալին յիշատակը յարգողներէն կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ:

«ՋԱՀԱԿԻՐ»ԻՆ

Իր սիրելի խնամիին՝ ողբ. Նուպար Զօրայեանի մահուան քառասունքին առթիւ, տիկին Անոյշ Պալեան կը նուիրէ 10 եգ. ոսկի:

Ողբ. Վիքթորիա Կէրէկեանի մահուան առաջին տարելիցին առթիւ, տէր եւ տիկին Գէորգ եւ Շամիրամ Դարմանեաններ կը նուիրեն 5 եգ. ոսկի:

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՈՍԿԻՈՎ)

Իրենց սիրելի խնամիին՝ ողբացեալ Նուպար Զօրայեանի մահուան քառասունքին առթիւ եւ անոր քաղցր յիշատակին տէր եւ տիկին Յարութիւն Նազգաշեան կը նուիրեն.

Հայկական Ընթերցասրահին	10
Նուպարեանի ճաշի սեղանին	10
«Արեւ»ին	5
«Ջահակիր»ին	5

(Ստանալ «Ջահակիր»էն)

Տէր Հայկազ Տուրսունեան եւ զաւակունք, իրենց սիրելի կողակցին եւ մօր՝ ողբ. Եւգինէ Տուրսունեանի մահուան 4-րդ տարելիցին առթիւ, անոր քաղցր յիշատակին կը նուիրեն.

Նիւբար Իսթ Հայկական Ակումբին	25
Աղեքս. Հայ Աղքատախնամին	10
Տիգրան Երկաթ Մշակ. Միութեան	10
Աղեքս. Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարին	10
Կամք Մարզ. Ակումբին	10
«Արեւ»ի ֆոնտին	15
«Յուսաբեր»ի ֆոնտին	10
«Ջահակիր»ի ֆոնտին	10

(Ստանալ Աղեքսանդրիոյ Ազգային Առաջնորդարանէն)

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Կը խնդրենք արտասահմանի մեր այն բաժանորդներէն, որոնք դեռ չեն ղրկած իրենց բաժնեգինը, բարի ըլլան մեզի փութացնելու զայն, դիւրացնելու համար մեր գործը: Չէք կամ մանտա-փոստ ղրկել «ZAVEN BALAVAN»ի անունին եւ ուղարկել փոստարկղ թիւ 2111, Գահիրէ (11511), Եգիպտոս:

Կիրակի, 14 Յունիս 1987, առաւօտեան ժամը 10.30-ին

Գահիրէի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին մէջ

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

1915ԻՆ ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ ԿԱԽԱՂԱՆ ՀԱՆՈՒԱԾ
ՔՍԱՆ ՀՆՉԱԿԵԱՆՆԵՐՈՒ
ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ, ԱՆՈՆՑ ՆԱՀԱՏԱԿՄԱՆ 72ՐԴ ՏԱՐԵԼԻՑԻՆ ԱՌԹԻՒ

Կը հրաւիրուի հայ հասարակութիւնը անխտիր, իր ներկայութեամբ յարգելու անմահ հերոսներուն յիշատակը:

**

ԿԷՍՕՐԷ ԵՏՔ ԺԱՄԸ 2-ԻՆ
ՀՈԳԵՃԱՇ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

Բոլոր ընկերներն, անդամներն ու համակիրները սիրով հրաւիրուած են յարգելու համար յիշատակը մեր անմահ հերոսներուն:

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

ՊՕՂՈՍԵԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ԵՒ ՄԵԼԳՈՆԵԱՆ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶ

ԱՄԱՎԵՐՋԻ ՀԱՆԴԷՍ
1986 - 1987

Հովանաւորութեամբ

ԳԵՐՇ. Տ. ԶԱՒԷՆ Ս. ԱՐՔ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆԻ

Բարեխնամ Առաջնորդ Եգիպտահայոց

Նախագահութեամբ

ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ՄԱՐՏԻԿ ԶԱՐԴԱՐԵԱՆԻ

(Ատենապետ Պատկ. Թեմական Ժողովի)

Կիրակի, 7 Յունիս 1987, կէսօրէ ետք ժամը 6-ին

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Պարզ փոստ	Օդային փոստ
Եգիպտոսի բաժանորդներուն	400 Ե Գ	—
Արաբական երկիրներ	—	5 տոլար
Եւրոպայի, Ամերիկայի, Գանատայի, Աւստրալիոյ եւ այլ երկիրներու բաժանորդներէն	15 տոլար կամ 20 Սթերլին	30 տոլար

ՄԱՄՈՒԼԸ ԴՊՐՈՑ Է

«ԿԱՆՔ, ՊԻՏԻ ՄՆԱՆՔ ՈՒ ԴԵՌ ՇԱՏԱՆԱՆՔ»

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

պէս անցուցին այդ հազարումէկ պահերն ու երկվայրկեանները իւրաքանչիւր օր որ այդ չարչարանքը տեւեց: Այս է միակ ձեւը տեսնելու թէ ինչ է ցեղասպանութիւնը:

Պատմաբաններ, քաղաքագէտներ յաճախ գաղափարներու կը վերագրեն այդ ոճիրը, եւ կը փորձեն փոքրացնել հարցը, որպէսզի այսօր պատասխանատուութիւնը չզգանք մենք: Բայց նման ոճիրներ կը գործուին ոչ գաղափարներու կողմէ, ո՛չ եկեղեցիներու, ազգութիւններու կողմէ, այլ, մարդոց կողմէ եւ այն բոլոր պետութիւնները, ընկերութիւնները, կազմակերպութիւնները եւ ի վերջոյ անհատները, որոնք կը մասնակցին ցեղասպանութիւնը ծածկելու գործին, նոյնքան պատասխանատու են ցեղասպանութեան ոճիրին, որքան անոնք, որոնք 72 տարի առաջ այդ ոճիրը գործեցին:

«Ցեղասպանութեան վերյիշումը մեր կողմէ այսօր թերեւս ամէն օր, միջոց մըն է, մենք մեզի հաստատելու, որ տակաւին կը հաւատանք միջազգային արդար կառոյցներու եւ կը հաւատանք արդարութեան, այնքան որ մենք պատրաստ ենք մեր բոլոր միջոցները տրամադրելու անոր: Կը հաւատանք խաղաղութեան եւ խաղաղ միջոցներու, այնքան ատեն որ միջազգային կառոյցները եւ պետութիւնները կը հաւատան մեր դատի արդարութեան»:

Իր խօսքի աւարտին Լիպարիտեան ներկայացուց օրուայ պաշտօնական հիւրերը, որոնց շարքին էին Ռիչըրտ Լիմըն Գոնկրէսի անդամ Ֆրէզնոյէն, Կրէկ Մուր ներկայացուցիչը ծերակուտական Ալան Գրէնսթընի, Մարի Սիսթիկեան ներկայացուցիչը Գոնկրէսի անդամ Անթոնի Պիլլենսընի, Զաք Քալտերոն Քալիֆորնիոյ ներկայացուցիչներու տան անդամ, Մայք Վու եւ Զեւ Եարոսլավսքի Լոս Անճելըսի քաղաքապետութեան անդամներ, Լէրի Զարեան Կլէնտէյլի քաղաքապետ եւ այլ անձնաւորութիւններ:

Ներկայացուեցան նաեւ Վաչէ Արք. Յովսէփեան, Տաթեւ Արք. Սարգիսեան, Վեր. Պետրոս Ճամպազեան, Հայր Գէորգ Արզարեան, դասախօս Ռիմաննս Արապեան, դասախօս Մարալ Կիրակոսեան եւ դասախօս Ռիչըրտ Գալուստեան:

Լիպարիտեան ապա բեմ հրաւիրեց օրուայ գլխաւոր բանախօս՝ նահանգապետ Ճորճ Տէօքմէճեանը:

«Մեր պարտականութիւնն է, որպէս վերապրողներ, որպէս հայեր եւ նաեւ որպէս ազատութիւնը սիրող ամերիկացիներ, աշխատիլ որպէսզի մարդկութեան դէմ գործուած այս ոճիրը երբեք չմոռցուի եւ նաեւ երբեք չկրկնուի» ըսաւ Տէօքմէճեան ու ապա աւելցուց.- *«Ամէն տարի կատարուող այս յիշատակութիւններով, մենք կ'ապահովենք այն, որ Թուրք կառավարութիւնը չի կրնար ծածկել ճշմարտութիւնը այս վայրագութիւններուն: Անոնք կրնան ուրանալ, սակայն չեն կրնար ծածկել զայն»:*

Տէօքմէճեան անգլերէնով արտասանած իր ճառի աւարտին հայերէնով յայտարարեց Պարոյր Սեւակի ծանօթ խօսքը *«Կանք, պիտի մնանք ու դեռ շատանանք»*, արժանանալով ժողովուրդի որոտընդոստ ծափերուն:

Կառավարիչը ապա կարդաց այն որոշումը, որ ինք այս տարի եւս ստորագրած էր եւ կը դարձնէր Ապրիլ 24-ը յայտարարելու սուգի օր եւ կը հրահանգէր նահանգային շէնքերու վրայ Գալիֆորնիոյ դրօշը կիսով վար առնել այդ օրը:

Տէօքմէճեանէն ետք խօսք առաւ թիւ 132 հայանպաստ բանաձեւի հովանաւոր Գոնկրէսի անդամ Ռիչըրտ Լիմընը, որ յայտնեց թէ անցնող չորս տարիներուն կարելի չէր եղած վաւերացում ապահովել, բռնական կառավարութեան կողմէ ծախսուած մեծ գումարներուն եւ բանեցուած ճնշումներուն պատճառաւ:

«Անցնող հինգ տարիներուն, Թուրք պատասխանատուները այցելեցին Գոնկրէսի անդամներուն ու անոնց տրամադրեցին ձրի ճամբորդութիւն Անգարա եւ Պոլիս: Անոնք փարթամ խրախճանքներ սարքեցին դեսպանատունէն ներս եւ թերթերու մէջ լման էջերով վճարովի ծանուցումներ առին» ըսաւ Լիմըն իր խօսքին մէջ ու վստահեցուց թէ անպայման այդ բանաձեւը պիտի վաւերացուի եւ Ամերիկայի ժողովուրդը պիտի լսէ արդարութեան իր խօսքը:

(Վերջը յաջորդով)

0094

ՃԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

چاهاكير
جريدة أسبوعية
ص.ب ٢١١١ بالقاهرة ج.ع.م . ت ٩٣٤٩٠٨
صاحبة الامتياز : السيدة عايدة سيروبيان (بالايان)

TCHAHAKIR
HEBDOMADAIRE ARMENIEN
B.P. 2111 Le Caire (R.A.U.) • Tél. 934908
Adresse Télégraphique: TCHAHAKIR, Cairo
Rédacteur en chef: SARKIS BALAYAN

Հիմնուած 1948

Արտօնատէր — ԱՅՏԱ ՍԵՐՈՎԲԵԱՆ
Սեփականատէր՝ խմբագիր — ՍԱՐԳԻՍ ՊԱԼԱԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ ԹԻՒ 1099 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 11 ՅՈՒՆԻՍ 1987 | ՀԱՏԸ ՉԵՌԻԹԷ 10 Եգ. Դհկ. | عدد رقم ١٠٩٩ — الخميس ١١ يونيـة ١٩٨٧

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԱՆՄԱՀՆԵՐԸ

Եօթանասուն եւ երկու տարի առաջ՝ Պոլսոյ Պայազիտի հրապարակին վրայ կախաղանով անմահացան քսան հայրենասէր հայորդիներ, Հնչակեան ուխտեալներ։

Եօթանասուն եւ երկու տարիներէ ի վեր հայ ժողովուրդը իր յարգանքի տուրքը կը մատուցանէ այդ քսան հերոսներուն, որոնք «մահուամբ զմահ կոխեցին» եւ հայրենիքի յարութեամբ «մեզ զկեանս պարգեւեցին»։

Ժողովուրդներու պատմութեան մէջ շատ անգամներ արձանագրուած են հերոսական արարքներ։ Սրբացուած են նոյնիսկ հերոսներ, որոնք կարծած են ունենալ տեսիլքներ։ Հայ ժողովուրդին համար Քսանները հանդիսացան այնպիսի հերոսներ, որոնք ոչ թէ խաբկանք տեսիլքներէ առաջնորդուած արիաբար մեռնելու ճանապարհը ընտրեցին, այլ անոնք պայքարի իրենց ուղին գծեցին իրապաշտ հեռատեսութեամբ եւ ինկան այն ճանապարհին վրայ՝ որմէ քալեց հայ ժողովուրդը դէպի իր հայրենիքի ազատագրումը։

Այդ ճանապարհը լուսաւոր էր իրենց համար, եւ որուն վերջաւորութեան անոնք նշմարած էին արշալոյսը հայ ժողովուրդի յարութեան, արշալոյսը հայ աշխատաւորութեան արդար իրաւունքներու տիրացման, արշալոյսը հայ մշակոյթի եւ իմացականութեան վերազարթօնքին։

Եօթանասուն եւ երկու տարիներէ ի վեր հայ ժողովուրդը ամէն Յունիս 15ին՝ պահ մը կը մտամփոփուի եւ կը պատկերացնէ այն հսկայ ծրագիրը, զոր գործադրել յանձն առին Փարամազներն ու Պէնէնէները, Այնթապցեաններն ու Վանիկները, վասն հայրենիքի եւ հայ ժողովուրդի ազատագրութեան եւ իրենց թանկագին կեանքերը զոհաբերեցին այն խորանին առջեւ՝ որուն լուսաւոր կամարներին մէջ ամէն տարելիցի հայ ժողովուրդը պարտի մշտավառութեան իւղը աւելցնել՝ ու հաղորդուիլ այդ հերոսներուն գաղափարներով, որովհետեւ՝

Քսաններու գաղափարներով հաղորդուելով հայը կարողացաւ վերապրիլ ու դառնալ ոչ միայն Միջին Արեւելքի ամենազարգացած եւ ամենայառաջադէմ ժողովուրդը իր մշակոյթով, ճարտարարուեստով եւ արուեստով, այլ եւ վերականգնեց այն՝ ինչ որ տասնեակ դարեր ի վեր աւերուած ու քանդուած կը մնար թշնամիին ձեռքը անցած չոր հողին վրայ։

Այսօր իր հայրենիքով կը հպարտանայ ոչ միայն այն հայը, որ կ'ապրի ու կը վայելէ հայրենիքի բարիքները, այլեւ ամէն սփիւռքահայ, ուր որ ալ գտնուի ան։ Երբ կը զգայ թէ իր երակներուն մէջ կը հոսի Հայկի, Տիգրանի եւ Վարդանի արիւնը։

Մեր վերածնած Ս. Հայաստանը՝ զոր տեսլացած է Մեծն Փարամազ ու կախաղանի զագաթէն յայտարարած համայն աշխարհի, յաւիտենական յուշարձան մըն է բոլոր անոնց, որոնք ինկան անոր ազատագրութեան ճանապարհին. եւ սակայն սփիւռքահայութեան արդար փափաքն է ու Քսաններու արդար իրաւունքը, հայրենի ափ մը հողաշերտի վրայ ունենալ իրենց յիշատակին նուիրուած կոթող մը։

Վստահ ենք, որ երբ սփիւռքահայութեան տրուի պատեհութիւնը, ան պատրաստ պիտի ըլլայ այդ կոթողին շինութեան ոչ միայն բերելու իր նիւթական մասնակցութիւնը, այլեւ իր շինարար եւ արուեստագէտ զաւակներն ալ տրամադրելու, որպէս զի՝ մայր հայրենիքի մէջ Քսաններու յիշատակին յաւերժացման աշխատանքներուն բերած ըլլայ իր մասնակցութեան բաժինը։

Մայր հողին վրայ կանգնեցուելիք այդ յուշարձանը ուխտատեղի մը պիտի ըլլայ բոլորին, ու Քսան Անմահներուն անձնուրացութիւնը օրինակ պիտի ծառայէ ամէն հայու, որ հպարտ է իր հայրենիքով, հպարտ է իր ժողովուրդով եւ որ ի սրտէ ցանկացող է, որ իր մայր հայրենիքը այլեւս չտեսնէ իր պատմութեան ողբալիս օրերը։

Անմահ Քսաններուն յիշատակը յաւերժացնելը պարտքն է իւրաքանչիւր հայու։

ՅԱՐԳԱՆՔ ՄԵՐ ՆԱՀԱՏԱԿՆԵՐՈՒՆ

72 տարիներ սահեր են այն օրէն ի վեր՝ երբ Քսան Հնչակեան ուխտեալ զինուորներ կախաղան բարձրացան արիւնարբու սուլթաններու Պայազիտի հրապարակին վրայ։

Տարեդարձներ շատ կան Հնչակեան պատմութեան մէջ, որոնք մեզի համար անմոռանալի են, և արդէն պատմութիւնը արձանագրած է, սակայն այս մէկը մեծագոյն, գերագոյն, պատմական թուական մըն է: 1915 Յունիս 15-ը երբեք չպիտի մոռնանք։

Ս. Դ. Հնչակեան գաղափարի դրօշակակիր Քսաններու զոհողութեամբ նուիրականացած է ան։

Քսան Անմահնե՛րը որոնք առանց լացի եւ տրտունջի, գլուխնին բարձր եւ ինքնավստահ յառաջացան դէպի նոր Գողգոթա, քաւելու «յանցանքը», որուն համար դատապարտուած էին։

Կուսակցութեանս ազատութեան ձայնին դերեզմանուած վրէժի 72րդ սգատօնն է այսօր, եւ իւրաքանչիւր Հնչակեան գաղափարի զինուոր իր հոգեկան թռիչքներով պէտք է այցի երթայ, Պայազիտ գաղափարական, անձնուիրութեան եւ անձնազոհութեան դասը առնելու:

Քսան Հնչակեան զոհերը Հայուն, ազատութեան համար կռուեցան եւ նախընտրեցին պատուով մեռնիլ քան թէ ստրուկ ըլլալ։ Մենք վերապրողներս երբեք չպիտի մոռնանք Հայութեան

(Շար. տես էջ 4

ԱՐՀԻ. ՌԱՓԱՅԷԼ ԵՊՍ. ՊԱՅԵԱՆԻ
ՔԱՀԱՆԱՅԱԿԱՆ ՈՍԿԵԱՅ ՅՈԲԵԼԵԱՆԻՆ ԱՌԹԻՒ
ԳՈՀԱԲԱՆԱԿԱՆ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ

Անցեալ Ուրբաթ, 5 Յունիս 1987, երեկոյեան ժամը 6.30ին, Գահիրէի Հայ Կաթողիկէ Ս. Աւետման Աթոռանիստին մէջ, Եգիպտոսի եւ Սուտանի Կաթողիկէ Հայերու Առաջնորդ՝ Արհիապատիւ ՌԱՓԱՅԷԼ Եպս. ՊԱՅԵԱՆի քահանայագործութեան յիսնամեայ Յոբելեանին առթիւ տեղի ունեցաւ գոհաբանական Ս. Պատարագ, որուն նախագահեց Ղպտի Կաթողիկէ Պատրիարք, Ն. Ա. Ստեփանոս Բ. Ղաքքասը։

Պատարագիչը Յոբելեարը ինքն էր, եւ որուն խորանին վրայ կը սպասարկէին Հայր Պետրոս Ծ. վրդ. Թարմունին եւ Հայր Յովհաննէս վրդ. Օրջանեանը։ Ս. Պատարագի հոգեպարար շարականները վերնատունէն ներդաշնակօրէն կերգուէին երգչախումբին կողմէ։

Ս. Պատարագին իրենց ներկայութեամբ կը պատուէին թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. արք. Չինչինեան, Պապական Նուիրակը՝ եւ այլ բարձրաստիճան եկեղեցականներ որոնք տեղ գրաւած էին դասին մէջ։ Ներկայ էին նաեւ Անարատ Յղութեան վարժարանի Քոյրերը եւ հաւատացեալներու հոծ բազմութիւն մը։

Եգիպտահայ գաղութի ներկայացուցչական դէմքերէն ներկայ էին Պաշ. Քաղաքական Ժողովի ատենապետ պր. Նուպար Սիմոնեան, Ազգային երեսփոխաններ Պերճ Թերզեան, Նորայր Տէօվլէթեան, Զաւէն Պալաեան եւ տիկինը, Գալուստեան - Նուպարեան Ազգ. վարժարաններու տնօրէն պր. Նշան Վարդեան, Պուլաքի մասնաճիւղի փոխ-տնօրէն պր. Յակոբ Համբիկեան, «Արեւ» օրաթերթի պատասխանատու խմբագիր դոկտ. Աւետիս Եափուճեան, պր. Անդրօ Վարժապետեան, պր. Խեչօ Յակոբեան եւ տիկինը, պր. Յակոբ Կարապետեան, Հայ Կաթողիկէ համայնքի պատասխանատուներէն տէր եւ տիկին Պետրոս Պեսիկեան եւ Հայ Աւետ. համայնքէն պր. Հայկ Փիլիպպոսեան։

Այս առթիւ, Յոբելեարը

(Շար. տես էջ 2)

ՖՈՒԹՊՈԼ

Խ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ 50ՐԴ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ ԳԾՈՎ

«ԱՐԱՐԱՏ» ՅԱՂԹԵՑ ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ «ԲԿՄԱ»ԻՆ

Անցեալ կիրակի, 7 Յունիս 1987, Երեւանի «Արարատ»ը Հրազդան մարզադաշտին վրայ հիւրընկալեց Մոսկուայի Բանակային Կեդրոնական Մարզական Ակումբը (ԲԿՄԱ) և փառաւոր յաղթանակ մը տարաւ 3-0 արդիւնքով։

Կոլերը նշանակեցին «Արարատ»ի խմբակէն Աշոտ Խաչատրեան (35 րդ և 69 րդ վայրկեաններին) և Ալպէր Սարգիսեան (81-րդ վայրկեանին) փենալթիով։

Կիրակի, 14 Յունիս 1987, առաւօտեան ժամը 10.30ին
Գահիրէի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին մէջ

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

1915ԻՆ ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ ԿԱԽԱՂԱՆ ՀԱՆՈՒԱԾ

ՔՍԱՆ ՀՆՉԱԿԵԱՆՆԵՐՈՒ

ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ, ԱՆՈՆՑ ՆԱՀԱՏԱԿՄԱՆ 72ՐԴ ՏԱՐԵԼԻՑԻՆ ԱՌԹԻՒ

Կը հրաւիրուի հայ հասարակութիւնը անխտիր, իր ներկայութեամբ յարգելու անմահ հերոսներուն յիշատակը:

**

ԿԷՍՕՐԷ ԵՏՔ ԺԱՄԸ 2-ԻՆ

ՀՈԳԵՃԱՇ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

Բոլոր ընկերներն, անդամներն ու համակիրները սիրով հրաւիրուած են յարգելու համար յիշատակը մեր անմահ հերոսներուն:

0095 00399

ՀԱՄԱԼՍԱՐԱԿԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

Ուրախութեամբ կը տեղեկանանք, թէ «Արեւ» օրաթերթի պատասխանատու-խմբագիր դոկտ. և տիկին Աւետիս Եափուճեաններու դուստրը՝ Օր. Մարօ Եափուճեան «շատ լաւ» յիշատակութեամբ աւարտած է վարչական գիտութիւններու Էլ Սատաթ Ակադեմիայի վարչական ֆաքիւլթէին Զբօսաշրջիկութեան և Հանդոկային Վարչութեան ճիւղը, արժանանալով Պի. Է. Սի. տիպղոմին:

Օր. Մարօ Եափուճեան իր հայեցի եւ երկրորդական ուսումը ստացած է Գալուստեան Ազգային Վարժարանին մէջ:

Այս ուրախ առթիւ, «Ջահակիր» ջերմօրէն կը շնորհաւորէ զինքն ու իր ծնողքը եւ նման յաջողութիւն կը մաղթէ կեանքի մէջ:

ԴԱՅԿԱԿԱՆ վարժարաններէն ներս

ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ-ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ ԱԶԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ՀԵԼԻՈՊՈԼՍՈՅ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐ

Կրթասէր հասարակութեան գոհունակութեամբ կը հաղորդենք, թէ Հիմնական նախակրթութեան (Թալիմ ասասի) առաջին վեցամեայ ընթացքը բոլորող մեր վեց աշակերտները՝ պետական քննութիւններուն մասնակցելով, արձանագրած են ուրախալի արդիւնքներ՝ իւրաքանչիւրը համաձայն ի վերուստ տրուած կարողութեան, արդարացնելով իրենց դաստիարակներուն տարիներու ջանադիր աշխատանքները եւ ծնողներուն մշտատեւ զոհողութիւնները:

Ստորեւ ներկայացուող ցուցակը՝ վերին օղակն է վարժարանիս աւանդական դարձած անընդմէջ յաջողութիւններու շղթային:

	300ի վրայ	Առ հարիւր
1.- Էտուար Լեւոն Թորոսեան	260	86,6
2.- Մարի Միսաք Բիւփելեան	255	85
3.- Սօսի Աստուր Սագայեան	252	84
4.- Միշէլ Ֆրանսիս Թագպազ	241	80,1
5.- Ռազմիկ Պերճ Յովակիմեան	223	74,3
6.- Պետրոս Զաւէն Թորիկեան	183	61

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Այս ուրախ առթիւ, «Ջահակիր» եւս կը շնորհաւորէ զիրենք, իրենց ծնողները, վարժարանին տնօրէնն ու ուսուցչական կազմը, եւ կը մաղթէ նորանոր եւ առաւել յաջողութիւններ:

Ձեզի համար Տիկիններ

ԻՆՉՈՒ ԿԸ ՍՊԻՏԱԿԱՆԱՆ ՄԱԶԵՐԸ

Շատերը սովորաբար կը վշտանան, նկատելով իրենց առաջին սպիտակ մազերը: Չէ՞, որ սպիտակ մազերու յայտնուիլը ծերութեան մօտենալու նշաններէն մէկը կը համարուի: Սակայն, սպիտակելու պատճառը միշտ չէ որ տարիներն կ'ըլլան: Որոշ մարդիկ կը սպիտականան միայն խոր ծերութեան մէջ, իսկ միւսները ընդհանրապէս չեն սպիտականար: Բայց եւ կան այնպիսիներ, որոնց մազերը կը սկսին սպիտականալ դեռ երիտասարդ ժամանակ:

Մազերու վաղաժամ սպիտակելու պատճառներէն մէկը՝ արեան մէջ մազային ներկանիւթի բաղկացուցիչ մաս հանդիսացող ԿՈՊԱԼԹ տարրին բացակայութիւնն է: Երբ արեան մէջ կոպալթի տոկոսը սովորականէն ցած է, մազերու մէջ կը սկսի յայտնուիլ ներմակը, իսկ այնուհետեւ անոնք բոլորովին կը սպիտականան: Այս բոլորը կարելի է դանդաղեցնել՝ սնունդին հետ միասին ընդունելով կոպալթ կամ ալ գլխի մաշկին քսելով սոյայի իւղ, որ հարուստ է կոպալթով:

Խորհուրդ կը տրուի յաճախակի ուտել կանաչ լուբիա, այն ալ մեծ բաժիններով, քանի որ ան կը պարունակէ զգալի քանակութեամբ այդ տարրէն:

ՀԱՅ ԹԵՐԹԸ
ԸՆԿԵՐՆ Է ՀԱՅ ՏԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ՎԱՍՏԱԿԱՒՈՐ ԱՐՏԻՍՏ ԼԵՒՈՆ ԳԱՍՈՅԵԱՆ ԽՄԲԱԳՐԱՏԱՆՍ ՄԷՋ

Անցեալ Երկուշաբթի, 8 Յունիս 1987, երեկոյեան ժամը 6.30-ին, հաճոյքն ունեցանք խմբագրատանս մէջ ընդունելու Հայկական ՍՍՀ վաստակաւոր արտիստ, Հայաստանի պարի պետական համոյթի նախկին մենակատար և այժմ «Նուռ» պարախումբի պարուսոյց Լեւոն Գասոյեանը, որ Հայ Գեղ. Միութեան, Կոկանեան Սրահի և Աղեքս.ի Տիգրան Երկաթ Մշակ. Միութեան վարչութեանց հրաւէրով և Սփիւռքահայութեան հետ Մշակութային Կապի Կոմիտէի կարգադրութեամբ Եգիպտոս եկած է, պատրաստելու համար վերոյիշեալ միութեանց պարախումբերը: Յարգելի հիւրին կ'ընկերակցէր պր. Նորայր Տէօվլէթեան:

Ունեցանք միժամեայ հաճելի զրոյց որուն ընթացքին տեղեկացանք, թէ հայրենի պարուսոյցին պատրաստած «Զանգեզուր» պարախումբը իր անդրանիկ ելոյթը պիտի ունենայ Կիրակի, 28 Յունիս 1987ին, Գահիրէի Ամերիկեան Համալսարանի «Էուըրթ Մեմորիալ Հոլ»ի մէջ:

Բարի գալուստ և յաջողութիւն կը մաղթենք իրեն:

ԺԱՄԿՈՉԵԱՆ ԿԸ ՇԱՀԻ «ՈՍԿԵԱՅ ՁԱՅՆԱՊՆԱԿ» ՄՐՑԱՆԱԿԸ

Երգեհոնահար Պերճ Ժամկոչեան շահեցաւ «Բրօ միւզիքա» ընկերութեան ձայնապնակի մեծ մրցանակին «Ոսկեայ Ձայնապնակ» պարգեւը, Փարիզի մէջ, որպէս 1986 թուականի երգեհոնի լաւագոյն արձանագրութիւն:

Ձայնապնակին մաս կազմող յօրինումները Ժամկոչեանի կողմէ մեկնաբանուած են Արեւմտեան Գերմանիոյ Մուլհէյմ քաղաքի Ս. Մարիա եկեղեցիին մէջ: Ձայնապնակը կազմուած է Ժիւլիըս Ռէօպքէի (սոնաթ 94-րդ) Մենտելսըհնի եւ Մաքս Ռեկըրնի գործերէն:

Տաղանդաւոր երգեհոնահարը նախապէս շահած էր առաջին մրցանակ մը երբ Պօսթընի սիմֆոնիի օրքեստրայի հետ մեկնաբանած էր Փուլենքի երգեհոնի համանուագը վերջին շահուած մրցանակը առաջինն է՝ որպէս մենակատարող:

ՌԱՖԱՅԷԼ ԵՊՍ. ՊԱՅԵԱՆԻ

(Շար. Ա. էջէն)

յաւուր պատշաճի քարոզ մը խօսեցաւ Ֆրանսերէնով՝ որպէսզի հասկնալի ըլլայ բոլորին:

Կրօնական արարողութեան յաջորդեց պատշաճ ընդունելութիւն մը Պատրիարքարանի պարտէզին մէջ: Հրաւիրեալները մեկնեցան հետզհետէ՝ շնորհաւորելով Յոբելեարը:

Այս ուրախ առթիւ մենք ալ մեր կարգին ջերմօրէն կը շնորհաւորենք Յոբելեար Գերպ. Ռափայէլ Եպս. Պայեանը եւ կը մաղթենք անոր առողջութիւն եւ երկար կեանք:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

«Ջահակիր»ի Աղեքսանդրիոյ պատուակալ ներկայացուցիչ և թղթակից պր. Մինաս Պանոսեանի հեռաձայնի թիւն է 4822199:

ԳԱՂՈՒԹԱՀԱՅ ԿԵԱՆՔ

ՅԱՋՈՂ ՄԵՆԱՀԱՄԵՐԳ

Կեդրոնական արուարձան Ֆերվիուի պետական մատենադարանի թատերասրահին մէջ, Կիրակի, 17 Մայիս 1987 երեկոյեան ներկայ եղանք, առաւելապէս միջազգային կոկիկ հանդիսականներով, ծանօթ պարիթոն ԴԱՒԻԹ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆԻ հերթական մենահամերգին: Դաշնամուրի վրայ՝ մնայուն նուագակցութեան փափուկ աշխատանքը վստահուած էր առաջնակարգ դաշնակահարուհի ԼԻՆԱ ՋԵՄԵԼՄԱՆԻ:

Յայտագիրը ունէր երկու բաժին՝ Միջազգային դասական երաժշտութիւն և Հայեցի դասական երաժշտութիւն:

Բացումը կատարուեցաւ իտալական պարոկ երկու երգերով՝ Սքարլաթթիի «Սէնթօ նել Գորէ» եւ Փերկոլեզէի «Նինա» երգերուն յատկանիշը եղող մեղմութիւնն ու փափկութիւնը յաջող կերպով արտայայտուեցան պարիթոն Վարժապետեանի կատարումով: Շուպերթի «Սերենատ»ը տրուեցաւ գերմանական յատուկ զսպուածութեամբ: Չայքովսկիի ասպետական ոգիով «Արիա Օնեկին» օփերային կտորը յայտնապէս յուզեց ունկնդիրները՝ իր ինքնատիպ ելեւէջներովը:

Տոնիձեթթիի «Էնրիքօի Արիան» աշխուժութեամբ և երանգներու քնքրաւորներով ուշադրութեան արժանացաւ: Իսկ Վերտիի «Ռոտրիկէզի Արիան» («Տոն Գարլոս» օփերա) երգըլելու ժամանակ՝ մենք միզի լսինք, թէ Վարժապետեան իրաւ Վերտիոլոկ (Վերտիեան) երգիչ մըն է: Ռոտրիկէզի մահուան տռամաթիկականութիւնը՝ ցայտուն էր առաւելագոյն չափով:

Նորութիւն էր իտալացի Փաւլոյ Թոսթի երգահանի «Ավուքելլա» ցարգանուագը (սերենատ), Վարժապետեանի երգացանկին մէջ յատկանշական ներկայութեամբ: Ռոսինիի «Արիա Ֆիկարօ»ն, որ կ'երգուի ձայնային մեծ ճկունութիւն ունեցող երգիչներու կողմէ, այստեղ, Վարժապետեանի շրթներով գըտաւ վստահաբար իր յաջողագոյն դրսեւորումը:

Համերգի երկրորդ՝ հայկական բաժնի առաջին երգը ընտրուած էր գանատացի կոմպոզիտոր Լէոն Զուքերթի ստեղծագործութիւններէն «Բաղցր Երազներ» սիրերգով (ռոմանս): Նոր գրուած երգ մը, որ առաջին անգամ բեմի վրայ, երգուեցաւ Դ. Վարժապետեանի կողմէ, նոյնինքն հեղինակի ներկայութեան, այս սրահին մէջ: («Տիսքովիեսիա փրըտաքշըն» ձայնապնակի ընկերութիւնը հրապարակ հանած է Զուքերթի 10 նուագ - երգերու ըսկաւառակը, որուն մէջ երկու երգեր ձայնագրուած են Դ. Վարժապետեանի մրցակատարողութեամբ:)

Ռոմանոս Մելիքեանի «Վարդը», Գալանդարեանի «Արդեօք Ո՞ւր էս»ը, Սրուանձտեանցի «Պըճինկօն», Բ. Կանաչեանի «Ալվարդի Երազը», դարձեալ Մելիքեանի «Աշնան Երգը», Չուխաճեանի «Գարուն»ը, եւ Տիգրանեանի «Դաւիթ Բէկ» օփերայէն «Դուսանի Արիա»ն, — կրնամ

Պարիթոն ԴԱՒԻԹ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ

ըսել՝ տահուն, ներդաշնակ եւ այլազան դրսեւորումներով խանդավառեցին ունկնդիր հանդիսականները, յագեցնելով հայ վաւերական ժողովրդային ու դասական երգի անոնց ծարաւը: Յայտնի եղաւ, որ ներկայ հայ հասարակութիւնը, աւելի հակամէտ հայ դասական երաժշտութեան, այս կարգի երգերուն պապակն ու գրկանքը ունի՝ արդիական կոչուած անհարազատ երգասացութեանց թոհուբոհին մէջ: Իսկ ներկայ այլազգի (գանատացի, ամերիկացի, սքանտինաւեան եւն.) հանդիսատեսները՝ դեռ յայտագիրը չաւարտած, կ'ուզէին բեմ ելթալ եւ հայ պարիթոնին յայտնել իրենց հիացումը հայ դասական երգի ի նպաստ: «Այս ատինանի դասական երաժշտութի՞ւն ունիք դուք Հայերդ», հարցուց Թորոնթոյի լրագրող մը:

Կրկնում պահանջող ծափահարութեանց գոհացում տրուեցաւ յայտագրէն դուրս երկու երգերով – Կի Տ'Արտըլօ-ի «Վասնզի» (Պիքօզ) հովուերգականը և Վինչենզօ Բիարայի «Լա Սպանեօլա» ռոմանսը: Արեւմուտքի մէջ մեծ ժողովրդականութիւն գտած գծուարին այիքոզ-ը ըստ բաւականի յաջող դուրս եկաւ Վարժապետեանի կատարողութեամբ: Անխտիր բոլոր երգերուն հետ (մասնաւորաբար հայկական կտորներուն նկատմամբ)՝ դաշնակահարուհի Լինա Ջեմելմանը իր ճարտար եւ վգայուն նըւագածութեամբը՝ խոր ապրումներ պարգեւեց հասարակութեան:

Հ.Ժ.

Նկեա ի Համալսարանի կեդրոնական մուտքը

Ս.Դ.Հ.Կ.
100 ԱՄԵԱԿ
1887-1987

ՀԱՅԻ ՊԱՀԱՆՋԸ

(Շարունակութիւն նախորդ թիւէն եւ վերջ)

Հայաստանի բաժանումնե՜րը..., զաւեշտն է դա այն չարան-չարան կոտորածի, թալանի, հրդեհումի, աւեւանդման, հողազրկութեան, որը հայ իրականութեան պատմութեան մէջ իր [illegible] ունենալով արձանագրուած է՝ ՀԱՅԻ ՄԱՐՏԻՐՈՍՈՒԹԻՒՆ վերտառութեամբ եւ որի դերակատարն է Թուրք բանապետութիւնը եւրոպական շահամոլ կառավարութիւնների ռեժիսորութեան տակ։

«Հայկական բաժանում»... դա վաւերացութիւնն է տիրապետող տարրի նախճիրների մէջ անպատասխանատու մնալու։ Դա Օսմանեան

ՓԱՐԱՄԱԶ

կառավարութեան՝ իրերի դրութիւնից մի կերպ ձերբազատուելն է։ Դա բաժան - բաժանումն է հայի հայրենիքի՝ Հայաստանի, յօշոտումը հայկական հարցի։

Սակայն Հայկական Հարցը մնում է հարց, անի նա հային չի տուել իր բաղձանքները, իր պահանջի գէթ նուազագոյն չափը, որը կարողանայ երաշխաւորել նրա կայքի, գոյքի, անձի անձեռնմխելիութիւնը։ Հայկական Հարցը մնում է Հարց, քանի որ նա՝ հայը, դուրս չեկաւ «ռայեա»յի ամօթալի կացութիւնից տեղական ինքնավարութիւն, գէթ եւրոպական կոնտրոլ ստանալով։ Եւ այնքան ժամանակ նա հարց կը մնայ - որպէս եւ գրացի ու շահագրգռուող պետութիւնների համար - երբ թէկուզ մի հայ էլ մնայ Հայաստանի մէջ իր ներկայ վիճակով, իսկ այս վիճակից ազատումը։ Հայկական Հարցի վճիռը միայն եւ միայն կը վճռուի հայի հաւաքական եւ դրական ոյժով՝ յեղափոխութեամբ։

«Ապագան պատկանում է այն դասակարգին, որը ինքն է ստեղծում հաստատութիւնները», - այսպէս ասաց Վանտէրվէլդ, եւ մենք աւելացնում ենք եւ այն ազգերին, որոնք կենսունակութիւնն ունին ստեղծելու իրենց հաստատութիւնները։

Անառարկելի է որ, հայը իր հաստատութիւնները ստեղծելու կենսունակութիւնն ունի։ Նրա լեզուն, գրականութիւնը, սէրը դէպի շինարար ձգտումը, հայրենիքի տենչը, ազգութեան օղակայը, դասակարգային գիտակցութիւնը, ընդօրինակման ճկունութիւնը, նորատեցութեան ժխտումը, - սրանք այն գործօններն են, որոնք տանջանքով կռուած, արիւնով զօդուած՝ կազմել են Հայի Մեծ Կամքը՝ նրա հաստատութիւնների ամբողջութիւնը։ Հայը գիտէ իր վիշտը արտայայտել փիլիսոփայօրէն, իր ուրախութիւնը՝ բանաստեղծօրէն։ Նա չինել է Մհերի դիւցազներգութիւնը, հիւսել է Արտաւազդի շղթաների կռող դարբինների բարոյավէպը, ծառացել է երեսո՜ւն տարի Համիտի եւ նրա ռեժիմի դէմ, յաղթութիւններ, որոնք նոյն իսկ a priori ասել են տալիս մեզ թէ նա՝ հայը՝ պատրաստ է ու կարող է՝ մեռնել իր հաստատութիւնները պահել - պահպանելու եւ զարգացնելու համար։

Եւ նա շատ է մեռել։

Իթթիհատ - գերմանական «բաժանումները» հայութիւնը բնաջնջելու նորագոյն այդ որոգայթները, նրա բնական ձգտման առարկան չէին։ Նա իր ստեղծած հաստատութիւնները սրբագրել գիտէ իր արիւնով։ Նա յեղափոխականացած յեղափոխական է։

...Բայց այս կենսունակութիւնները խեղդում են, նրա ստեղծագործած հաստատութիւնները հիմնայատակ են անում։ Աւերածութեան «Կաղ-Դեւը» զինուած բանիսլամիզմի եւ «տիրող-ազգի» ամէն ինչ սառցակոյտ դարձնող սեւեռեալ գաղափարով, ծուիկ ծուիկ է անում այն հիմքը, որի վրայ ձեւուած է հայի ստեղծած հաստատութիւնները - Հայութիւնը։ Քաղաքական նրբութիւնները զուգորդուած խոլամական կոշտութիւնների հետ եւ համահարզ ընդունած եւրոպական շահադիտական [illegible] թիւնները, ծուծն են քամում այն մարտիրոսութեան խաչը շալկած ու Գողգոթայի բարձունքին կառչած հայութեանը։

ՀԱՅԸ ՄԵՌՆՈՒՄ Է ԿԱԹԻԼ ԿԱԹԻԼ։

Բանականութիւնը, գոյութեան իրաւունքը, հրճուանքի եւ վայելքի ձայնը կոչ են անում ժողովրդի երաշխաւորներին ու իրենց հրամայական պահանջը շեշտում. «Փոխանակ կաթիլ կաթիլ մեռնելու եւ անհետանալու, հայը միանգամ էլ պիտի մեռնի, որ հայը ապրի»։

Ահա հայութեան պահանջը բղխած իրականութեան հրամայականից։ Այս պահանջի դրական դիրքի պատուէրներիցն է որ մեզ պիտի գան այն դեմոկրատիք կերպերն ու դրութիւնները, որոնք միայն ընդունակ են երաշխաւորելու մեր կեանքի, կայքի, գոյքի եւ ազգովին ապրելու պայմանները։ Եւ հայը իր միջոցները չպիտի խնայէ մինչեւ չստանայ իր բաղձանքների իրական արժէքը՝ Հայաստանի տեղական ինքնավարութիւն լայն ռամկավար կարգերով։

Կրաւորական տենչերով չէ, որ հայը պիտի հասնի իր մարդավայել ապրելակերպին։ Իթթիհատը երկիրը ծախելուն շնորհիւ, մինչ էլ շահադիտական Եւրոպայի մէջ իր բարեկամները կ'ունենայ, որոնք ընդունակ կը լինին տալու միայն Իթթիհատ - գերմանական բաժանումներ, որոնք ոչ այլ ինչ են, եթէ ոչ հայութեան դարաւոր կաղնին ճղնաթափ անելու, օսմանցիացնելու նկրտումներ։ Ցանդուգն պահանջ եւ ոչ - կրաւորական աղերս - ահա մեր դիրքը։

***

Ինքնապաշտպանութեան խնդիր կայ դրուած մեր առջեւ, մեր լինել-չլինելու խնդիրը՝ ազգովին ապրելու խնդիրը։ Քան երբ եւ իցէ է որ մենք պիտի ստեղծենք մեր ազգային առնական քաղաքականութիւնը հիմնուած գոյութեան կռուի երկաթէ օրէնքների վրայ, որի տրամադրութիւնն է հաւաքական ինքնապաշտպանութիւնը իր իրաւունքներով եւ միջոցներով։ «Ցարձակման դէմ դիմադրութիւնը ոչ միայն արդարանալի, այլ եւ հարկադրական է։ Անդիմադրութիւնը մեղանչում է թէ՛ եսասիրութեան եւ թէ՛ այլասիրութեան դէմ միանգամայն»։ Այսպէս է ձեւակերպում Հերպերդ Սփէնսըր, տիեզերական բարոյագիտութեան այս հրամայականը, որուն ի պաշտպանութիւն ոչինչ ունինք ասելու, եթէ ոչ այն աւանդը, որը Իգմիրլեանը տուեց իր հօտին՝ Երուսաղէմ աքսոր ճանապարհուելու միջոցին՝

ՀՈՆ ՈՒՐ ԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆ ՉԿԱՅ, ԱՄԷՆ ՀԱՒԱՏԱՐՄՈՒԹԻՒՆ ԿԵՂԾ Է։

Ազգային առնական քաղաքականութիւն՝ ահա մեր պահանջը։ Ցանդուգն պահանջ՝ ահա մեր դիրքը՝

ՓՈԽԱՆԱԿ ԿԱԹԻԼ - ԿԱԹԻԼ ՄԵՌՆԵԼՈՒ ՈՒ ԱՆՀԵՏԱՆԱԼՈՒ, ՀԱՅԸ ՄԻԱՆԳԱՄ ԷԼ ՊԻՏԻ ՄԵՌՆԻ, ՈՐ ՀԱՅԸ ԱՊՐԻ։

ՓԱՐԱՄԱԶ

ՓԱՐԱՄԱԶԻ ՊԱՏԳԱՄՆԵՐԷՆ

«Դուք մեր մարմինը միայն կրնաք կախել, իսկ մեր գաղափարը ո՛չ։ Դուք վաղը Արեւելքի հորիզոնին վրայ պիտի տեսնէք արշալոյսը վերածնած Հայաստանին»։

«Եթէ ես չմեռնեմ, դուն չմեռնես, ո՞վ պիտի մեռնի այս ժողովուրդին իրաւունքներուն համար»։

«Հոն, ուր կախաղանները են ճօճում՝ ազատութիւնն է ման գալիս։ Հոն, ուր մեռելները են ննջում՝ յարութիւնն է մօտալուտ»։

ՓԱՐԱՄԱԶ

ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍ

«ԿԱՆՔ, ՊԻՏԻ ՄՆԱՆՔ ՈՒ ԴԵՌ ՇԱՏԱՆԱՆՔ»

(Շարունակութիւն նախորդ թիւէն եւ վերջ)

Հաւաքի երկրորդ բաժինով յաջորդաբար ժողովուրդին իրենց խօսքը փոխանցեցին մեր քաղաքական երեք կուսակցութեանց ներկայացուցիչները։

Առաջին առթիւ, Ս. Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան անունով ելոյթ ունեցաւ Ընկ. Տոքթ. Ռուբէն Եաղուբեան։ Ընկ. Եաղուբեան յայտնելէ ետք թէ Թուրքը ձախողած է հայութիւնը բնաջնջելու իր նպատակին մէջ անդրադարձաւ Հնչակեան Կուսակցութեան 100 ամեակին եւ ըսաւ.- «Հայ ժողովուրդի դարաւոր գերութենէն ազատումը, եւ անկախ հայրենիքի մէջ ընկերային եւ անտեսական բարօր կեանքի մը ապահովումը, ունենալով իբրեւ առաջադրանք եւ գործունէութեան ծրագիր, մեր կուսակցութիւնը հրապարակ իջաւ անհաւասար կռուի, Թուրք կայսերապաշտական եւ յետադիմական իշխանութեանց դէմ։ Անցնելով հուրի եւ սուրի ընդմէջէն ան ունեցաւ յեղափոխական մկրտութիւն եւ արձանագրեց սխրալի խոյանքներ համիտեան եւ երիտ-թուրքական բռնատիրութեանց դէմ։

Ապա, Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան անունով ելոյթ ունեցաւ Պր. Փայլակ Ահարոնեան, որ իր խօսքին մէջ յատկապէս ըսաւ - «Մենք համոզուած ենք որ մեր ձայնը աւելի զօրաւոր պիտի հնչէ երբ Ռամկավար, Հնչակեան, Դաշնակցական կուսակցութիւններու Հայ Դատի մարմինները միեւնոյն նպատակով գործի լծուած, համադրուած աշխատանքով առաջ տանին իրենց գործունէութիւնը»։

Այսօր ուրախալի երեւոյթ է որ մեր հայրենիքին մէջ, պետական ղեկավարներու գլխաւորութեամբ, հարիւր հազարաւոր հայորդիներ երկիւղածութեամբ կը խոնարհին միլիոնաւոր մեր նահատակներու յիշատակին առջեւ։ Այդ պատճառով այսօր, հայութիւնը կ'ակնկալէ որ հայոց հողային դատի հետապնդումը [illegible] դառնայ հայրենի կառավարութեան ու պետական չափանիշով պատրաստելէ ետք մեր դատի հետապնդման ծրագիրը, զայն աշխատիլ տալ Սովետական Միութեան Կեդրոնական Կառավարութեան որպէս իր դատը եւս»։

Եզրափակելով իր խօսքը Պր. Ահարոնեան ըսաւ.- «Երբեք պէտք չէ ընկրկի մեր դատողութիւնը փորձելու, ծրագրելու եւ նպատակներ հետապնդելու մեր վճռակամութիւնը, որովհետեւ մենք իբրեւ քաղաքական - ազգային կազմակերպութիւններ ո՛չ միայն պատասխանատու ենք այսօրուայ մեր արարքներուն գործունէութեան, այլ նաեւ յանձնառու ենք սերունդներ պատրաստելու, որպէսզի անոնք ես շարունակեն սկսուած սուրբ պայքարը։ Թող լա՛ւ իմանան աշխարհի մեծ ու փոքր պետութիւնները, մէկ է այսօր հայ ժողովուրդը իր հայրենիքով ու սփիւռքով։ Մէկ է ուրախութիւններուն ու տխրութիւններուն մէջ։ Մէկ է մանաւանդ իր պայքարին մէջ եւ մէկ պիտի ըլլայ իր յաղթանակին մէջ։ Ուշ կամ կանուխ պիտի հասնինք այն բաղձալի օրուան երբ հայ ժողովուրդը վերջնականապէս պիտի փշրէ իր պանդուխտի ցուպը, պիտի համախմբուի Արարատի փէշերուն տակ, իր ամբողջական հայրենիքի մէջ, ամբողջական հայութեամբ, որպէս մէկ ազգ մէկ ժողովուրդ ու մէկ քաղաքակրթութեան յառաջադէմ զաւակները»։

Վերջին խօսք առնողն էր Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան ներկայացուցիչ Պրն. Յակոբ Մանճիկեան, իր ելոյթի առաջ Ն բաժինով պատմականը ըրաւ Եղեռնի Յուշարձանին, յիշելով թէ Թուրք կառավարութիւնը ինչպիսի աշխատանքի լծուած էր արգելք հանդիսանալու համար յուշարձանի կառուցման, սակայն, ըսաւ Պրն. Մանճիկեան.- «Կը բարձրանար այս վեհանիստ կոթողը եւ իր գմբեթը երկինքի կապոյտին մէջ խրելով աշխարհին կը ծանուցանէր, որ հայութիւնը կայ ու պիտի մնայ ի հեճուկս ցեղասպանի անցեալի թէ ներկայի բոլոր դաւերուն»։

«Երկու հայրապետներու՝ Ամենայն Հայոց Հայրապետ Վազգէն Կաթողիկոսի եւ Գարեգին Բ.ի օրհնութիւնները կան այս յուշարձանին վրայ» ըսաւ Մանճիկեան ու ապա աւելցուց «Եթէ պահ մը լուռ կենանք անոր գմբեթին տակ, թերեւս պիտի լսէք Վազգէն Կաթողիկոսի այս յուշարձանի բացման առիթով արտասանած խօսքերը, որոնք այս շրջանի հայութեան համապատմական անկիւնադարձ մը հանդիսացան»։

Խօսելով իր կուսակցութեան համոզումներուն մասին Մանճիկեան ըսաւ.- «Դաշնակցութիւնը կը հաւատայ որ հաւաքական ոյժին շնորհիւ միայն, ինչպէս անմահ Աւետիս Ահարոնեանը ըսած է, այդ ոյժին առջեւ միայն արիւնարբու մեր թշնամին ծունկի պիտի գայ եւ ըսէ յարգանք քեզ նահատակ հայ ժողովուրդ»։

Քաղաքական հաւաքի աւարտին յուշարձանի գմբէթին տակ տեղի ունեցաւ հոգեհանգստեան արարողութիւն նախագահութեամբ Տաթեւ Արք. Սարգիսեանի։

«ՄԱՍԻՍ»

ՋԱՀԱԿԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

11 ՅՈՒՆԻՍ 1987

ՕՐ. ՍԻՐԵԼԻ ԷՏՈՒԱՐ ՊՕՅԱՃԵԱՆ
ՊՐ. ՎԱՀԱԳՆ ՎԱՀՐԱՄ ԲՐՈՒՏԵԱՆ

խօսեցեալք

6 Յունիս 1987 — Գահիրէ

Այս բարեբաստիկ առթիւ, «Ջահակիր» ջերմօրէն կը շնորհաւորէ խօսեցեալ զոյգը, իրենց ծնողները՝ տէր և տիկին Էտուար Պօյաճեանները ու տէր և տիկին Վահրամ Բրուտեանները, ինչպէս նաեւ ընտանեկան բոլոր պարագաները:

ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԱՐԶԱ-ՀԱՄԵՐԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԼԻՐԸ ՊԱՐԳԵՒԱՏՐՈՒԱԾ

Խորհրդային Միութեան ժողովրդական տնտեսութեան նուաճումներու ցուցահանդէսի «Ճարտարարութիւն» միացեալ տաղաւարներու գլխաւոր կոմիտէի որոշումով Երեւանի մարզահամերգային համալիրը պարգեւատրուած է ոսկէ մետալով։

Այսպէսով՝ կը գնահատուի Նախագիծի հեղինակ ճարտ. Արթուր Թարխանեանի, արուեստանոցի ղեկավար Հրաչեայ Պօղոսեանի և Սպարտակ Խաչիկեանի, շինարարներ Իգոր Մատուրեանի, Գրիգոր Ալիզեանի, տասնեակ ու տասնեակ կազմակերպութիւններու աշխատանքը։

ՅԱՐԳԱՆՔ ՄԵՐ ՆԱՀԱՏԱԿՆԵՐՈՒՆ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

...ղութեան, Թրքական անասելի վայրագութիւնն ու ճիւաղային ապերախտ դաւն ու ծրագիրը եւ տարիներ տարի յիշելով պիտի նորոգենք մեր ուխտը, հաղորդուելու ձեր հայրենասիրութեամբ եւ ներշնչուելու ձեր անմահ բարձր գաղափարական ոգիով։

Այսօր կ'ուզենք այս ամփոփ տողերուն յանձնել մեր սքանչացումը ձեր նահատակ հոգիներուն, եւ վսեմ գաղափարներուն, որոնց համար ձեր կեանքը տուիք։

Մենք եւս ուխտեալ զինուորները ձեր տարեդարձի առթիւ պիտի հետեւինք այն ճանապարհին, որ դուք գծեցիք, ձեր խընկելի յիշատակը անմեռ և անթառամ պիտի մնայ որքան ատեն որ կ'ապրինք իբրեւ հաւատարիմ գաղափարի հետեւորդներ։

Թող խայտան ձեր հոգիները այն անշուք փոսին մէջ, ուր թաղուած է ձեր մարմինները։ Ձեր սուրբ արեան կաթիլներով, վերածնած Հայկական պետութիւնը կ'աճի, կը զօրանայ։ Լիայոյս ենք որ օր մը մօտիկ ապագային փոխադրուին ձեր պաշտելի աճիւնները մեր հայրենի երկրին մէջ եւ յուշարձան մը կանգնի ձեր յիշատակին, որը ներշնչման աղբիւր դառնայ ապագայ սերունդներուն։

Ձեր կեանքի պարտէզը զարդարող ծաղիկները չթառամեցան եւ ձեր կենաց երկնակամարը լուսաւորող աստղերը չմարեցան, և ձեր հոգւոյն մէջ հնչող ազատութեան երգերն ու մեղեդիները առ յաւէտ պիտի հնչեն։

Եւ մեզի համար այդ ծաղիկներու զմայլելի բոյրը, աստղերու պլպլումը, ազատութեան երգերու եւ մեղեդիներու արձագանգը մեր հոգիներուն խորը միշտ պիտի արձագանգէ տարուէ տարի։

Ո՛չ մէկը պիտի կարողանայ սպաննել ու վերջացնել ձեր պաշտպանած արդար եւ սրբազնագոյն դատը։

Ո՛վ դուք ազատութեան լուսաշող աստղեր, օրհնեալ ըլլայ ձեր յիշատակը։

Փա՜ռք ձեր կռիւին և հանգիստ ձեր պաշտելի նշխարներուն։

Զ. Պ.

LՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ՆԻՒԹԵՐ
ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Բ. Հատոր 765 մեծադիր էջ, Պատկերազարդ

Հեղինակ ԱՐՏԱՇԷՍ Հ. ԳԱՐՏԱՇԵԱՆ

«Պատմութիւն Եգիպտահայ Բարեկարգներու, Հարէթ Զուէյլայի Դպրատուն, Խալէնեան և Գալուստեան Ազգային դպրոցներու, Գալուստեան Շրջանաւարտից Միութեան, Գրիգոր Եղիայեան կրթաթոշակի հիմնադրամին:»

Գիրքին փոխարժէքը 110 (հարիւր տասը) ամերիկեան տոլար, աբաքման ծախսով միասին:

Չէքով առաքել հետեւեալ անունին U·G·A·B· – LAUSANNE

Հասցէ. U· G· A· B·
3, Chemin du Cap
1006 Lausanne (Suisse)

00402

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՈՍԿԻՈՎ)

Իրենց սիրելի ամուսնոյն, հօր, մեծհօր և եղբօր ողբ. Ղեւոնդ Պէզիրճեանի մահուան քառասունքին առթիւ և անոր քաղցր ու խնկելի յիշատակին այրի տիկին Փիննա Պէզիրճեան, տիար Խորէն Պէզիրճեան, տոքթ. և տիկին Ժագ Թօսունեան և զաւակունք և տիար Աստուր Պէզիրճեան կը նուիրեն.

Ս. Պօղոս-Պետրոս Եկեղեցւոյ Պայծառութեան	60
Աղեքս. Հ.Բ.Ը. Միութեան	30
Աղեքս. Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարին	30
Աղեքս. Հ.Մ.Ը.Մ.-Նուպարի Սկաուտական Շարժումին	30
Հայ Աւետ. Եկեղեցիին (Աղեքս.)	25
Պօղոսեան Ազգ. Վարժարանին	25
Աղեքս. Հայ Աղքատախնամին	25
Տիգրան Երկաթ Մշակ. Միութեան	25
Յառաջդիմասէր Մշակ. Ընկ.	25
«Արեւ»ին	25
«Յուսաբեր»ին	25
«Ջահակիր»ին	25

(Ստանալ Աղեքսանդրիոյ Ազգային Առաջնորդարանէն)

Տիար Վահէ Պետրոսեան, իր սիրելի զարմուհիին օր. Սիրվարդ Չէմիրճեանի ընդ պր. Վիգէն Մուրատեանի (Գալիֆորնիա) բարեբաստիկ ամուսնութեան առթիւ վասն խնդակցութեան և ցկեանս երջանկութեան մաղթանք ընելով կը նուիրէ.

«Արեւ»ի ֆոնտին	10
«Յուսաբեր»ի ֆոնտին	10
«Ջահակիր»ի ֆոնտին	10

(Ստանալ Աղեքսանդրիոյ Ազգային Առաջնորդարանէն)

Ողբ. Սեդա Գոգորեանի մահուան տխուր առթիւ, վասն ցաւակցութեան տեարք Պետրոս Մովսէսեան և եղբայրք կը նուիրեն.

Հայկական Ընթերցասրահին	5
«Ջահակիր»ին	5

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՍՐԱՀԻՆ

Ողբացեալ Սեդա Գոգորեանի մահուան տխուր առթիւ, վասն ցաւակցութեան կը նուիրեն.

Տէր և տիկին Զաւէն Պալաեան	10
Տիար Նուպար Կէրիկեան և զաւակունք	10

ՏԻՐՈՒՈՒՆԻ

Տիար Պետրոս Յ. Գոգորեան, օր. Տիանա Գոգորեան, տէր եւ տիկին Նիքոլա եւ Էլիզ Գրոյէ (Աւստրալիա), տէր եւ տիկին Պերճ Գոգորեան եւ զաւակունք (Մոնրէալ), տէր եւ տիկին Մարգար եւ Լօժէնի Երկանեան (Թորոնթօ), տէր եւ տիկին Պետրոս Կ. Գոգորեան եւ դուստրը (Թորոնթօ), տէր եւ տիկին Օննիկ եւ Պէթի Յակոբեան եւ զաւակունք (Թորոնթօ), տէր եւ տիկին Ժիրայր Գոգորեան եւ զաւակունք (Թորոնթօ), տէր եւ տիկին Գեղամ Գոգորեան եւ զաւակունք (Թորոնթօ), տէր եւ տիկին Նուպար Գոգորեան, (Թորոնթօ), տէր եւ տիկին Գրիգոր Փարթամեան եւ զաւակը, տէր եւ տիկին Վազգէն Փարթամեան եւ զաւակունք, այրի տիկին Աղաւնի Նազիրեանեան եւ զաւակը (Մոնրէալ), այրի տիկին Գեղանուշ Տէր Մկրտիչեան եւ զաւակունք (Երեւան), ինչպէս նաեւ Հէքիմեան (Կ. Պոլիս եւ Էջմիածին), Խաչիկեան (Էջմիածին) ընտանիքները, եւ համայն ազգակիր պարագաները ցաւ ի սիրտ կը ծանուցանեն մահը իրենց սիրելի մօր, մեծմօր, ներոջ, հօրեղբօր կնոջ, քենկինին, խնամիին եւ ազգականին՝

ՈՂԲ. ՍԵԴԱ ԳՈԳՈՐԵԱՆԻ
(ԾՆԵԱԼ ՀԷՔԻՄԵԱՆ)

որ հանգեաւ ի Տէր Երկուշաբթի, 8 Յունիս 1987, առաւօտեան, Մաար Տաուլի հիւանդանոցին մէջ, յետ կարճատեւ հիւանդութեան։

Յուղարկաւորութեան սգաւոր արարողութիւնը տեղի ունեցաւ Երեքշաբթի, 9 Յունիս 1987, յ. մ. ժամը 4ին, Գահիրէի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը փոխադրուեցաւ Մարմինայի ազգային գերեզմանատունը եւ ամփոփուեցաւ տեղւոյն ընտանեկան դամբանին մէջ:

ԾԱՆՕԹ.- Մասնաւոր մահազդ դրկուած չըլլալով, կը խնդրուի ներկայս իբր այդ ընդունիլ։

Այս տխուր առթիւ, «Ջահակիր» իր զգածուած ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալին զաւակներուն՝ տիար Պետրոս Յ. Գոգորեանի, օր. Տիանա Գոգորեանի, տէր և տիկին Նիգոլա և Էլիզ Գրոյէի (Աւստրալիա), ընկեր և տիկին Պերճ Գոգորեանի (Մոնթրէալ) և սգակիր բոլոր պարագաներուն։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Այրի տիկին Զարուհի Զօրայեան, տէր և տիկին Ժիրայր Զօրայեան և զաւակունք (Գանատա), տէր և տիկին Մարտիրոս Պալաեան և զաւակունք, տէր և տիկին Հայկ Նազգաշեան և զաւակունք և համայն սգակիր պարագաները ներկայիս կու գան իրենց շնորհակալութիւնները յայտնել Թեմիս Բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. արք. Չինչինեանի, Արժ. Տ. Նարեկ Խաչակիր քհնյ. Ֆըընճեանի, Մօ. Եդուարդ Յակոբեանի, աւագ սարկաւագներ Բրշն. Յարութիւն Լեւոնեանի, Արամ Ամիրեանի և Սենիկ Պօղոսեանի, Ս Դ. Հնչ. Կուս. Եգիպտոսի Վարիչ Մարմնին, Հայկական Ընթերցասրահի վարչութեան, Գալուստեան Ազգ. Վրժ.ի Տիկնանց Խնամակալութեան, Հայ Աղքատախնամ ընկ.եան, Հ.Բ.Ը.Մ.-ի Գահիրէի Մասնաճիւղին, «Այծեմնիկ» Տիկնանց Միութեան, «Ջահակիր» շաբաթաթերթի խմբագրութեան և բոլոր անոնց՝ որոնք անձամբ, հեռագրով, նամակով, ծաղկեպսակ ուղարկելով կամ բարեսպատակ հաստատութիւններու նուիրատուութիւններ կատարելով ցաւակցութիւն յայտնեցին իրենց սիրելի ամուսնոյն, հօր, մեծհօր և ազգականին՝

ՈՂԲ. ՆՈՒՊԱՐ ԱՐԹԻՆ ԶՕՐԱՅԵԱՆԻ

մահուան և քառասունքին առթիւ:

ԳԱՀԻՐԷ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Այս Կիրակի, 14 Յունիս 1987ին, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ պիտի մատուցուի հանդիսաւոր Ս. Պատարագ։

Յաւարտ Ս. Պատարագի պիտի կատարուի հոգեհանգստեան պաշտօն, 1915ին Կ. Պոլսոյ մէջ կախաղան հանուած ՔՍԱՆ ՀՆՉԱԿԵԱՆՆԵՐՈՒ նահատակութեան 72րդ տարելիցին առթիւ։

Կը հրաւիրենք մեր բարեպաշտ ժողովուրդը ներկայ գտնուելու և աղօթելու անոնց հոգիներուն խաղաղութեան համար։

Ս. Դ. Մ. ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՄՈՒԼԸ ԴՊՐՈՑ Է

0098